

Malverzi

D

103

1862

... et perinde plures. citat dom. anthon. in q. 6. n. 1.
... appellat et citat in sua hact. ut facit. in q. 6. n. 2.
... ab eodem ipso anthon. in uer. in hunc op. q. 6. n. 1.
... in hunc op. anthon. allegat in hac hact. q. 6. n. 1.
... eodem hact. in hunc op. 33. n. 1. Sicut in ead. hact.
... fol. 34. allegat in hunc op. ab eodem anthon. q. 6. n. 1.
... q. 6. n. 1. in hunc op. 44. n. 1. post princip. fol.
... 46. Littera. in hunc op. in hunc op. in hunc op. in hunc op.
... can. q. fol. 157. post princip. allegat in hunc op. in hunc op. in hunc op.
... 27. in hunc op. 8. et aliquid allegat in hunc op. q. 6. n. 1. in hunc op.
... depositis. in hunc op. in hunc op. in hunc op. in hunc op.

Citationes	fol. 8
Dilationes	fol. 12
Recusationes	fol. 15
Exceptiones	fol. 17.
petitiones	fol. 19.
Responsiones	fol. 23.
Confessiones	fol. 25.
Testium depositiones	fol. 35.
Instrumentorum productiones	fol. 61.
interlocutiones	fol. 73.
expense	fol. 97.

Repertoriū siue index alphabetico plectrēs ordine singulares practica biles quotidianasq; materias q; hoc iudicarie practice volumine p̄tine tur: q; ut leu? habeant: ad numerū (q; i singulo quoq; capite ac paragrafo reiterat) folio rumq; ordinem remittitur.

De litera. A.

Siq; dictio est negativa. in re. c. qm̄ cōtra. sup. ver. rñsiones. nu. 14. fo. rxiij. Accusat? de homicidio si di cat se fecisse ad sui defen siones: p̄bet p̄ testes d; tñ cōdēnari. in re. c. qm̄ p̄. sup. verbo confessiones. nu. 20. fo. rxiij. Accusari pōt quis criminaliter de quocū q; crimine. in re. c. quomā cōtra. sup. v̄b. interlo. et appel. nu. 8. fo. lxxv. Accusat? aliq; corā iudice sectari de adul terio: cōfiteri: an debeat remitti ad iu dicē ecclesiasticū. in re. c. quomā cō tra. sup. v̄b. p̄fessiones. nu. 15. fo. rxiij. Acta iudicij quare scribent. in re. c. quo niam contra. nu. 1. fo. j. Acta an possint p̄bari p̄ testes si fiant nō in scriptis. in re. c. qm̄ p̄. nu. 23. fo. iij. Acta que cōficiunt in scriptis requirūt tā in iudicio ordinario q; in summano. in re. c. quomā contra. nu. 15. fo. iij. Acta facta in iudicio summano nō faciūt fidē in plenario. in re. c. quomā p̄tra. in v̄b. interlo. et appel. nu. 71. fo. lxxij. Actor an possit pducere testes ad eternā rei memoriam lris p̄testationē. in re. c. quomā cōtra. sup. ver. testij depo sitione. nu. 4. et. 48. fo. xl. Actor q; fecit expēsas in recolligēdo lris a tabellio: an possit petere sibi tales expēsas rescī in re. c. quomā cōtra. in verb. expense. nu. 28. fo. cj. Actor pōt cōpelli edere reo infra sua pro fundanda et coadiuvanda intentione

et exceptione rei. in repetitione. c. quo niam contra. super verbo. instrumento rum productio. numero. 70. folio. lxx. Actus pōt expediri die feriato qñcūq; ex pedit ex voluntate partiū. in re. c. tes pe. super verbo. de plano. nu. 14. fo. cxiij. Aduersari? an possit cōpelli edere instru menta quib? non vtit. nec est vlturus. in re. c. quoniam cōtra. sup. verbo. instru mentorum productio. nume. 69. fo. lxx. Aduersarij presentia est necessaria in om̄ ni appellatione interponēda. in re. c. quoniam contra in verbo. interlocu torie. et appellatio. numero. 138. fo. rxiij. Aduocatus obtinens in propria causa: an possit petere expēsas quas dedisset al teri aduocato. in re. c. quoniam con tra. in verb. expense. nume. 25. folio. cj. Aduocatus potest esse testis pro clientulo in re. c. quoniam contra. sup. verbo. tes tium depositiones. nume. 110. fo. rxiij. Aduocati appellatione continetur procu rator. in re. c. quoniam contra. super verbo. testij depositio. nu. 77. fo. lxx. Affinis an possit esse testis pro affine. in repetitio. c. quoniam contra. super verbo. testium fides. numero. 91. folio. rxiij. Affinitas qñ p̄bet. in re. c. quomā con tra. sup. v̄b. testij depō. nu. 83. fo. lxx. Agēs ex mutuo oportet q; p̄bet mutuum. in repetitio. c. quoniam cōtra. super ver. testium depositio. numero. 155. folio. lxxij. Allegans suspicionem tenetur iurare. in repetitione. c. quoniam cōtra. super verbo. recusationes. numero. 11. fol. xv. Alternatiua quando ponitur inter genus et speciem resoluitur in copulā. in re. c. quoniam contra. numero. 17. folio. iij. Amicus an possit esse testis. in repetitio. c. quoniam contra. super verbo. testium depositiones. numero. 147. folio. lxxij. Annus apposit? in principio libri notarij an intelligatur repetitus in omnibus scripturis sequentibus. in repetitio. c. quoniam contra. super verbo. instrumen torum productio. nume. 59. fo. lxx. Apodissa an faciat plenam probationem. in re. c. quoniam contra. super verbo. instrumen. productio. nume. 73. fo. lxx. Appellatio quotiescūq; p̄hibetur. si q̄

Alphabeticus index

appellet: tenet inferre cam. in repe. c. qm. 2. in 2. interlo. et appel. nu. 18. f. xciij.
Appellatio q̄ sit sequenda: p̄ma an vltima in repe. c. quoniam contra. in verb. interlo. et appella. nume. 88. fol. lxxvj.
 Et in appellatione consideranda sunt quatuor tempora. ibidem. nume. 89.
Appellatio vbi interponat: et quid debeat habere in se. in repe. c. quoniam contra. in verbo. interlo. et appella. nu. 83. 85. 86. 2. 87. fol. lxxvj. 2. lxxvij.
Appellatio an possit interponi omni tempore. in repe. c. quoniam contra. in verb. interlo. 2. appel. nu. 95. fol. lxxvij.
 Et an possit interponi coram notario si non sit ibi iudex. ibidem. nume. 96.
Appellatio interposita coram iudice a quo habet vim libelli. in repe. c. quoniam contra. in verbo. interlo. et appella. nu. 126. fol. xciiij.
Appellatio pendente an possit aliquid innovari. ibidem. nume. 127.
Appellatio ab interlocutoria extrajudiciali et iudiciali quomodo cōueniat. in repeti. c. quoniam contra. in verbo. interlo. 2. appella. nume. 132. fol. xcij.
Appellatio infra qd̄ tēpus possit peti coram iudice appellationis: et psequi cās appellationis. in repe. c. quoniam 2. in verb. interlo. 2. appel. nu. 95. fol. lxxvij.
Appellatio ab interlocutoria et a diffinitiva q̄ differant. in repe. c. quoniam contra. in verb. interlo. 2. appel. nume. 115. et nume. 119. fol. xcij.
Appellatio facta per vnum ex consortib⁹ an possit alteri non appellanti. in repeti. c. quoniam contra. in verbo. interlo. 2. appella. nume. 145. fol. xcviij.
Appellans si succubat in cā appellationis an sit condemnandus in expensis in repe. c. quoniam 2. in verb. expense. nu. 19. fol. c.
Appellandum quo ordine sit. in repeti. c. quoniam contra. in verbo. interlo. et appella. nume. 133. fol. xcij.
Appellari non pōt amplius vbi late sunt tres snie condemnatorie confirmatorie. in c. quoniam contra. nu. 47. fol. viij.
Appellari pōt a sententia lata sup̄ possessorio qm̄ non pōt pbari in petitorio in repeti. c. quoniam contra. in verbo. interlo. et appella. nume. 103. fol. xc.

terlo. et appella. nume. 103. fol. xc.
 Et si nō potest appellari potest dici de nullitate. ibidem. nume. 104.
Appellari nō pōt reguli: de iure ciuili ab interlocutoria. in repe. c. quoniam 2. in verb. interlo. 2. appel. nu. 114. fol. xcij.
Appellare q̄s dicat incontinenti seu illico. in repeti. c. quoniam contra. in verbo. interlo. et appel. nume. 84. fol. lxxvij.
Appellari an possit a nimis diu dilacione. in repe. c. quoniam contra. in verbo. dilaciones. nume. 19. fol. xciiij.
Appellari an possit a snia p̄ qua iudex pronūtiat pcedēda fore sup̄ libello ipso exi stente incepto. in repe. c. quoniam 2. in verb. interlo. et appel. nu. 109. fol. xcij.
 Et an a nimis breui dilatiōe ibi. nu. 110.
 Et an a denegata audientia. ibi. nu. 111.
 Et an si iudex pñūtiat appellationem esse desertā pōsit appellari. ibi. nu. 112.
 Et quid si iudex pñūtiat deferendum esse appellationem. nume. 113. fol. xcij.
Appellari quomodo debeat ab executione ne in repe. c. quoniam contra. in verb. interlo. et appel. nume. 121. fol. xciiij.
Appellare qui non audet coram iudice a quo quomodo debeat appellare. in repe. c. quoniam contra. in verbo. interlo. 2. appella. nume. 135. fol. xcij.
 Et qd̄ de illo q̄ dicit se non potuisse habere copiam iudicis. num. 136. fol. xcvi.
Appellare quis possit a sententia lata per iudicem. in repe. c. quoniam contra. in verb. interlo. et appella. nu. 97. et 99. 100. 2. 101. fol. lxxvij. et lxxvij.
 Et in quibus causis possit quis appellare. ibidem. nume. 102.
Appellari debet in scriptis ab interlocutoria. in repe. c. quoniam contra. in verbo. interlo. 2. appella. nume. 116. fol. xcij.
 Fallit. vt nu. 117.
Appellare a quacūq̄ interlocutoria de iure canonico. in repe. c. quoniam 2. in verbo. interlo. 2. appel. nu. 105. fol. xcij.
Appellari an possit a citatione. in repeti. c. quoniam contra. in verbo. interlo. 2. appel. nume. 106. fol. eodem.
Arbitrator solus potest recusari tanq̄ suspectus. in repe. c. quoniam contra. super verbo. recusationes. nume. 8. fol. xvij.

Principalium sententiarum.

Arbitrator potest cognoscere de causa vbi vult. in repe. c. quoniam 2. in verbo. interlo. 2. appel. nu. 32. fol. lxxvij.
Arbitri qui eligunt de iure ciuili non sunt p̄prie arbitri: qd̄ sint. in repe. c. quoniam 2. sup̄ vbi. recusationes. nu. 17. fol. xvij.
Arbitri possunt sibi eligere locū ad ferendum sententiā: dūmodo loc⁹ sit honestus. in repe. c. quoniam contra. in verbo. interlo. 2. appel. nu. 31. fol. lxxvij.
Arbitrator in quē factum est compromissum de iure an possit esse testis. in repe. c. quoniam contra. sup̄ vbi. testis de p̄posito. nu. 115. fol. l.
Arbitrator nō pōt recusari tanq̄ suspect⁹. in repe. c. quoniam contra. super verbo. recusationes. nu. 3. fol. xciiij.
Allesor potest recusari tanq̄ suspect⁹. in repe. c. quoniam contra. super verbo. recusationes. nu. 5. fol. xciiij.
Atentata an 2. qualiter reuocent. in repe. c. quoniam contra. in verbo. interlo. 2. appella. nu. 130. 2. 131. fol. xcvi. 2. xcviij.
Atestationes facte in vna instātia an poterūt p̄duci iterato in alia instātia sup̄ eisdē capitulis. in repe. c. quoniam 2. sup̄ vbi. testis de p̄posito. nu. 58. 2. 59. fol. xciiij.
Autoritas cōfessus/decretū/2. licetia disserunt. in repe. c. quoniam contra. super verbo. cōfessiones. nu. 8. fol. xxvj.

Causa psequenda appellationis 2. cā nulli tatis hnt̄ q̄m̄ mēses. i. re. c. quoniam 2. in verbo. interlo. et app. nu. 146. fol. xcviij.
Cā ois executionis est summaria. in repe. c. sepe. in verbo. simpliciter. nu. 16. fol. xciiij.
Cā pōt expediri iudice sedente p̄ tribuna liq̄n̄ mādāt pcedere de plano. i. repe. c. sepe. sup̄ vbi. de plano. nu. 5. fol. cv.
Cā sine strepitu partiū 2. aduocatorum. ibidē. nu. 6. Et poterit pcedi ad exami nationē testis et lite nō p̄test. ibi. nu. 7.
Causa d̄z exp̄m̄i in snia in aliq̄b⁹ casib⁹. in repe. c. quoniam contra. in verbo. interlo. 2. appel. nu. 80. fol. lxxvij.
Cā an committat simplr an summarie nō importat. in repe. c. sepe. in verbo. simpliciter. nu. 1. fol. xciiij.
Causa summaria nō pōt procedi in feriis ob necessitate hoim̄: nisi quatenus p̄mittitur in causa ordinaria. i. repe. c. sepe. in verbo. simpliciter. nu. 4. fol. xciiij.
Causam iustā litigandi quādo quis dicat habere. in repe. c. quoniam contra. in verbo. expense. nu. 5. fol. xcviij.
Causa excuset ab expensis q̄ debent ratione contractus. nu. 9. fol. xcij.
Cause legitime recusandi iudices q̄ sint. in repe. c. quoniam contra. super verbo. recusationes. nu. 19. fol. xcvi.
Citatio quando dicat peremptoria. in repe. c. quoniam contra. super verbo citatio nes. nu. 15. fol. x.
Citatio expectatoria de se nō est pemptoria. in repe. c. quoniam contra. super verbo citatio nes. nu. 16. fol. x.
Citatio non valet si citetur quis: qui non possit venire ad iudicium. in repe. c. quoniam contra. super verbo citatio nes. nu. 8. fol. ix.
Citatio sine termino an valeat. in repe. c. quoniam contra. super verbo citatio nes. nu. 10. fol. xij.
Citatio debet fieri ad instantiam partis. in repe. c. quoniam contra. super verbo citatio nes. nu. 10. fol. x.
Cet an valeat si non appareat facta ad instantiā partis. ibidē. nu. 11. fol. x.
Citatio facta die feriato vt quis comparreat die non feriato an valeat. in repe.

Errorari⁹ an possit eē testis p̄ potestate in suo syndicatu. in repe. c. quoniam contra. super verbo. testis de p̄posito. nu. 105. fol. xcij.
E de litera. C.
Eptulū qm̄ dicat vnicum: et qm̄ plura. in repeti. c. quoniam contra. sup̄ vbi. cōfessiones. nu. 19. fol. xcij.
Eptulū qm̄ dicantur diuer sa. ibi. nu. xx.
Causa finalis statuti sumitur ex p̄oemio. in repe. c. quoniam contra. nu. 2. fol. i.
Causa remota pōt inseri in libello. in repe. c. quoniam 2. sup̄ vbi. petiōes. nu. 14. fol. xcij.
Cā ois regat̄ est ordinaria. in repe. c. sepe. in verbo. simpliciter. nu. 19. fol. cv.
Cā magna q̄ dicat. in repe. c. quoniam contra.

c. quoniam contra super verb. citatio. nes. nu. 2. 6. fo. xj.
 Citatio an sit de pcessu. in rep. c. quoniam
 tra. sup. verb. citationes. nu. 1. fo. viij.
 Citatio an requirat perceptoria vt acti va
 leat. in re. c. quoniam contra. sup. verb.
 citationes. nu. 14. fo. x.
 Citatio vna qñ sufficiat. in re. c. qm con
 tra. sup. verb. citationes. nu. 18. fo. x.
 Citatio non valet vbi ad finem diffinitiuā
 procedit ante litem cōtestationē contra
 regulas iuris cōis: nec in finē excoica
 tionis. in rep. c. quoniam cōtra. sup. verb.
 citationes. nu. 22. fo. xj.
 Citatio generalis facta ad totā cāz an va
 leat 2 teneat. in re. c. quoniam tra. su
 per. verb. citationes. nu. 24. fo. xj.
 Citatio an regenerat in executiōe sine. in
 re. c. quoniam contra. in verb. interlo.
 2 appel. nu. 67. 2. 68. fo. lxxxij.
 Citatio exigū vbi procedit appōita clau
 sula sine figura iudici. in re. cle. se.
 pe. sup. verb. libellus. nu. 5. fo. cxiij.
 Citatus debet cōparere corā iudice eccle
 siastico. in re. c. quoniam cōtra. sup. v. b.
 citationes. nu. 12. fo. x.
 Citatus ad locū nō iūto notorie nō artat
 vigore talis citatiōis. in re. c. quoniam
 cōtra. super. verb. citationes. nu. 9. fo. ix.
 Citare vbi quis debet. in re. c. quoniam
 contra. sup. verb. citationes. nu. 4. fo. ix.
 Et qd si non reperitur. ibi. nu. 5. fo. ix.
 Citari an quis debeat ad apothecam. ibi
 dem. nu. 6. fo. ix.
 In citatiōe qd debeat inferi. i rep. c. qm
 cōtra. sup. verb. citationes. nu. 7. fo. ix.
 Citatio peremptoria requirit in cā sum
 maria. in re. cle. sepe. in verb. simpli
 citer. nu. 8. fo. cxiij.
 Clausula summarie de plano 2c. quid im
 portet. in rep. c. qm cōtra. nu. 2. 6. fo. xij.
 Clausula simpliciter de plano 2c. qd ope
 ret. in re. cle. sepe. nu. 6. fo. cxiij.
 Clausula ex certa sciētia est necessaria in
 his q cōcernūt p iudiciū alteri. in re
 pe. c. quoniam tra. in verb. interlo. 2 ap
 pel. nu. 13. fo. lxxv.
 Clausula sine figura iudici qd importet.
 in re. cle. sepe. sup. verb. libellus. nu.
 6. fo. cxiij.

Clericus si producat in testem corā ius
 dice seculari deponat falsum coram
 eo: si accusatur de falso corā eo: an pos
 terit index ecclesiasticus inhibere. in re
 pe. c. quoniam contra. sup. verb. confessio
 nes. nu. 16. fo. xxiij.
 Et qd de clerico q cōmisit homicidiū.
 ibidē. nu. 17. fo. xxiij.
 Clericus admittit in testē p ecclesia sua.
 in re. c. quoniam cōtra. sup. verb. testium
 depositio. nu. 106. fo. lxx.
 Clerici an possunt esse testes. in rep. c. quo
 niam contra. sup. verb. testium depositio.
 nu. 150. fo. lxxij.
 Clerici nō possunt cōpelli testificari. in re
 pe. c. quoniam cōtra. sup. verb. testium
 depositio. nu. 43. fo. xl.
 Clementina sepe cōtingit. cōtinet eviden
 tem vtilitatem. in re. c. eiusdē clemen.
 nu. 1. fo. cxi.
 Columnus an possit esse testis pro dño suo.
 in re. c. quoniam cōtra. super. verb. tes
 tium. nu. 103. fo. lxxij.
 Commissio que fit nuntio potest fieri quo
 libet die. in re. c. quoniam cōtra. super
 verb. citationes. nu. 27. fo. xj.
 Commissiones causas non sunt de actis. in
 re. c. quoniam cōtra. nu. 20. fo. xij.
 Cōparatio literarū quātā fidem faciat. in
 re. c. quoniam contra. sup. verb. instrus
 metoz. pduc. nu. 80. fo. lxxij.
 Cōpelli aliquē vel timere ne de facto cō
 pellatur sunt paria. in re. c. quoniam
 contra. in verb. interlocuto. 2 appella.
 nu. 137. fo. lxxvj.
 Cōpromissum si est factū in arbitriū et ara
 bitratōe si nēdū infra mēsem: si serat
 finē infra dictū terminū. an requat cit
 tatio partis absentis. in re. c. qm cō
 tra. sup. verb. citationes. nu. 19. fo. x.
 Cōpromissum generale quid importet. in
 re. c. quoniam cōtra. sup. verb. petitiō
 nes. nu. 17. fo. xxi.
 Cōpromissus licet sit factū de iure 2 de fas
 cto inter conuentum 2 agere. an erit re
 gressus de excoicōe. in re. c. qm tra.
 sup. verb. recusationes. nu. 18. fol. xxi.
 Conclusum quando dicat in causa. in re
 pe. c. quoniam contra. sup. verb. exceptiō
 nes. nu. 50. fo. xxiij.

Confessio tutoris/curatoris/plati/2 alia
 rum psonaz habētū legitimā psonam
 stād in iudicio: 2 legitimā administras
 tionē: an noceat dñis. in re. c. quoniam
 tra. sup. v. b. cōfessiones. nu. 2. 6. fo. lxx.
 Cōfessio facta in actibus pecuniariis an
 noceat vel prosit pñtēti. in re. c. quos
 niā contra. sup. verb. confessiones. nu.
 27. 2. 28. fo. lxx.
 Cōfessio facta in delictis an valeat. in re
 pe. c. quoniam cōtra. sup. verb. confessio
 nes. nu. 9. fo. lxxvj.
 Confessio quid dicat. in re. c. quoniam cō
 tra. sup. verb. confessiones. nu. 1. fo. lxx.
 Confessio debet emanare ex proposito. in
 re. c. quoniam cōtra. sup. verb. confes
 siones. nu. 2. fo. lxx.
 Confessio non nocet dicenti verbū iniu
 riosum. si ipm peniteat. in re. c. quos
 niā contra. super. verb. confessiones.
 nu. 3. fo. lxxvj.
 Confessio facta in carcere an valeat. in re
 pe. c. quoniam contra. super. verb. con
 fessiones. nu. 22. fo. lxxij.
 Confessus si qñ fuerit in iudicio se debere
 mille: an possit index pcepere vt illa
 soluat. in re. c. quoniam tra. sup. verb.
 confessiones. nu. 52. fo. lxxij.
 Confessio emanata p errore potest renocas
 ri vsq ad sententiam. in rep. c. quos
 niā contra. super. verb. confessiones.
 nu. 53. fo. eodem.
 Confessus de crimine an possit esse testis.
 in re. c. quoniam contra. super. verb.
 testium depositio. nu. 138. fo. liij.
 Cognitio summaria debet per iurament
 um creditoris sufficit qñ sit missio in
 possessionē ex pmo decreto. in rep. c.
 cle. sepe. in verb. simpliciter. nu. 14. fo.
 cxiij. Et quid in missiōe ex secundo de
 creto. ibidē. nu. 15.
 Consanguinitas quomodo probet. in re
 pe. c. quoniam cōtra. super. verb. testium
 depositio. nu. 183. fo. lx.
 Cōsuetudo fori est iusta causa abbreviā
 di terminum. in re. c. quoniam con
 tra. sup. verb. dilationes. nu. 20. fo. lxxij.
 Consuetudo dñi approbata sine aliis testib
 us qd vn⁹ approbat⁹ doctor attestat
 de cōsuetudine. in re. c. qm tra. sup.
 A a iij

verbo. responsiones. nu. 17. fo. xlv.
Consultor potest recusari tanq̃ suspectus.
 in re. c. quoniam contra. super verb.
 recusationes. nu. 5. fo. xliiij.
Continuatio possessionis q̃ sit p̃banda.
 in re. c. qm̃ cōtra. super verb. testium
 depositio. nu. 167. fo. lviij.
Contra confessum de crimine an possit p̃
 cedi ad cōdēnationē nulla p̃cedēte in
 q̃stione denūtiatiōis. in re. c. quoniam
 p̃tra. sup. vbi. cōfessiones. nu. 21. fo. xxxij.
Contractus factus in carcere an valeat.
 in re. c. quoniam contra. super verb.
 confessiones. nu. 22. fo. xxxij.
Contractus qm̃ dicat in scriptis. in re. c.
 quoniam cōtra. sup. verb. instrumentorū
 produc. nu. 66. fo. lxx.
Contradictio tertiū an impediat executio
 nem. in re. c. quoniam p̃tra. in verb.
 interlo. 2. appel. nu. 70. fo. lxxiiij.
Contrahēs cū forese an possit facere eū des
 tineri qm̃ venit in ciuitate. in repeti. c.
 qm̃ 3. sup. vbi. recusationes. nu. 15. fo. xv.
 Et quid si tēpore p̃tractus debitor erat
 pauperrimus. ibidē. nu. 16.
Contumax qui habetur pro cōfesso si mor
 rit ante litē contestatā: pena nō transit
 ad heredē. in re. c. qm̃ cōtra. sup. ver
 bo responsiones. nu. 19. fo. xlv.
Contumax in prima citatione an debeat
 p̃demnari: an expectari trina citatio. in
 re. c. quoniam contra. in verb. expense.
 nu. 33. fo. c.
Creditor petens pecuniā in libello quam
 mutuauit si probat de confessione: sed
 non de mutuo: an succūbat. in repeti. c.
 quoniam cōtra. sup. verbo confessiones.
 nu. 34. 2. 38. fo. xxxij. 2. xxxij.
Criminosus an possit esse testis. in re. c.
 quoniam p̃tra. super verb. testium deposi
 tiones. nu. 123. 2. 124. fo. li.
De litera. D.
Debitor presumitur cōfiteri spe
 future numeratiōis in mu
 tuo. in re. c. quoniam cōtra. sup. verb. confessiones.
 nu. 33. fo. xxxij.
Defensio quando dicatur. in re. c. quos
 nam contra. super verb. exceptiones.
 nu. 3. fo. xlvij.
Defensio nō pōt tolli p̃ clausulā et sine si
 gura iudicij. in re. c. sepe. sup. verb.
 libellus. nu. 16. fo. cx.
Delegatus sol⁹ pōt recusari. tanq̃ suspe
 ctus. in re. c. qm̃ p̃tra. sup. verb. recu
 sationes. nu. 8. fo. xv.
Delegatus de latere existens in puincia
 sua non pōt cām delegare cū insertio
 ne clausule simpliciter de plano 2c. in
 re. c. sepe. nu. 3. fo. cii.
Delegat⁹ potest cognoscere de causa vbi
 pult. in re. c. quoniam cōtra. in verb.
 interlo. 2. appel. nu. 32. fo. lxxvij.
Delegatiōes carū nō sunt de actis. in res
 pe. c. quoniam. nu. 20. fo. liij.
Delegari possunt sibi eligere locum ad fe
 rendū sententiam: dummodo locus sit
 honestus. in re. c. qm̃ cōtra. in verb.
 interlo. 2. appel. nu. 31. fo. lxxvij.
Delictū an possit p̃bāri per instrumentū.
 in re. c. qm̃ cōtra. super verb. instrum
 entorū produc. nu. 50. fo. lxxvij.
Delictum leue qm̃ dicat. in re. c. sepe.
 super vbo. de plano. nu. 10. 2. 11. fo. cv.
Denūtiator criminis an possit esse testis
 in re. c. quoniam cōtra. sup. verb. testium
 depositio. nu. 153. fo. liiij.
Detineri vt quis possit pro suspecto quid
 requiratur. in re. c. quoniam contra.
 super verb. recusationes. nu. 14. fo. xv.
Dies appositā in primo p̃tocollo an intel
 ligat repetita in sequentibus. in re. c.
 quoniam cōtra. sup. verb. instrumentorū
 produc. nu. 61. fo. lxxij.
Dies appositā in p̃tocollo an censet res
 petita in instrumentum inde extracto. in
 re. c. qm̃ contra. sup. verb. instrumen
 torū produc. nu. 57. 2. 58. fo. lxxij.
Dignitas nulla pōt cōferri stipendiario. in
 re. c. quoniam p̃tra. sup. verb. testium de
 positio. nu. 144. fo. liiij.
Dilatio scda an det sine cause cognitione
 in causis civilib⁹. in re. c. qm̃ contra.
 super verb. dilationes. nu. 4. 2. 5. fo. xli.
Dilatio pōt prorogari. in re. c. quoniam 3.
 sup. verb. dilationes. nu. 21. fo. xliij.
Dilatio vna pōt dari ad probandum plura
 capitula simul cōpassibilia. in repeti. c.
 qm̃ 3. sup. verb. dilationes. nu. 16. fo. xliij.
Dilatio scda qualiter et p̃pter quid datur

in re. c. quoniam cōtra. sup. verb. dilas
 tiones. nu. 13. fo. xliij.
Dilatio qm̃ data est ad probandum: vel ad
 aliud faciendum: cōputant in dilatione
 etiā dies feriati. in re. c. quoniam p̃tra.
 sup. verb. dilationes. nu. 14. fo. eodem.
 Et qd si postea fiat probatio an valeat.
 ibidem. nu. 18. fo. xliij.
Dilatio si data est accusatori: an accusator
 poterit p̃bare in illa dilatione. in re.
 c. qm̃ 3. sup. verb. dilationes. nu. 8. fo. xli.
Dilatio qm̃ datur absenti oportet q̃ intir
 met per iudicē. in re. c. quoniam p̃tra.
 sup. verb. dilationes. nu. 10. fo. eodem.
Dilatio ois q̃ datur a lege vel statuto non
 requirit ministerij iudicis. in repeti. c.
 qm̃ 3. sup. vbi. dilationes. nu. 11. fo. xliij.
Dilatio nulla expectatoria de p̃se est p̃
 prioria. in re. c. qm̃ 3. sup. vbi. dilas
 nes. nu. 1. fo. xli. fallit vt ibidē. nu. 9.
Dilationes quatuor pnt dari in causis p̃
 cunarijs. in re. c. quoniam contra. sup.
 verb. dilationes. nu. 3. fo. xliij.
Dilationes quot debeāt dari ad p̃bandū.
 in repeti. c. quoniam p̃tra. sup. verb. dilas
 tiones. nu. 2. fo. xli.
Dilationes an debeant dari in causis cri
 minali⁹ in quibus non ingeritur pena
 sanguinis. in repeti. c. quoniam p̃tra. sup.
 verb. dilationes. nu. 3. fo. eodem.
Dilationes q̃t possint dari ad p̃ductiones
 testium. in re. c. qm̃ 3. sup. vbi. testium. de
 positio. nu. 66. 2. 67. fo. xliij. 2. xliij.
Dilationes abbreviātur in cā summaria
 sine alia cause cognitione. in re. c. se.
 pe. in verb. simpliciter. nu. 7. fo. ciiij.
Diffinitua semp̃ resoluta in copulam vbi
 cunq̃ est eadē ratio in vno extremo q̃
 in alio. in re. c. sepe. sup. verb. et si
 gura. nu. 2. fo. cvij.
Dol⁹ qm̃ est necesse q̃ p̃bet in reductione
 ad arbitriū boni viri. in repeti. c. qm̃ 3.
 in vbi. interlo. et appel. nu. 123. fo. xcij.
Domestici q̃ dicant. in re. c. qm̃ 3. super
 vbo. testium depositio. nu. 101. fo. xlvij.
Dominū an presumat ex possessione. in
 re. c. quoniam p̃tra. sup. verb. testium de
 positio. nu. 172. fo. lviij.
 Et qualiter deducat in iudiciū per viā
 cōtradictionis. ibi. in vbi. declaro. 2. qm̃
 per viam petiti. ibidē. nu. 173.
Dominum quo p̃bet. in re. c. quoniam
 cōtra. sup. vbi. testium depositio. nu. 161.
 fo. lx. 2. nu. 169. fo. lviij.
Donator an possit esse testis p̃ donatario
 in re donata. in re. c. quoniam 3. super
 verb. testium depositio. nu. 108. fo. xliij.
De litera. E.
Edictum de testibus est: p̃hibi
 to. in re. c. quoniam p̃tra. su
 per verb. testium depositio.
 nu. 88. fo. xlvij.
Ep̃s potest delegare cuiuscunq̃
 clerico non hnti dignitatem vel cano
 nicatum. in repeti. c. quoniam 3. in verb.
 interlo. 2. appel. nu. 11. fo. lxxiiij.
Ep̃istola quā absens mittit absenti an p̃
 bet. in re. c. quoniam cōtra. sup. vbi. in
 strumētōz produc. nu. 75. 2. 76. fo. lxxij.
 Et cetera verba quid importet. in re. c.
 quoniam contra. nu. 24. fo. liij.
Excoicatus an possit esse testis. in re. c.
 quoniam cōtra. sup. verb. testium deposi
 sitio. nu. 134. fo. liij.
Executio sñe pōt fieri in die feriato ob
 necessitatē hoim. in re. c. quoniam cōs
 tra. sup. verb. citatio. nu. 29. fo. xli.
Executio quo fiat in nominib⁹ debitoris.
 in re. c. quoniam cōtra. in vbi. interlo. 2.
 appel. nu. 69. fo. lxxiiij.
Executio an videat mādata vbi est mā
 data cause cognitio. in re. c. qm̃ 3. in
 verb. interlo. 2. appel. nu. 64. fo. lxxiiij.
Executio sententie petitur duobus reme
 dijs ibidem. nu. 66.
Executor merus nō pōt recusari tanq̃ sus
 pectus. in re. c. quoniam contra. sup.
 verb. recusationes. nu. 4. fo. xliij.
Exēplū nō facit fidē. fallit in re. c. qm̃ 3.
 sup. vbi. testium. p̃du. nu. 18. 2. 19. fo. lxxij.
Exp̃ese que peniūt rōne cōtumacie coram
 quo iudi. peti possint. in re. c. quoniam
 p̃tra. in verb. expense. nu. 30. fo. c.
 Et p̃ qd edictū. ibidē. n. 31. Et qm̃ debeāt re
 fici. ibi. nu. 32. Et an possint peti finita
 instātia. ibi. nu. 34. Et an q̃s possit p̃de
 nari sine citatione. ibi. nu. 35. fo. c. et. cii.
Expensarū multipliciter fit mentio in iur
 re. in re. c. quoniam cōtra. sup. verb. ex
 penses. nu. 1. fo. xlvij.

Expressio cause in iudicio gñali seu vñi
uerfati. in repe. c. quoniam cōtra. sup. ver.
bo petitiones. nu. 15. fo. xxi.
Exceptio q̄ redarguit infam. in repe. c. qm̄
3. sup. verb. exceptiones. nu. 16. fo. xxi.
Exceptio nulla regult admittenda post sen
tentiam. in repe. c. quoniam cōtra. sup.
verb. exceptiones. nu. 12. fo. xviii.
Exceptio nullitatis quādo possit opponi.
in repe. c. quoniam cōtra. sup. verb. excep
tiones. nu. 13. fo. eodem.
Exceptio libelli incepti potest opponi post
sententiam. in repe. c. quoniam cōtra. sup.
verb. exceptio. nu. 14. fo. eodem.
Exceptio negatiua nō est p̄bāda. in repe.
c. quoniam cōtra. nu. 3. fo. f.
Exceptio d̄ esse notata 2 specificata. i. rep.
c. qm̄ 3. sup. vñ. exceptiones. n. 8. fo. xviii.
Et d̄ exp̄sse et notatim opponi. ibi. nu. 9.
Exceptio opposita p̄tra testē an debeat p̄
bāri 2 examinari anteq̄ recipiat et d̄
ctū. in repe. c. quoniam cōtra. sup. verb.
testiū depositio. nu. 80. fo. xlv.
Exceptio recusatōis d̄ opponi ante liz
tis cōtestationē. in repe. c. quoniam p̄tra.
sup. vñ. recusatōes. nu. 1. fo. xliii.
Et qñ possit opponi post litē cōtestatam.
ibidē. nu. 2. fo. eodem.
Exceptio an sit p̄ponēda i scriptis. in rep.
c. qm̄ 3. sup. vñ. exceptiones. nu. 20. fo. xxi.
Exceptio req̄rens altiorē indaginē nō p̄t
examinari in causa summaria. in cle.
sepe. in verb. simpliciter. nu. 5. fo. ciii.
Et qñ dicatur exceptio requirens altiorē
indaginē. ibidē. nu. 6.
Exceptio declinatoria iudiciū potest oppo
ni post litis cōtestationē qñ p̄cernit
actum successum. in repe. cle. sepe. su
per verb. libellus. nu. 14. fo. cix.
Exceptio nullitatis impedit erectionem
sententię. in repe. c. quoniam cōtra. in vñ.
interlo. 2. appel. nu. 72. fo. lxxiiij.
Exceptio perēptoria opposita nō p̄t imp
pedire litis cōtestationē. in repe. c. qm̄
3. sup. vñ. exceptiones. nu. 10. fo. xviii.
Exceptio actiōis qñ dicat. in repe. c. quo
niam p̄tra. sup. vñ. exceptio. nu. 1. fo. xvii.
Et que exceptio intentionis. ibi. nu. 2.
Exceptionis species est triplex. in repe. c.

quoniam contra. super verb. exceptio
nes. nu. 4. fo. xvij.
Exceptiones non possunt opponi contra
iudicē ordinariū donec tollerat in offi
cio. in repe. c. quoniam cōtra. in verb. ins
terlo. 2. appel. nu. 2. fo. lxxiiij.
De litera. f.
Altitas aliqua si reperitur in
instrōan totū instrū redda
tur falsum. i. repe. c. quoniam
cōtra. sup. vñ. instrūmetōrū
productio. nu. 4. 9. fo. lxxiiij.
Familiaris an possit esse testis in causa p
dñō suo in repe. c. quoniam cōtra. sup. vñ.
bo. testiū depositio. nu. 102. 2. 107. fo. lxx.
Fideiussor an possit esse testis p̄ debitore
principali. in repe. c. quoniam cōtra. sup.
verb. testiū depositio. nu. 151. fo. lxxiiij.
Filius p̄t esse testis pro patre in vno cas
su. in repe. c. quoniam cōtra. sup. verb. tes
tiū fides. nu. 94. fo. xlvij.
Filius nō p̄t esse testis in iudicio sine cōsen
su patris. in repe. c. quoniam p̄tra. super
verb. cōfessiones. nu. 5. fo. lxxij.
Fallit in compromisso. ibidē. nu. 6.
Et nisi in actionibus p̄cedētibz litis
cōtesta. ibidē. nu. 7.
Figura quid sit. in repe. cle. sepe. sup. verb.
2 figura. nu. 1. fo. cvj.
Filiū nō possunt testificari etiā volētes cō
tra parētes. in repe. c. quoniam cōtra. sup.
per verb. testiū depositio. nu. 95. fo. xlvij.
Filiatio qualiter p̄bet. in repe. c. quoniam
p̄tra. sup. vñ. testiū depo. nu. 178. fo. lix.
Et quo ad patrē. ibidē. nu. 179.
Et quid de quasi possessione filiatiōis.
ibidē. nu. 182. fo. codē.
Frater an possit esse testis p̄ fratrem. in res
pe. c. quoniam contra. sup. verb. testiū de
positio. nu. 92. fo. xlvij.
Fur commisit furtum laudē 2 cum re fur
tina. aufugit cremam et ibi habet rem
furtivam. an poterit procedi contra eū
p̄ potestati cremē. in repe. c. quoniam
contra. super verbo cōfessiones. nume.
18. fo. lxxiiij.
Furiosus qualiter quis probet. in repe. c.
quoniam contra. sup. verb. testiū depo
sitiō. nu. 174. fo. lxxij.
De litera. J.

mbreuitatura quā sit extē
dēda. in repe. c. quoniam cō
tra. sup. verb. instrōan p̄
duc. nume. 29. fo. lxxiiij.
Impeditus p̄ vñum diem in
p̄mo anno an habeat ses
cunā annū. in repe. c. quoniam cōtra. in
vñ. interlo. 2. appel. nu. 94. fo. lxxviiij.
Impedimentum qualiter p̄bet. in repe. c.
qm̄ p̄tra. sup. vñ. dilatiōes. nu. 7. fo. xxi.
Impedimentū an p̄bet per iuramentum.
in repe. c. quoniam contra. super verb. di
lationes. nu. 22. fo. xliij.
Incarceratus qñ quis dicatur. in repe. c.
quoniam contra. super verb. cōfessiones.
nume. 25. fo. lxxij.
Incarceratus an possit esse testis. in res
pe. c. quoniam cōtra. sup. verb. testiū
depositio. nume. 145. fo. liij.
Indictio falsa an vitiet instrumentum. in
repe. c. quoniam contra. sup. verb. instrū
mentorum productio. nu. 16. fo. lxxij.
Indictio opposita in primo p̄tocollo no
tariū an intelligat repetita in sequenti
bus. in repe. c. quoniam cōtra. sup. vñ. in
strumentorum productio. nu. 60. fo. lxxij.
Infamis an possit esse testis. in repe. c.
quoniam contra. sup. verb. testiū depo
sitiō. nume. 125. 129. 2. 131. fo. li.
Infamis infamia iuris ex gñe pene q̄s di
cat. in repe. c. quoniam contra. sup. verb.
testiū depositio. nu. 128. fo. eodem.
Infamis publice non potest esse testis. in
repe. c. quoniam contra. super verb. ex
ceptio. nume. 19. fo. xxi.
Infamia est duplex. in repe. c. qm̄ p̄tra. sup.
verb. testiū depositio. nu. 126. fo. li.
Inimicus capitalis q̄s dicat. in repe. c. qm̄
cōtra. sup. vñ. testiū depo. nu. 81. fo. lxxij.
Inimicus an possit esse testis. i. repe. c. qm̄ cō
tra. sup. vñ. testiū depo. nu. 146. fo. li.
Iniquitas euidēs que dicatur. in repe. c.
quoniam cōtra. nume. 41. fo. vj.
Inquisitio que ponitur in actis nō est de
processu. in repe. c. quoniam contra. su
per verb. citationes. nu. 2. fo. vñ.
Instrū factū a notario qñ dubitat esse no
tariū an p̄bet. in repe. c. quoniam cōtra.
sup. verb. instrōan productio. nu. 12. fo. lxxij.
Instrumentū an faciat fidē quo ad extra

neū. in repe. c. quoniam contra. sup. verb.
instrumentorū p̄duc. nu. 27. fo. lxxiiij.
Instrumentū debet esse sine vñlo vñto q̄s
procedit cognitio summaria ep̄culas
ta fide in repe. cle. sepe. in verb. simplia
citer. nume. 17. fo. ciiij.
Instrumentū an magis probet q̄ p̄inata
scriptura cū subscriptiōe triū testiū.
in repe. c. quoniam cōtra. sup. vñ. instrū
mentorū productio. nu. 83. fo. lxxij.
Instrumentū an possit reprobari p̄ testes.
in repe. c. quoniam cōtra. sup. verb. instrū
mentorum productio. nu. 44. fo. lxxij.
Instrū extractū de imbreuitatura facit fī
dem. si illa nō repit. in repe. c. qm̄ 3. sup.
verb. instrōan p̄duc. nu. 28. fo. lxxiiij.
Instrū faciens mētionē de alio instrō an
p̄bet contenta in illo instrō approbato.
in repe. c. quoniam cōtra. sup. verb. in
strumentorū p̄duc. nu. 40. fo. lxxij.
Instrumentū oē publicū an faciat plenā
fidē. in repe. c. quoniam cōtra. sup. vñ. in
strumentorū p̄duc. nu. 17. fo. lxxij.
Instrū amissum an possit p̄bāri p̄ testes.
in repe. c. quoniam cōtra. sup. vñ. instrōan
productio. nu. 63. fo. lxxij.
Et an tenor instrūmeti. ibi. nu. 64.
Instrumentū qñ possint p̄duc. in repe. cle.
sepe. sup. verb. libellus. nu. 26. 27. 28.
29. 30. 2. 31. fo. cxj.
Instrū an sint edēda in iudicio. in repe. c.
quoniam cōtra. sup. verb. instrūmetorū p̄
duc. nu. 67. fo. lxxij. Et an cū dīcē 2 cōfue
tis in eis apponi. ibi. nu. 68.
Instrū vsq̄ ad quātū t̄ps possint p̄duc. in
repe. c. quoniam p̄tra. super verb. instrōan
productio. nu. 42. 2. 43. fo. lxxij.
Instrū publica q̄ dicatur. in repe. c. qm̄ 3.
sup. verb. instrōan productio. nu. 9. fo. lxxij.
Instrōan appellatiōe q̄d continet. in res
pe. c. quoniam cōtra. sup. vñ. instrōan p̄du
ctio. nu. 12. nu. 4. 5. 6. 2. 7. fol. lxxij.
In instrō publico que requiratur. in rep.
c. quoniam cōtra. super verb. instrūmeto
rum p̄duc. nu. 14. fo. lxxij.
In revocatione confessionis an sufficiat
p̄bāri 2 alī se habere. in repe. c. quoniam
contra. super verbo cōfessiones. nu.
54. fo. lxxiiij.
In taratione expensarum tria debent con

currere p ordinē in re pe. c. quoniam 3. in verb. expēse. nu. 11. fo. xcix. Et an debeat citari aduersarius. ibi. nu. 12. **E**xpensas q̄s habeat taxare. ibi. nu. 13. **I**ntentionē suā si q̄s pbauerit p testes: vel excoicationē: vel aliud similiter p̄dides: r̄it acta: nulla est ei dāda dilatio. in re pe. c. qm̄ contra. super verb. dilationes. nu. 12. fo. xliij. **I**nuitus qm̄ quis dicatur trahi in iudicio. in re pe. c. quoniam cōtra. sup. verb. testium depositio. nu. 10. fo. xxxv. **I**nder qm̄ cognoscit summarie de plano: sine strepitū: 2 figura iudicij: d̄s pcedere in scriptis: 2 oīa acta debent in scriptis fieri. in re pe. c. qm̄ 3. nu. 25. fo. liij. **I**nder ordinarius non p̄t recusari vt sus spect⁹ de iure ciuili. i re pe. c. quoniam cōtra. sup. verb. recusationes. nu. 7. fo. xv. Et etiam de iure canonico. ibi. nu. 10. **I**nder excoicatus non potest interponere decretū alienationi mulierum aut mis norū. in re pe. c. quoniam contra. sup. p̄bo exceptiones. nu. 17. fo. xix. **I**nder vt debeat dare primā dilationem q̄ requiratur in prima leui cause cognitione. in re pe. c. quoniam 2tra. sup. verb. dilationes. nu. 6. fo. xij. **I**nder p̄t citare forēsem existētem in suo territorio. in re pe. c. quoniam contra. sup. verbo citationes. nu. 13. fo. x. **I**nder ex officio suo p̄t litigātes interro gare etiā post p̄clusionē in causa. in re pe. c. quoniam cōtra. nu. 37. fo. v. **I**nder p̄t p̄cellere rusticū corā se ius p̄t sentēciā nescit ius suū dicere accipere p̄curatorē. in re. c. quoniam 3. nu. 39. f. vj. **I**nder an teneatur reddi facere instrumentum mandati p̄ductū in iudicio. in re pe. c. quoniam cōtra. nu. 21. fo. iij. **I**nder p̄t p̄ducere testes in criminalib⁹ p̄t nō instāre. in re pe. c. quoniam cōtra. sup. p̄b. testium depositio. nu. 12. fo. xxxvj. **I**nder d̄s summarie cognoscere vbi aliq̄s citat 2 cōuenit in aliquo loco rōne cōtractus vel delicti in quo quis al̄s non poterat cōueniri: si cōuenit? excipiat se ibi nō cōtraxisse. in re pe. c. quoniam 2tra. super p̄b. citationes. nu. 23. fo. xj. **I**nder p̄t cōcellere testē vt aliq̄d addat: vel aliud deponat etiam post publicas attestations. in re pe. c. quoniam 2tra. sup. p̄bo testium depositio. nu. 55. fo. xliij. Et p̄t re⁹ itez examinare. ibi. nu. 56. **I**nder an possit delegare iuramentum defendendū testi note suo. in re pe. c. quoniam 3. sup. p̄b. testium depositio. nu. 17. fo. xxxvj. Et an possit cōmittere examinationem testium. ibidem. nu. 19. **I**nder si nō cōdēnauit victū in interlocutoria potest eū cōdēnare in diffinitiuā. in re pe. c. quoniam cōtra. in ver. exp̄pense. nu. 21. fo. c. **I**nder qm̄ fert sniam in dubio refert se ad acta. in re pe. c. quoniam 3. in verb. interloc. 2 app. nu. 43. fo. lxxix. **I**nder an possit abdicare terminus qui ponit in q̄cūq̄ citatione. i re pe. c. quoniam cōtra. sup. verb. citationes. nu. 17. fo. x. **I**nder an teneat ad rescindendas expensas inquisito qui fuit absolutus. in re pe. c. quoniam 2tra. in p̄b. expēse. nu. 37. fo. c. **I**nder an possit recusari tanq̄ suspect⁹ si altera pars locuta est ad eius aures. in re pe. c. quoniam 2tra. sup. p̄b. recusationes. nu. 20. fo. xvij. **I**nder an possit sibi reseruare cōdēnationem expensarū in re pe. c. quoniam 2tra. in ver. expense. nu. 10. fo. xcix. **I**nder debet solum taxare expēsas factas non faciēdas. in re pe. c. quoniam cōtra. in p̄bo. expense. nu. 26. fo. c. **I**nder a quo appellatur nō tenet deferre appellationi qm̄ snia est lata p̄pter cōfessionē. in re pe. c. quoniam contra. sup. verb. cōfessiones. nu. 13. fo. xxxvij. **I**nder an possit esse testis. in re pe. c. quoniam contra. sup. p̄b. testium depositio. nu. 114. fo. xliij. **I**nder p̄t ex proprio officio interrogare p̄t in quocūq̄ parte iudicij. in re. cle. sepe. sup. p̄b. libellus. nu. 32. fo. c. **I**nder p̄t ut nū. 34. Et quando ad instātiā partis. ibi. nu. 33. 2 36. fo. eodem. Et potest tūc deferre iuramentū. ibidē. nu. 35. fo. eodem. **I**nder appellationis si 2firmet sniam latā p̄ iudicē cause principalis: q̄s mandabit eam executiōi. in re pe. c. quoniam 3. in

verbo interloc. et appella. nume. 14. et 14. 2. fo. xcvi. **I**nder appellationis quomodo debeat pronuntiare ibidē nume. 14. 3. et 14. 4. fo. xcviij. **I**nder si tulit sententiam 2 absoluit victū ab expensis: an tenebit talis absolutio. in re pe. c. quoniam cōtra. sup. p̄bo expense. nume. 14. fo. xcix. Et quid si non absoluit: nec cōdēnauit. ibidē nu. 15. Et quid si dicat in sententia victum victori cōdēnamus in expensis. ibidem. nume. 16. et 17. fo. xcix. et c. **I**nder non cōdēnauit victū in expensis: an victor poterit appellare. in re pe. c. quoniam contra. in p̄b. expēse. nu. 20. fo. c. **I**nder quis debeat cognoscere de causa suspicionis. in re pe. c. quoniam 2tra. sup. verbo recusationes. nume. 21. fo. xvij. **I**nder an possit p̄ parte cōdēnare et p̄o parte absoluerē. in re pe. c. quoniam 2tra. in p̄b. interloc. 2 app. nu. 61. fo. lxxij. Et an possit exeq̄ suā sniam. ibi. nu. 62. Et an sniam alterius. nu. 65. fo. lxxij. **I**nder appellatiōis an possit inhibere iudici a q̄ ne pcedat: vel ne aliq̄d noui attēstet in re pe. c. quoniam contra. in verb. interloc. 2 ap. nu. 128. 2. 129. fo. xciiij. **I**nder non p̄t renouare suam diffinitiuā sniam. in re pe. c. quoniam 2tra. in p̄b. interloc. 2 ap. nu. 4. 5. fo. lxxij. 2 limita vt nu. 60. fo. lxxij. Et an interlocutoriam. ibi. nu. 4. 6. 4. 7. 4. 8. 4. 9. et 50. Et quot vicibus poterit renouare. nu. 51. fo. lxxij. Et an poterit renouare absentibus partibus. ibi. nume. 52. **I**nder si faciat p̄ceptum de soluēdo infra decem dies cōstituti debitor: talis snia ē interlocutoria. ibi. nu. 53. fo. lxxij. Et si fert sniam diffinitiuā q̄ est nulla: an possit iterū pronuntiare. ibi. num. 54. 2 55. Et si pronuntiat an possit superior adiri. ibi. nume. 56. **I**nder an possit sibi assumere iuriconsultum consultorē. in re pe. c. quoniam contra super verbo interloc. 2 appella. num. 25. fo. lxxvi. **I**nder an possit interpretare suam sententiam. ibidem. nu. 26. Et an sententiam predecessoris sui. ibidem. nu. 27. **I**nder si dicat mihi videtur q̄ titi⁹ debeat decem scio. talis snia valet. in re pe. c. quoniam contra. in verb. interlocuto. 2 appellationes. nu. 28. fo. lxxvj. **I**nder potest compellere debitore ex cōfate respondere: an scriptura p̄uata. p̄ducta sit de manu sua. in re pe. c. quoniam 2tra. sup. p̄b. instrumentorum p̄duc. nu. 81. fo. lxxij. Et potest cōcellere debitorem propria manu scribere. vt ex hac scriptura faciat cōparationem. ibidem. nume. 82. **I**nder qm̄ fert sniam debet sedere in tribunali loco maiorum suorum. in re pe. c. quoniam 2tra. in p̄b. interloc. 2 appella. nu. 21. fo. lxxvj. Et quid si timet paratem. nume. 22. fo. lxxvj. **I**nder p̄t p̄ferre sniam per verba singularis numeri. in re pe. c. quoniam 2tra. in p̄b. interloc. et app. nu. 17. fo. lxxvj. **I**nder si pronuntiat se p̄teritū vel incōpetentem: an possit appellari. in re pe. c. quoniam 2tra. i p̄b. interloc. 2 appella. nume. 108. fo. xcij. **I**nder appellatiōis potest cognoscere de causa vbi vult. in re pe. c. quoniam 2tra. in ver. interloc. 2 app. nu. 31. fo. lxxvij. **I**nder an debet suspendere interposita appellatione a carceratione. in repeti. c. quoniam contra. in verbo. interloc. 2 app. nu. 107. fo. xcij. **I**nder delegatus si esset infamis: 2 nō op̄ponatur sibi exceptio nō potest se excusare allegando se infamē. in repeti. c. quoniam contra. in verb. interloc. 2 appella. nu. 3. fo. lxxliij. **I**udices q̄ nō p̄t esse in re pe. c. quoniam 3. sup. verb. interloc. 2 app. nu. 1. fo. lxxliij. **I**udici soli an credatur. in re pe. c. quoniam contra. nu. 30. fo. liij. **I**udicium vniuersale qd̄ dicat. in re pe. c. quoniam contra. super verbo petitiones. nu. 15. 2 16. fo. xxi. **I**udicium possessoriū est summarium quo ad reum: non quo ad actore. in repeti. cle. sepe. in verb. simplr. nu. 12. fo. c. liij. **I**uramentum testis an debeat internenti re in depositione an possit repetitio. c. quoniam 2tra. sup. verbo testium depositio. nume. 6. fo. xxxvj.

Juramentum calumnie est introductum ad publicam utilitatem in repe. c. quonia contra super verb. testium depositio. nu. 2. fo. eodem.

Juramentum qualiter debeat deferri testi in repe. c. quonia contra super verb. testium depositio. nu. 3. fo. xxxv.

Juramentum de calumnia non potest expresse remitti per consensum partium in repe. c. quonia contra. nu. 4. 5. fo. vii.

Juramentum est introductum de iure gentium antequam esset ius positum in repe. cle. sepe. nu. 5. fo. cii.

Juramentum de calumnia an excuset a pditione expensas in repe. c. quonia contra in verb. expense. nu. 8. fo. xcviij.

Jurisdicatio delegati perpetuat per totam citationem in repe. c. quonia contra. nu. 2. 8. fo. iiii.

Jurisdicatio preuenitur ex sola citatione in repe. c. quoniam contra. nu. 2. 9. fo. eo.

De litera L.

Legatarius an possit esse testis in testio in repe. c. quonia contra super verb. testium depositio. nu. 1. 8. fo. l.

Lesio enormis quod dicatur in repe. c. quonia contra in verb. interlo. 2. appel. nu. 1. 2. 4. fo. xciiij.

Lex generaliter. c. de non nu. pe. quod intelligatur in repe. c. quonia contra super verb. instrumentorum. pduc. nu. 5. 5. fo. lxx.

Libellus debet ita formari quod concludat in repe. c. quoniam contra super verb. petitiones. nu. 1. 10. fo. xx.

Libellus cum duabus prepositionibus an pcedat in repe. c. quonia contra super verb. petitiones. nu. 1. 1. fo. eodem.

Libellus peto tale fundum qui fuit meus pcedit in repe. c. quonia contra super verb. petitiones. nu. 1. 2. fo. eodem.

Libellus est duplex in repe. c. quonia contra super verb. petitiones. nu. 1. 1. fo. xij.

In libello questionali duo requirunt in repe. c. quonia contra super verb. petitiones. nu. 2. fo. eo.

Libellus in actione reali an debeat habere causam proximam et an remotam in repe. c. quonia contra super verb. petitiones. nu. 3. fo. xx.

Et quid in actione personali ibi. nu. 4.

Libellus quod formetur in actione reali ibi. nu. 5.

Et quod in rei vindicatione ibi. nu. 8.

Et quod debeat apponi in libello ibi. nu. 9.

Libellus incertus non pcedit si opponatur in repe. c. quonia contra super verb. petitiones. nu. 2. 4. fo. xxv.

Libellus an sit de processu in repe. c. quoniam contra super verbo petitiones. nu. 2. 6. fo. eodem.

Libellus qui dat iudici non est de processu in repe. c. quonia contra super verb. citationes. nu. 2. fo. viij.

Libellus an sit porrigendus in scriptis in repe. c. quonia contra super verb. petitiones. nu. 1. 8. 2. 19. fo. xij.

Et an sit de substantia iudicii ibi. nu. 2. 0.

Libellus an concludat si quis narrat aliter quis pmiserit et non dicat ex qua causa in repe. c. quonia contra super verb. petitiones. nu. 4. 1. fo. xxxij.

Libellus peto testium cogi ad soluendum an pcedat in repe. cle. sepe super verb. libellus. nu. 3. fo. cvij.

Libellus non est necessarius in causa appellacionis ab interlocutoria in repe. cle. sepe super verb. libellus. nu. 9. fo. eodem.

Libellus est necessarius regulariter in causis in repe. cle. sepe super verb. 2. libellus. nu. 1. 1. fo. cvij.

Et an possit remitti ex conventionione partium ibi. nu. 2.

Libellus peto fundum cum fructibus pceptis et percipiendis procedit in repe. c. quoniam contra in verb. interlo. 2. appel. nu. 4. 4. fo. lxxij.

Libellus debet offerri plene ordinatus ubi proceditur summarie in repe. cle. sepe in verb. simpliciter. nu. 2. fo. ciiij.

Libellus potest offerri die feriato in honoris dei etiam in causis in quibus pceditur secundum ordinem iuris in repe. cle. sepe in verb. de plano. nu. 1. 2. fo. cvj.

Limita ut ibidem. nu. 1. 3.

Libellus est necessarius ubi causa cognoscitur de plano in repetitio. clementi. sepe super verbo de plano. numero. 4. folio. cv.

Libellus incertus tolleratur in repetitio. c. quoniam contra in verb. interlo. 2. appella. nu. 4. 1. fo. lxxvij.

Libelli si reperiantur diversi cui sit status

Ordo in sententia quid operetur in repe. c. quoniam contra in verbo interlocutorio. et appel. nu. 3. 4. 35. et 36. fol. lxxvj.

De litera P.

Petens an possit esse testis pro filio in repe. c. quoniam contra super verb. testium depositio. nu. 9. 2. et 93. fo. xlviij.

Partes adversas an debeant citari ut inter sit iuramento testium in repe. c. quoniam contra super verb. testium depositio. numero. 13. fo. xxxvj.

Partes non potest interrogare adversarius suum coram iudice in repe. c. quoniam contra. nu. 38. fo. lvi.

Partes an debeant esse presentes examinantium testium in repe. c. quoniam contra super verb. testium depositio. nu. 18. fo. xxxvi.

Pater meus omittit fundum quem longo tempore possedit postea deperditum sunt infra quod poterit probare vicium in repe. c. quoniam contra super verb. testium depositio. nu. 17. 1. fo. lvi.

Pater spiritualis potest esse testis pro filio spirituali in repe. c. quoniam contra super verb. testium depositio. nu. 9. 7. fo. xlviij.

Pater an possit esse testis in repetitio. c. quoniam contra super verb. testium depositio. nu. 14. 8. fo. lviij.

Pena apposta in iuramento contra producente falsa infra non habet locum in producente falsos testes in repe. c. quoniam contra super verb. interlo. 2. pduc. nu. 3. fo. lxx.

Periurus an possit esse testis in repe. c. quoniam contra super verb. testium depositio. nu. 13. 2. 13. fo. lviij.

Per estimum quod quis habet in communione non probatur possessio neque dominium in repe. c. quoniam contra super verb. testium depositio. nu. 1. 6. 5. fo. lviij.

Persecutione quando quis dicatur in confessione in repe. c. quoniam contra super verb. confessiones. nu. 1. 6. fo. xxxvj.

Persona quolibet an possit trahi ad iudicium ut compellatur iurare et reddere testimonium in repetitio. c. quoniam contra super verb. testium depositio. nu. 8. fo. xxxv.

Personae que repellantur a testimonio in repetitio. c. quoniam contra super verbo testium depositio. nu. 8. 7. fo. lxxvj.

Petens reductionem ad arbitrium boni viri an possit iustificare sua reductionem novis probationibus in repetitio. c. quoniam contra in verb. interlo. et appella. nu. 1. 2. fo. xciiij.

Petitio ubi conclusio est inepta an pcedat in repetitio. cle. sepe super verb. libellus. nu. 7. fo. cvij.

Petitio qualis qualis non potest omitti in repetitio. cle. sepe super verb. libellus. nu. 3. fo. cvij.

Et quomodo differat a libello ibi. nu. 4.

Petit aliquis suum debitorem debere denegari quem suspectum habet iniquum stabili suo iuramento in repetitio. c. quoniam contra super verb. reformationes. nu. 13. fo. xv.

Planum quid dicatur in repetitio. clementi. sepe super verbo de plano. numero. 1. folio. cv.

Et quid importet verbum de plano ibidem. nu. 2. et 3.

Ponens 2 faciens positionem dicitur confiteri id quod ponit in repe. c. quoniam contra. nu. 34. fol. v.

Positio et libellus quomodo differant in repe. c. quoniam contra super verb. reformationes. nu. 4. fo. xliij.

Et quid dicatur positio ibi. nu. 5.

Positio impertinens que dicatur in repe. c. quoniam contra super verbo. reformationes. nu. 6. fol. eodem.

Positio una quando est facta in causa principali non debet fieri eadem positio in causa appellacionis in repetitio. c. quoniam contra super verb. reformationes. nu. 1. 1. fo. eodem.

Positiones ad quas hant in repe. c. quoniam contra. nu. 35. fo. v.

Positiones quomodo differant ab interrogacionibus in repe. c. quoniam contra super verb. reformationes. nu. 1. fol. xliij.

Positiones non possunt fieri de his que continentur in libello in repe. c. quoniam contra super verb. petitiones. nu. 2. 1. fo. xliij.

Positioni impertinenti non est respondendum in repe. c. quoniam contra. nu. 36. fo. v.

Possessio quomodo probetur in repe. c. quoniam contra super verb. testium depositio. nu. 1. 6. 2. fo. lxxvj.

Et qñ contra testifi. ibidem. nu. 163.
Et an presumat. ibi. nu. 166. fo. lviij.
Potest verbū importat necessitate quādo ei pponitur negatiua. in re. c. qm̄ 2. sup. ver. dilaciones. nu. 13. fo. lxiij.
Preceptū factū nulla precedere citatione an valeat. in re. c. quoniam 2tra. sup. verb. citationes. nu. 21. fo. xxi.
Prescripto decem annorū quomodo pbeatur. in re. c. quoniam cōtra. sup. ver. testium depositio. nu. 168. fo. lviij.
Presumptio an fiat p sententiā iudicis in re. c. quoniam contra. nu. 40. fo. lvi. 2. nu. 46. fo. viij.
Presens an debeat citari. in re. c. qm̄ cōtra. sup. verb. citationes. nu. 3. fo. viij.
Princeps si delegat merā executionē: an delegatus possit cognoscere. in re. c. quoniam contra. in verb. interlo. 2. appel. nu. 63. fo. lxxij.
Princeps sol⁹ pōt delegare cām cū inscriptione clausulē simplr de plano 2c. in re. c. sepe. nu. 2. fo. cii.
Princeps si mandat pcedi summarie: 2 pcedatur seruato iuris ordine: valebit processus. in re. c. sepe. in ver. simpliciter. nu. 18. fo. ciiij.
Princeps non pōt pretendere ignorantia. in re. c. quoniam cōtra. sup. verb. dilaciones. nu. 15. fo. xliij.
Probatio cui incumbit negatiua vel aduersario. in re. c. qm̄ cōtra. nu. 8. fo. li.
Probatio plena est necessaria vbi pcedit. appositā clausula simplr 2c. in repeti. cle. sepe. nu. 4. fo. cii.
Probatio p iuramentū sufficit si in cā summaria nō tractet de pndicio alterius. in re. c. sepe. in v. simplr. n. 9. f. ciiij.
Et quando requiratur solū semiplena. ibidem. nu. 10.
Et quando plena ibidem. nu. 11. 2. 13.
Probatio an admittatur post conclusionē in cā. in re. c. quoniam cōtra. sup. ver. testium depositio. nu. 89. fo. lxiij.
Probatio de proximitate pferet. in re. c. quoniam cōtra. sup. verb. testium depositio. nu. 181. fo. lix.
Probationes sup capitulis antiquis causae principalis an admittantur in causa appellationis in repeti. c. qm̄ cōtra. sup.

verb. testium depositio. nu. 60. fo. xliij.
Procedi an possit in causis ordinariis in feriis ob necessitate hoim. in re. c. sepe. sup. ver. libell⁹. nu. 12. 2. 13. fo. cix.
Procedi potest de plano in causis leuib⁹: siue ciuilibus: siue criminalibus: in repeti. clemen. sepe. in verbo de plano. nu. 9. fo. cv.
Processus agitat⁹ per iudicem recusat⁹: post recusationē de eo factā valet 2 tenet si nō appelletur. in re. c. quoniam contra. nu. 32. fo. v.
Processus an possit fieri sine citatione si pars est presens in iudicio. in repeti. c. quoniam contra. super verb. petitiones. nu. 27. fo. xxiij.
Procurator an possit esse testis pro cliētulo suo. in re. c. qm̄ cōtra. sup. verb. testium depositio. nu. 111. et. 112. fo. xliij.
Pro confesso habetur nō respondens positioni. in re. c. qm̄ contra. super verb. responsiones. nu. 21. fo. xxiij.
Prohibitorius qd dicat. in re. c. qm̄ 2tra. sup. verb. testium fides. nu. 89. fo. xliij.
Promittens cum iuramento soluere ad certum terminū: si non soluerit: post tertium min⁹ offerat se paratū soluere vel solui: nō est periturus. in re. c. quoniam contra. super. verbo. testium depositio. nu. 136. fo. liij.
Protestas cōtra aduersariū in iudicio an teneat. in re. c. qm̄ 2tra. sup. verb. instrument. pduc. nu. 53. fo. lviij.
Protestatio nō semper necesse est q fiat in scriptis. in re. c. qm̄ 2tra. in verb. interlo. et appel. nu. 20. fo. lxxvj.
Protocollum an faciat fidem. in repeti. c. quoniam contra. super verb. instrumentorum product. nu. 27. fo. lxiij.
Protocollum statur quando apparet dubietas inter protocollum 2 instrumentum extensum. in re. c. quoniam contra. nu. 12. fo. liij.
Proxenetā an possit esse testis sup contra cū in quo fuit mediator. in re. c. quoniam cōtra. super verb. testium depositio. nu. 119. fo. l.
Publicatio sola testium an repellat a productione testium. in re. c. qm̄ 2tra. sup. verb. testium depo. nu. 65. fo. xliij.

Punctus habet vim copule. in repeti. cle. sepe. super verb. 2 figura. nu. 7. fo. cvij.
Puniri quis nō pōt de falso: si ex falso nemo ledit in re. c. qm̄ cōtra. sup. verb. testium depositio. nu. 35. fo. lxxij.
De litera. R.

Rationes quas quotidie faciūt artifices an sint edende. in repeti. c. qm̄ cōtra. sup. verbo instrumentorum product. nu. 71. fo. lxxij.
Reconuētio qd debeat fieri. in re. c. sepe. sup. ver. libellus. nu. 20. 2. 22. fo. cx.
Reconuētio nō habet locum in causa appellationis. ibidem. nu. 13. 2. 24. fo. co.
Rector ciuitatis qñ ingredit officii suum die feriati: et iurat obseruare statuta/ tale iuramentum non valet. in re. c. quoniam contra. nu. 51. fo. viij.
Religiosus an possit esse iudex secularis in re. c. quoniam contra. in ver. interlo. et appel. nume. 5. fo. lxxij.
Et an iudex ecclesiasticus. ibidem. nu. 6.
Religiosus an possit esse episcopus. re. c. qm̄ 2. sup. verb. interlo. et appel. nu. 7. fo. co.
Et an possit esse vicari⁹ episcopi. ibidem. nu. 8.
Et an possit esse iudex delegatus. ibi dē. nume. 9. 2. 10. fo. co.
Renuntiatio facta per alteram partē tñ: nō nocet alteri. in re. c. qm̄ contra. super verb. testium depo. nu. 70. fo. xliij.
Renuntiare an possit ferus. in re. c. sepe. super verb. libellus. nu. 15. fo. cix.
Renuntiare an possit p pactū reductioni ad arbitriū boni viri. in re. c. qm̄ cōtra. in ver. interlo. et appel. nu. 125. fo. xcij.
Renuntiare nō potest sententiē que transit in rem iudicatā de cōsensu partiū. in re. c. qm̄ cōtra. nu. 43. fo. viij.
Renuntiare non pōt expresse sententiē: sed tñ tacite. ibidem. nu. 44. fo. viij.
Rescriptū iudicis delegati non potest eligi. in re. c. contra. sup. verbo interlo. 2 appel. nume. 4. fo. lxxij.
Rescriptū an habeat loco libell⁹ in re. c. qm̄ contra. sup. 2. petitiones. nu. 18. fo. xxiij.
Res q non fuerit in bonis alicuius quomodo probetur. in re. c. qm̄ cōtra. sup. per verb. testium depo. nu. 170. fo. lviij.
Res inter alios acta non debet alijs pre-

indicare. in re. c. quoniam cōtra. in ver. interlo. 2 appel. nu. 98. fo. lxxvij.
Responsiones nō possunt fieri de his que continentur in libello. in re. c. qm̄ contra. super verb. peti. nu. 21. fo. xxiij.
Respondere quis non tenetur incerte positioni. in re. c. quoniam 2tra. sup. verb. responsiones. nume. 3. fo. xxiij.
Hec impertinenti. ibidem. nume. 6.
Hec positioni cōtrarie. nu. 7. fo. lxxij.
Hec positioni continenti factū alienā. ibidem. nume. 8.
Hec positioni iuris. ibidem. nume. 9.
Hec qñ in positione ponit aduersariū solū tenetur legitime. ibidem. nu. 10.
Hec si persone. ibidem. nume. 11.
Respondere quis nō tenetur positioni capiose. in re. c. quoniam 2tra. sup. verb. responsiones. nu. 13. fo. xxiij.
Hec multiplici. ibidem. nume. 15.
Hec criminose. ibidem. nu. 16. fo. co.
Restitutio in integrū impetrata post sententiā an executionē factā an impediat executionē snie. in re. c. quoniam 2tra. super verb. excep. nu. 15. fo. xxiij.
Restitutio in integrū an impediat sententiē executionē. in re. c. quoniam cōtra. in ver. interlo. 2 ap. nu. 74. fo. lxxvij.
Resoluta h3 vim copule. in re. c. sepe. cōtra. singit. sup. verb. 2 figura. nu. 3. fo. cvij.
Reus nō debet petere libellum declarari qñ est generalis vel obscurus. in re. c. quoniam cōtra. super verb. petitiones. nume. 7. fo. xx.
Reus an possit producere testes ante litis confessionem ad eternam rei memoriam. in re. c. quoniam cōtra. super verbo testium depo. nume. 49. fo. xliij.
Reus potest opponere plures exceptiones etiā diuersis tēpib⁹. in re. c. quoniam cōtra. sup. verb. excep. nu. 6. fo. xxiij.
Re⁹ opponens exceptionē obscure debet succubere. in re. c. quoniam contra. super verbo exceptiones. nu. 2. fo. xxiij.
Reus contumax in nō respondendo libello inepto vel male ordinato nō habet pro confesso. in re. c. quoniam 2tra. super verb. responsiones. nu. 20. fo. xxiij.
Reus dicitur esse actor in exceptione. in re. c. quoniam contra. nu. 18. fo. xxiij.

De litera. S.

Scientia principis quo pbe-
tur. in repe. c. qm 2tra. in
verbo interlo. 2 appella.
nu. 12. fo. lxxii.
Scribes in libro suo se debi-
torē alicuius an obliget.
in repe. c. qm 2tra. sup verb. cōfessiones.
nu. 4. fo. lxxiii.
Scriptura que assumitur ex archiuo pu-
blico: que habet subscriptionē officia-
lis ibi deputati: facit plenā fidem in res-
petu. c. qm contra. super verb. instrumē-
torum produc. nu. 11. fo. lxx.
Scriptura priuata est triplex. in repeti. c.
quonia contra. super verb. instrumē-
torum produc. nu. 72. fo. lxxi.
Scriptura priuata an requirat diem 2 lo-
cum. in repeti. c. quoniam contra. super
verb. testium produc. nu. 83. fo. lxxii.
Scriptura est duplex. in repeti. c. quoniam
contra. super verb. instrumētorum. pro-
duc. nu. 77. fo. lxxi. Et que dicatur illa
ad quam sit cōparatio. ibidem. nu. 78.
2. 79. fo. lxxii.
Scriptura probatoria est duplex. in repe.
c. quonia cōtra. super verb. instru. pro-
duc. nume. 8. fo. lxxi. Et que dicatur pu-
blica. ibidem. nu. 10.
Sententia lata in expensis vel etiā incen-
sa. in repe. c. quoniam contra. in verb.
expense. nu. 29. fo. c.
Snta que infamet. in repe. c. qm cōtra. su-
per verb. cōfessiones. nume. 4. fo. lxxi.
Sententia non dicitur esse de actis in ca-
su. in repe. quoniam cōtra. nu. 16. fo. ii.
Sententia si est lata presentib⁹ partibus
nec apparet q aliquis terminus sit da-
tus ad probandum an valeat. in repeti.
c. quoniam contra. nu. 13. fo. vii.
Snta cōtra sententiā non valet sup eadē re
2 causa. in repeti. c. qm 2. nu. 4. fo. vi.
Snta non pōt retractari p infra de nouo
reptis. in causa rei publice ecclesie:
vel minoris. in repe. c. qm cōtra. in ver-
interlo. 2 appella. nu. 81. fo. lxxv.
Snta lata in causis ordinaria testib⁹ non
publicatis an valeat. in repe. cle. sepe.
sup verb. libellus. nu. 17. fo. cix.
Snta an debeat esse eformis libello. in re-

cle. sepe. in hb. libel. nu. 18. et 19. fo. c.
Snta lata non publicatis attestacionibus
an sit nulla. in repe. c. qm cōtra. in hb.
interlo. 2 appella. nu. 37. 38. fo. lxxvii.
Snta lata sine causē cognitione nō valet.
ibide. nu. 39. Et quid si non apparet de
relatione nūti. ibide. nu. 40. fo. lxxviii.
Sententie substantia consistit in absolucione
vel cōdenacione in repe. c. qm cōtra. in
verb. interlo. et app. nu. 33. fo. lxxvi.
Snta lata qm est nullā an debeat p⁹ eos
gnosci de nullitate anteq de meritis
causē. in repe. c. qm contra. in verb. ins-
terlo. 2 appella. nu. 57. fo. lxxi.
Et an debeat cognosci ex eisdem actis
antiquis. ibide. nu. 58. Et si appellet qd
dicatur pmo infctore ibidem. nume.
59. fo. lxxii.
Sententia lata contra producentē instrumē-
tū falsum sup crimine falsi an no-
ceat notario: qui fabricauit tale instrumē-
tū. in repe. qm cōtra. sup verb. ins-
trumētorum. pduc. nu. 15. fo. lxxviii.
Et an lata contra testes pducet illi q
producit eos. ibide. nu. 16. fo. lxxix.
Snta requirit ad hoc ut quis dicatur pro
confesso. in repeti. c. qm contra. sup hb.
responsiones. nu. 18. fo. lxxv.
Sententia debet esse conformis libello.
in repe. c. quonia contra. in verb. inter-
lo. 2 appella. nu. 29. fo. lxxvii. Et debet
ferri in loco publico: et nō secrete. ibi-
dem. nu. 30. fo. eodem.
Sententia lata p merū an valeat. in repe.
c. quonia 2. in verb. interlo. 2 appella. nu.
23. fo. lxxvi. Et an index causam ferens
excuset. ibide. nu. 34. fo. c.
Sententia cōdenatoria si est lata in cētum
2 index appellatiōis cōdenet tantum
in quinquaginta: cuius expēse soluens
tur quinquaginta alia. in repeti. c. qm
cōtra. in verb. expense. nu. 18. fo. c.
Sententia lata fm consiliū sapientis non
valet. si consiliū non est apertum. in
repe. c. quonia cōtra. sup verb. interlo.
2 appella. nume. 18. fo. lxxvii. Et an va-
leat sententia lata per iudicem hoc mo-
do. pronuntio debere feruari: prout cō-
stat in instrumento rogato per talem.
ibidem. nume. 19. fo. eodem.

Principalium sententiarum.

Sententia in qua non inferit causa an sit
nulla. in repe. c. qm cōtra. in ver. inter-
lo. 2 appella. nu. 79. fo. lxxv.
Snta si sit lata p tres iudices delegatos
vel per tres arbitros an sit necesse ap-
pellare ab eorū snta cōtra omnibus. in
repe. c. qm cōtra. in verb. interlo. 2 ap-
pella. nu. 13. 4. fo. lxxvi.
Snta incerta valet qm fertur sup aliquo
pctio. in repe. c. qm contra. in verb. ins-
terlo. 2 appella. nu. 42. fo. lxxviii.
Sententia debet ferri in scriptis. in repe.
c. quonia cōtra. in ver. interlo. 2 appella.
nu. 14. fo. lxxv.
Snta diffinitiva pōt ferri sine scriptis. de
consensu partū. in repe. c. quonia cō-
tra. in verb. interlo. 2 appella. nu. 15. fo.
lxxv. Et debet recitari per iudicē. ibi-
dem. nu. 16. fo. eodem.
Signū notarij appositū in principio pro-
tocollī an cōferat repetitū in alijs. in
repe. c. quonia cōtra. sup verb. instrumē-
torum. pduc. nu. 82. fo. lxx.
Sine strepitu verbū idē importat qd ver-
bū de plano. in repe. cle. sepe. sup ver.
sine strepitu. nu. 1. fo. cv.
Soci⁹ criminis an possit esse testis. in re-
pe. c. quonia cōtra. sup ver. testium depo-
nu. 110. fo. l.
Soci⁹ an possit esse testis. in repe. c. quon-
iam cōtra. super verb. testium deposti. nu.
149. fo. liii.
Sollicitator causē an possit esse testis. in
repe. c. qm cōtra. super verb. testium de-
positio. nu. 152. fo. eodem.
Statutum superueniens in vno extendit
ad aliud quotiescūqz duo parificatur
vni regule antique. in repe. c. quonia.
cōtra. nu. 19. fo. lii.
Statuto si cōtinet q in tali causa pcedat
per simplicē querelā: quid importent
ista verba. in repe. c. quonia cōtra. sup
verb. petitiones. nu. 22. fo. lxxi.
Stipendiarius an possit esse testis. in rep.
c. quonia cōtra. sup verb. testium deposti.
nu. 143. fo. liii.
Subdit⁹ an possit citari extra territorij.
in c. quonia 2tra. super ver. citationes.
nu. 25. fo. xi.
Succumbens in aliqua interlocutoria an

debeat cōdenari in expensis. in repe.
c. quonia contra. in verb. expense. nume.
mero. 1. fo. c.
Supplicatio interposita infra decē dies:
an impediatur executionē sntē in repeti.
c. qm cōtra. in verb. interlo. 2 appella.
nu. 73. fo. lxxviii.
Suspicio probat p solū iustitiam. in repeti. c.
quonia contra. super verbo reculationis.
nu. 12. fo. cv.
Tabellio an possit esse testis. in
repeti. c. quonia contra. super
verb. testium depositiones.
nu. 116. fo. l.
Tabellioni potius creditur q
nuntio. in repe. c. quoniam contra. nu.
31. folio. v.
Tabelliones quis possit creare. in repe.
c. quonia cōtra. sup verb. instrumētorum. pduc-
tio. nu. 54. fo. lxxvii.
Tabellionis signum an requiratur in in-
strumento. in repe. c. qm cōtra. sup verb.
instrumētorum. pduc. nu. 15. fo. lxx.
Tēpus interponende appellatiōis qd sit.
in repe. c. qm cōtra. in ver. interlo. 2 ap-
pella. nu. 90. fo. lxxvi. Et quod pctendi
apostolos. ibide. nu. 91. Et an tale tpa
possit prorogari vel minui p statutum.
ibidem. nu. 92. fo. lxxvi.
Tempus psequendi appellatiōē qm inci-
piat currere. in repe. c. qm 2tra. in hb.
interlo. 2 appella. nu. 147. fo. lxxvii.
Termini pductionis testium sunt quinqz.
in repe. c. qm cōtra. super verb. testium
depositio. nu. 71. fo. lxxiii.
Testis dict⁹ an valeat si nō reddat ratios
nem dicti sui. in repe. c. qm cōtra. super
verbo. testium depositio. nu. 20. et. 23. fo.
lxxvi. 2 lxxvii. Et an valeat dict⁹ testis
sup deterioratione. ibi. nu. 12. fo. lxxvii.
Testis qd debeat deponere i iuriditice
pbda. in repe. c. qm contra. sup verb.
testium depositio. nu. 22. fo. c.
Testis quare debeat tāgere scripturā in-
rando. in repe. c. qm cōtra. sup verb. tes-
tium depositio. nu. 5. fo. lxxv.
Testis dict⁹ et valeat an requirat vt cite-
tur. in repe. c. qm cōtra. sup verb. testium
depositio. nu. 11. fo. eodem.

Spulatio sine cano
induc. cōfessiones. n. 90

Testis habes parē affectionē ad ambas partes pōt esse testis: valet eius testi moniū. in repe. c. qm̄ cōtra. sup. verb. tes tium depositio. nu. 100. fo. xlviii.

Testis an possit deponere dictū suū in scriptis pcedere iuramento. in repe. c. qm̄ 2. sup. v. b. testium depositio. nu. 7. fo. xxxv.

Testis iurās in termino si nō deposuit di ctū suū: an possit deponere extra termi num. in repe. c. qm̄ 2. tra. sup. ver. testiu depositio. nu. 14. fo. xxxvi.

Testis corruptus pecunia si dixerit verū: an repellat a testimonio. in repe. c. quo niam contra. super verb. testium depo sitio. nu. 139. fo. li.

Testis vñ nō facit plenā pbatōnem in criminatibus. in repe. c. qm̄ 2. super verb. testiu depositio. nu. 132. fo. eo.

Testis an possit esse existens in pctō mor tali. in rep. c. quoniā cōtra. super. verb. testium depositio. nu. 133. fo. eodem.

Testis instrari? et testis sine scriptis qm̄ differat. in repe. c. quoniā contra. super verb. testiu depositio. nu. 99. fo. xlviii.

Testis an possit iurare in alio loco qm̄ in iudicio. in repe. c. qm̄ 2. tra. sup. verb. tes tium depositio. nu. 16. fo. xxxvj.

Testis ad hoc vt faciat fidē an debeat esse rogatus. in repe. c. qm̄ cōtra. sup. v. b. tes tium depositio. nu. 39. fo. xxxix. Et an presumatur rogatus. ibidem. nu. 40.

Testis nō pōt q̄s esse quotiescūq̄ traciāt de exonerādo. in repe. c. quoniā cōtra. sup. v. b. testiu depositio. nu. 113. fo. xlii.

Testis an teneat deponere de loco 2 tpe. in repe. c. quoniā cōtra. sup. verb. tes tium depositio. nu. 154. fo. liii.

Testis deponēs falsum cur? dictū est nul lum an possit paniri de falso. in repe. c. quoniā contra. super verb. testiu fides. nu. 84. fo. xlvj. Et qd si deponat aliqd extra capitulum super quo est iurati. ibidem. nu. 85. Et quid si iurauit sim pliciter dicere veritatem: nec apparet ipsum iurasse super certa causa: nec sup certo articulo: sed simpliciter iurauit postea pducitur duo articuli super q̄ bus examinatur aliquid an valebit. ibidem. nu. 86. fo. xlvj.

Testis q̄ deponit super valore rei an de

beat reddere rationē dicti sui in repe. c. qm̄ contra. super verb. testiu fides. nu. 156. 2. nu. 158. fo. lv.

Testis scdo deponens debet iterū iurare. in repe. c. quoniā cōtra. super verb. tes tium depositio. nu. 57. fo. xli.

Testis pōt examinari quolibet die ferias to in repe. c. qm̄ contra. nu. 50. fo. viii.

Testis deponens p verbū credo: an ppo bet. in repe. c. qm̄ contra. sup. ver. testiu depositio. nu. 24. fo. xxxvii.

Testis dictū debet necessario concludere. in rep. c. quoniā contra. sup. verb. testiu depositio. nu. 15. fo. eodem.

Testis interrogatus sup numeratiōe des ponit pecuniā fuisse numeratā in p̄s sentia ipsius testis: interrogatus quis bus p̄sentib? rñdet ipso Joāne 2 Mar tino 2c. si postea ipsi interrogati respō deant q nō viderūt an valeat dictū tes tis. in rep. c. qm̄ contra. sup. verb. testiu depositio. nu. 33. fo. xxxviii.

Testis an possint iurare in die feriato. in repe. c. quoniā contra. sup. verb. testiu depositio. nu. 15. fo. xxxvj.

Testis an possint produci sup hōis arti culis post publicationē attestatiōum. in repe. c. quoniā contra. sup. ver. testiu depositio. nu. 62. f. xlii. 2. nu. 66. 2. 72.

Testis an possint reduci ad cōcordiā: an p̄sumant singulares. ibi. nu. 32. fo. eo.

Testis quando producantur ad eternam rei memoriam: an debeat citari aduers sarius. in repe. c. quoniā cōtra. super verb. testium depositio. nu. 50. folio. xli.

Testis qm̄ possint p̄duci ante litis cōtesta tiōē. in repe. c. qm̄ cōtra. super verb. tes tium depositio. nu. 51. fo. eo. Et infra quē terminū sint producēdi. ibidē. nu. 52.

Testis repellitur a testimonio ex quinq̄ causis. in repe. c. quoniā cōtra. super verb. testium depositio. nu. 90. fol. xlvj.

Testium depositio cōstituitur ex duobus. in repe. c. quoniā contra. super verb. testium depositio. numero. 1. folio. xxxv.

Testificatiō quando dicatur quis didicisse. in repe. c. quoniā contra. super verb. testium depositio. numero. 53. folio. xli.

Testis quando non. ibidem. nu. 54. fol. xlii.

Testimonium de credulitate non valet. in repe. c. quoniā contra. super verb. tes

pe. c. qm̄ 2. tra. sup. verb. inf. fo. i. produc. nu. 45. fo. lxxvii. Et quot sufficiant ad re probandū instrumentum. ibidē. nu. 46.

Testis tales testes debent esse omni ex ceptione maiores. ibi. nu. 47. fol. eodem.

Testis quot requirantur ad quēcūq̄ actū probandū in repe. c. qm̄ 2. tra. sup. verb. testium depositio. nu. 36. 2. 38. fol. xxxix.

Testis an possint compelli si noluerint de ponere dictū suū. in repe. c. qm̄ 2. tra. super verb. testium depositio. nu. 41. fo. xl.

Testis qualiter cogantur. ibidem. nu. 42.

Testis non requiruntur in actis. in repe. c. quoniā contra. numero. 27. fo. liii.

Testis singulares nullam faciunt fidem. in repe. c. quoniā contra. v. testiu depo sitio. nu. 17. fo. xxxvii. Et qui dicant tes tes singulares. ibi. nu. 19. folio. xxxviii.

Testis volens producere qd debeat ages re. in repe. c. quoniā contra. super v. b. testium depositio. numero. 28. fol. xxxvii.

Testis si pure concordat in dicto non di citur singulares: licet non cōcordet in causis sententię. in repe. c. qm̄ 2. tra. sup. ver. testium depositio. nu. 30. fo. xxxviii.

Testis deponentes per eadē verba p̄sunt muntur subornati. in repe. c. qm̄ contra. super verb. testium depositio. nu. 31. fo. eo.

Testis qd si possint reduci ad cōcordiā: an p̄sumant singulares. ibi. nu. 32. fo. eo.

Testis quando producantur ad eternam rei memoriam: an debeat citari aduers sarius. in repe. c. quoniā cōtra. super verb. testium depositio. nu. 50. folio. xli.

Testis qm̄ possint p̄duci ante litis cōtesta tiōē. in repe. c. qm̄ cōtra. super verb. tes tium depositio. nu. 51. fo. eo. Et infra quē terminū sint producēdi. ibidē. nu. 52.

Testis repellitur a testimonio ex quinq̄ causis. in repe. c. quoniā cōtra. super verb. testium depositio. nu. 90. fol. xlvj.

Testium depositio cōstituitur ex duobus. in repe. c. quoniā contra. super verb. testium depositio. numero. 1. folio. xxxv.

Testificatiō quando dicatur quis didicisse. in repe. c. quoniā contra. super verb. testium depositio. numero. 53. folio. xli.

Testis quando non. ibidem. nu. 54. fol. xlii.

Testimonium de credulitate non valet. in repe. c. quoniā contra. super verb. cō

sessionem. numero. 43. folio. xxxii.

Tutor ex cōmunicat? non pōt interponere autoritatē p pupillo. in repe. c. qm̄ 2. su per verb. exceptiones. nu. 18. folio. xix.

Tutor an possit esse testis p̄o pupillo. in repe. c. quoniā contra. super verb. tes tium depositio. numero. 117. folio. l.

Ude litera. U.

Ulor rei qualiter p̄betur. in re pe. c. quoniā contra. super verb. testium depo sitio. nume ro. 157. et. 159. et. 160. fo. lv.

Uditor an possit esse testis p emptore in causa 2 tronerie mote ipsi emptori. in repe. c. quoniā contra. su per verb. testiu depositio. nu. 109. fo. xlviii.

Uterum sine figura iudiciū quid impos tet. in repe. c. le. sepe. super ver. 2. figu ra. numero. 5. folio. cvii.

Uterba enuntiatiua aliquorū actorū in ins trumentis: an probent illa acta interues nisse. in repe. c. qm̄ 2. tra. nu. 48. fo. viii.

Uterba enuntiatiua appposita in infirō quid operent. in repe. c. qm̄ contra. sup. verb. instrumentorum produc. nu. 39. fo. lxxj.

Uterba dedit: vendidit: tradidit: 2c. qd im̄ postet. in repe. c. quoniā contra. super verb. testium depositio. nu. 164. fo. lvi.

Uterba viso libello: visa litis cōtestatione 2c. appposita in sententia quid operent. in repe. c. quoniā 2. tra. sup. verb. instrumentorum produc. nu. 38. fol. lxx.

Uteritatē non posse aliter haberi quis de beat probare. in repe. c. quoniā cōtra. super verb. testiu depositio. nu. 44. fo. xl.

Uctus in quibus expensis debet cōdem nari. in repe. c. quoniā cōtra. in verb. expense. numero. 23. et. 24. folio. ci.

Uctus d3 condemnari victori in expensis. in repe. c. quoniā contra. in ver. expēs se. nu. 2. folio. xcvi.

Uctus fallit vt nu. 3. et. 4.

Uctus presumitur scire facta vicini et eius conditionem. in repe. c. quoniā contra. super verb. testium depositio nes. numero. 26. folio. xxxvii.

Uir 2 vxor nō possunt esse testes p se nec cōtra se. in repe. c. quoniā contra. su per verb. testium fides. nu. 96. fo. xlvii.

Unus de vniuersitate an possit esse testis p vniuersitate. in repe. c. quoniā contra

Testis habes parē affectionē ad ambas partes pōt esse testis: valet eius testimōiū. in repe. c. qm̄ cōtra. sup. verb. testium depositio. nu. 100. fo. xlviii.

Testis an possit deponere dictū suū in scriptis pcedere iuramento. i. repe. c. qm̄ 2. sup. vbi. testium depositio. nu. 7. fo. xxxv.

Testis iurās in termino si nō deposuit dictū suū: an possit deponere extra terminum. in repe. c. qm̄ 2. tra. sup. ver. testium depositio. nu. 14. fo. xxxvi.

Testis corruptus pecunia si dixerit verū: an repellat a testimonio. in repe. c. quoniam contra. super verb. testium depositio. nu. 139. fo. lū.

Testis vñ nō facit templanā p̄bationem in criminatibus. in repe. c. qm̄ 2. super verb. testium depositio. nu. 132. fo. eo.

Testis an possit esse existens in pctō mortali. in repe. c. quoniam cōtra. super. verb. testium depositio. nu. 133. fo. eodem.

Testis instari: 2 testis sine scriptis quō differat. in repe. c. quoniam contra. super verb. testium depositio. nu. 99. fo. xlviii.

Testis an possit iurare in alio loco q̄ in iudicio. in repe. c. qm̄ 2. tra. sup. verb. testium depositio. nu. 16. fo. xxxvi.

Testis ad hoc vt faciat fidē an debeat esse rogatus. in repe. c. qm̄ cōtra. sup. vbi. testium depositio. nu. 39. fo. xxxix. Et an presumatur rogatus. ibidem. nu. 40.

Testis nō pōt q̄s esse quotiescūq̄ tractat de exonerādo. in repe. c. quoniam cōtra. sup. vbi. testium depositio. nu. 113. fo. xlix.

Testis an teneat deponere de loco 2 tpe. in repe. c. quoniam contra. sup. verb. testium depositio. nu. 154. fo. lū.

Testis deponēs falsum cui⁹ dictū est nullum. an possit puniri de falso. in repe. c. quoniam contra. super verb. testium fides. nu. 84. fo. xlvj. Et qd si deponat aliqd extra capitulum super quo est iuratus. ibidem. nu. 85. Et quid si iuravit simpliciter dicere veritatem: nec apparet ipsum iurasse sup certa causā: nec sup certo articulo: sed simpliciter iuravit postea pducitur duo articuli super quibus examinatur aliquid an valebit. ibidem. nu. 86. fo. xlvj.

Testis q̄ deponit super valore rei an debeat reddere rationē dicti sui in repe. c. qm̄ contra. super verb. testium fides. nu. 156. 2. nu. 158. fo. lv.

Testis scdō deponens debet iterū iurare. in repe. c. quoniam cōtra. super verb. testium depositio. nu. 57. fo. xlii.

Testis pōt examinari quolibet die feriatō in repe. c. qm̄ contra. nu. 50. fo. vii.

Testis deponens p verbū credo: an probet. in repe. c. qm̄ contra. sup. ver. testium depositio. nu. 24. fo. xxxvii.

Testis dictū debet necessario concludere. in repe. c. quoniam contra. sup. verb. testium depositio. nu. 25. fo. eodem.

Testis interrogatus sup numeratōe depōit pecuniā fuisse numeratā in presentia ipsius testis: interrogatus quisbus presentib⁹: rñdet ipso Joāne 2 Martino 2c. si postea ipsi interrogati respōdeant q̄ nō viderūt an valeat dictū testis. in repe. c. qm̄ contra. sup. verb. testium depositio. nu. 33. fo. xxxviii.

Testis quid si dicant se nō fuisse presentes. ibidem. nu. 34.

Testis an possint iurare in die feriato. in repe. c. quoniam contra. sup. verb. testium depositio. nu. 15. fo. xxxvj.

Testis an possint produci sup nouis articulis post publicatōe attestatōnum. in repe. c. quoniam contra. sup. ver. testium depositio. nu. 62. f. lū. 2. nu. 66. 2. 72.

Testis an sup eisdē. ibidē. nu. 73. fo. xlii.

Testis an possint redargui de falso. ibidē. nu. 54. fo. xlii.

Testis an possint quādoq̄ pducī in repe. c. quoniam contra. sup. verb. testium depositio. nu. 46. fo. xl.

Testis pducēs an possit opponere cōtra eos. in repe. c. quoniam cōtra. sup. ver. testium depositio. nu. 82. fo. xlvj.

Testis qui deponit de auditu sup affinitate debet esse graues psonē. in repe. c. quoniam contra. sup. verb. testium fides. nu. 184. fo. li.

Testis an possint produci sup caplis contrariis post publicatōe attestatōnes. in repe. c. quoniam contra. sup. vbi. testium depositio. nu. 74. et. 75. fo. xlii. 2. xlv.

Testis quōt requiratur. in codicillis. in repe. c. qm̄ 2. tra. sup. verb. instruorū produc. nu. 45. fo. lxxv.

Testis quor sufficiant ad reprobandū instrumentum. ibidē. nu. 46.

Testis tales debent esse omni exceptione maiores. ibi. nu. 47. fo. eodem.

Testis quor requirantur ad quēcūq̄ actū probandū in repe. c. qm̄ 2. tra. sup. verb. testium depositio. nu. 35. 2. 38. fo. xxxix.

Testis an possint compelli si noluerint deponere dictū suū. in repe. c. qm̄ 2. tra. super verb. testium depositio. nu. 41. fo. xl.

Testis qualiter cogantur. ibidem. nu. 42.

Testis non requiruntur in actis. in repe. c. quoniam contra. numero. 27. fo. liii.

Testis singulares nullam faciunt fidem. in repe. c. quoniam contra. vbi. testium depositio. nu. 27. fo. xxxvii.

Testis volens producere qd debeat agere. in repe. c. quoniam contra. super vbi. testium depositio. nu. 28. fo. xxxvii.

Testis si pure concordant in dicto non dicuntur singulares: licet non cōcordēt in causis sententiē. in repe. c. qm̄ 2. tra. super verb. testium depositio. nu. 30. fo. xxxviii.

Testis deponentes per eadē verba presuntur subornati. in repe. c. qm̄ contra. super verb. testium depositio. nu. 31. fo. eo.

Testis qd si possunt reduci ad cōcordiā: an presuntur singulares. ibi. nu. 32. fo. eo.

Testis quando producantur ad eternam rei memoriā: an debeat citari aduersarius. in repe. c. quoniam cōtra. super verb. testium depositio. nu. 50. folio. xli.

Testis qm̄ possint pducī ante litis cōtestationē. in repe. c. qm̄ cōtra. super verb. testium depositio. nu. 51. fo. eo.

Testis infra quē terminum sint producēdi. ibidē. nu. 52.

Testis repellitur a testimonio ex quinq̄ causis. in repe. c. quoniam cōtra. super verb. testium depositio. nu. 90. fol. xlvj.

Testium depositio cōstituitur ex duobus. in repe. c. quoniam contra. super verb. testium depositio. numero. 1. folio. xxxv.

Testificata quando dicatur quis didicisse. in repe. c. quoniam contra. super verb. testium depositio. numero. 53. folio. xli.

Testis quando non ibidem. nu. 54. fol. xli.

Testimonium de credulitate non valet. in repe. c. quoniam contra. super verb. cō

Tutor excommunicat⁹ non pōt interponere autoritatē p pupillo. in repe. c. qm̄ 2. tra. super verb. exceptiones. nu. 18. folio. xix.

Tutor an possit esse testis pōt pupillo. in repe. c. quoniam contra. super verb. testium depositio. numero. 117. folio. l.

De litera. A.

Alor rei qualiter p̄betur. in repe. c. quoniam contra. super verb. testium depositio. numero. 157. et. 159. et. 160. fo. lv.

Alitor an possit esse testis p emptore in causa p̄troneris mote ipsi emptori. in repe. c. quoniam contra. super verb. testium depositio. nu. 109. fo. xlviii.

Alterum sine figura iudicii quid importet. in repet. cle. sepe. super ver. 2 figura. numero. 5. folio. cvii.

Altera enuntiativa aliquorū actorū in instrumentis: an probent illa acta interuenisse. in repe. c. qm̄ 2. tra. nu. 48. fo. viii.

Altera enuntiativa appposita in iñtro quid operent. in repe. c. qm̄ contra. sup. verb. instrumentorum produc. nu. 39. fo. lxxj.

Altera dedit: vendidit: tradidit: 2c. qd im̄ portet. in repe. c. quoniam contra. super verb. testium depositio. nu. 164. fo. lvj.

Altera viso libello: visa litis cōtestatione 2c. appposita in sententia quid operentur. in repe. c. quoniam 2. tra. sup. verb. instrumentorum produc. nu. 38. fol. lxx.

Alteritate non posse aliter haberi quis debeat probare. in repe. c. quoniam cōtra. super verb. testium depositio. nu. 44. fo. xl.

Alter in quibus expensis debet cōdemnari. in repe. c. quoniam cōtra. in verb. expense. numero. 23. et. 24. folio. ci.

Alter 23 condemnari victori in expensis. in repe. c. quoniam contra. in verb. expense. nu. 2. folio. xcvi.

Alter 24. fallit vt nu. 3. et. 4.

Alterius presumitur scire facta vicini et eius conditionem. in repe. c. quoniam contra. super verb. testium depositio. nes. numero. 26. folio. xxxvii.

Alter 2 vtor nō possunt esse testes p se nec cōtra se. in repe. c. quoniam contra. super verb. testium fides. nu. 96. fo. xlvii.

Alter de vniuersitate an possit esse testis p vniuersitate. in repe. c. quoniam contra

super verb. testium depositio. numero. 12. fol. 12. h.
 12. fol. 12. h.
 Alio communis loquendi quomodo in
 telligatur. in repe. c. quoniam contra.
 super verb. testium depositio. numero.
 10. 17. 6. fol. 11. p.
 Alio quis habebatur pro cōfesso tria requi
 runt. in repe. c. qm̄ contra. super ver.
 responsiones. numero. 2. folio. xii.
 Alio communis loquendi derogat pro.

pue verborum significationi. in repe.
 c. quoniam contra. super verb. instr.
 productio. numero. 2. folio. 1. p.
 Alio iuratus licet sit infamis ipso iure i. i. ad
 men non est excommunicatus. in repe.
 c. quoniam contra. super verb. testium
 depositio. numero. 127. folio. 1. h.

Finis.

Index particularum capitulorum

qmo contra.

Distinctiones fol. viii.

Distinctiones fol. xii.

Receptiones fol. xv.

Exceptiones fol. xviii.

Petitiones fol. xix.

Responsiones fol. xxiii.

Concessiones fol. xxv.

Acta de patibiles fol. xxx.

Acta de patibiles fol. xxx.

Acta de patibiles fol. xxx.

Interlocutorie et appellantes fol. lxx.

Expense fol. xcvi.

So.

1. Ceteris habere locum. Videtur tacite innuere qd acta cause faciunt ples
 nam fidem absq alio adminiculo: quod etiam est verum: vt plene not. feli. in. c.
 in in pinci. nume. j. ver. ij. quia nō iuratur de pba. Dū tamen sint publicata: cons
 elusum sit in causa: quod est verum si modo fuerint scripta: vt not. do. feli. in isto
 c. ver. nono quero. post Barto. in. l. ne in arbitris. c. de arbi. dicens istam esse com
 munez opi.

Solēnis repetitio Lanfran
 ci de Orzano super. c. quoniam contra falsam. de
 probationi. et clementi. sepe. de verborum signifi
 catione. cum apostillis domini Benedicti de Glas
 dis de foro sempromij: et Celsi Hugonis dissuti cas
 uilloni celte: vtriusq Juris doctorum: qui bis hoc
 volumen practice iudicarie iudicibus et practi
 cis omnibus vtilissimum elimauit: et hac secunda
 editione adauit.

Quoniam contra. Hec

decretalis est famosior et in ea traditur mas
 teria seu doctrina vtilis et quotidiana: quam
 decretalem disposui pro exercitū gratia res
 peteret: que vtilia visa mihi fuerunt et as
 minare arbitratus sum. Diuiditur namq
 in tres partes. In prima ponitur constitut
 ionis causa. In secunda ponitur constitut
 io. In tertia ponitur iudicis negligentis seu contrasacientis
 pene impositio. Secunda ibi statuimus. Tertia ibi: index autem
 et breuiter hoc intendit. Ut veritas detegatur statum est: vt acta
 que sunt in iudicio ordinario seu extraordinario scribantur per
 vnum tabellionem: vel loco eius adhibeantur duo viri idonei:
 qui singula gesta in iudicio habeant scribere: prout in litera pas
 set. Index autem si circa predicta negligens fuerit punietur in
 superiorem: et pro processu non presumitur: nisi quatenus in cau
 sa legitimis constitutis documentis. Et nota primo causam quas
 re scribuntur acta iudicij. Nam ideo acta scribuntur: vt veritas
 habeat locum: et falsitas aboleatur: cum in iudiciis debeat
 esse veritati locus: vt l. finali. ff. de probationibus. Item hoc est
 introductum ne propter assertionem iniqui iudicis litigator leda
 tur innocens. Et secundo nota quod et proemio sumitur causa

appel. instrumentorum. Barto. not. post glo. q nō. in. l. j. ver. not. sedm istā glo. et ibi
 posui in apost. ad ipsum in eo. ver. ff. de eden. idem ipse Barto. in. l. in fraudem. s.
 neq instrumenta. in vlt. versic. ff. de iur. lit. vbi dicit q falsificans acta cause non
 punitur per statuti: quod punit faciens falsum instrumentum. de quo vide Albe
 ri. de rosa. in. l. parte statutorum. questio. xxxvj. et Areti. in tract. malef. in. gloss. in
 ver. falsario. Celsus.

Practica Lanfran.

A

in pndap. nu. i. in fin. in 4. vol. fol. 173. in p. de malef. in

- a** ¶ Finalis. Adde Bal. in l. j. de iug. iur. z Bar. in l. j. z ibi Bar. ff. ad mace. tradit Bart. in l. ambicio. ff. de decre. ab or. fa. z est ter. in l. regula. §. 13. ver. in iur. cōstitutiōis demōstrat. ff. de iur. z fa. iug. quem ad hoc alleg. do. Anto. de bu. in. cle. j. de elec. et Bal. in d. l. v. lib. i. C. de coll. alleg. hic per do. Zanfran. z Bar. et Bal. in l. si patru. C. de iur. iur. z Bal. in j. consi. c. §. quibz. z Bart. in l. cum quid. ff. si cer. per. cum si. Et adde a finalis. Statuti. ita probatur hic. in princi. hoc idem probatur in l. v. lib. i. C. de coll. z in l. fin. ff. de here. insti. et hoc tenet singul. lariter Bald. qd tene menti propter statuti in quozum principis ponitur proemiū. Nā si reperitur aliquis casus in quo non habet beatu proemiū statuti non habebit locū etiā ipsum statuti. quia cessante proemiō sic causa finali statuti debet cessare dispositio statuti. vt in l. adigere. §. quis. ff. de iure patro. ¶ Tertio. nos ta t q negatiua exceptio non est probanda. z cū hoc text. concors dat text. in c. bone. §. de elec. et in c. super hoc. §. de renun. et in l. actor. C. de proba. Ex quibus inferitur t qd negans non habet necesse probare id quod negat. tūz sit impossibile z improbabile. ¶ Nā ideo simplex et pura negatiua nō pōt probari. quia non enatiū nulla est pbatio: cū testes non debeant deponere nisi super his que percipiuntur per sensum corporis. vt in l. testium. C. de testi. et in l. qui testamento. §. fin. ff. de testi. Sed ea que non sunt in rerū natura non possunt cadere in sensum corporum testis. Item testes debent cōcludere necessario: vel presumptiue vt not. eo. tit. plene in c. in presentia. z de his que non sunt non possunt necessario vel presumptiue testificari: tanq̄ super eo quod nō est. Licet enī testis interdum deponat super his que nō percipit per sensum corporis: veluti quādo deponit super his que cōsistunt in iure: vt de dominio: vt in l. solā. per Cyn. Bald. Bart. C. de testi. et per Bald. in l. presbyteri. C. de epis. z cle. z per Inno. in c. cuz causam. j. de testi. Tū testis debet cōcludere necessario: vel presumptiue: vt nō plene in c. in presentia. c. super eo. qd non vřsquaqz facere pōt testis deponendo super mera negatiua improbabili. redditur igitur suspectus: et tanq̄ falsarius punitur. vt ples nius no. per Inno. z Joā. de vmo. in c. licet. §. eo. et in c. cum eclesia sutrina. de cau. pos. et proptie. et ibi per Innoc. facit quod etiā not. Jo. but. et Ang. in l. lucius. ff. de his q no. inf. ¶ Contra istud notabile op. fortiter de l. nec codicillis. C. de codi. z demonstra. l. optima. C. de contrahen. et commit. si pui. vbi dicitur quod oppositōes negatiuā debent illam probare. hic autem dicitur
- b** ¶ Corporis. adde do. Bart. soci. in consi. clxxiij. in medio. j. colū. in versicul. ex quibus. in. ij. parte. vbi alleg. eandem l. testium. z eundem §. fin. alleg. hic per Zanfran. adde Bart. in l. i. nu. j. z quod ibi posui in addit. ad ipsum in versic. per vřsum. C. de capo. frumen. vbi. Rome. lib. xi. Celsus.
- c** ¶ Falsari. an aut testis deponēs sup negatiua psumat falsari. vide tu do. Alex.

- d** ¶ Strari. ergo mate. ¶ Sed p expeditōe illius strarij est altius exordindū: cuius rei grā habem⁹ discurrere p triplicē specie negatiue: nā alia est negatiua facti alia est negatiua iuris: z alia est negatiua qualitaris. pro quarum declaratione primo premitto q principaliter duplex est negatiua. vna est pura et simpliciter alia est coartata loco et tpe: vel alia rōne. prima fm glo. tā in iur. civilis q canonici est improbabilis. ita tenet gl. in c. bone. §. de elec. Ita etiā tenet glo. in l. i. ff. de pba. quā sentētiā reprobant cōter doc. dicētes: q aliquādo simplex z pura negatiua est probabilis: veluti si qs dicat titium nō habere capitiū in capite: vel si qs dicat titiū nō habere lamina. ista enī est mera negatiua: z tñ pbat: iō sentētiā glo. pcedit regul. vřz q simplex z pura negatiua est improbabilis. fallit qñ negatiua est cōiuncta sensui testis: nā tūc est probabilis. Secūda autē negatiua coartata loco vel tēpore vel coartata rōne: puta qñ habet in se affirmatiua: vel alio mō aliquid ponit in esse. illa bñ est probabilis. z tunc in ista est fīda distinctio: de qua supra: vřz q aliqua est negatiua qualitaris: z circa hmoi negatiuā sepe est solutū dubitaret cui incumbat pbatio: an neganti vel aduersario. Circa qd breuiter dic q opponēs negatiuam pro fundamēto sue intētiōis illā semp negās pbare dī. istud est dictū Inno. in c. sup his. j. de acc. Idē tenuit Bart. in l. hoc iure. ff. de h. ob. Itē opponēs negatiua z habens psumptionē contra se necesse habet probare illam negatiua z ita intelligit. l. nō codicillos. §. al. in pñum. l. aut si. de cōtrahē. z cō. st. alle. in pñū loquit in negatiua coartata loco z tpe: z illa bene est pbabilis. Casus autē nostre decretalis loquit de mera z simplici negatiua facti. Ex quibus breuiter cōcludo duas regulas. ¶ Prima negatiua mera z simplex nō est pbabilis. fallit qñ negatiua est cōiuncta sensui. ¶ Secūda rā. negatiua nō simplex quā quis opponit p fundamēto sue intētiōis vel vbi psumptio est negantem alias nō pbat. ¶ Circa negatiua iuris qs debeat eam probare: dic aut negat aliqd: qd est de genere permissorum: aut negatur aliquid qd est de gñe prohibitorum. pmo casu qui negat ius illud debet pbare: posteriori vero casu quando est de gñe prohibitorum tunc negans non pbat: sed eius aduersarius. z sic est expedita secūda regula. ¶ Circa tertiam negatiuam. s. qualitaris est dicendum aut negatur qualitas intrinseca naturalis: aut extrinseca accidentalis. Si negatur qualitas intrinseca naturalis: tunc negati incumbit pbatio: vt si dico tu non es sane mentis mihi pbatio incumbit: q secūda natura qlibet psumit sane mentis. z ita intelligit gl. l. nec codicillis. C. de codicillis. Si aut negat qualitas intrinseca accidentalis: vt si dicat: tu non es doctor: tunc neganti incumbit onus pbati: scz aduersario dicēti se doctorē. vt in l. si. C. de profes. z medi. li. rñ. Si tñ semel cōstitit de tali q̄litate: p ea psumit in aduersariū onus pbati trāssert. vt in l. i. z reprobari. in pñ. ff. de ex cusa. tu. Si autē qualitas intrinseca negat: que sit cōformis actui negati incumbit pbatio: veluti si dicat: iste ducatus non est de auro. Nam hic negat qualitas rei cōformis: vřz aurū qd cōuenit ducato: iō negati incumbit pbatio: aks aut neganti qualitatē extrinsecam non incumbit onus pbandi: vt l. ex persona. C. de proba. et l. nō est necesse. ff. eodem titu. ¶ Unum non omitto t quod negatiua

de Imol. in consi. clxxvi. in. j. parte. z an reddat suspect⁹ vis de per eum in consi. clxxv. in. iij. parte. et qualiter dponere de beat vide p eū in consi. clxxvi. ii. parte. Adde. de meū. d. phis lip. decum pceptorem meūz in ius re cano. z in suo. l. iij. ff. si. tertio das to. zc.

a ¶ Negatiue. Adde idē p Bald. i. marga. n. negatiua. v. et p hac materia vřs de d. frāc. are. in l. in illa. de vera. obl. z qd ibi dixi in apos. sti. z duo hā ba. in l. neq. is. de acq. here. z in l. pantiōus. §. rei. §. acq. here. z in l. i. C. d. erro. aduo. et in l. nemini. C. de aduo. dī. uerfo. iudi.

¶ Ad pbat. Duiobus em testibus affirmantibus plus creditur quam illis negantibus: ut no. glo. sing. in. l. idem pferre. §. si plures. ubi posuit in addi. ad eam. ff. de arbit. quā ad hoc dixit singu. Oldr. laudensis put refert et sequit. Rico. de neap. in. l. j. in prin. in de ventre inspi. et Anto. corse. sing. suis in 7. testis. incip. duo testes. Celsus.

¶ Cōtineri. Unde vide Abba. hic. qui dicit idē inducēdo literā huius testis: con-
clusiones. Si enāq; di-
cit pōdera
ff. de. cum
seq. q. apte
innuunt qd
etiā si sit
redigēda i
scriptis: cū
illa sequat
postclusio-
nē: idē de
appellatōe
a diffiniti-
ua nā. s. tū
sentit d. ap-
pellationi
b. ab inter-
locutoria:
q. illud ver-
bū sequit. b.
bū interlo-
cutoris: ali-
qd operat
tur illa ver-
ba. et. q. o-
curreret cō-
petētī ordi-
ne cōscribē-
da: cū post
cōclusionē
nō sperēt
alia acta p-
ter finem et
appellatio-
nē. alle. ad
hoc. c. cū de
lect. de fi-
lstr. et qd no.
In. i. c. pa-
storal. de cā-
pōst. et ppe.
et dicit face
et cap. cum
eterni. et re

coartata loco et tempore interdum non est probabilis: veluti coar-
tatio est adeo parva quod non potest cadere in sensum testis: puta
si probet quem contraxisse hoc anno. Et aduersarius probat
se fuisse absentem toto illo anno. certe si testes dicant illum fuisse
se in alio loco toto illo anno: nec potuisse alibi dicto tempore con-
trahere: quin sciverit tale dictum tanq; nullum et impossibile non
probat. Nam impossibile est quod quis potest scire quod aliquis
fuerit in aliquo loco per totum annum: quin tempore quo do-
miebat testis potuit alibi esse. istud est dictum singulare Bald. in
l. actor. e. eodem titulo. et sic habetur pulchra limitatio ad l. opti-
mam. C. de contrahen. et commit. stipula. ¶ Vidimus quotuplex
sit negatio: et cui incumbat onus probandi negatiuam. ¶ Mos
14. do quero: qualiter probetur negatiua. dic quod ubi negatiua est
probabilis. probando implicitam affirmatiuam hoc modo volo
probare quem non esse sane mentis: probabo quod proiecit lapidē
des: probando quod ipse dicit verba ridiculosa. probatur etiam ne-
gatiua adducendo dicto ipsius testis quod non potuit aliter fieri:
quin ipse scivisset: vel audivisset. hec est sententia Barto. in. l. he-
redes palam. ff. de testamen. in princip. et ibi plene per me. hanc
eandem sententiam tenet Bald. in. l. j. de bono. possessio. secundum
tabu. et tenuit gloss. in. l. j. §. j. ff. de itinere actus prius. ¶ Item no-
ta. quod tam in ordinario iudicio q; summario requiruntur acta
que conficiuntur in scriptis. Veruntamen in summaris multa pos-
sunt rescari: et maxime in articulis. Nam articuli de necessitate nō
sunt formandi in summaris: super quibus inducuntur probationes.
In ordinariis autem debent articuli specificare et sigillatim fieri: ut
fiant probationes. ita dicit Bart. in extrapaganti ad repimendū
in verbo summaris. ¶ Nota hic videri casum in quo sententia
non dicitur esse de actis: nec continetur appellatio actorum. nam
hic enumerantur omnia acta: et tamen nihil de sententia dicitur.
probatur etiam expresse in. l. j. C. ut lite pend. Contrarium autem
tenuit Barto. in. l. in fraudem. in. §. neq. ff. de iure fisci. dicens sensu
sententiam appellatiōe actorum contineri. idem tenuit Bald. in. l. di-
cta. l. j. et est ipsa veritas et pro hac sententia est casus in. l. acta.
et in. l. actorum. ff. de re iudica. Non obstat iura in contrarium allega-
ta. primo non obstat secundum Joā. de imola iste text. quia ideo hic
non exprimitur quod sententia sit de actis: quia alibi hoc expresse
sum erat: quod sententia esset de actis. videlicet. in. c. fina. de re iudica.
in. vj. Ista ratio Joā. de imola non placet mihi nec est sequenda.
moneor: ratione talis: nam tempore istius decretalis non erat ins-
tenta illa decretalis. Est ergo alia responsio melior quod in text.
isto immo probatur sententiam contineri. non ob. l. j. C. ut lit. pen.
cui non respondet aliqui doct. hic qd ibi ponitur alternatiua actorum
vel pronuntiatiōis: ad denotandum quod pronuntiatio est

iudic. lib. vj. et c. cum inter. de re iud. et facit argu. a maiori arguendo prout hic vi-
de per cū. et hoc idem referendo est sequitur. feli. hic in vers. no. quinto qui alies. ter.
in. §. illud. in aut. ut tratu filii. et in. l. gesta. cum suis glo. C. de re iud. et m. l. j. C. de
eden. pro quo adde Bald. in consilio. cccxxvij. et Pari. de pisco in tract. iudica.
in vet. utrum iudex. in fine. quibus adde omnino Barto. in. l. is apud quem. in prin.

finis actorum. Ita tenet Bald. in. d. l. j. Ista ratio Bald. non placet
multiqua imo executio est finis actorum: nō pronuntiatio. Deinde
17. de ego rindeo aliter ad. d. l. j. Et premitto q. quotiescūq; alterna-
tiua ponitur inter genus et speciem: vel inter totum et partem:
semper resolvitur in copulam: ut est text. in. l. sepe. vers. et cum
dicimus. ff. de verb. sig. et in. l. quintus. in fin. ff. de an. et arg. leg.
hece est finis Barto. in. l. j. ff. de reb. dub. tunc aliud sequitur: quod
quando copula ponitur inter genus et speciem. dico quod species
expresse nūq; continetur in genere. ut. l. cum de lamia. §. cum sanz-
dum. ff. de fun. instr. et quod legitur per Barto. in. l. j. ff. de rebus
dubis. stat ergo conclusio: quod appellatiōe actorum continetur
sententia. Similiter exceptio est de actis. nam exceptio non est
necesse fieri in scriptis: sed sufficit oretenus exprimere: ut de m-
de apud acta redigatur. text. est in. l. scire. §. oportet. ff. de excusa.
tuto. hoc tenet expresse Barto. in. l. j. ff. de accep. et ita tenendum
est in iudicando. hec finis Barto. nō placet: quia imo mihi videtur
requiri: ut semper fiat in scriptis. moneor: tali consideratione: nam
sed de iure cōi requiritur quod libellus in quacūq; reformetur in
scriptis. istud probatur de iure cano. in. c. j. §. de libel. obla. Pres-
terea illud idem ius tribuitur reo in exceptione: quod actori in pe-
titione. nam scit libellus debet esse clarus: ita exceptio clara. et
sicut producens libellum obscurum succumbit si opponatur. ut. §.
in. c. de libel. obla. ita opponens exceptionem obscuram succum-
bit: ut in cle. cum repulsiōe. de appel. et. l. j. §. labeo. ff. de au. quod
intelligi si sit obscura et opponatur. ita dicit Barto. in. l. ab anastaz
18. fio. C. man. t. nam reus dicitur esse actor in exceptione. ut in. l. ex-
ceptionibus. ff. de excep. Preterea dicit quod imo plus. esset fauens
dum actor: ut non daret libellum in scriptis q. reo: quia in prin-
cipio litis magis fauetur actori: q. reo: ut est text. in. l. dedū. in prin-
cipio. ff. qui satis. cog. et in. l. inter stipulantem. §. j. ff. de verb. obli. hoc
tenet gloss. in. c. cum ad sedē. §. de resti. spolia. Et si ex omnibus
concludo: quod reus tenetur exceptionem suam dare in scriptis.
Non obstat. §. oportet. §. alies. per Barto. quia dupliciter respondeo.
nam. §. alle procedit de iure suo. et sic de iure pete. secundum quod
quis poterat suam exceptionem sine scriptis proponere sed de iur-
re nonissimo per aut. offeratur statutum est: quod libellus debet
in scriptis offerri et sic eodem iure debet exceptionem in scri-
ptis opponere. ¶ Quotiescūq; enim duo parificantur vni regu-
19. le antiquę: statutum superueniens in vno extēditur ad aliud. ita est
text. in. l. si quis seruo. C. de fur. cōiuncta. Inon. tū. §. j. ff. de fer. cor-
rup. hec est finis Barto. in. l. marcel. §. qd autem. ff. ad treb. et ista est
20. optima responsio. ¶ Sciendum est autē q. delegatiōes et commissio-
nes causarum nō sunt de actis: q. pnt fieri extra iudiciū. ita tenet

cl. et qd ibi
posui i. ad-
ditio. ad ip-
sum. in vers.
sic. acta. C.
de eden. et
Bald. in. l.
nec suppli-
care. num.
j. vbi et pos-
sui in addi-
ad ipsius in
ver. nec cō-
tineat senten-
tia. C. ut
lite pendē.
Celsus.
¶ Resol-
uitur in co-
pulam. Ad
de q. ista ē
diffusa ma-
teria et per
latos fines
vagatur. Si
de per feli.
in. c. iter ge-
teras. quasi
per totū. c.
de rescrip-
Abba. in. c.
cōstitutus.
et quod ibi
posui in ad-
di. ad eum.
d. rescripti. in
integ. feli.
in. c. inter.
vers. ceter.
rum de qui
busdam de
appellatio.
Celsus.

Iudex vel procurator. Adde q Abb. in isto. c. qm. 3. ver. venio nunc finaliter. 3. p. iud. dices fuisse opi. Inn. 2. Ant. de bu. hic idē tenet silt Barto. in. l. 3. c. de procur. qm. gl. 1. 2. in. l. 1. poponius. 3. rate. ff. de pen. teneant cōtrariū: sed istas gl. a facit pro opi. 2. Afris. secun sunt Sali. 2. ibi Bal. 2. Pau. de cast. in alleg. l. 3. in. 3. sed tūc. Jo. an. 2. imol. no. in. d. c. qm. 3. tra. 2. Ant. de bu. in. c. cū. 2. ferrariensis. 2. Feli. in. d. c. qm. 3. tra. 3. v. qro. fm. oēs hic. et rō eoz est: qz ex q fuit admittis cura. v. qz cōte. lit. v. esse qn pos sessioe offi cū pcurat. 2. p. rionis. 2. p. pter hoc ille q oppos nit d. 3. p. ba. re. 2. no pcurator docet re de mada to suo. ex q est i posses sioe offi cū pcur. ita. no. c. Feli. in. post. 2. are. 2. 3. i. f. Sed quid si acta fiant non in scriptis: nunquid poterunt probari per testes. Glo. in. l. si pcurator. 3. marcellus. ff. de iudic. varia. uist. Inn. hic tenet q possunt probari per testes: quam sententiam sequitur Joan. de imo. Barto. alit tenet contrarium. Bald. vero in Lemancipatione. C. de fi. instru. et in. l. testium. C. de testi. et Anto. in. d. 3. marcellus. dicunt quod aut acta sunt facta in scriptis: sed postea sunt perditā: tunc possunt probari per testes. et ita loquitur iudex ex d. iur. Inn. Aut acta non sunt facta in scriptis: tunc non d. ita in offi suo cō pellere pcuratorē vt exliberet mādātum. vt not. in. d. c. 3. de elec. lib. v. 2. p. quā do. Abb. in loco palle. modificat dictū Inn. vt ibi plene post alios in apost. meis pos sui. nec omittit q ista hnt et locū in iudice: vt no. dicti do. Abb. 2. Feli. vbi. 3. Celsus. b. Copiam inferere delegationis. ita no. Bar. Bal. Alex. 2. doc. in. l. 3. si q in ius voc. nō ie. Barto. 2. doc. in. aut. qui semel. C. qūo 2. qn iudex. 2. Paul. de ca. cons. 2. l. yij. Qd dic esse verū: si delegat est psona vilis: 2. citat in longinquis partibus. ita per Inn. in. c. cū in iure. de offi. deleg. not. Specu. titu. de cita. 3. iū de citatio. ne. vers. sed pone. Roma. in. l. sciendum. ff. de verb. obli. 2. d. iur. in lib. cōsue. Burgun. in proe. in glo. in ver. nos lēttres patentes de cōmission. in fi. Celsus. c. Statu. pto collo. vide per Abb. in. c. ex literis. in pen. nota. 2. quod ibi addidi. de resti. in integ. Barto. in. l. sempronius. ff. de leg. 3. do. Feli. in. isto. c. vers. note septimo. ibi: possit veritas. Celsus. d. Non. Vide Paulum de cast. in cons. 3. Et pro solutione capituli sicut. de re

iudicata. Adde quod no. 3. in. i. addi. in vers. vt veritas. 3. nu. j. Celsus. **U**erbum 2c. de qua dictione vide Feli. in. c. cum. p. de fide in. m. 2. re. in. l. ean. de. de. duo. re. 2. quod ibi dicit in apost. Feli. ibi dicit p me datā. 2. in. c. cū. p. tabellio. vers. v. queritur. de fi. instr. Philip. fran. in. c. 3. in ceteris. 2. ibi posui in apost. ad ipm. in ver. de dictioe 2c. de cle. 2. iug. li. v. 2. ibi dicit in apost. ad Sem. dicit post Bar. in largitari. nu. iij. ff. ex hoc 3. bo. 2. c. i. apost. i. eo. 3. ff. de cde. post 3. a. res. buffi. l. i. ius. tis. nu. ij. in. 3. de 3. bo. 2c. de des. cre. decu. li. 3. d. i. l. ce. fera. l. apof. ad ter. i. eo. 3. ff. de leg. 3. et in trac. clausula. in clau. con. trac. 3. i. res. nūtiatū 2c. Celsus. b. Summa. rie. Ad d. qd operet ista clausula sū marie dicitur p quos possit cons. cedi. Bart. in extra. ad reptimendum. in glo. in vers. summarie. et quod ibi addidi. Zaba. in cle. sepe. vers. i. summarie. de verbo. signi. Feli. in. c. dilecti. in. j. opp. et ibi per disc. se. do. de iudi. pet. de fer. in situ. for. libelli. in aut. rea. in vers. i. summarie. 2c. 2. quod ibi etiam addidi. et dippo. de 2. par. singu. suo. cū. quod incipit: clausula summa. 2. j. cause delegati. 2. summarie numero. j. apost. in vers. i. clausula. vbi plene dicit. Celsus. **I**n pntia iudicis. Adde Bar. in. l. pacta nonissima. C. de pac. quem referūt et ses. quantur. ff. c. l. ari. 2. d. Alex. de imo. ibi qd pntia iudicis operat qd qn contractus sunt coram iudice: cessat presumptio doli vel metus. allegant. l. 3. de predi. cur. lib. 2. ideo ibi dicit Bart. eleganter: quod si in cōtractu interuenerit decretum iudicis: iusti pretii: quod an sit verum dic vt per Alexan. de imo. in. d. l. pacta. in. j. not. Item operatur etia pntia iudicis fm. d. s. fran. arc. in. d. l. pacta. qd testamentum 2. do. natio causa mortis facta coram iudice: et duobus testibus valeat. in tra. not. in. l. omnium. C. de test. vbi ipse remittit. pro quibus vide etiam 2. hic adde que ibi in. d.

l. pacta. diri in apostil. ad fran. areti. De pumo membrio huius apostil. die vt per
Anto. cor. sing. suis in versu. minor. Celsus.

¶ Ista vidi. Adde feli. hic q allegat Bal. in l. nullu. C. de test. dicet notariū nos
videt facillatione nō teneri scribere: q ita sit sed solū q iudex ita diri. alleg. 3. in.
2 Jo. an. hic: adde etiam pnt hic refert feli. q si notariū scribat vacillatione sine
mādato ius

dicis nō p
bat vt per
bal. l. q fal
sa vt varia.
ff. de test. in
apost. 2 per
en. singu. in
aut. vt spō
sa. larg. i. s.
2 hoc sup. i
s. eodē mō
si tabellio. 2 a
ita practica
tur vltra h
dicta p 2 a
frā. Adde la
te de hoc p
pan. in pe.
decree. m. ij.
in add. i. 7.
examinator
2 potissimū
i addi. no. 3
qēt diripost
bar. l. i. d. m
nōre. s. p
mū. nu. iij.
apost. i. p. di
cebat trefi
dādo. ff. de
30 qō. 2 qō pos
sui postbat.
lalle. l. nū
luz. nu. iij. in
apost. i. 7. q
iudex ita di
cit. C. 3 test.
Celsus.

¶ Citatio. Adde Bald. in l. ij. C. de an. ex. vbi ponit. rii. dicta aurea circa iura ci
tationis. 2 feli. in c. ad petitionē. de accu. s. extra glo. vbi de citatioe multa erant
pēu accumulata. Adde post oēs q no. dñs me? do. Phil. deci? 2 si. cxx. qd inci. di
uino impolator pñdio pponit q iude? do. Ric. boerij. l. s. in gl. viij. post mediū in
l. de iu. om. in. no. post oēs in add. ad Ja. rebus. l. si diuina dom? nu. iij. in add. C.
de exco. trib. lib. x. 2 in add. ad deci. capelle s. p. de 143. 2 in tract. do. Bald. de ob

fi. iu. q hinc subdit. i. iij. q. j. C. diri. post Bar. in l. i. dē vlpian? s. mnt 2 ali. nu. ij. s. ff.
inducit ad. q. quotidiana. in lec. Ric. de neapo. ff. de exco. tu post. Bal. l. i. officiales.
nu. j. in apo. in ver. act? est cleric? C. de epi. 2 cle. post Bal. in aut. statum? nu. iij.
in s. fact? est cleric? C. de epi. 2 cle. post guil. de cu. in alle. l. i. officiales. nu. j. i. s. fact?

Aduerte vbi est data arbitratoribus pñs et licē. pcedendi in scri
ptis: 2 sine scriptis: q si aliqui arbitratores pcefferint sine scriptis
poterunt esse testes: 2 testificari de gestis corā eis? istud est dictum
sing. Bar. in aut. nisi breuiores. C. de sen. ex peri. reci. 3n eo q dicit
credēdū soli nūtio: puto 2 iurato. host. tenet 2um fm Bar. in ex
trana. ad repumēdū. in verbo: per mutū tenet esse credēdū soli
nuntio in his que spectāt ad officiū suū: hec est verior opi. quam
etiā sequit Joā. de. m. C. Si tñ esset cōfessio inter tabellionē et
nuntio: q diceret nūtio se fessisse relationē. notariū aut negaret il
lū esse factū: potius credit tabellioni fm Cy. in l. i. si quis decurio.
C. de sul. q tabellio est psona dignior. C. Et tñ limitādum id qd. s.
diri de nūtio fm Jo. an. vey quod creditur nūtio: verum est quo ad
hunc effectum: qd possit ad sententiā diffinitiuā procedi. quo ante
ad hoc vt victus non possit appellare tanq cōmum: non creditur
nuntio: ita tenet sing. Jo. an. in c. cum parati. de app. C. Capio glo.
quam dimisi super verbo reprobatōes hui? c. sup. questionum. in
32 fi. Ex ista glo. colligitur q pcessus agitatus p iudicē recusatū post
reculationem de eo factam valēt 2 tenet: si nō appelletur. ita tenet
3n noc. in c. cum speciali. de offi. deleg. 2 hoc p text. expressum. in c.
iudex. de offi. deleg. lib. vj. cōtrariam sententiā tenuerit hostien. 2
Bar. in l. q. poterit. ff. ad treb. per tex. in l. vnica. C. si quacunq p
ditus digni. Uos aut teneatis sententiā Innocē. p iura p eum
alleg. nec obit. dictū. l. vnica. per Bart. allegatū: quia est speciale in
illo casu. d. l. vnica. in odiū indicis delinquentis. sicut 2 aliud ibidē
est speciale. nam de iure ciuili iudex ordinarius non potest recu
sari tanq suspectus. in aut. si vero. C. de iudi. speciale est in d. aut.
C. Capio glo. super verbo petitiones. in fi. glo. de hoc dic plene: vt
in iuribus allegatis. p glo. 2 Anto. de but. 2 ceteros docto. C. Quod
33 pio glo. in verbo. cōfessiones. in fi. glo. Ex ista glo. colligitur q
confessio positionis quam fecit ille cui sunt positiones: potest re
uocari p confitē p bato errore. qui error probatur probando rem
aliter se habere: q sit confessus: vt in l. post diuisionem. C. de iuris
2 fac. igno. 2 iuxta plene no. in. c. si. s. de cōfess. 2 faciunt not. p Bart.
in l. non fatetur. ff. de confes. similiter si quis negauerit positionem
sibi factam: poterit postmodum confiteri 2 renouare negationem:
dicendo quod illud qd negauerat non erit negandum: 2 q confite
tur illud qd est positū per aduersariū. Et si aduersariū cōfiteatur
illum errasse: negando satis est probatus error negantis: quia licet
tum est credere aduersario: vt in l. i. ff. qñ actio. de pe. est. anna. ista
sunt verba Barto. in l. post legatum. s. huius autem. ff. de his qui. vt
indig. et tunc ex tali iure negato reuocatione secuta: vt s. poterit

2 hoc refert tenere Bal. in l. his solis. C. de reuo. dona. p quo vide Pan. de cast. in
2 si. c. lxx. 2 l. u. ro. in 2 si. c. cccv. Breuiter an 2 qñ sit credēdū nūtio. 2 i qd? 2 quāt
ego plene examinaui hūc articulū in li. 2 sue. burgū. in tit. de iustitia 2 effectu illi?

de hoc an
iudex p
ma. ca
ex p
de app

§. messiers et serges in glo. in eo. vers. in prin. et per tota gl. et in addi. ad Bal. in l. p. perandū. §. et si quidē. nu. xii. in ver. executores. C. de iudi. post Bar. in l. palatino. nu. ii. in addi. Alex. in ver. nūtio. C. de colla. fun. lib. x. et in consi. suo. c. rry. inci. non creditur nūtio. et in filo para. parte. iii. arreso. c. ii. et dicit post collecta. in. c. d. lecti. nu. v. in apo. in ver. nunquid creditur nūtio. de dolo. Celsus.

Cōfite-
ri. S. nūq
poterit re-
uocare possi-
tionē. dic q
nō: nisi do-
ceat q erro-
re. vt p do. a
Bar. so. i. 2f. b
clvi. i. ci. vi
sis. ver. non
postponēs.
i. ij. pte. et an
videat q fire
ri. vid. d. ale
xā. de imo. i
2f. lxx. i. iij.
parte.

Caplis
Nūq p du-
cēs capla vi-
deat q fire
cōfeta eis
vide. d. ale.
de imo. i. 2f.
Et. in. ij. pte.
Cōfessio
ni iptinēti.
Tu vide de
hoc Bar. l. l.
si dno. §. i. iuz
lian. §. x. q
ro iuxta. ff.
de iurta. ff.
vbi Alex. d.
q dsi rñdeat
sine pñta
tiōe q pñz
dicat talrñ
sio. et idem
no. ibi Bar.

et Bal. in l. si sine. de inter. act. Inn. in. c. put de dolo et cōtu. spe. in tit. de depo. §. vi. et. et scias p quibus. Addo glo. in. c. si post pñstū. in x. b. rōnabili. de cōf. li. vi. qd est verū fm Bald. in sua marga. in x. testis. qñ est omnino impertinens. q aut dicat-
tur possio impertinēs: vide Bar. in alleg. §. quod seruari. ff. qñq est possio. et ibi

negās ius suum fundare. vbi aut qd negat positionē non posset et iure negato ius suum fundare: vt no. Bar. in. d. l. post legatum. hinc est quod dicit Bal. in. l. cū pñstū. C. de lib. cau. q confessio facta nō cer cōfiteri: nisi aduersarius negauerit. nā tūc talis cōfessio nō nos cet cōfiteri fm Bald. vbi. §. 2. no. q sunt vtilia. C. unum est mēti tes nēdū q ponēs et faciēs positionē dī cōfiteri. id quod ponit. secus est in capitulāte et articulāte: quia articulās et capitulās nō vñ cōfiteri id quod ponit in articulis et capitulis. qd est singl. notandū. et est dictum peregrinum et mēti tenēdū. c. si. de iur. cl. lib. vi. et Joā. and. in nouella. co. titu. et Jo. de imo. ibi. **C**irca predicta querōt ad qd fiāt positionēs qñ reus negauit rñsonem factā libello: negās do narrata p iout narrant. nā positionēs et articuli trahūtur de sub stātia libelli: vt voluit Jo. an. in cle. sepe. de verbo. signi. Si qñ ergo negauerit omnia narrata in libello: ad qd positionēs: qñ si negauit libellū: tra et positionēs negauit. Rñ. q ad hoc sicut positionēs sigilz latim et particulariter: vt ponēs in aliquo relinquatur ab onere pro bādī: q non a toto: nā si in libello narraui q mutuauit titio decem: et tu conuentus ad illa decē respondeas. nego narrata put narrā tur in libello: si postea fiāt positionēs sigillatim: sicut tali modo. pō no q mutuauit decem titio. istā reus negabit. Itē pono q es heres titij. isto modo forte et sine forte confiteberis. et sic in hoc releuabor ab onere probādī. vbi alio si actor fecisset tales positionēs debuiss set probare te heredem titij: et sic de singulis: mos em litigatiū est confiteri positionēs cōtinētes id qd de facili pōt probari. veluti de morte: et affinitate: et negare ea que sunt difficilis probatiōis. hāc decisionem ponit Joā. an. in cle. sepe. in verbo cōfessiones. de ver. sig. **C**apio glof. sup verbo. interrogatiōes. ibi credo ex ista gl. no. et q positioni impertinēti non est rñdēdum. de quo plene in. c. i. et ij. de pñf. in. vi. p Joā. an. et in. l. i. §. quod obseruari. C. de iura. calli.

Circa eadem ibi: post qd est cōclusum in cā. no. ex ista glof. et q iudex ex officio suo vbi visum fuerit potest litigantes interrogare: etiam post cōclusionem in causa fm istā gl. p qua est tert. in. c. cū Joānes eremita. §. de si. inst. imo qd plus est poterit iudex etiā interrogare post cōclusionē in cā circa ea que cōcernūt decisionē litis. ita tenet Jo. de are. et alle. ad hoc gl. singularē hoc tenent in. l. vbi cūq. ff. de interro. act. Est tñ notādum q l. i. iudex ex suo officio possit partem interrogare: tñ pars non poterit interrogare aduersariū suū corā iudice: qñ posset calūniari. ita tenet hic Jo. an. qñ seqt. Ant. de bu. l. §. l. nfa dicat pñum et male. **C**Finaliter nō omitto vñ alind sine

Bald. ver. q. non debet. Bart. in. l. ad probationem. C. de proba. et Bald. et Alexan. in. l. si duo. §. ij. ff. de iureiurando. Celsus.

39 gulare: et qñ iudex videt vnum rusticū imperitū corā eo ius per tēte: qui nescit ius suū dicere: pōt iudex eū compellere vt accipiat pcuratorem. ista est doctrina singu. post. in. c. pastoralis. de iudi.

40 **C**irca glo. si. in si. stat. pondus istius glo. in vno: videlicet vtrum pro sentētia iudicis presumatur. in quo dādo fuerit circa octo vel nouem opi. Sed pro clariori inuestigatione sunt duo membra principaliter faciēda: nā aut queritur vtrum snia lata pendētibz actis in hac decretali possit deduci in dubiū: vel reuocari de in iustitia snie. Aut scdo principaliter queritur: nūq d pñsumat p snia q nō possit in dubiū reuocari respectu precedētis processus non ordinati. et sic breuiter pōt duobus modis in dubio snia reuocari: primo de iniustitia et iniquitate eius: scdo nunquid eo ipso q est lata snia precedētibus actis adeo presumatur pro sententia: q de iniustitia et iniquitate snie nō possit ampli. qñ. **C**irca primum concluditur: aut est lata snia: et est appellatum ab ea: vel nō est ap pellatū: sed sumus infra tps appellādī: tūc nūq pñsumit proz snia. nisi quatenus apparebit in causa appellatiōis. et ideo si snia est lata p reū quētiū: ipse appellauerit: incūbit onus pbandi in causa appelli. actor: qui obtinuit: sicut et incūbebat in cā principali. et hoc qñ nō presumitur p snia q est lata in fauorē actoris. Contra si snia est lata pro reor: actor appellauit: reo incumbit probatio: sicut et in cā principali. hoc totum est: qñ non presumit pro snia. dī uersum quippe est in nullitate. nam si dicat snia nulla: pñsumit pro snia. ideo dicēti nullā incūbit pbatio. et ita dicunt oēs docto. max time Ant. de but. et Jo. de imo. hic et plene. Si aut petatur restitutio aduersus sniam: idem quod in appellatiōe: aut talis snia lata trāsiit in rē iudicatā: adeo q amplius nō possit appellari. vel si est appellatum: remāsit appellatio deserta per lapsum instātie: vt in aut. ei. q. C. de tēp. ap. et tunc regulariter p snia pñsumit: et est psumptio iuris: et de iure adeo q executioni mādari debet: et hoc nisi interuenierit pñfessio aduersarij: corā pñsumptione iuris et de iure admittitur saltim probatio p pñfessionē aduersarij. glof. est sing. in aut. de qñ. dotis. §. illud. et in aut. §. iam necesse. C. de do. an nup. et hoc ibi tenent Bar. et Bal. et Cy. et ideo si victor q p se sniam obtinuit: dicat sniam nullam: nō poterit petere eā mādari executiōni. istō est dictū sing. Inn. in. c. qñ pleriq. de immu. ecc. ita q vis ctoz poterit hēre executio. sue snie: si dicat eā esse iniquā. **C**Itē salz lit rka. §. dicta. vbi apparet notorie de iniquitate snie ex eius tenore tūc p snia nō pñsumit: immo est nulla: nec meret executionē: vt i. c. inter ceteras. §. de re iu. et in. c. sollicitudinē. §. de ap. et gl. est pucher rima in cle. pasto. de re iu. hoc idē tenent doc. in. c. cū bertholdus. §. de re iu. et in. c. fraternitatis. de frig. et malef. Inn. tamē sinit sibi cōtrarius. dicens: q si iudex hoc modo sentētiabat: q probatū est per A. et B. titium debere. r. Scio: ideo cōdōno in illis. r. quod tay lis sententia valet: etiam si in actis nō appareat aliqua probatio: ideo erit executioni mandanda. ita dicit ipse in hac decre. quod reprobat oēs doct. post. Joā. de imo. Joā. an. Ant. de but. et ceter

a **C**Presu-
matur. Ali-
de to latiss
me p firma
nō i suo au-
reo reperto-
rio. in veris
snia pñsumit
verfic. j. Et
Paul. de ca-
in consil. ecc
cviij. in pñ-
mo ipressis.
et do. Alex.
de imo. l. cōs
x. xij. ij. pte
et Ang. in cō
si. cxcvii. et
Fede. i. cōf.
ix. et Rapha.
in pñ. lxxv.
b **C**Si dis-
cat ea cē in-
quā. Tu dic
nihilomin?
q iudex ap-
pellatiōis si
videt: q est
equa pote-
rit illā cōfir-
mare. ter. est
valde sing.
Littio. ff. de
aur. et argē.
leg. fm Cor-
les. sing. suis
in x. appella-
tatio. incip.
si ille p quo
est lata snia
fm quēz ibi
apliat hoc
dictum. et de
hoc vide ro.
singula. sio
eccly. l. i. c.
snia lata. est
p testi. Cel.

Practica

¶ Que di
ceretur eius
dens iniqui
tas. Tideo
hoc qd not.
Bald. l. ii. §.
§. 2. in quis.
C. comunia
de success. et
per Bar. al.
quid l. i. pre.
for. ait. i. p.
ff. de ope. no.
nstitutione.
Celsus.
¶ Proba
tionib. qd
de. d. Alex.
de imo. i. cor.
§. l. vii. p. to.
§. i. in. par.
te vbi quo
qualiter de
iustitia seu
iniquitate sen
tentie appa
rere possit.
¶ In. c. in
ter monaste
rium. vbi oi
no vide ffe.
li. q. plene et
remissive i.
c. qualiter z
qn. de accu.
z dy. in p.
iii. z. d. Alex.
ra. de imo. i.
ps. cccxviii.
in pma. pte.
z i. ps. cv. in
li. parte vbi
ponit de sen
tentia lata
contra senten
tia arbitra
toris qd tras
iuit in rem
iudicata an
valeat.

terit: ipsemet tenuit contrarium in. d. c. cum Bertholdus. q. d. sen
tentia est notorie iniqua: cu habet expellum errorem cu referat
iudex se ad acta. Cum ergo sit euident iniquitas: snia d. esse nulla.
vbi aut no esset talis euident iniquitas: sed iudex reu simplr condē
nasset: z non appareret in actis de aliqua probatione: bñ valeret
snia: nec diceretur esse iniquitas euident: qd potuit esse qd interue
nisset pfectio: qua attēta iudex fecit cōdēnationē: dato quod dicta
cōfessio nō appareat in scriptis. f. In hoc decipiebatur vn° famo
sus doctor: qui nō intelligebat que diceretur euident iniquitas. z
putauit enim esse euidentem iniquitatem qñ reus esset cōdēnatus:
nec apparebat de probationibus. Et idē econtra si snia foret lata
pro reo cōtra actorem: puta qd reus fuit absolutus. z in pcessu ap
paret alis plene probatum cōtra reum. talis em snia valet z tenet:
nec poterit dici nulla: z in hanc suam concordant cōter docto.
z hoc ideo in isto casu scdo: qd pōt esse: qd bñ apparent testes qui
pbant cōtra eū: sed forte iudex non adhibuit fidē ipsi ppter va
cillationem eorū quā vidit: que vacillatio non apparuit in actis. Et
ppter hoc alis dixi cōsulendo in terra vigorie pro quādā snia lata
per vicarium gnālē magnifici vicecomitis Aluiss dicti cōitatus
fuisse nulla ppter euidentē iniquitatem qd erat in ipsa snia. ipse enim
vicarius pdenauerat vicariū dicte ciuitatis ad cōferuādū indēnē
titiū: z in alia parte snie dicebat dictum vicariū recte cōdēnasse
dictum titiū. Si tñ appareret reus cōdēnatus: z in actis reperire
tur instrumentum solutionis ipsius reitatis snia esset nulla fū
Ant. de but. Sed Joā. de imo. contradicit qd imo erit valida: quia
potuit iudex nō adhibere fidē in fūro ppter quādam suspitio
nem: puta quia habebat aliquas cancellaturas: vel rāsuras z c.
per consequens debuerat valere snia. vbi autem placet dictos
doctores saluare a contrarietate: et ideo pro eorum cōcordia sic
dico: aut dictum in fūrum in nulla sui parte erat vituperatum. Et
tūc procedit snia Anto. de but. quia tunc cessat ratio Joā. de imo.
videlicet: qd iudex potuit habere suspensionem. Aut dictum instru
mentum erat in aliqua parte vitiatū ex aliquo modorum de qui
bus. §. z tunc placet snia Jo. de imo. quia tūc potuit iudex habere
suspitionem: z in illo modo intelligitur illud quod quotidie dicitur:
videlicet qd in dubio presumitur p snia. f. Stat maxima difficultas
in vno: ponit lata est snia p reorū trāsui in rem iudicatam:
nec pōt amplius appellari: vel querelari: hoc non obstante actor
agit contra reū: fert cōdēnatoria ptra ipsum: nunqd valebit ista
snia scda. z videt dicēdum nō valere primo: quia snia cōtra sniam
nō valet sup eadē re z eadē cā. C. qñ prouo. non est neces. l. i. z ibi
est casus. z. l. nam z postea. §. si quis dānet. cū his q ibi no. glo. z
Barto. ff. de iureiur. z in. c. inter monasteriū. f. de re iudic. Scdo
arguitur: qd snia facit notoriū. vt in l. emptorē. ff. de actio. empti. f.
ergo snia facit notorium ergo iudex nō debuit ferre sententiam
aliam cōtra notorium: quia iudex in his que sunt sibi notoria des
bet supplere de facto: cū illud qd constat iudici ex act. dicatur sibi
notoriū. istud est dictum Inno. in. c. ex infirmatione. f. de appel. z
in. c. p tuas. f. de test. Idem tenuit Ange. in. l. si pars. ff. de inoffic.
testa. z in l. si. ff. de peti. here. z est glo. in l. vbi pactum. C. de trasac.

¶ Tertio arguitur. f. De consensu partium nō pōt renuntiare sen
tentie q trāsui in re iudic. l. si diuersa. C. de tras. z hoc ibi tenet gl. cū
his q notari. Bart. z Bal. In pñm tñ determinat qd doc. q imo
mo in casu qñis nostre snia scda valebit: nūc p testes probatum
est: z in primo non fuit probatum. qd ex eo qd nunc est probatum: et
in scda instantia apparet pñmam sniam euidentem fuisse inquam:
imparet sibi pñs reus qui non opposuit exceptionem rei indicatē.
¶ Ad obstat argumēta in pñm allegata. primo nō obst. q sentētia
cōfessoria nō valet: qd hoc verū est: nisi prima sit euident inis
qua. vt hic. Scdo nō obstat q sentētia facit notoriū: qd verū est q fa
cit notoriū presumptionis: sed ex eo q sunt pducti testes qui depos
nūt: sibi: solit dicta psumptio. z p cōsequēs prima sentētia apparet
euidentem iniqua. f. Idem est notorium veritas: qd pferitur no
torio presumptionis. Ad obst. tertio: q partes nō possunt renuntiare
se snie: qd verum est: q non pnt p trasactionē. sed p renuntiationē
sic. vbi tñ prima non placet rñso Joā. de imo. data ad l. i. §. c. qñ
prouo. nō est necesse. Sed aliter respondeo ad d. l. i. qd illud qd dicitur
sentētia ptra sentētia nō valet hz locū z intelligit ex eadem instan
tia. §. nō possunt ferri due snie diffinitive in eadē instantia. Et iste est
verus intellectus. d. l. i. dne aut sentētie bene possunt ferri diffinitive
et contrarie ex diuersis instantiis: vbi agitur sed nō opponitur ex
ceptio rei indicatē. casus est in l. duobus. ff. de excep. rei iudic. hanc
sententiam tenent Bald. z Ange. in. d. l. i. repobata. glo. in d. l. nam
z postea. z. §. si dānetur. ff. de iureiuran. Et non placet rñso Joā.
de imo. in data vltimo loco ad vltimum argumētum. f. factum dum
dicit qd p trasactionē nō pōt recedi a sentētia: tñ pōt ei renuntiare
istud est falsum: quia immo sentētie iam ita late que transit in rem
iudicatam non possunt partes renuntiare. ita tenet glo. singularis
in l. si diuersa. C. de transact. quam sequitur Bald. et Ange. in d. l. i.
¶ Ego aliter respondeo: qd verum est. f. q non potest expresse re
nuntiare sentētie. tacite autē sic. vt hic qñ lata est sententia pro reo
conuento demum agit de nouo actor: z reus nō opponit exceptionem
nem rei indicatē: fertur sentētia cōdēnatoria: cerre reus videt tas
cite renuntiasse prime sentētie non opponendo exceptionem. z idē
videtur in simili. f. quia iuramentum de calumnia non potest ex
presse remitti per consensum partium: vt in l. i. §. sed qd veremur. C.
de iura. calum. potest tamē tacite omitti. vt in c. j. de iura. calū. li. v.
z ita est satisfactum in contrariū alleg. que procedunt vbi agit post
primā sententiā latā z fert scda sententia p iudicē: qd est ordinarius
vel alius iudex competens. Si autē esset iudex appellationis: z lata
esset sententia appellatione desertant: nō presumitur p sentētia.
Immo erit nulla: licet ambe partes sint presentes: z contentant. vt
est casus in ele. si appellationem. de appella. Nec em pōt instantia
tunc prorogari per consensum partium: qd in cā principali est expe
ctandum. l. pperādū. in pñm. z ibi glo. C. de iudic. quā sequunt cōis
ter oēs doct. Nec pōt reperiri modus per quem possit instantia tunc
prorogari. Tamen solet dari vna optima cautela: qua mediantē p
tenderetur etiam instantia trīennī elapsarē: q partes iurēt de non
opponēdo exceptionem: q lapsa sit instantia. ita refert Barto. in l.
propterandum. in pñm. pte. illeg. Que tamē cautela erit delusoria: si

¶ Erce
ptiones rei
iudicatē.
Dic q snia
nūq trāsui
re indicatā
qn est eu
denter in
er instantio
ne facti cui
dentis not.
Bald. in l. i.
C. sen. refert.
nō pos. Ale
ran. in l. ad
monēdi. ff.
de iureiur.
z ibi d. me.
Jafon. z idē
Alex. cōs.
ii. volu. iii.
z cano. in. c.
fraternita
tis. de frig.
et malchis.
Celsus.

A Nunquid presumat p snia. Adde de hoc plene p firmianu in suo aureo reposito in v. sententia psumat. ver. j. Bar. in. l. j. v. lterius no. C. de rela. Ange. in aut. vt spo. lars. j. et hoc insuper. et Jnno. hic ad fi. in glo. in ver. processu. Celsus.

A Appello. sed qd si dicat appello a snia reservata mihi nullitate dicte snie. vsi de do. Alex. de imo. in consi. lx. in. iiii. parte. Tu adde de hoc et an possint nullitas et appellatio simul cum mulari. per Bald. in. l. edita. in repositi. C. de ede. z oino. p Cardin. cle. j. q. r. de re iudic.

C De nul litate. Ad q quis erit iudex qn nullitas pncip b pstr deducit c p fclm. in. c. x. l. is. vsi. q. s. dicat. iudex. de of. sic. deleg. z ibi per do. meñ do. des. cñ vbi cōcludit fclm. q intetans nullitatem hz i optide illa corā illo q sniaz il la dñi nul litate agit i tētare. aut corā supior re ei. qd tñ dic eē verū in iudice or dinaryo nul litas eñ i3 totam cām ad superio re deuoluat que admo dū z appella tio. Jn de

iudex voluerit: q ipse poterit repellere partes comparētes in iudicio elapsa instātia cum sibi ex actis cōstet: et sic sibi sit notorium esse elapsam instātia vñ poterit de facto supplere. z hoc fm Jnno. in. c. p tuas. de tēti. z in. c. ex insinuatione. de app. Sed ista cautela erit vtilis si iudex noluerit repellere partes: vel si nō ppēderit elapsam fore instātia. nam si pars allegabit sniam fore nullā: non aus dietur: ne veniat f suū iuramētū. hec est snia Bar. in. d. l. propterans dum. in pun. z sic nō expeditū est plenissime: qñ psumit pro snia et qñ in dubium reuocat pcessus: z vbi de iustitia snie qrit. C. Unum 46 restat videre: nunquid presumatur pro snia? qñ in dubium reuocatur pcessus: eo quia de nullitate snie agit. i. nunquid si qd dicat nullam: an in dubio psumat p snia: q sit aliqua. Et primo premittit: q de nullitate snie pōt agi dupl: vel simul intēdando appellationem z nullitatem: vt qd dī hoc modo dico sniam nullā. et si qua appello. b et tunc isto casu psequitur solā appellationē: z sic actū sit solum de iniquitate sentētie. si autem perempta est instantia appellationis non est perempta nullitas: quia adhuc potest de nono intentari causa nullitatis in noua instantia. ita tenet singulariter Barto. in. l. vnica. ver. tertio quero. C. quando prouo nō est neces. z in. l. qui te. l. de exco. tuto. in princ. Si autem est intentata sola appellatio: z nihil est dictum de nullitate: z perempta est instātia appellationis poterit agi de nullitate vsq ad. xxx. annos fm Bart. in. l. i. expres. sim. ff. de appel. et est ratio: q nullitas imploret p officium iudicis vt voluit Bal. in. l. vnica. C. ne li. in vna eademq causa ter. prouo. z tenet Ange. in. d. l. j. qñ prouo. non est neces. et officium iudicis durat. xxx. annis. glos. est in. l. querelam. C. de fal. et hoc dicunt doct. in alia materia: scz in snia arbitrorum: que potest reduci ad arbitriū boni viri vsq ad. xxx. annos: quia talis reductio pertinet per officiu iudicis. Et plus dico circa illam nullitatem. q si sententia mandata est executio. si probetur sententia nulla/ reuocat executio. iste est tex. in. l. i. si cum nulla. ff. de re iudi. vbi hoc tenet Bar. z ratio est: quia sententia nulla non est sententia. l. iiii. §. condemnatum. ff. de re iudic. l. non putauit. §. non queuis. de cōtra tabu. C. l. tibi autem essent late tres sententie condemnatorie cōfirmatorie certum est q amplius non potest appellari: vt in rubro et nigro. C. ne lice. in vna eademq causa. ita si qd tribus sentētijs latis cōfirmatis velit discere sniam nullam: non auditur nec impeditur executio: sed ex ecutio fit: z postmodum auditur volens de nullitate docere. iste est tex. in cle. j. de iur. z quod voluit Joan. andr. Bald. et Ange. in. d. l. j.

His itaq premisis in presenti membro est distinguendum pro concordia opinionum. Aut sententia est lata presente vtraq parte z non contradicente: z tunc presumitur pro snia: nisi probetur contrarium: scz de nullitate. Item si snia est lata altera parte absente per cōtumaciam peram fm do. de Rota conclusionē. xvi. z ita vos

legato. aut nō: nisi sibi esset expresse permissum. vt not. pie. Sal. in. l. si preses. z ibi Guil. de sug. z qd etiā ibi ad eum addidi. in ver. quero an sententia. C. qñ z qñ in. de quo per eundē do. Fel. in. c. per tuas. ver. contraria parte. col. iij. de sen. exco.

Intervenisse. Vide oino Bar. in. l. j. in ver. vltimus no. de rela. vbi etiā p doc. z Rota in decisio. cclxxij. z Paul. de cast. in consi. iij. z d. Alex. de imo. in consi. xij. iiii. par. z in 250. cxxij. l. i. par. te. z in consi. cxxv. ea. p. te. vbi an p bet interuenisse citatio nē. Sed num quid probet quē eē pcuratorē. vide Fel. in. c. cū in iure. l. ver. sententia. de offi. deleg. c. his adde romana. fin. suo. ccccxxvi. l. ci. xba enuntiatua. mas thesil. sing. xxiij. inci. nota q si in instrumentis pcuratoris. Alex. in. l. ex hoc. de doñ. do. meñ Jas sonē in. l. ad monendi. in repeti. d. l. ff. de iureiura. Paul. de ca. consilio suo lxxij. inci. ius de vela.

Iuit Specu. in tit. de re iud. §. si. ver. in summā. Si aut sit absens f. cte contumax: nō presumitur p snia fm Anto. de bu. nisi puenisset ad notitiam absentis infra. x. dies appellandi fm Joan. de imo. qz tunc presumit p snia. Cbi aut est lata absente altera parte inest nulla. vt in. l. j. C. qñ z qñ iudex. C. Hic queritur de vna questio: 48 ne: nunquid verba cōstitutua aliquorum actorū in instrumentō pbēt illa acta interuenisse. verbi gratia: dicit notarius in instrumēto viso libello: visa lite cōfct. zc. nunquid probetur per instrumētum illa acta interuenisse. Cōclude fm Bart. in. l. sciendum. ff. de ver. oblig. qd si narrat talis act⁹ in tali instrumentō q poruit interuenire tēpore dicti instrumenti cōfcti: p tale instrumentum probat tales actus interuenisse. verbi gratia: qz si in illo instrumēto aut sententia dicitur vtraq parte presentē: sic bene probatur interuenisse presentia vtriusq partis. Idē si in instrumētū to aut sententia dicitur visa admonitione: quia per instrumētū tale probatur citatio: non autem libellū interuenisse et si sit tale quid: cui per partes non potest renuntiare: qz non presumitur interuenisse per eundem Barto. quem hic sequitur Anto. de butri. que ola limitantur vera fm hostien. nisi notarius adijciat se rogatum ad illum actum cum replicatione dicit: quia tunc tale instrumentum probat indistincte hoc modo: viso libello de quo ego notarius fui rogatus tali die zc. C. Ex hac doctrina possunt in 49 ferri plures questionēs. f. pone notarius dicit: talis testis iuratus deponit: nūquid tale instrumentum probat interuenisse iuramentū testis: certe si iuramentum poterit interuenire tempore dicti testimonij pbat iuramentū interuenisse p supradicta. Si autem iuramentū non poterit interuenire: puta qz est examinatus die 50 feriato: tunc nō probat iuramentū testis tñ nā (vt scitis): testis pōt examinari quolibet die feriato ob honorem dei: iurare tamen p b terit. b glos. est sing. in cle. j. de offi. dele. Nullū eñ iuramentū pōt interuenire die feriato. iste est casus in. c. j. §. de ferijs C. Et per 51 hoc infero tēp vbi rector ciuitatis ingreditur officiu suum in die feriato: z iurat obseruare statuta/ vt moris est: tale iuramentum nō valet. et ille tanq nō iurauerit poterit cōtrauenire. C. Item

Barto. consi. xxiij. incip. factū sic se habet. z ibi posui in addi. ad ipsum post casum summariū. et dixi post collecta. in. c. cum venissent. nume. viij. in apostil. in ver. verba enuntiatua. de institutio. Celsus.

Non poterit Adde fcede. de senis in consi. incip. marcus zc. et omnino domi. Alexan. de imol. in consi. ccc. in. j. parte.

Tale iuramentū nō valet. Adde de hoc Thomā ferretū in suo trac. cantelaz caute. iij. inci. cōter per ciuitates italie. vbi refert Zanfran. hic et illū sequitur dans ibi hanc cautela: vt iurans seruare statuta non incurrat periculum: licet non obseruet illa si preset illud iuramentum die festo. Celsus.

Clata potest per hoc determinari alia questio. ¶ **D**icit notarius in su-
 fia. ¶ **I**ud fuit sing. di-
 ctum p. de ancha. c. o. s. l.
 c. c. r. i. i. n. c. i. ¶
 a vilis facti 53
 narratione. quere refert 2
 sequit And. Barba. l. re. a
 pet. c. ecclia
 scilicet marie.
 de offi. prout
 vtriusq. re-
 fert Ant. cor.
 fe. in singul.
 suis in d. mi
 nor. l. j. m. c. i.
 decretu indi-
 cis Celsus.
 b ¶ **C**itari.
 vide feli. in
 e. c. i. ver. no.
 etia qd pns
 s. d. iud. vbi
 etiam an co-
 gat pari vt
 sibi libellus

¶ De citationibus.

Stationes. Et primo que

Circa citationem sit de processu. et videtur quod non: quia iudicium incipit a lite contestata. ut in l. i. et ibi glossa. C. de iudi. et in l. fin. §. illud. C. de temp. as. ¶ In contrarium quod citatio sit de processu: casus est ad lites ram. in. §. omnium gesta. in situ. de pena temere liti. et ipsa est veritas. imo ipsa citatio est primus actus et processus. ita tenet Angel. et Bart. in l. i. §. ff. de in ius voc. ¶ Sed libellus qui est de ius iudicet inquisitio que ponitur in actis: non est de processu. determinat Bart. in extra. ad rependendam in verbo summa. et ideo nimirum: si libellus possit offerri die feriato ad hoc non dicitur: quia non est de processu. Quod libellus datus iudici non sit de processu mihi videtur tertius ad literam. in l. libellus adversus. ff. de in ius voc. ¶ Ita est tertius etiam in l. miles. §. sexas ginta. ff. de adul. per glossa. docto. in. c. i. §. de iudi. et per docto. in l. i. §. de fer. ¶ Secundo quero. ¶ An quid presens debet citari. ¶ Quidam dicunt quod sic. sed Bal. et Bart. et Ange. in l. i. §. ff. de in ius vocan.

hem. C. si vt se ab heredi. abfi. Joen. andr. in. c. quis. de electio. lib. vj. et philip.
fran. in. c. cum para. in. ij. questio. iij. in princip. de appella. Archidia. in. c. pro
posuisti. lxxij. distinctio. Bald. in aut. cessante. versicu. porro si quis. C. quomo
do et quando iudex et Aleran. in. l. de vnoquoq. versicu. an autem presens. cum
concordan. ibi per eum datis. ff. de iudi. Celsus.

vocant. tenuerunt contrarium: quod imo presens non debet citari ratione freti: quia per presentiam habetur finis et effectus citationis. et effectus est comparitio: tamen Anto. de butr. dicit quod si presens dicat se non fore instructum et velit tempus ad deliberandum: quod tunc non potest compelli respondere: quia sibi statui debet terminus ad ter respondendum / quo quissimum est. Ita tenet ipse in c. fina. s. de iudi. pro hac sententia Barto. et sequacium facit quod habetur in simili. nam vbi citatio est nulla ratione alicuius defectus: si citatus compareat: actus tenet non ratione citationis: sed ratione presentie: adeo quod poterit ad vltiora procedere quod non posset / si citatio esset nulla. istud est dictum singula. Bald. in autent. si omnes. C. si vt

4 se ab hereditate abstineant. ¶ Tertio quero + vbi quis debet citari. Respondeo personaliter: vel ad domum. ita dicit text. in. s. j. de libe. agno. et in l. scire oportet. s. sufficit. ff. de excusatio. tuto. et in l. aut qualiter. s. si forte. ff. quod vi aut clam. et in cap. causam que. supra de dolo et contumacia. que verba debent intelligi: qd primo quis debet citari personaliter si reperiatur: et si non reperiatur debet postea citari ad domum: vnde illa alternatiua personaliter vel ad domum non denotat electionem: sed denotat citationis ordinem: videlicet vt primo personaliter citetur: si reperiatur: et si non reperiatur tunc ad domum: hec fuit sententia Richar. malumb. et Dyn. in l. iij. s. pretor^a. ff. de dam. infect. quem ordinem sequitur Barto. hanc sententiam tenuit Joan. de imol. in c. si aduersarius. s. de eo qui mitti in possessione. causa rei seruanda. Si tamen statuto cauetur quod quis debet citari personaliter: vel ad domum: tunc electio daretur citanti^b. vel perso-

Flj.versic.facit ad hunc. z ibi etiam not.in addi.ad eum.et in consil.secq.lib.ij.z in
 c.causam.et ibi Maria.foci.de dolo et contu.docto.in cle.causam.de elect. Joan.
 de tmo.consil.co. Aleran.consil.ij.ver.alia ratione.vol.u.ij.Bald.consil.xj.incip.en
 tatio ad domum.vol.iiij.et consil.cccxij.in fi.vol.u.ij.Z udo.roma.consil.cccxiiij.
 Matth.mat.in singu.suo.cxxxij.incip.nota q citatio facta ad domum.z ibi posuit
 in addi.ad eu et feli.in.c.in nomine domini.versic.vno casu saluat.de resti. dixi
 in collecta.in.c.causam.in fin.in apost.in ver.ad domu.de dolo z cotu.dixi post
 post collecta.in.c.causam.in fin.in apost.in ver.ad domu.C.de indi.
 Sui.de eug.in.l.propterandem.g.finaut reus.nu.vj.in ver.ad domu.C.de indi.
 dixi post Barto.in.li fi fin.in fin.in versic.consilium q nuntius dicat.ff.de lega.ij.
 post Bal.in.l.iuris ordinem.nume.ij.in.ij.not.in ver.ad domum.vbi tunc moras
 tur.z ibi ad quam domum debet fieri.C.de inridi.com.indi. post Barto.in.l.iiij.
 permittit.num.iiij.in versad domum habitationis.ff.de lit.agno.et in stil.parla.
 parte.j.tit.de adionamentis.versic.itē sciendū est q in personalibus.Celfus.
 ¶ Electio daret citanti. Adde Dat.Matthe.sin.suo.lxxxv.incip.nota mirabile dis
 cuss Bar.et in addi.ad eu vbi improbato opi.Bart.quā Zanfran,hic alle.Celfus.

a Cſ. ptoz.
et ibide ad
modum vi
de late do.
Alexan. de
imo et mo
der. Bartol.
Bal. Paul.
de caliro et
Salice. poſt
Suntiel. de
cugno. in l.
conſentane
um. C. quoz
modo ⁊ qua
do iuder lūz
donicus bo
logn. in. ſ. ſi
vero. in au
tentide et ⁊
hiben. reis.
in ſecundis
interpreti.
Suido pa
pe in deciſi.
grationop.
ccccxv. rbi
dij. in addi
tio. abbatis
ſiccul. conſi.

Walter: vel ad domum et possit incipere a citatione: ut fieret ad domum: etiam si reperiri posset personaliter. ista sunt verba Dyn. et Barto. in dicto. §. preter. et hoc ut statutum operetur aliquid plus ultra ius commune. argumen. l. si quis quando. ff. de lega. §. 1. Sed dubitabatur in casu quo dixi debere citari personaliter: si reperiri posset: et si non reperiri posset debere citari ad domum: an requiratur quod non reperiri posset: ut ad hoc citetur ad domum. Respondeo quod aut loquitur in causis que celeritatem desiderant: ut in causa alimentorum: et in causa damni infecti: et tunc ad hoc ut valeat citatio facta ad domum: sufficit quod non reperiri posset in iudicio: dato quod sit in ciuitate: vt. l. iij. §. preter. ver. abesse. ff. de damno infecto. Aut loquitur in alijs causis: et tunc prima citatio: que debet fieri: requiritur quod ut quis possit citari ad domum inuestigetur per ciuitatem. et si non reperiri posset valet citatio facta ad domum: quia qui non statim personaliter non potest reperiri: ut est text. in §. si vero. in aut. de exhib. reis. Aut est citatio que fit postquam quis semel fuit in iudicio: et tunc possit fieri citatio: ad domum requiritur quod non reperiri posset in iudicio. Ista est sententia Innocen. in dicto cap. si aduersarius. §. allega. et Barto. in dicto. §. preter. Quarto quero de qua domo intelligatur: nunquid poterit quis citari ad apothecam: in qua singulis diebus stat ad laborandum. Dico quod non: imo ad domum in qua habet familiam suam. ita tenet Barto. in dicto. §. preter. pro quo est casus in l. §. §. ibi in text. familiariter. ff. de liberis agnoscendis. et si certa parte anni habitaret in tota domo: et certa in alia: puta de hyeme in estate: et de estate in hyemem: debet fieri citatio in loco habitationis porte sue: et ita tenet Bartolus multum singulariter in dicto. §. preter. et si nullam habet habitationem: et conueniatur pro aliqua re immobili: debet schedula affigi illi rei: vel domui vel predio: ut in dicto versu cu. abesse. ¶ Quinto quero quid debet inseri in citatione: dicite quod debet comprehendere locum: dies et hora: nomen iudicis citantis: et citati: et ita debet clare citatio fieri: ut in illa nulla appareat obscuritas. textus est in l. aut aliter. in principio. ff. quod vi aut clam. Ideo quod si quis citetur ad vnum factum adiecta certa qualitate et qui gerit postmodum aliud factum vel idem sub diuersa qualitate: citatio non valet: ita tenet singulariter Bartol. in l. preallega. ¶ Preterea non valet citatio si citetur quis: qui non possit venire ad iudicium secundum Barto. in loco proxime allegato. et ibi bonus text. Nam solet dici quod si citetur quis absens et impeditus iusto impedimento. Et iuxta hoc sciatur: quod citatio sit nulla. vbi autem iudex ignoraret: tunc valet citatio: et actus subsequens virtute dicte citationis. ita tenent docto. maxime Barto. in l. quesitum. ff. de re iudica. et est bona glossa. in l. contra maiores. ff. eo. titu. ¶ Est etiam notandum quod quod citatus ad locum notorie non tutum non aratur: vigore talis citationis: et cautus est si mittatur excusator: ut not. per Innocen. centum in c. preterea. de dilationi. et in c. present. de rescript. et etiam tenet Angel. l. i. §. si quis in ius vocatus non terit. et facit text. in c. ex parte tua. eo. titu. ff. de appel. et in cle. pastoralis. de re

¶ Ad instantiam partis fieri debet. Adde si non apparet an presumat fuisse facta ad instantiam partis. Fel. in c. j. in iij. not. de iudi. Abb. in versu. iij. nota. et ibi posuit in addi. ad cum. ibidem concludendo. vt. j. §. de tenut. Sui. de suza. in l. ad peremptorium. ff. eo. tit. de quo dixi post Bald. in l. cum clericis. nume. iij. per. deinde nota. in apost. in versu. sine commissione. C. de episco. et cleri. in l. si finita. §. iulianus. nu. iij. ¶ In addi. ad Bart. in ver. ad petitionem partis. ff. de da no infecto. Celsus. ¶ Part. adde fra. aret. in con. si. xxvj. vbi an presumat facta ad instantiam partis et in quibus casibus non facta ad instantiam partis: valeat: vid. fe. li. in c. i. in versu. valeat autem. vbi etiam in pnc. an presumat facta ad instantiam partis. ¶ Primum legiu. pro qua materia vide fe. li. in c. cum ordin. ff. ad allegandum. §. de rescriptis. et in c. si duobus. j. de appella. et in c. pndentiam. de offic. deleg. et in c. olim. j. de except. et in c. veniens. de accusa. in fi. et quod dixi in d. c. olim. in apost. et de hoc per Alexan. in l. i. ff. de appella. reci. et in l. si quis ex aliena. ff. de iudicijs. §. abba. in c. super literis. de rescriptis. collecta. in c. graue. nume. viij. dixi in apostilla. ad ipsum in versu. non tenetur venire. de offic. ordi. et dixi in filo partis. lamen. parte. iij. arrest. viij. et arresto. clxxv. Celsus. ¶ Non requiritur citatio. Tu vide casus quibus possit procedere ad sniam diffinitiuam sine citatione partis p. Roma. sing. suo. ccccclxxvj. fm meū numerū. qd inci. an valeat snia iudicis: et eundem. sing. suo. dclxxj. incip. seculares faciunt. Celsus. 23 ij

¶ Ad ar tatur. Ad §. Fel. in c. cū ordinē. i. v. ad glo. §. de rescrip. et in c. olim. j. de except. et Ol 8 dra. et. l. iij. vbi plene. et dixi in apost. ad Bart. in l. recusare. §. de estate. nume. iij. in 9 apost. in v. a non habet locuz. ff. ad trebel. Celsus.

¶ Indici.

a. Modis. vide feli. in c. consiluit. de offi. deleg.
b. Processurum. Adde Anto. de but. z Innocen. in causam. de rescript. z feli. in alleg. c. consiluit. versic. iij. not. de offi. deleg. Specu. in titu. de cita. §. viso. versicu. quid si lata. Sed quid si iudex comminatur se processurum nisi venerit quantum de iure poterit. id qd tunc non habet vim peremptorij: vt not. s. allega. Anto. de but. z Innocen.

vbi. s. Idem est conclusio notabilis Angel. in l. ad peremptorium. ff. de iudi. Anto. in c. 15 ex iudicis. d. a reit. in in. teg. et Inn. in c. causaz que. de rescrip. Bart. in l. manci. piorum. ff. de optio. le. z Bal. in rub. c. coia. vel epistol. z c. z feli. c. z ff. s. alle. et Matthe. mathe. fin. gul. viij. in cip. nota qd est differetia. Celsus.

c. Inter esse de quo late p. feli. in c. iij. in ter. in h. l. mita. ij. nisi d. exceptio. z de hoc di. xi in tracta. clausulari. b. in clausula rescriptoz. ff. ppareas si tua putas ueris iter esse. Celsus.

c. Inter esse de quo late p. feli. in c. iij. in ter. in h. l. mita. ij. nisi d. exceptio. z de hoc di. xi in tracta. clausulari. b. in clausula rescriptoz. ff. ppareas si tua putas ueris iter esse. Celsus.

Arbitrum z arbitratorem infra mensem finiedum: fertur infra dictu terminu: an requiratur citatio partis absentes: dic qd non: qd vbi terminus apponitur per partes vel iudice: z infra fert ultima die termini non requiritur citatio secus si terminus esset appositus a lege vel statuto: ita no. decidit Bald. in aut. ei qui. C. de temp. app. 20. Sed queritur nunquid valeat citatio sine termino. dicitur est: qd fuerunt varie opiniones in hoc articulo. quidam voluerunt qd non valet tanq obfcura et incerta. Alij dixerunt indistincte valere: quod vbi non est appositus terminus: intelligatur citatus: vt compareat quamprimum potest. Alij vt Ange. pro concordia dixerunt qd valet talis citatio quo ad hunc effectum: vt citatus possit puniri tanq contumax: vt aut possit procedi ad vltoriam contra aliquem tanq vere citatum: talis citatio no. valet. hoc probatur per oes. in c. j. de sen. exc. lib. vi. ita tenet Ang. in l. per interualla. ff. de iur. quod est notandum. Queritur vltorij nunquid valeat preceptum factum nulla precedente citatione. dic qd no: qd a preceptis non est inchoandum: imo a citatione: vt in l. j. C. de excusa. rei iudi. ad instar nostri saluatoris: qui primo citauit Adam dicens. Ad adam vbi es: deinde fecit preceptu scz. in sudore vultui viues. Et sicut de muliere accusata: quia dixit Iesus: qui te accusant: quasi dicat. tu non es citata: z illa dixit: nemo. hec vera sunt: qd no. potest incipere a precepto: nisi in precepto inferatur clausula iustificatiua: si senseris te grauatum compareas. na tunc talis clausula habet vim simplicis citationis: z conuertit in simplicem citationem. ita est glo. vnicui in corpe iuris. in l. de pupillo. §. me minuisse. ff. de ope. no. mun. z ibi hoc tenet Barto. qd etiam ipse tenet in l. j. C. de exc. rei iudi. Itc tenuerunt Bald. z Ang. in l. ad peremptorij. superius alleg. Cui non omittes singularissimum qd vbi ad finem diffinitiuam procedit ante lit. cōtest. cōtra regulam iuris cois. idē in finia excoicationis no. valet citatio nisi fiat personalit. iste est tex. in c. sacro. de sen. exc. Itud est dictum singulari. Innoc. in c. si aduersarius. s. de eo qui mit. in pos. causa rei ser. qd est verum: nisi iste se absenter fraudulenter. vt ad eum perueniat citatio fin. Inno. in loc. prealleg. ita sequitur. Ange. multum no. in l. 23 vt pfectus. C. de anna. excep. Cui etiam qd vbi aliquis citatur: z conuenitur in aliquo loco rōne tracti vel delicti: in quo loco quis alij non poterat conueniri si cōuetus excipiat se ibi no. contraxisse iudex anteq cognoscat de negotio principalit. debet ante summas rie cognoscere de ista excep. vtrum contraxit vel ne. et si actor non potuit pbare eū contraxisse: in illo loco iudex pnuatibit se iudice incompetetem. Si autem probatum fuerit se contraxisse tunc pronuntiabit iurisdictionē suam esse cognoscendi de presenti causa: z postea super principale negotio disceptabitur fin. Inno. in c. romana. de fo. cōpe. lib. vi. z Bald. in l. j. C. si contra ius vel vti. pub. 24. Querit nunquid citatio gñalis facta ad totā cām valeat et tenet. doc. tenet qd sic. ita no. legi. z maxime Barto. in l. qui ante cas. ledas. ff. de verb. ob. sed cano. in c. consiluit. de offi. deleg. tenent quod requiritur citatio specialis ad sententiam nisi esset citatio que fieret per archiepiscopum: vel patriarcham in lōgimquo itinere: qd tunc non requiritur specialis citatio fin. Antonium de but. in d. 23 iij

a. Cuius valeat citatio sine termino: vbi de hoc collecta. in c. ois vtrius qd ser. nu. r. et qd ibi posui i ad di. ad ipm i. s. sine die. et d. pe. z remiss. d. i. p. Panor. i. c. 2. consiluit. nu. v. in apo. in ff. h. ora. d. offi. dele. z post Bart. i. d. l. i. p. i. i. incert. ff. de n. ob. lud. not. in rub. ff. d. ar. z l. i. c. et i. z Bald. i. l. hec conditio. la. picola. ff. d. condit. z de. Celsus. b. Si sese r. te grana. tū. Adde d. hac clausula z illius effectum et opatione qd no. in trac. clausulari. i. clau. rescriptoz. ff. si senseris. te grauatum. c. Sniag. Dic in hoc fin. c. v. et vt etiam fin. dex. expme

ret alt in citatōe q̄ ad audiēdū sniam. puta ad audiēdū voluntatē: sen intēsiōe in
dicis. snia esset nulla tāq̄ q̄ nō citatū lata. Ro. alleg. p. Lafr. Ant. de bu. i. c. cū cessan
te. de app. do. d. san. Se. in. c. ij. de do. z cōtu. feli. i. alle. c. p̄sult. n. sedo no. fm. Jm.
d. offi. dele. Adde an z in q̄b⁹ casib⁹ ad validitatē snie nō requirat citatio de qua. s. p.
Zu. ro. sing. suo. cccclij. inci. an valeat snia. z sing. del. xj. qd̄ ici. seculares. Celsus.

¶ Extra territoriu. c. consului. tamē si citatus ita generaliter comparuerit in iudicio
ad vnum actum debet postea citari ad singulos actus: specialiter
als processus valeret. ita tenet ffe. de senis vt refert Joan. de
l. si. ad fi. ff. 25 imo. in. c. licet causam. s. eo. ¶ Quero vtrum subdit⁹ possit citari
itē facit an a r extra territoriu. In hoc articulo fuerunt varie opinio. Dic
q̄ vbi sunt dominia distincta non valeat citatio: vt in cle. pasto.
de re iudi. Si autem territoria non sunt distincta: tunc valet: vt in
l. omnes. s. aperitor. C. de episco. et cleri. z ista est sententia Barto.
26 z Ange. in. l. fin. ff. de iurisd. om. iudi. ¶ Tandem queritur nūq̄
quid valeat citatio facta die feriati: vt quis compareat die non fe
riato. z est communis opinio que est vera. et omnes docto. concor
dāt in hoc: q̄ citatio nō valeat si citet die feriati ob honorem dei.
Si autem citetur die feriati ob necessitates hominum: tunc bene
valet. ista est sententia Oldra. quam sequitur Barto. in. l. j. s. nūq̄
tatio. ff. de ope. noui nuntiatione. eandem sententiam sequitur
Bald. in. l. fina. C. de ferijs. et text. in. l. j. de ferijs. qui loquitur de
ferijs ob necessitatem hominum: que solummodo considerant est
fectum secundum comparisonem: quam quis non tenetur facere
in talibus diebus. Sed. l. fin. allega. supra resistit actui citandi:
et resistit initio. Et ideo nimirum si non valeat citatio facta die
feriato ob honorem dei. Aut quis citatur die non feriati: vt com
pareat die feriati: et tunc non valet citatio: vt in. l. j. ff. si quis in
ius voca. Interdum quis citatur: vt cōpareat infra quatuor dies:
tunc si vltima dies accidat in diem feriati: bene valet citatio.
Item si dicat q̄ compareat infra decē dies: vel vsq̄ ad decē dies
nam valet citatio: sed tenebitur comparere proxima die ante diē
feriatam. iste est text. in. c. cū dilecti. de dolo z contu. Quod dictum
videtur ob stare textui. in. c. veniens. de accu. vbi quis fuit citatus:
vt debeat comparere ad pascha in die resurrectionis christi: et
tamen ibi dicitur quod valeat. et per consequens non videtur pec
rum quod. s. diri: videlicet: quod si fiat die iudicari: vt compareat
die feriati: qd̄ non valeat citatio. secundum Oldr. die q̄ ibi sup
pletur dictio vsq̄: sed illud est diuinare: vel alter dic: quod ibi loq̄
tur in papa et ipse est supra ius: quia sicut ipse ordinauit ferias:

¶ Die feriati: ita q̄ nō valeat citatio. Adde q̄ Ang. i. l. ij. ff. si q̄s cautidib⁹ tenuit
valere citationē talē: ita q̄ alia die seq̄ teneat cōpere. 30. de imo. in. l. j. c. si plures
vna sentē. tenuit exp̄sse oppositū dicēs: q̄ talis ad diē feriati citat⁹ nullo mō nec il
lo die nec alio cōpere teneat. secut⁹ est cū feli. i. c. qd̄ ad p̄sultationē. n. obstat sedo
text. de re iudica. Itē tenuit Guil. de cūg. in. l. dies festos. nu. j. in p̄. dico q̄ nō. C. de
fer. z ibi diri in apost. ad Bart. nu. ij. s. vlti. etiā querēdū in apost. in eo. s. z ibi diri
etiā in addi. ad Bal. nu. ij. s. q̄rit hic Cy. in p̄. teneat cōparere. diri post Dy. q̄ con
tra ius. in apost. in p̄. snia. post do. Boerij. post collecta. in. c. conquestus. nu. ij. in
p̄. ad diem feriati. de fer. z post Bart. in. l. j. s. nuntiatio. nu. ij. in apost. in ver. an cō

ita potest etiam tollere: q̄ eius est tollere cuius est cōdere. vt in. l.
omni nouatione. C. de sacrofan. eccle. Et hec omnia predicta p̄ce
27 dunt de actu citandi. ¶ Cōmissio autē que fit nuntio: potest quos
libet die fieri. ita tenet Barto. in. d. s. nuntiatio. Bald. autem tenet
28 contrarium. in. d. l. si. sed melior est opinio Barto. ¶ Relationem
autem pōt facere nuntius quacūq̄ die: q̄ non requiritur cause cor
29 gnitio. ¶ Executio autem sentētie potest fieri in die feriati. ob
necessitatem hominū: vt in. c. si. de iudi. z tenuit Barto. in. d. s. nuntia
tio. Canoniste tenēt in. d. c. si. de iudi. In ferijs autem ob honorem
dei non potest fieri executio. ita tenet Barto. in. d. l. si. in. l. p̄ouin
ciali. eo. tit. idem tenet in. l. ij. de ferijs. Subiiciens: etiam seques
strum potest fieri in die feriati ob honorem dei: etiam remoueri.
quod etiam sequitur Bal. in. l. omnes. C. de ferijs. quod not.

¶ De dilationibus.

Dilationes. In qua materia premisso q̄ di
lationē alie sunt expectatorie:
alie dātur ad excipiendum alie ad reprobandum: alie
ad agendum: z alie probatorie. de prima loquitur tex. in
aut. qui semel. C. quomodo et quando iudex. De secun
da loquitur tex. in. l. titia. ff. de accus. De tertia loquitur text. in. l. si.
C. qui accu. non pos. De quarta loquitur text. in. l. j. C. de dila. et. l. si.
ff. eo. ¶ Circa quam dilationem expectatoriam not. fm. Ange. t̄q̄
nulla dilatio expectatoria de se est peremptoria: ita tenet Ange. in
l. si. ff. de ferijs. Omnis autem dilatio probatoria de sui natura est
peremptoria fm. Barto. et Ang. in dicta. l. si. de ferijs. ¶ Pro innes
2 tigatione materie dilationum quero de pluribus. et primo t̄ quot
dilationes debeant dari ad probandum. Respondeo fm. Barto.
Bald. Guil. et Ange. in dicta. l. fina. q̄ in causis civilibus non pos
sunt dari nisi due dilationes. in causa autem capituli dantur due
3 accusatoriz: tres accusatorie est text. ad literā in dicta. l. si. ¶ Sed
maxima altercatio inter doctores insurgit: nūquid in causis cri
minalibus in quibus non ingeritur pena sanguinis puta in caus
sa damnorum datorum debent dari dilationes: sicut in civilibus
dantur videlicet nisi due. an sicut in capitalibus. Breuiter opi. tes
nentium: quod debeant dari dilationes in criminalibus: in quib⁹
bus non ingeritur pena sanguinis fm. quod dātur in civilibus est
perior de iure: sed de consuetudine que est optima legum inter
pres: dantur dilationes more causarum capitalium. ita tenet An
to. in dicta. l. finali. et per consequens in causis damnatorum das
4 torum dantur accusatori tres dilationes: et accusatori due: et etiam
de facto als sic feci seruare. glos. autem in dicta. l. fina. ponit duas
opi. super hac questione: sed finaliter cōcludit: vt. s. diri. ¶ Est ad
uertendum: t̄ quod in civilibus probato z allegato impedimento
datur secunda z tertia dilatio: sed in criminalibus dantur omnes
5 dilationes etiam nullo allegato impedimento secundum Bart. z
Bal. in. d. l. si. Secundo quero t̄ nūquid in causis civilibus detur
6 secunda dilatio sine cause cognitione. dico quod non: immo nulla
etiam prima potest esse sine cause cognitionē: saltem modica dari:

ratio. ff. de
nuntia. Cel
sus.

¶ Ferias
to. vide ffe
de. de senis
i. p̄. cxxij.
z do. Alex.
de imol. in
consil. cxx.
in. ij. parte.

¶ Cogni
tione. Que
aut cogni
tio p̄cedere
debeat vid.
d. Alexā. de
imo. in p̄s.
l. ij. par
te. vbi etiā
an z q̄n dis
latio sit cō
cedenda: et
an possit as
signari sine
cāe cogni
tione. vide
do. Alexan.
de imol. in
consil. cxiij.
in. j. parte.

a ¶ Rele-
net pbate.
videt p hoc
dicto gloss.
fm Bal. libi. in
c. cu cotin. 6
gar. de offi.
deie. quem
ad hoc res-
fert et seqt a
An. corse.
fin. suis in
vers. iudex.
¶ iudex n
d3 admitte
re. Qd an
sit ver. indi-
stincte vide
And. barb. 7
in alle. c. cu
contingat.
Celsus.
¶ S. qd
dirim. vbi
vide domi.
Aleran. de
imo. et Olz-
dra. in conz b
fi. ar. z Bar. 8
in consi. inz
ci. ex facto c
proprio.
c ¶ Parti.
Adde fel. i
c. prudencia. 9
S. d. mu. pe-
ti. Meli. p
eund. in c.
de testi. i. pri-
mo no. z ibi
etiā p Abb.
¶ ff. qro pro
declaratio-
ne. z qd po-
sui in addi.
ad eundem
Abb. d. testi.
vbi pcludit
prou. l. q. si

vt in. l. j. z in. l. a. precedete. C. de dila. tamē vbi dilatio nullāvel mo-
dicam requirat cause cognitionē. z tractatur de leuissimā pici-
dicio posset dari dilatio n. non sedere. alis secus. ita dicit Jo.
de imo. in. c. pterea. S. de dila. sed differentia est in dando primā di-
lationē in ciuilibus: z in dādo scdā. nā datur prima dilatio cum
leni cause cognitione. scdā aut requirit magnam cause cognitionē.
Et ideo qro q requirūt in prima leni cause cognitione: ad hoc
vt iudex debeat dare primā dilationē. Ang. qui melius ceteris dis-
cit in hoc articulo: quod tria copulatiue requirunt ad dādā pri-
mā dilationem. Primo qd consideret distātia loci: vt in. l. j. C. de dis-
la. Secūdo quod iudex aspiciat an pbatio releuet pbantē: alis di-
lationē concedere nō d3: vt in. l. ad pbationē. C. de pba. Tertio qd
non petatur p euidentē calumniam. Itē requirit: qd petatur a pars
te dilatio: alis dari non debet: vt in. l. j. C. de dila. in verbo postulans
tis. vbi tñ veraq pars esset pns: pōt dare iudex dilationē etiam ne
mine petēte. si aut altera pars esset absens: tūc non posset dare ipe
iudex dilationē: nisi parte pnsente z petēte: ita tenet Bal. in. l. vnica.
C. vt q desunt aduo. vbi aut datur scdā dilatio: tūc omnia ista requi-
runtur: vltimus requiritur: q ille qui habuit primā dilationē z non
probanit: probet de impedimēto. ¶ Sed modo queritur qualiter
probetur impedimētum. Spe. in tit. de dila. §. z cum postulamus. z
Joc. de are. z Cy. in. l. j. C. de dila. tēuerunt: q p solū iuramentū pro-
batur impedimētū. p. tex. in. c. q. pper. de elec. §. illud. z p. tex. in. l.
scire opz. §. sufficit. ff. de excu. tut. Alij aut dixerunt reqri plures p-
bationes. Bal. Bar. z Ang. in. d. l. si. pcludūt in hac sentētia: q si im-
pedimētum nō pōt de facili probari: tūc sufficit solū iuramentū. vt in
iuribus. S. al. dūmodo iurans sit psona honesta: et fidedigna. ar. l.
nō omnes. §. a barba. ff. de remilit. vbi aut pōt de facili pbari: tunc
debet probari p testes: ita tenet Bart. in. l. j. qd dirimus. ff. si q
cauti. z in. d. l. si. ¶ Sed pone q data est accusato dilatio: nunquid
in illa dilatione data accusato poterit accusator pbari. Respondeo
q sic: q vbiq est data dilatio: terminus est cōis vtriq parti: ita
q quilibet pōt in illo probare. iste est tex. in. l. petende. in fi. C. de tē-
po. in integ. rest. petē. §. si ille cui est data dilatio re integra renū-
tiet dilationi: aduersarius nō poterit probare. vt est tex. notabilis z
optimus in ar. in. l. si iudex circūuēto. ff. de mino. ¶ Quod autē. S. di-
ctum est. videlicet nullam dilationē expectatoriam fore perempto-
riā. fallit vbi est data dilatio presenti consentienti: q tunc talis di-
latio est peremptoria: adeo q nulla alia dari potest. Item si detur
absenti dilatio et respondeat inde venire: talis dilatio est perem-
ptoria: ita not. singulariter Ang. in. l. si. ff. de feri. ¶ No. etiā q vbi
dilatio datur absenti debet per iudicē intimari: q talis dilatio tali
absenti data est. fm Bald. in. l. j. in fi. C. de tempo. appel. Item si di-
latio est data absenti: iudex potest de facto pō absente supplere: vt
est in causa appellationis: vt in. l. ampliozem. in princip. z ibi gloss.
C. de temp. appel. idem si detur absenti: z ei personaliter intimetur
termini assignatio: secus est si intimetur ei ad dominum fm Bald.
in aut. ei qui. C. de tempo. appel. nam tūc d3 adijci verbum perem-
ptorie. vel debent intervenire tres citationes secundum Bald. vbi
S. ¶ Istud est etiam singulariter attendendum: quod omnis dilas

pars vna renuntiet dilationi ad producēdū testes: q nihilomin⁹ pars que nō res-
nuntiauit poterit alios producere. vt no. Bar. in. l. j. §. renūtiatio. in vers. sed nūq
qd. C. de tēp. in integ. resti. z clarius p Bal. in. l. petende. z per Lanfr. alleg. z quam
ita limita-
bis: dum di-
cit quod di-
latio vni p-
ri data ē cō-
munis vtri-
q. ita not.
feli. vbi. S.
Debet igit
cauti aduo-
cati renun-
tiare nūq
dilatiōi: nisi
z pars ad-
uersa etia3
renūtiat. de
q dixi post
Bald. in. l.
qd fauore.
nu. ij. l. apoc.
fili. in ff. de
dilatiōe. C.
de leg. z i. l.
petēde. nu.
v. in vlt. no.
in ff. dilas-
tio est cōis.
C. de temp.
in integ. res-
sti. pet.

tio que datur a lege vel a statuto nō requirit ministerium iudicis:
et est peremptoria. vt in. l. mancipiorum. ff. de optione legata. et in
l. peremptoria. C. sen. rescin. nō pos. istud est dictum singulare Ang.
in. l. si. ff. de feri. Exemplum est in appellatione. nam lex dat. r. dies
ad appellandum: quod non poterit clapsis. r. diebus alius termin⁹
assignari. ¶ Est quoq illud dictum singulare z mēti tenendum: vbi
delicti si quis probauerit intentionem suam p testes: vel excom-
municationē: vel aliud simile: z perdidit acta etiam si casus pro-
baret. nulla est amplius danda dilatio. ita singulariter inq. Jmo.
in. c. prudētiā. de offic. deleg. ¶ Quero vltim⁹ qualiter detur
illa scdā dilatio: z propter quid detur. respon. nam dilatio secunda
datur solummodo respectu temporis in quo fuit impeditus: et res-
pectu eius rei in qua fuit impeditus: z ideo si fuit impeditus pro-
ducere vnum testem: quia procurauit quantum potuit in prima di-
latione vt haberet istum testem: certe dabitur dilatio noua ad pro-
ducēdum illum testem: et non alios: quos non procurauit in pri-
ma dilatione producendos. iste est tex. ad litteram fm Jaco. bu. in
l. admonendi. in ter. ibi quibus solis vsurus sit. de iureiur. similiter
si fuit impeditus, duobus diebus: dabitur mihi noua dilatio ad
duos dies fm Barto. z Ange. in. d. l. si. Si tamen non sciret p par-
tem quominus faceret suas probationes in prima dilatione: sed scia-
ret per iudicem: quia non redderet ius in illa die: tūc non est dan-
da noua dilatio: sed debet restitui ad tempus amissum: vt in. l. sed
si pctorē. §. q si ferie. ff. ex quib. cau. ma. in integ. resti. ¶ Illud etiā
addo q vbi dilatio data est ad probandum: vel ad aliud faciēdū
computantur in dilatione etiam dies feriati: vt si est data dilatio. r.
dierum ad probandum: vel ad aliud faciendum: et si in his. r. die-
bus interueniant due festiuitates: certe festa connumerabuntur.
vt est tex. in. l. sine pars. in fine. C. de dilatio. et est ratio duplex. pri-
ma quia cui est data dilatio poterit providere: ne incideret in diem
feriatum. vt in dicto. §. quod si ferie. Alia ratio est: quia terminus
in dubio est continuus fm glo. singula. in. l. de diuer. et tempo. p-
crip. et ideo cum sit continuus ferie connumerabuntur fm Bald.
in. l. j. C. de feri. verumtamen si data est dilatio a lege: vel a iudice:
vel per rescrip. principis: que dilatio absorberet maiorem partem
termini propter multitudines feriarum. ita q ferie essent totiq: quod
absorberent maiorem partem dilationis: tunc ferie de medio ex-
cluduntur: ista est doctrina notabilis p hostien. in. c. licet causam. S.
eod. titu. pone exemplum princeps prope festa notabilia scriberet
potestati suo: quod terminet talem causam infra. xv. dies: modo. xv.
dies immediate sunt feriati. nunquid expirabit iurisdicō certe
non: licet Bald. distinguat in dilatione data a lege seu a principe:
quia si a principe tunc connumeratur tempus feriatum: aut tē-
pus est datum a lege: et tunc verum dicit hostien. ita dicit Bald.
in. l. si quando. C. de testi. et pro hac allegat text. in. l. pia. de except. lib.
¶ Ille text. nihil facit: ideo sententia hostien. mihi placeat in di-

a ¶ Et nō
alios. Ad
de. d. feli.
late in. c. vl-
tra tertias.
ver. nō. vlt.
d. testi. z ibi
limitat di-
ctum istud.
Celsus.

a Principi
pe. Et an sit
superior im
peratore re
missio. vid
feli. i. c. no
uit. in. ff.
in glo. ad
fi. vers.

b Quas
tuor possint
dari dilatio
nes. Immo
videtur vni
ca tantu vt
not. in. c. vlt
tra tertias.
versu. no.
quarto. de
test. de cur
ius veritas
te vide ibi
qualr intel
ligatur.

c Neq
15. Adde ad
hoc do. ff.
in. c. 13. ff. de
limitat ter
tio nisi ter
minatio ti.
de proba. vi
de q. no. 3a.
rebus. l. ff.
ipa. no. j. i
addi. meis.
ibides. C. de
iur. si lib. r.
vbi remissi
ueramina
u hunc ar
ti. Celsus.

stinete tanq. verissima. et moncor contra Bald. in eo q. dicitur: si est
data dilatio a principe connumerantur dies feriati. 2c. Nam p. prin
ceps verissimiliter scit dies fore feriatis: nec potest ignorantiam
pretendere: cum hoc sit publicum: et communiter scitur. l. si pu
pillus. §. proferbere. ff. de iur. et glo. singula. in. l. si tutor qui pe
tissus. C. de peri. tu. hoc presuppósito si nos volum. dicere q. si vo
luerit procedi in his diebus tale preceptum est impossibile: de iur
re ergo nullum. vt in. l. fin. ff. que senten. sine appel. rescin. et est re
gula iuris impossibilium nulla est obligatio. modo est regula iur
is q. semper debemus interpretari actum in illam partem: vt pos
tius res valeat: quaz percat: vt in. l. quoties. ff. de reb. dub. ergo des
bemus interpretari q. intellexit de. xv. diebus. non feriatis. Et si
dicatur principem voluisse: quod in illis feriis procedatur. et sic vi
detur sustulisse dictas ferias. Respondeo hoc non potest esse: qd
princeps de sua potestate ferias ob honorem dei inductas a sum
mo pontifice destrueret: seu tolleretur in. c. fin. de feriis: quia clas
rum est: quod summus pontifex maior est omni principe. vt in. c.
per venerabilem. qui filij sint legi. et ita concludo vna cum hofie.
Et si aliquis dicat: istud quod dicit Bald. procedit in summo pon
tifice adhuc dico: quod non est verum. nam hoc non potest papa de
ordinaria potestate: vt in dicto. c. fina. de feriis. de absoluta vero
potestate potest: quia eius est tollere: cuius est condere: sed per for
las illas literas in quibus dicit quod vult quod causa terminetur
infra. xv. dies: non videtur vti absoluta potestate. ergo 2c. probor
quod non dicatur vti absoluta potestate: quia nunq. princeps vel
summus pontifex dicitur facere factum de absoluta potestate.
nisi quando ponitur in rescripto illa clausula non obstante tal
lege: vel ponatur clausula scilicet ex certa scientia: vel proprio
motu. ita dicit Bald. in. l. testamentum non iure factum. C. de tes
tamen. et in. l. fina. C. de senten. rescin. non posse. et ideo possit dis
cere verum Bald. hoc casu: quando papa posuisset in suis lites
ris: non obstante lege tali vel statuto vel motu proprio: vel clau
sula ex certa scientia. Et istud est etiam notabile: quod potest dari
dilatio vna ad probandum plura capitula simul compassibilia.
et pendente dilacione super vna poterit super aliis procedi: vt est
textus. l. generaliter. §. penultimo. C. de rebus creditorum. Si au
tem essent capitula incompassibilia: non posset dari vna dilatio
simul adiuvicem: immo debet singula dilatio singulis capitulis
epuini. Ita intelligitur text. in. l. fina. ff. de fer. et pendente dila
tione super vno. c. debet conquirere iudicis officium super aliis
capitulis: vt est text. in. l. sine pars. C. de dilatio. Item est illud pro
veritate tenendum: quod in causis pecuniariis quatuor possunt
dari dilaciones. Prima scilicet cum leui cause cognitione: vt
in alia lectione dicit. Secunda et tertia cum maiori cause cog
nitione: quia debet probari impedimentum: secundum ea que. §.
dicit. Quarta autem non potest dari nisi servata solemnitate iuris:
vt in aut. at qui semel. C. de probatio. ita tenet Ange. in. l. finali. ff.
de feriis. Sed generaliter istud meti teneas. qd quis sit data
et concessa dilatio ad probandum elapso termino si fiat probatio:
non valet: neq. tenet: ita tenet Ange. in dicta. l. fina. Postremo

e Quod sic. Adde Pau. de cast. idem tenentem in consil. rrv. Tu vide de hoc oino
per Bald. in. l. ij. C. de epis. audien. vers. sed hic queritur. Barto. in. l. ij. tertio nota. C. de
dila. 2 in. c. j. de mili. vafal. qui contu. est et in. c. pastoralis. §. fin. vers. i. quero iur
der. de offi. deleg. 2 in addi. ad Specu. in titu. de app. in vers. sed an a breuitate. et

19 queritur tunc quid a nimis breui dilacione posset appellari. Res
pondeo quod sic. a duobus interuenientibus copulatiue: si ter
minus est nimis brevis: et si sit peremptorius. Si autem termi
nus brevis est non peremptorius: tunc non posset appellari a
nimis breui dilacione: ita tenet nota. Joan. andr. in. c. j. §. de di
latio. 2 ibi probatur in text. et iusta causa abbreviandi terminum
est consuetudo fou. fm Anto. de bur. et Jo. de imo. in loco prealtes
ga. Item si esset res tempore peritura: vel esset causa alimentor
rum: vt not. Barto. in. l. ij. de re iudi. Limitantur tamen supras
dicta videlicet vbi dicitur: quod ad hec vt possit appellari a nimis
breui dilacione requiritur quod sit terminus peremptorius: quia
etiam vbi terminus non esset peremptorius: sed a deo esset bre
uis: quod non posset quis infra eum comparere. quo casu etiam
appellari posset fm docto. in dicto. c. j. Eodem modo potest ap
pellari a nimis longa dilacione: et multo magis a denegata fm
Bald. in. l. ij. C. de dilatio. Finaliter vnum non omittat quod
licet dilatio non posset dari nisi vt. §. dicitur: tamen poterit prior
gar. ita tenet glo. in. l. fina. ff. de fer. quam sequuntur docto. et
illa non erit noua dilatio: quod erit prima prorogata. nam differen
tia est inter nouam dilacionem et prorogatam: et est differentia
inter aliquid de nouo facere: et aliquid prorogari: nam proroga
tio debet fieri anteq. primum tempus dilacionis sit finitum. tem
pore autem toto finito: tunc non poterit habere locum proroga
tio: sed erit noua dilatio: vt text. est in. l. sed si manente. ff. de pre
ca. Adde in eo quod dicitur impedimentum probari per iura
mentum: et sufficere ad dandum secundam dilacionem: vt. §. dicitur
quod vbi semel est probatum impedimentum per iuramentum
si interim allegetur illud impedimentum: ita singulariter nota.
Ange. in. l. i. ff. de fer. pro quo est text. in. l. fin. de bonis aut. iudici.
Pos. Item in eo quod dicitur secundam dilacionem dari debere pro
bato impedimento: vt. §. dicitur: et aliis requisitis: si data fuerit dis
cta secunda dilatio non adhibita cause cognitione: videlicet quod
non est probatum impedimentum: nec valet talis dilacionis assis
gnatio: pro hoc est text. in. l. fin. ff. de fer. In text. ibi pluss. fer
mel tribui non potest. tnam verbum potest cui preponitur nega
tiua inducit necessitatem: ita tenet glo. in. c. j. de reg. iur. lib. vi. ita
determinat Bar. et Ange. in. l. i. §. alleg. qd bene not.

18 noua. titu. de defectu super act. reali. ver. item premissa.
Necessitatem. Adde Feli. in. c. qto. de presump. q. licet precedat negatiua: non
tamen semper importat necessitatem. de quo per Barto. in. l. iij. ad princip. C. de
pig. 2 in. l. i. in. v. q. ff. de fer. 2 in. l. gallus. in princip. vers. quandoq. verbum potest
ff. de libe. 2 possu. 2 in. l. creditoris. nu. iij. 2 ibi posui in addi. ad ipsum in vers. dis
ctio potest. in repe. d. l. j. C. de pig. dicitur in apost. ad Dynum. in reg. beneficium. post

Pau. de ca.
2stio mihi
rrv. vbi no.
q. sic. an po
a nimis lo
ga dilatio
ne possit ap
pellari. vid
eund. Bal. i
§. alleg. l. ij.
v. alterius.
r. ij. q. r. C.
de epis. an
di. Celsus.
b. Risi vt
§. dicit. Ad
de an alias
data valeat
Bar. i. l. hec
suplatio. §.
dimus. ff. de
legi. notat
Pau. de ca.
in. l. i. ff. de
fer. Bal. i. l.
fi. §. 2 hic q
da. C. de iur
re bel. 2 i. l.
j. 2 ibi Bar.
C. de dilati
eund. Bart.
c. si. suo. in
ci. sup. peti
tione cuius
da. et Alex.
2fi. r. iij. fi.
volu. iij. et
de hoc dicit
in filo pla.

Do. Boerij. in ver. pōt. post colle. in. c. at sit clerici. nu. vj. in ver. dictio potest. vbi dixit in apo. ad Panor. post Eneā falco. nu. xx. ver. sed quero an eps. in ver. pōt. de iudi. 2 de hoc no. Cōse. sing. ius. in ver. potest. incip. verbum potest. Celsus.

a ¶ Item cōse. Tu dic q quis ista exceptio debeat prior apponi fm doctrinam gl. 2 doc. in. c. pasto. de excep. 2 in. l. si. 2 doc. C. eo. ti. Si in alie exceptiōes omittantur ista p. er. rore omittat nō vñ cō sentire i ius dicem. 2 ita no. Bar. i. l. fideicomis. sum. 2 quos ties. ff. d. iu. dic. qd limi ta fm Pau. de ca. 2 si. c. rly. vñ doc. l. l. si p. erro re. per illū text. ibi nī hū valebit: qd actū est ff. d. iur. om. in dāt vñ cautela: vt re. conuēt. a corā incōpe b tēti iudice nīhil dicat: 3 donec ad si nē pcessus vbi excipiat 4 d incōpetē tia iudicis: 5 qz hoc mō poterit tra here actor: 6 re ad cōcor c diaz qz pōt ista exceptio incōpetētie opponi qñcūq. put no. Bald. in. l. exceptiōe. nu. xv. 2 ibi posui in apo. ad ipsum in. l. incōpetētie. C. de proba. 2 illā cautela ponit. Cy. in. l. vnica. C. vt q desunt aduo. h. dicat ibi ab ea esse abstinēdum in foro pnie. 2 Serar. de petra scā sing. suo. l. incip. no. pulchram cautela. 2 ibi posui in addi. ad dyñ. post do. Bern. in reg. ea que sunt. in apo. in ver. si a nō compe. iudi. Celsus.

b ¶ Post litem cōstatā. imo etiam post cōclusionem in cā. vt no. do. Abb. in. c. pa sto. h. itē requiritur. 2 ibi no. in addi. ad en. de exceptio. d. de scō 2e. in. c. iuder. de offi. deleg. lib. vj. 2 feli. in. c. pasto. vñ. excipiuntur certi casus. 2 qz dicat suspec tus. 2 qz sint iste suspitionis cause. Vide p. do. Philip. decii. cōsi. lxxv. Celsus.

c ¶ Recusari. Sed quid: si iniuste recusatus fuerit pro suspecto. dic quod posset

De recusationibus.

Recusationes. Quia facta citatione das tur dilatio aduersario ad

probandum: in qua cōparatione recusatur plerūq. ius der tanq. suspectus. Sequitur in ordine de materia recusationis. Et aduertendum est q exceptio recus

fationis debet opponi ante lit. contest. vt in. l. apertissimi. C. de ius di. Plus dico: q debet esse prima exceptio que opponatur adeo q si alia opponeretur non posset postea opponi illa: quia per op positionē alterius exceptionis videtur consensisse in iudicem. ita tenet Inn. in. c. inter in monasterium. 2 de re iudi. idē tenet Barto. in. l. quidam consulebat. de re iudi. hāc eandem sniam tenet Bald. in. l. si. C. de iudi. verū tamē si plures exceptiones simul forent op

positer: 2 in ordine litere alia exceptio q recusationes foret prima: puta qz sic agens non potest stare in iudicio: qz minor: vel qz infas mis: seu infans. Item dico qd vos dicit iudex non estis iudex com petens. Item dico q habeo vos iudicem pro suspecto: tñ valeret: intelligitur preposita exceptio recusationis non attento ordine lis tere. vt in. l. tale. in prin. ff. de here. insti. ita tenet Barto. et Bald.

in locis preatēg. ¶ Interdum tamē potest opponi exceptio rez cusationis post litem contestatam. 2 videlicet quando suspitio est orta post litem contestatam. vt est tex. in. l. nō distinguemus. 2 cum quidam. ff. de arbi. facit etiam text. in. l. iustianus. ff. de iudici. ita tes net. Ange. in. l. fin. C. de iurisd. om. iudi. ¶ Est tamē notandum. q arbitrator non potest tanq. suspectus recusari. Arbitrator autem de iure sic ista est snia Huil. de cus. in. l. si quis ex consensu. C. de epis sco. audi. ¶ Item merus executor non potest tanq. suspectus rez

cusari: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu

agere actione iniuriarum: Bal. in. c. super. q. de offi. deleg.

¶ Precedentis aduocatio. Adde an 2 per quos casus et causas possit iudex vt suspectus recusari per Spec. in titu. depositio. 2 vii. ver. quid si pones. melius per Philip. franc. in si. de appel. c. postremo. vbi ponit. l. causas ppter quas potest iudex vt suspectus recusari: et inter illas ponit: q si aduersari? meus pendente agi tatiōe caus se mee loqz tur ad aūre iudicis: pōt vt suspect? pro me rez cusari talis iudex. alle: dictum sin: gu. Specu: ybi. 2. quez secuti sunt do. Anto. et alij doct. in c. accedens vt lit. nō cō tēsa. alleg: illud p sin: gu. Roma: sin. suo. cliz: inci. nunqd si aduersari? rius. Qd tā men id spe: cula. limita: paulopost non proces dere: si iudex renela bit parti qd sibi ab alie ro secreto fuit collo: cutum. 2 de hoc per pa normi. in. c. causaz. nu. ix. 2 ibi pos sui in addi. ad ipm i 2: recusari. in fra de iudi: Celsus.

7 est sing. in aut. de trien. et semis. 2 qm sepe. ¶ Iudex autem ordi narius de iure ciuili non potest tanq. suspectus recusari: sed si ap pareat suspectus: sibi est episcopus associandus: vt in aut. si conti gerit. C. de iudi. fallit in casu sing. l. j. c. si quacunq. pcedi. po. Et sic remanet conclusio qd solus delegatus 2 arbiter possunt tanq. suspecti recusari. ¶ Item potest ordinarius recusari tatiōe pre cedentis aduocationis. Item vbiqunq. est suspectus: eo qd nō est verisimile quod esset sibi contrarius: vt in. l. eos. in prin. C. de app.

8 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

9 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

10 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

11 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

12 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

13 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

14 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

15 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

16 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

17 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

18 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

19 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

20 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

21 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

22 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

23 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

24 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

25 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

26 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

27 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

28 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

29 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

30 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

31 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

32 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

33 ita not Bald. in. l. apertissimi. ¶ De iure cano. siue ordinarius si ue delegatus tanq. suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requi ris. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima disse rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspitionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspi tionis: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. ¶ Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vt. s. d. i.

Boerij. in ver. pot. post colle. in. c. at sit clerici. nu. vj. in ver. dictio potest. vbi dicit in apo. ad Panor. post Enea falco. nu. xx. ver. sed quero an eps. in ver. pot. de indi. 2 de hoc no. Corse. sing. suis. in ver. potest. incip. verbum potest. Celsus. a. Litem cotest. Tu dic q quis ista exceptio debeat prior apponi fm doctrinam gl. 2 doc. in. c. pasto. de excep. 2 in. l. fi. 2 doc. C. eo. ti. Si tn alie exceptioes omittant 2 ista p er rore omittat no vt co sentire i iudicem. 2 ita no. Bar. i. l. fideicomis sum. S. quoz ties. ff. d. in dic. qd limi ta fm pau. de ca. 2. si. c. xliij. vñ doc. i. l. si p erro re. per illu text. ibi nñ hñ valebit: qd actū est ff. d. iur. om. in dñ vñ cautela: vt 2 re? conuē? a corā incōpe b fēti iudice nihil dicat: 3 donec ad fi nē pcessus vbi excipiat 4 d incōpetē tia iudicis: 5 q hoc mōs poterit tra here actor 6 rē ad cōcor c diaz q pot ista exceptio incōpetētie opponi qñcūq. put no. Bald. in. l. exceptionē. nu. xv. 2 ibi posui in apo. ad ipsum in. c. incōpetētia. C. de proba. 2 illā cautela ponit. C. y. in. l. vnica. C. vt q desunt aduo. l. 3 dicat ibi ab ea esse abstinēdum in foro pñie. 2 Serar. de petra scā sing. suo. l. incip. no. pulchram cautela. 2 ibi posui in addi. ad Dyñ. post do. Bern. in reg. ea que sunt. in apo. in ver. si a nō compe. iudi. Celsus. b. C. Post litem cotestata. imo etiam post cōclusionem in cā. vt no. do. Abb. in. c. pa flo. 2 itē requiritur. 2 ibi no. in addi. ad eñ. de exceptio. d. de scō Be. in. c. iuder. de offi. deleg. lib. vj. 2 feli. in. c. pasto. 2. ff. excipiuntur certi casus. 2 qd dicat suspec tus. 2 q sint iste suspicionis cause. Vide p do. Philip. decii. cōfi. lxxv. Celsus. c. C. Recusari. Sed quid: si iniuste recusatus fueris pro suspecto. dic quod posses

Recusationes. Quia facta citatione das tur dilatio aduersario ad probandum: in qua cōparatione recusatur plerūq iudex tanq suspectus. Sequitur in ordine de materia recusationis. Et aduertendum est q exceptio recusationis debet opponi ante lit. contest. vt in. l. apertissimi. C. de iur. di. Plus dico: q debet esse prima exceptio que opponatur adeo q si alia opponeretur non posset postea opponi illa: quia per op positionē alterius exceptionis videtur consensum in iudicem. ita tenet Inn. in. c. inter in monasterium. j. de re iudi. idē tenet Barto. in. l. quidam consulebat. de re iudi. hñ eandem sniam tenet Bald. in. l. hñ. C. de iudi. verū tamē si plures exceptiones simul forent ops positerz in ordine litere alia exceptio q recusationes foret prima: puta q sic agens non potest stare in iudicio: q minor: vel q infas mis: seu infans. Item dico qd vos dñe iudex non estis iudex com pens. Item dico q habeo vos iudicem pro suspecto: tñ valeret: intelligitur preposita exceptio recusationis non attento ordine lit ere. vt in. l. tale. in prin. ff. de here. insti. ita tenet Barto. et Bald. in locis preallē. Et Interdum tamē potest opponi exceptio res cusationis post litem contestatam. videlicet quando suspitio est orta post litem contestatam. vt est tex. in. l. nō distinguemus. §. cum quidam. ff. de arbi. facit etiam text. in. l. iulianus. ff. de iudici. ita te net. Ange. in. l. fin. C. de iurisd. om. iudi. Et tamē notandum. q arbitrator non potest tanq suspectus recusari. Arbitrator autem de iure sic ista est snia Bui. de eug. in. l. si quis ex consensu. C. de epis sco. audi. Et Item merus executor non potest tanq suspectus res cusari: vt est casus in. c. nonit. de appel. secus est in mixto execu tor: vt ibi tenet glo. Et Consultor autem 2 assessor tanq suspecti possunt recusari: quia ex eo apparet accessor debet esse confidens vtriq parti. vt est tex. in. c. statutum. §. accessorem. de rescip. in. vj. Et Item notarius examinador testium potest tanq suspectus recusari. ita tenet Bald. in. l. apertissimi. §. sepe. C. de iudic. glo.

ista exceptio incōpetētie opponi qñcūq. put no. Bald. in. l. exceptionē. nu. xv. 2 ibi posui in apo. ad ipsum in. c. incōpetētia. C. de proba. 2 illā cautela ponit. C. y. in. l. vnica. C. vt q desunt aduo. l. 3 dicat ibi ab ea esse abstinēdum in foro pñie. 2 Serar. de petra scā sing. suo. l. incip. no. pulchram cautela. 2 ibi posui in addi. ad Dyñ. post do. Bern. in reg. ea que sunt. in apo. in ver. si a nō compe. iudi. Celsus. b. C. Post litem cotestata. imo etiam post cōclusionem in cā. vt no. do. Abb. in. c. pa flo. 2 itē requiritur. 2 ibi no. in addi. ad eñ. de exceptio. d. de scō Be. in. c. iuder. de offi. deleg. lib. vj. 2 feli. in. c. pasto. 2. ff. excipiuntur certi casus. 2 qd dicat suspec tus. 2 q sint iste suspicionis cause. Vide p do. Philip. decii. cōfi. lxxv. Celsus. c. C. Recusari. Sed quid: si iniuste recusatus fueris pro suspecto. dic quod posses

agere actione iniuriarum: Bal. in. c. super. q. de offi. deleg.

1. Precedentis aduocatus. Adde an 2 per quos casus et causas possit iudex vt suspectus recusari per Spec. in titu. depositio. §. vñ. ver. quid si pones. melius per Philip. franc. in si. de appel. c. postremo. vbi ponit. r. causas ppter quas potest iudex vt suspectus recusari: et inter illas ponit: q si aduersari? mens pendente agi tatiōe caus se mee loq tur ad aūre iudicis: pōt vt suspect? pro me res cusari talis iudex. Alie: dictum sñs gu. Specu. vbi. §. quez securi sunt do. Anto. et alij doct. in c. accedens vt lit. nō cō tēsa. alleg. illud p sñs gu. Roma: sñ. suo. clir: inci. nanq d si aduersa rius. Qd tā men id spez cula. limita. paulopost non proce dere: si ius der reuelā bit parti qd sibi ab altē ro secreto fuit collo 2 cutum. 2 de hoc per pa norm. in. c. causaz. nu. ix. 2 ibi pos ui in addi. ad ipm iñ. recusari. in fra de iudi. Celsus. 7. est sing. in aut. de trien. et semis. §. qm sepe. Et Iudex autem ordi narius de iure ciuili non potest tanq suspectus recusari: sed si ap pareat suspectus: sibi est episcopus associandus: vt in aut. si conti gerit. C. de iudi. fallit in casu sing. l. §. c. si quacūqz pñdi. po. Et sic remanet conclusio: quod solus delegatus 2 arbiter possunt tanq suspecti recusari. Et Item potest ordinarius recusari ratiōe pre cedentis aduocationis. Item vbiūqz est suspectus: eo qd nō est verisimile quod esset sibi contrarius: vt in. l. eos. in prin. C. de app. ita not Bald. in. l. apertissimi. Et De iure cano. siue ordinarius siue delegatus tanq suspecti recusari possunt. ita probatur in. c. sus pitionis. de offi. deleg. et in. c. cum speciali. de appel. 2 in. c. requis tis. eo. titu. in. vj. 2 in. c. iij. de foro compe. Est et alia maxima differ rentia inter ius ciuile 2 canoni. in hac materia recusationis. nam de iure ciuili sufficit allegare suspensionem: et se habere aliquem iudicem suspectum. nec requiritur: quod exprimat causa suspitiois: vt est textus in. l. apertissimi. in verb. putant. C. de iudi. Est 2 sententia communis legistarum: licet aliqui teneant cōtrarium: vt not. glo. in. d. l. apertissimi. communis tamen opinio est. vñ. §. di xi. sed allegans suspensionem tenebitur iurare: prout not. gloss. in dicta. l. apertissimi. no. etiam Barto. in. l. quia poterat. ff. ad trebel. Item tenet Bald. 2 Ange. in. d. l. apertissimi. Et dicta recusatio est proponenda in scriptis: 2 dirigenda iudici recusato. si est presens. si autem est absens eius superior: vt dicimus etiam in appel. vt est text. in. d. l. apertissimi. coniuncta. l. fin. C. de iudi. quia recusatione porrecta infra triduum eligi debent arbitri: qui cognoscant de cau sa principali. Et si partes nō fuerint pcorde de ipsis arbitris eligendis: ipse iudex eligit. d. l. fin. 2 sententiam latam per ipsos arbi tros iudex recusatus mandabit executioni: vt in. d. l. fi. et si prouocatum fuerit non appellabitur ad recusatum: sed ad delegantem: qui delegauit recusatum: vt in. d. l. fin. in modo est practica iuris ciuilis. Et ex qua colligitur suspitio probatur per solum iuramē tum. qd est verum fm Bald. in. d. l. apertissimi. vbi quis non tenes vt allegare causam suspensionis: vt patet ex precedentibus. Sed vbi quis tenetur allegare causam suspensionis: vt tractatur de mas gno pñiudicio non sufficit iuramentum: imo debet summam dñs scuti per testes coniuncto iuramento. Et per hoc inferitur ad questionem quotidianam. t pone quis petit suum debitorem debe re detineri quem suspectum habet: nunquid stabitur suo iuramen to allegando ipsum suspectum. Bal. in. d. l. apertissimi. determinat qd non. idem tenet Angel. in. l. si ab arbitro. §. qui. ex cau. ff. qui sa tis. cog. qui dicit se multos incarceratos fecisse relaxare. quia sepe imperiti iudices imperitiā aduocatorum insequentes faciūt des tineri debitores: tamen creditores solum allegant suspensionem suo iuramento: quod non sufficit. timmo requiritur quod serues

¶ Quia forensis. Adde qd iste videtur sentire qd aliquem esse forensem sit in ista causa suspicionis. tu iudex cui propter tales aut alias causas petitur debitorem suspectu de fuga tuo precepto detineri: dic breuiter tunc deum te id posse si in frascripte conditiones currat. Primo si allegat aliquis forensis ad hoc vt possit for la illa occasione capi requiritur qd in loco quem inhabitat non possideat immobis illam em non videret suspectus p ea q habentur in l. sciē dū. s. posses for. ff. qui satisf. cog. z in l. ait ptoz. s. si debitor. ff. de his q in frau. cre. Itē q tēpo re. cōtracti debiti non erat forensis. ff. de a pui. cred. alias videret eius p sonā a pncipio approbare. vt not. idē Bar. in. s. alleg. s. debitorem. In alijs vero allegata suspitio per duos testes saltem probetur: z esse de nouo exorta: puta q tempore debiti contracti erat diues: z nunc pauper. alias secus vt. s. proxi. dixi. Ita not. Ang. in l. si ab arbitro. ff. qui satisf. cog. vbi dicit se ita fecisse destrui mille capturas debitorum. Idem in l. nemo carcerem. z ibi not. in addi. ad Jaco. rebuffi. C. de exac. tribu. z Imo. in prin. ff. sol. matri. Alexan. de imo. consil. xix. incipit. viso processu capture. voluit. Aug. are. Insi. de act. in punc. Roma. consil. cccx. incipit. hec instrumentum capture. Mo. mens Philip. Decius consilio. lxxv. incipit. diuino zc. z pro tenui zc. quod si non fuerit ante capturam probatum: et articulatum est ipso iure captura nulla: quamuis postea probetur vt plene per Roma. in consil. cclj. incipit. spectas biles domini. Nec probatur suspitio per solum iuramentum sed per duos testes ad minus. vt premisi saltem per coniecturas debet probari suspicionis causa. vt not. Bald. et Angel. in l. apertissimi. C. de iudic. vbi instituit idem Bald. iudicem vt sit causus ad interrogandum de qualitate cause: et de causa suspicionis. z idem Ange. z Imo. in l. qui bona. s. qui damni. ff. solu. matri. et Bald. in terminis concludens: quod per solum iuramentum suspitio non probetur. in l. creditor. ff. l. cer. periet ista est communis opi. licet aliqui contradicant. vt not. domi. Decius consilio. s. allega. lxxv. ver. iij. hoc deducitur. z magnus practicus Angel. are. insit. de act. in princ. vbi inquit qd cum agatur de grani preiudicio propter verecundiam debet probari suspitio fuge per duos idoneos testes. Idem etiam voluit Bald. ff. solu. matri. quem sequitur Alexan. de imo. in l. si fideiussor. s. fina. ff. qui satisf. cog. Paul. de cast. consilio. xxxv. incipit. pro pleniori examine. z do. Joā. bapti. in

frac. de debi. fug. in. vj. q. princip. Item debet esse debitum ciarū: liquidū: vt Bald. in d. l. apertissimi. ad fin. tenuit expresse. Item qd probetur dictu debitu p publicu instrumentū: vt voluit do. Dat. in tract. suo de carcere. vbi hoc pbat: vel saltez vt humanius loquamur p testes aut instrumentū. ita dicit Ange. in d. l. si ab arbitro. s. fin. ff. qui satisf. cog. vbi dicit causū esse debere aduocatum in fidem facien do d debito p testes vel infra. z idē tenet Ange. in. s. alleg. l. nemo dices debere tale pbatonem fieri que ad condēnationem suffices: ret quos est cuius est do. Jo. bap. l. co. s. allega. Et hec materia qñtē tibi o iudex occurrat: sequere do. meū do. Decius. s. alle. consil. lxxv. vbi plene de suspecto debito fore tractat: nisi dū tenere videtur qd his cōcurrentibus non possit per iudicem etiam incompetentē capi volens restringere dictum pet. de ancha. consil. mihl xciij. incipit. in aprilu. quem ad hoc. d. Alexan. z Roma. corrupte. licet alleg. consil. clxxiij. Quod licet etiam fran. de are. consil. xcv. incipit. respondendo dubijs: dicat esse falsissimum: nisi illud pluribus iuribus repobare. procedit tamen eius dictum. s. qd his concurrentibus possit per iudicem incompetentē allegare: vt voluit etiam possit impugnando capturam iudicis incompetentiam allegare: vt voluit etiam Rom. post pet. de ancha. consil. cccx. incipit. vnum est z idem. z in l. de pupillo. s. me. minisse. ff. de no. ope. nun. et in l. ij. de iur. om. iu. qd tribus fortissimis rationibus pbo. pōt em iudex laicus debitore clericū de fuga suspectum capere. maxime qñ periculū est in mora: qd etiam posset ipse creditor laicus: vt not. Abb. in. c. dū non ab homine: vbi etia tract. in apost. ad eū. de iudi. z ibi etia Bald. ante eū. z in d. ca. dilectis. de app. Itē vbi periculū est in mora: pōt iudex als incompetens examina re testes: z probatū non obli. incompetētia. vt Bart. in l. admonendi. versic. qd si di ctum testis. ff. de iureiur. melius in l. ij. C. de nauf. li. xj. quē Ro. in l. si vero. s. de vitz ro. in l. iij. fal. ff. solu. matri. sequit. z Ant. corse. sing. suo. cccxv. in verb. testis. incip. in loco zc. vbi etia ampliat. sequitur Anto. de but. in. c. fin. de iureiur. Tertio si cre ditōz pōt propria auctoritate debitore suum capere: vt proxi. dixi dū est suspectus de fuga. vt est text. in. s. allega. l. ait pretor. s. si debitor. ff. de his que in frau. credi. multo fortius est cū iudicis licet incompetētis auctoritate. est em regula qd qñ ali quid de necessitate ad vñ actū nō requiritur: illud licet male interuenit non vi det illū actū. l.onica. C. de rei vro. act. z qd tūc iudicis incompetētia non noceat qñ requiritur. est glo. singu. in. s. multis. in versic. in transitu. fm do. meū Zaso. may. ibi super quā posui in apostil. in versic. sine eo fieri poterat. insitu. de libe. quam ad hoc reputat singu. Bald. in l. consentaneum. C. quomodo z quando iudi. z in l. ij. C. de iure emphyteoz. z in. c. s. si vero. de pace iura. fir. Celsus

Silentii. Ad qd vide no. doctri. do. Feli. in. c. in presentia. inibi. sed etiam. de proba. 2 in. c. cum oportet. circa pncipi. de accusa. cum nonnullis concol. ibidem per eum signatis. 2. pari. de pteo in tracta. sindi. in ver. officium.

Aut non pot implozare officiu iudicis. ita no. Bar. i. l. si a dno. §. pe. 2 ibi Ange. ff. de peti. here. Bal. in aut. pte. C. de fideiuf. Car. in cle. §. §. de pbi. seqt. Pet. de anch. i. cle
§. §. d. ecce.
2. pan. d. ca. a
cōi. muli
c. Etia di b
uerfiatib?
add. d. Ric.
boerij remis
sue i apost.
ad dy. i. reg.
nulli. i. ad
di. §. et. ij. de
re. iur. 2 ibi
an sufficiat
illo casu p
bare vnam
ad victoriā
causer mul
ta alia ad
hanc mate
ria. Celsus
d. De lre
tude aduers
farij. Adde
d. abb. in. c.
cū veneras
bilis. vbi si
nakt idē qd
hic claudit
zōificator
nō pbaret i
tētiōe suā
z tūcre? v
c nitret absol
uēd? 2 ista
est cōisopi.
vt dicit Lu.
ro. in. l. cū
mlier. ff. so.
marr. 2 in. l.
mia. C. dhis
qb. vt imo.
Alc. d. indi.
l. l. decē. ff.
de pbi. obli.

ptio: tñ nō obstatē statuto reus poterit implozare officium iudicis: vt imponat acton perpetuū silētiū: sed si statutu dicat q con
tra sententiā vel instrū nulla possit opponi exceptionē: qd dēfensio
tunc nō poterit implozare officiu iudicis. ita tenet Bar. in. l. §. in
§. 2. parul. ff. qd vi aut clam. Idē tenet Ange. in. l. l. iustissim. §. vete
rant. ff. de procu. 2 in. l. §. ff. de peti. here. ¶ Preterea est notandum
t quia triplex est species exceptionis: quēdam est declinatoria ius
dicij: vt excipiendo vos non estis competens iudex: 2 tu nō potes
esse procurator: 2 iste exceptiones debent opponi ante litem con
testa. alio fr̄stra opponuntur vt in. l. fina. C. de excep. quod verum
est: nisi fuerit orta illa exceptio post lit. contesta. quia tunc opponi
poterit: vt in. l. non distinguemus. §. cum quidam. ff. de arbi. et in. l.
li. C. de confor. eisdem lit. 2 in. C. in statuante. de offi. dele. ¶ Quē
dam sunt dilatorie solutionis: vt est pactū de non petendo vsq ad
biennium: 2 iste similiter debet opponi ante lit. contesta. vbi in. l. ex
ceptionē. C. de proba. ¶ Quedam sunt peremptorie: vt est exceptio
pacti de non petendo: et solutionis: et iste possunt opponi vsq ad
finalem iudicium non sit conclusum in causa. vt in. l. peremptoria. C.
sen. resein. non pos. post conclusionem in causa nihil pōt allegari 2
pponi: vt in. c. cum dilectus. de fide instr. ¶ Et dicitur esse conclu
sum vbi partes renuntiauerunt omnibus exceptionibus: 2 allega
tionibus facti 2 iuris. ita tenuit Innoc. in. c. pastoralis. §. de causa
pos. 2 proprie. 2 idem gl. in. §. q. vero. in aut. de testi. l. super verbo
cōcluserunt. quam ibi sequitur Ang. vbi autē essent solum publica
te attestaciones: posset de nouo noua exceptio opponi 2 probari.
Istud est dictum Bald. in. l. officium. ff. de rei vendi. 2 in hoc etiam
tacite sentit Ange. 2 est ratio predictorij: quia post publicationem
attestationum prohibetur productio testium timore subornatio
nis. in aut. 2 qui semel. C. de proba. 2 in clemen. ff. de testi. Cum aut
nulli fuerint testes precepti: vel producti super presentē exceptio
ne: nulla potest timeri subornatio. ergo 2c. ¶ Ex his sequitur t q
pōt reus plures excepti. opponere etiam diuersis temporib? qd
est verum: nisi fuisset statutus terminus per iudicem ad opponen
dum exceptiones: quia tunc illo elapso non amplius audietur: nisi
si forma seruata: de qua in. c. pastoralis. §. de except. vbi hoc expref
se probatur. plures autem excepti. potest reus simul 2 semel oppo
nere etiam contrarias fm veram opi. Inno. in. c. cū venerabilis. §.
de excep. licet Bart. aliter voluerit in. l. nemo. ff. de reg. iur. 2 in. l. nō
vtiq. ff. de excep. 2 dy. aliter in. c. nullus pluribus. de reg. iur. l. vj.
Sed verior est opi. Inno. in ista practica tenenda. ¶ Istud quoq
est notandum t qd qui opponit exceptionem non videtur fateri de
intentione aduersarij: vt in. c. exceptionem obiciens. de regu. iur.
ris. lib. vj. et in. l. nemo. ff. de regu. iur. et in. l. non vtq. ff. de excep.
ptio. vnde si actor petat decem et reus simpliciter excipiat. qd sibi

De. in reg. exceptionem. 2 ibi do. Ric. Boerij in addi. ad cū de reg. iur. latissime p
Feli. in. d. c. cū venerabilis. vbi ampuat nō tantū nō fateri excipientē: sed etia
declare dubiam ei? probationē: 2 hāc dicit esse cōmunem opinionē. saluis tñ li
mita. quas ibi ponit. 2 de hoc dixi in apost. ad dy. post eum in. l. non vtq. in ver.
nō intelligitur pteri. ff. de except. 2 in alleg. re. exceptionē. post do. Bern. in ver.
pteri. dixi
post Bart. i
l. vt credi
tor. nu. ij. in
apost. in. §.
psumptio 2
nē. §. ij. 2. C.
de pb. post
coll. l. c. p
ut. nu. viij. f
ff. cōfiteat.
de dolo. 2 in
frio parlas
men. parte
§. tit. de ex
cept. verfi.
itez si quis
conueniat.
Celsus.

est factum pactum de nō petēdo tenebit actor pbare contractum
mutuū: qz reus allegādo pactum sibi factū non videtur fateri mu
tuū esse factum: qd inducta ad vñ effectū nō debent contrarij
effectum operari. vt in. l. nō ois. ff. si cert. pe. videlicet cū reus op
posuerit ad effectum contradicendi non est estimādum. Si tamē
reus cōuentus excipiat hoc modo. verum est qd mutuū: sed fē
cit pactū de nō petēdo. nam tunc bene videtur cōfiteri: actor tūc
habet fundatā suam intentionē. ista est hia cōis 2 tenenda: quam
etiam tenet Bal. in. l. exceptionem. C. de proba. 2 de hoc per Cano.
in. c. cum venerabilis. §. allega. et non est attendenda opi. Sarro.
in. d. l. non vtq. qui fecit vñā suā distin. totaliter fundamento cas
rentem: que snia cōiter probat in. l. siquidem. C. de excep. ¶ T dē
bet esse exceptio nominata et specificata opposita puta oppono
exceptionem veluti prescriptionē 2c. quare sepe destruit practica
in totum aduocatorum 2 pcuratorum opponentiū clausulam illā
saluis obus suis exceptionibus 2c. qz nihil operatur: vnde appo
sita. d. clausula post cōclusionem vel dum renuntiatur est omnibus
pbatonibus vel etiam pars allegaret solutionem corā iudice in
allegationibus 2 ostenderet sibi instrū 2c. nihil certe releuat etiā
9 si instrū solutionis fuisset in actis productū in termino t qz excep
ptio debet expresse 2 nominatim opponi: vt est glos. not. in. c. cum
venerabilis. §. de excep. hanc sententiā tenet Bart. immemor huius
glos. in. l. scire oportet. in. §. scire. ff. de excu. tuto. et in. l. titie textor
res. ff. de lega. j. vt dixi exceptio peremptoria potest opponi vsq ad
10 sententiam. Sed est aduertendum t quod exceptio peremptoria
opposita non potest impedire lit. contesta. immo per eius obies
ctum sit lit. contesta. vt in. c. §. vt lite non contesta. lib. vj. quod fallit
in exceptione litis finite que sunt exceptiones iureiuran. transas
ctio 2 rei iudi. vt in. d. c. §. Item exceptio prescrip. vt in. l. §. fina. ff.
ctio 2 rei iudi. vt in. d. c. §. Item exceptio solui. et liberationis: et generaliter omnis
exceptio dicitur esse litis finite: que presupponit agentem experiri
sine actione fm vltimontanos: quos sequitur Jaco. de are. vt res
fert Cy. in. l. emptor. C. de prescriptio. lon. tempo. quos ibi sequitur
Cy. et Ange. 2 huiusmodi exceptiones opponi possunt ad proce
sim et ad merita cause vbi opponuntur ad proceffum debent ops
11 poni ante litem contesta. hoc modo. ¶ Domine iudex vltimus
non procedatis ecce instrumentum solutionis: tunc iudex viso ins
trumento absoluet partes ab obseruatione iudicij. Opponentum
etia ad merita cause sed tūc debet opponi post lit. contesta. hoc mō.
¶ Hic iudex ego nihil debeo ist: quia solui: videte instrumētum
solutionis: quia tūc iudex discutiet iura vtriusq partis. 2 si reperies
rit exceptionē fore cōpetētē absoluet diffinitine reū: hoc tenet doc.
Bart. 2 Bald. 2 alij in. l. elegat. §. si qs post. ff. de cōdi. inde. 2 in. l.
nam 2 postea in pncip. ff. de iure in. Itē t3 Ange. in. l. emptor. Ballo.

Exceptionibus. Ta
dic de hac
clausula et
illi operas
tūc ac effe
ctu put ha
betur i tras
cta. clausu
larū. i. clau
libelloniz.
verf. saluis
alijs excep
tionibus.
vbi habes:
quod nihil
ant parum
opa. p. ont
notam i as
pos. ad bal.
in. l. edita.
nume. xij.
ver. 2 l. dco.
in apost. l.
in eo. vj. C.
de eden.

Et 2nd. ro. 21. suo. cccc. lxxi. incipi. in eo qd qri 17 tur. facit et sept. quem ideoz Ro. ad hoc alle. in l. cū propo- nas. C. de naufr. se. et 19 aforum sis a memor pau- cium ad 20 modus me- minerunt li- cet quotidie accidat. Celsus.

a ¶ Testis 21 22 do. Ja. so. ma. i. ru. de sum. tri. b 23 feli. in. c. l3. cam. i. fi. j. de proba.

b ¶ Debet. q. habet p. nō exceptio- ne. vt p. fe- lin. in proc. mio. d. re. z. f. r. ac. are. in. l. anti. in. fin. de ac- quiren. hez. c. reditate.

c ¶ Cōclusio. ad. d. frā. cif. areti. in. l. imp. obū. C. ex quib. cau. infa.

excommunicatus minor excommunicatione: vt in c. si quem. de sen. excom. quod intelligitur si sit publice excommunicatus. alias pedita non procederent: fm Joan. and. in. c. pia. in nouella. et text. in c. ad probandum. j. de regu. iur. ita tenet Bald. in. l. j. C. de iur. 2. fac. 17 igno. subdicens ibidem: t. q. excommunicatus iudex potest nullam facere sententiam: imo erit nulla nec poterit interponere decre- tum alienationi mulierum aut minorum. ¶ Similiter tutor excommunicatus non potest interponere auctoritatem pro pupi- lo fm Jo. aud. qui hec omnia ponit in c. pia. de except. lib. vi. in nouella. z sequitur Bald. ¶ Et quod dicitur de publice excommunicato: 18 facit in simili quod dicitur de infamia. dicitur enim quod infamis non potest esse testis: debet intelligi de infami qui est publice infamis: vt est glo. singularis. in. l. cum lege. ff. de testa. et dictum not. Bald. in 19 l. j. C. de testa. ¶ Et utrum aut exceptio sit in scriptis proponenda: supra plene notam in apparatu glo. Nos aut in practico illud tenere debetis: q. si exceptio proponatur p. modum exceptionis: non requiritur vt in scriptis proponatur: sed sufficit verbo causam corā iudice explicare: vt in. l. scire. op. 3. §. oportet. ff. de eru. tu. Demum 20 debet in actis redigi: vt in hac doctrina doctorum. Si autem ex- ceptio proponatur per modum actionis: vt in exceptio. non nu. pecu. z in excep. non nu. do. tunc illa debet in scriptis proponi: vt in aut. hanc querela. C. de non nu. pecu. hanc infam. tenet Ang. 21 in. l. j. in prin. ff. de edē. ¶ Item scias q. reus opponens exceptio- nem obscure succubere debet: vt in. l. j. §. labeo. ff. de flu. z in cle. cū ad repulsionē. de appel. quod intellige si est oppositum p. actorem de obscuritate fm Bal. in. Lab. anastasio. C. mādā.

¶ De petitionibus.

Petitiones. Quia petitio plerumq. ponitur in libello: et p. libellū expeditur vt in aut. offeratur. C. de liti. conte. 2 in. c. j. §. de libel. obla. Ideo premittit q. duplex est libellus. quidam querimonialis: et quidam conuentionalis. Querimonialis est qui porrigitur in causis criminalibus: vt in. l. j. liberos rum. ff. de accu. Libellus conuentionalis est qui porrigitur in causis civilibus: vt in aut. offeratur. In primo sufficit sola narratio facti: nec requiritur aliqua conclusio. text. est in. l. j. §. j. ff. ad turpl. hec est sententia Bald. in. l. 2. si seuerior. C. ex quib. cau. infa. irrog. nec est doctor aliquis qui ab hac recedat. z est ratio: quia in causa criminali nihil cōcluditur debere dari vel fieri: quia aut est pena corporalis: z applicat corpori: aut est pena pecuniaria: et applicetur fisco: vt in. Lagraria. ff. de termi. mo. 2 ibi pulchre per Barro. Cum ergo concludatur nihil debere fieri parti nimirū si nulla cōclusio est necessaria in tali libello: quia incōtinenti narrato facto succedat pena legalis: que est a lege vel a statuto ordinata. ¶ Vel si est arbitrarie iudex debet imponere talem penā: q. est consueti im- poni p. talibus delictis: vt est text. in. l. confessus. ff. de cu. reo. ex. h. Unde iudex qui est legis minister z administrator rei pnb. sine alia 2 qua petitioe partis imponet penam a lege statutam. ¶ In scō

autem libello. s. cōditionali in causis civilibus duo requiruntur scilicet narratio: z conclusio. narratio pcedit: z conclusio sequitur. 2 d3 atred in conclusio libelli: nō aut narratio ad cognoscendum si lis bellus est ineptus 2 q. actio sit intertata. hec est sententia Jmo. in. c. sup. literis. in verbo. in cōi forma. de rescriptis. eandē sententiam 3 Cy. in. l. edita. C. de edē. 3re tenet Bart. in. Laureli. §. idē que sit. ff. de liber. leg. hoc voluit Bald. in. l. 2. si seuerior. C. ex quib. cau. infa. irroga. ¶ Eadē tenet Ang. in. l. q. interrogatus. ff. de peti. here. In quo libello cōditionali d3 exprimi cā: sed diuersimode. q. habem⁹ 4 discurre p. tria iudicia. Nam quoddam est iudicium generale. et quoddam est ynnuersale. ¶ Quod ad primū hic est considerandum q. interdum intertatur actio realis: z interdū actio psonalis. Si lis bellus porrigit in actioe reali: d3 exprimi cā prima: nō aut remota. 5 qd si habemus contractum: ex quo contractus resultat obligatio: ex obligatioe nascitur actio. vt in. l. 3. §. ea obligatio. ff. de procur. que actio est illa q. deducit in iudicio: d3 illud ius quod cōpetit nobis ad consequendū id qd nobis debetur. vt in inst. de actio. in princip. ex quo puenit ad sententiā: ex qua sententiā puenit ad executionem. Causa remota in actione psonali est cōtract⁹. Cā autem prima est obligatio. ¶ Unde sic format libell⁹ in reali motum titio. r. qui recusat mihi restituere: quare ipm peto cōdēnari ad dandū mihi. 6 An aut d3 exprimi ipsa obligatio. ita 3 gl. in. l. j. in pnc. ff. de eden. quā sequit ibi Bart. Ang. z ceteri doctores. Eandē sententiā 3 gl. in c. significatib⁹. extra de libel. obl. quā sequit Jo. an. Jmo. z ceteri. doc. ¶ Verū si q. porrerit libellū in actioe psonali nō infer- ta cā remota: hoc nō talis mihi d3. r. quare peto ipm cōdēnari. p- cedat libell⁹: nisi opponat: vt in. l. fi. C. de anna. excep. 2 hoc 3 Ang. in. l. j. in prin. preal. 2 idē Jo. de imo. 2 Anto. de but. in. d. c. significatib⁹. ¶ Cautela est pro reis cōuentis quādo libellus est gñalis vel obscurus: q. nō petant libellum declarari sed dicāt se nō teneri 7 respondere. Nam si diceret reus debere declarari: actor cito des- claret. si enim dicat nō tenemur respondere non percipit actor ex qua causa hoc agat. Et si non declarabit: succumbet z ista fuit nos 8 fabilis cautela Petri fratris Baldi et Ange. et etiam Abb. in capit. finali. §. de libelli oblatione. et ibi est text. bonus. quem etiam se- quitur Joan. de imol. ¶ In actione reali causa remota est titulus 9 et causa proxima est dominiū. ¶ Unde in rei vendicatione hoc mo- do concluditur. talis possidet talem rem licet indebite et iniuste: quam dico spectare ad me iure domini. zc. Non enim est necesse: q. inferatur causa remota. i. titulus vt est quam rem emi a titio zc. quare hoc contingit: q. in actione psonali inferatur causa remota: et in reali proxima. respondeo q. actor debeat ita dare libellum suum conceptum: q. reus possit deliberare vtrum velit cedere: vel 9 contemnere: vt in. l. j. in princip. ff. de eden. ¶ Item in libello de- bet tale quid apponi: quod si esset verum posset sequi sententiā pro- tore. Unde si in actione psonali actor infereret causam prioris 2c. iste libellus esset ita generalis: quod nō potest reus deliberare an velit cedere vel cōtendere. Nā reus posset merito dubitare: scz

a ¶ Libel- li. Adde. d. Bar. soci. in cōi. suo. incip. in pñti. ver. 2. firma- tur ista opi. in fine in. ij. parti. et. d. Marti. so. in cōfi. pñti. incip. vñti. versic. vñti. q. in. j. par- te. 2. d. Bar. i. 2. c. xxi. incip. vñti. versic. scda via. in. ij. p- te. 2. d. Ale- xā. de imo. in. j. parte. c. xxi. in. j. p- te. Et ibi- dem qd de conclusioe generalis an procedat.

b ¶ Respo- dere. z hoc idem tenet Fel. in. c. si- gnificatib⁹. in. ff. quins- ta declara- tione.

a **C**RE mi
hi restitui.
q certu e q
libell^o i pe
titione p re
meditatione
suz sufficie
ter cludit
si perat rez
restitutio: d
to q p^o di
cat reu p de
nari no. bar
to. in. l. ex di
uerso. s. ubi
aut. ff. de re
iudi. l. i. s. feli.
c. inter. dile
ctos. in. p^o.
de. si. in. stru.
b **U**t i ar
gumetis le
gisla^z. Ad
de q libell^o
seu petitio
h^o se vt sub
iectus: snta
ho vt p dca
tu. et p p^os
talia susub
iecta qia p
mittit p d
cata. ita no.
Abb. p glo.
quaz ibi di
cit ee sing. i
c. si. de deci.
cui An. cor.
se. sing. suo.
clt. in. l. i. s.
bell^o. al. fo
zinu i. c. iter
di. in. l. i. ne
quissent. de
si. in. stru. ex
quo sequit
pulgata res
gula: quod
snta d^o esse
q founis li

qualiter sit obligatus: ex qua causa: sed sicut hoc modo peto. a
a titio: que sibi mutuauit. ecce modo q reus est certus: an sit veru.
et ideo debet inferi causa remota: quia ex illa redditur certus an
velit cedere: vel contendere. quod non fit per insertionem cause p
time. Item in actione reali. sin rei venditione. Si dico peto talem
re: mihi restitui? quam emi a titio: que est ca remota. non est inferi
tum in libello tale quid: quod si esset verum posset obtinere actor:
quia etiam p bato q emeret illam rem a titio: no poterit obtinere
quia ista stant simul: q illam rem emerim a titio: q nullu me has
beat quia titius non erit dñs: qd dicitur est in reali. s. rei vendicatio:
ne. Nam et in hypothecaria actio est realis: vt in l. pignoris. C. de
pigno. 2. in. g. ne seruiana. in. stru. de actioni. 2. plene per Dy. ubi debet
tamen inferi causa remota hoc modo talis possidet talem funduz:
quē dico mihi esse obligatu ratione dotis matris mee. ita dicit cle
santer Ang. in. l. i. in. prin. ff. de edē. Et per hoc reprehenditur glo.
ibi loquēs indistincte de actione reali: libellus aut d^o ita format:
q cludat necesse vel presumptiue. vt in. l. omnis. g. luti. ff. de his
q in frau. cre. Est em libellus argumentum legisla^z: sicut syllogis
mus argumentu dialecticoru. i. quo libello interuenit maior p p^os
tatio: minor: 2. conclusio. Sed plerūq tacet in libello minor ppositio
tanq de se no. Et procedit enim libellus vt in argumentis legisla
rum: sicut duabus ppositionibus tanq enymema quoddā: quod fm
dialecticos ex duab^o ppositionibus consistit. Quod declarat hoc mō
esse argumentu dialecticorū. Omnis homo currit. fortis est hō: ergo
fortes currunt: ite est syllogismus in darii. Ecce nō syllogismus est
argumentum legisla^z. Omnis qui suscipit pecunia mutuo: tenetur
illa restituere. ego mutuaui. x. titio. ergo ille debet condēnari mihi
ad restituēdū. Et plerūq sepe tacet vna ppositio in libello: quia
solum dz. mutuaui. x. titio. quare peto ipsum condēnari. q ita minor
re habet p no. Unde libellus saltem psumptiue concludit qd sus
ficit: vt dixi. Et ex quo inferit Spe. q pcedit huiusmodi libellus. pe
to talē fundum qui fuit meus dicit ipse q procedit in rei vendica
tione: quia cōcludit psumptiue: q q olim fuit dñs: presumitur hō
die: vt in. l. sine possidetis. C. de pba. 2. in. l. ancille. C. de fur. 2. ibi gl.
facit qd no. per Bal. in. l. i. C. de seruiz fug. hanc sententiam sequitur
Anto. de bu. Jo. an. 2. Jo. an. de imo. in. c. significantibus. s. de libel.
obla. Contra quā opinionē insurgit Bart. in. l. certu. s. si quis fund
um. ff. de confes. dices nullo modo talē libellum posse cedere in
iure. hāc sententiā amplectus est Cy. in. l. edicta. C. de edē. quā Ang.
reprobant in cōuincibili ratioe. s. q talis libellus nullo modo pōt
procedere: q vnus inclusio ceterorum est exclusio. c. nōne. de pre
sum. 2. in. l. maritus. C. de prociura. sed includit in libello solum tps
pseritum: ergo non pōt inclu di tps p sēns: immo excludit. ita tenet
Ang. in. l. si ad rē. ff. de rei vēdi. 2. in. l. i. in. princip. ff. de edē. Non
obst. alleg. in cōtrariū p Specu. v^o q sufficit in libello concludere
psumptiue 2 q olim fuit dñs 2c. q istud est verū: q sufficit nisi pre
sumptio: tollat illā psumptionē. vt in. d. l. diuus. ff. de in. integ. resti.
2. in. l. licet imperator. ff. de leg. j. sed sic est q ipa psumptio videt: q
vnus inclusio ceterorū est exclusio tollit illā psumptionē q q olim
fuit dñs hodie psumit dñs: 2 sic remanet firma sententiā Bar. Cy. 2

bello: vt. c. l. hēli. de simo. 2. c. qual^o 2 qñ. el. ij. de acc. 2. l. fund^o. ff. cōi. diu. cum simi.
q thregula h^o fallētiā. xii. quas vide per Bar. fo. in. trac. fallē. reg. cclvii. Celsus.
b **I**ure dñi. Ad d^o q libell^o ite. dico rē istā spectare ad me iure dñi: vel qñ pcedit
de iure. ita
gl. no. l. c. ij.
in. l. c. di
cu. 2. ibi do.
Abb. x. no.
j. 2. ibi et po
sui i. ad. ad
cū post ali
os i. apost. i.
iure dñi.
inci. nu. xii.
d libel. obli.
et feli. ibi.
de. x. ij. ag
gredit. 2. d^o
thacoz post
inc p^ostas
tā qd ex ist
inrib^o p^ost
vult. vt not.
glo. in. stru.
acti. s. atic.
2. Bar. in. l.
cedētiōes
ff. de excep.
rei indicet
Abb. 2. feli.
vbi. s. c. l. i.
b **S**ūma
rius. Nūq
aut i causis
summaris
requatur li
bell^o: vel qñ
lis qñs pe
titiō. unde
d. Alie. de
imo. i. p. si. l. i.
ij. pre. et an
sufficiat li
bell^o gñs
l. vide p cū
in. p. xxi. i.
in. iiii. pte. 2
in. cōsi. xli.
ea. pte. 2. in
2f. c. xxi. i.

Ang. que est ipsa veritas: 2 in iure tenēda. Et hec omnia procedūt
in iudicio singulari. Et in iudicio autem gñali seu vniuersali non
est necessaria aliqua cause exp^ossio. vt no. Bu. Jo. an. 2. Jo. an. de imo.
in. c. significantibus. s. alleg. in. glo. 2. ceteri doc. 2. Ang. in. l. i. in. prin.
ff. de eden. Quod autē dicatur iudiciū generale sine vniuersale
inferius dicit. Sed vnum aduertēdum qd circa id qd. s. dñi. fēz
in actioe reali debet inferi causa proxima: quia dicitur quod potest
etiam inferi causa remota: sed non poterit in iudicio prosequi: nisi
causam illā in libello expressam: sed lata sententiā absolutoria pos
terit actor adhuc agere cōtra conuētum ex alia causa non obstante
exceptione rei iudi. vt in. l. si mater. s. quis ait. ff. de excep. rei iudi.
2. in. c. abbate sane. de re iudi. lib. vj. ita not. Ang. singulariter in. l. i.
in. prin. de edē. secus si in rei vendicatione quis nō exprimit caus
sam aliquam remotā. qz dicat simplr rem spectare ad se iure do
mini: nullā tñ causam exp^ossio: 2 sic videt omne suū ius in iur
dicio deduxisse: et poterit prosequi ipsius causam: 2 vbi fuerit snta
lata nulla expressa causa dñi in sententiā: tñ obstat excep. rei iur
di. agere votēs iterū rei vēdi. exp^ossio certam causam. vt in. l. si
mater. s. eadē. ff. de excep. rei iudi. Et in iudicio aut gñali vel vni
uersali nō requiritur expressio cause: neqz certe rei: nec in libello:
nec in p^ossu: veluti est petitio hereditatis. test em iudiciū vni
uersale in quod sub vna dictione cōprehendit plures res. Et iur
dictū aut vniuersale est illud in quo cōprehendit aliqua dictione: que
nō cōprehendit plures res: sed tñ sub illa dictione plura facta asse
rantur: vt est tūtele actio nego. gesto. 2. de similibus. Nā tutela non
cōprehendit plures res: sed tñ cōtinet plura facta: qz tutor reddere
tenetur administrationis rationem ex tutela: in qua ratione plura
capitula pñt contineri. 2 in isto iudicio gñali l^o non requiratur ali
qua expressio in libello: tñ requiritur in processu: obstat exceptio
rei indicatę solum iure prosecuta. vt in. l. licet. C. de iudi. nisi dolose
actor commisisset aliquam rem expressam prosequi in processu: qz
tunc etiam illa ommissa obstat exceptio rei indicatę: vt in. l. de res
bus. ff. de arbi. Que lex est notabilis ad talē questionem l^o doc. no.
allegatur q si est factū compromissum gñale de omnibus reb^o: de
inde arbitratōres fecerunt cōdēnationē: vel absolutionē: 2 inter
alia cōdēnauerūt partes ad faciendū fines gñales. qz nō obstat
tali commissio 2 tali sententiā gñaliter ex litigatoribus poterit de
te nouo agere non obstante tali ratione alicuius cause nō deducte p
errorem. ita no. ter. in. l. p. allega. Et queritur vltimus: vtrum li
bellus sit porrigendus in scriptis: 2 videtur q non per ter. in. l. i. in
prin. ff. de edē. in. autē gñaliter. C. de episc. 2. cle. 2. in. cle. sepe. de ver
bo. signi. Dicēdum est q aut loquimur in causis summaris: tñ tūc
non requiritur libellus in scriptis: sed sufficit intentionem suam
apud acta explicare: 2 deinde in actis redigere: vt in. cle. sepe. pal
leg. si in hoc casu fuerit libell^o porrectus solēnter non nacebit
voluit glo. in. cle. dispendiosam. de indic. 2 idem tenet Barto. in

in. h. p. Adde q no. in addi. pter. s. in pn. hui. c. 2. j. cause. sum. 2. dese. panlopost. p. a. In casibz aut in breuibz nō requir. no. Bart. in. l. i. ubi. m. la. h. in. f. venio ad. a. de. sacrosan. eccl. 2. in alleg. aut. nisi breuiorez. Adde Abb. in. c. j. x. te. sub. lit. de libel. obla. Solus in do. Alex. tenuit cōtra Bar. 2. alios. in. l. sciendum. vers. nec facit. ff. de verb. oblig. cōtrariū in illis qd dicit (ad sit reuerētia sō) est veritas. vt no. dom.

¶ Fel. in pal. c. j. vbi. ad il. lam sal. vbi respō. Ale. d. libel. obl. Celsus. ¶ Arbis. trio iudic. Adde fel. l. c. i. causis. circa pn. de. testi. 2. l. c. ij. a. de off. dele. b. Adde Bar. l. i. admonē. di. v. l. 3. est aduertēdo. 19 scepit. in. g. libet. ff. de iudi. l. c. 3. te. no. istud qd etiā in cā quacūqz sit q agitur corā officiali ignorāti leges nō requirit libellū in scri. ptis. Istud est singu. dictū Bald. in aut. nisi breuiorez. s. alleg. quod intellige verū: nisi habeat vicariū iuris peritū: vt est cōter in pñs. tibus ciuitatū q pducit vicarios. Tūc hoc casu qn est eundē il. licitus act? idē poterit esse iudex 2 tabellio: si hoc eorū dictauerit cōsuetudo. p. text. in. l. i. ubi. m. in. g. c. i. de tabellionibus. C. de sacro. san. eccl. ita tenet Bal. in. d. aut. nisi breuiorez. ¶ Queritur vlti. rius nūqz libellus sit de substantia iudiciū: q nō possit ei p par. tes renūtiari. In hoc articulo fuerit quinqz opinōes prout refert Bal. in aut. offeratur. verior tñ opinio videt esse: q sit de substantia iudiciū: q nullo modo possit ei renūtiari tacite vel expresse: quod probat pmo p dictū tex. in aut. offerat. l. i. vbi dicit. tex. q libellū dz offerri in scriptis: postmodū in fine. sui subiicit: si hoc obserua. tū nō fuerit omne actū p nihilo habeat: si lex dat certā formam producēti ius suū in iudiciū: 2. vltra illā formā traditā vlti. p. c. dit annullādo actum: si sit factū: cōtra eū ergo cum forma sit a lege

¶ Ignoranti leges. Infero ex isto dicto. q iudex pōt esse illiteratus. 2. plene per. Jac. rebus. in. l. 2. paries. post Bar. 2. And. de barrilo. ibi. c. de decu. lib. 2. ibi etiā in addi. meis ad eum tetigi presentem. d. quam semel rhegū practicaui: an aduo. catus possit esse illiteratus: dic q non vt ibi late notauit. Celsus. ¶ Et el. expresse. vide domi. Alexan. de 3mo. in. l. ius publicum. de pactis. Et ad. de quod non solum in ordinariis: sed etiā in causa appellationis est de substantia vt per Specul. in ritu. de libel. concep. g. vtrum. 2. per Bald. 2. Pet. de suza. in. l. fin. C. de tempo. appel. Adde pulchre domi. Abb. distinguente in. j. versu. ad hoc enim. 2. versu. vlti. glo. 2. ibi not. in apostil. ad eum de libel. obla. 2. feli. latius ibi dem. versu. ad illam fallen. Celsus.

¶ Fore veriorē. Tu fac adherēdo opi. 2. anfran. hanc firmā cōclusionem: quod de iudiciis substantia tā de iure civili q canonico requiritur libellus: etiam si aperie nō petat: vt no. docto. in. c. j. de lib. obla. p. bonū text. v. q. j. c. ij. 2. Archi. 2. feli. post Abba. in. d. c. j. ver. ad illam fallentiam. de libel. obla. que tamen conclusio vna et r. fallentis (quas Barto. soz. in trac. suo fallen. reg. c. xxiij. enumerat) restricta

tradita q libellus dz offerri in scriptis: partes nō pōt renūtiare forme p legem tradite: neqz solēntati. istud est dictū Bart. in. l. nes mo pōt. ff. de leg. 1. 2. l. j. de vsuca. 2. in. l. aquitius regulus. ff. de dos. na. 2. idem t3 Bald. in. d. aut. offerat. 2. in. l. illud. C. de sacrosan. eccl. sedo pbat incōvincibili ratiōe. Nam scia dz esse conformis libello vt in. c. l3 bely. de simo. 2. in. l. j. C. de fideic. li. 2. in. l. vt fund. ff. com. muni. dimi. 2. in. l. j. C. vt in pos. leg. 2. in. l. certi condicio. in punc. ff. si cer. pe. 2. vbiqz p Bald. 2. p dñs scia est forma: libellus est mates

ria: super qua fundatur scia. ¶ Et ex quo sequitur: q positiones et respōsiones nō pōt fieri de his q pntentur in libello als dicerētur impertinētes fm Bald. qui tñ not. in. l. j. C. vt in pos. leg. cum libel. lus sit materia sup qua fundatur scia: nimirum si nō possit renūti. eandē sciam tenet Bald. in. d. aut. offeratur. 2. est de iure verior et Joā. and. in cle. sepe. de verbo. sig. in verbo necessaria. tenet neces. sarium fore libellū: si petatur p cōuētum: als nō si nihil dicat. hanc sentētiā sequitur Anto. de but. m. c. j. 3. de libel. obla. et hanc sen. tētiā dicit Jo. de imo. in practica fore seruādā per autoritatē

¶ Quero iuxta premissa: quid si statuto cauetur: q in tali causa procedatur per simplicem querelā: quid impotent ista verba. Res. pōn. q ista verba nihil aliud important: q q sine libello proce. dat. ita dicit singulariter Bald. in. l. j. C. vt in pos. lega. titem po. ne quod fm practicas: vt inquit Jaco. but. in aut. offeratur. s. iant tres libelli quorum vnus remanet iudiciū: alter offerat pri. 2. alius retinetur p seipsum inter istos libellos reperitur diuersitas: mo. do queritur cni stabitur: dicēdū est q libello qui remanet apud iudicem. ita determinat Spec. in tit. de libel. concep. g. refert. circa

¶ p. in. ita no. Bal. in. d. aut. offerat. ¶ Ho. t3 q libellus incertus non procedit: si opponatur. vt no. glo. in. l. h. C. de anna. excep. 2. est text. in. c. fin. de libel. obla. quod fallit qn actor est incertus ex facto rei: tūc procedit libellus incertus etiam si opponat de incertitudine. vt in. g. aut. ff. quozum lega. ita tenet Innocē. in. c. significanti. bus. 2. de lib. obla. idem tenet Ange. in. l. i. in punc. ff. de eden. ¶ Item libellus incertus procedit sup assessoris. vñ pcedit huiusmodi lib. bellus. peto rē restitui cum fructibus fm Inno. in. c. querelā. el. li. de elec. idem tenet Aug. in. l. si ad rē. ff. de rei. ven. idem vult Bart. in. l. ex diuerso. de rei. ven. Idem quoqz tenet Cyn. in. l. c. i. propuā. C. si quis alteri vel sibi. idem tenet glos. in. l. fundi. ff. de except.

claratio. de libel. obla. et in hoc est differentia inter libellum in causa ciuili et libellum in causa criminali: quia ille procedit alius nō libellus enim in causa ciuili et debitis demonstratiōibz rei petite carere: valet dūmodo tñ ex pbatōibz certificet.

pcedet: qz ibi vide. Celsus. b. ¶ Hō p. cedit. Ad. p. d. ca. in. p. c. r. v. 2. do. Alex. de imo. l. 2. c. r. r. v. p. tē. 2. in. p. sil. c. r. r. v. ea. pte vbi pos. nit an pro. cedat iste li. bell? peto qd hēs t. tal. loco: et quid de lib. g. h. a. l. 2. qd dz ferri sen. tētiā in his 2 i. vnueris. libus. Ad. de q libel. lus incert. non pcedit. Idem scite et si pns nō op. ponat qre. distinguen. dū puto in. causis em. criminali. bus nō pce. dit libellus. f. c. r. v. : esto qd pars nō. opponat. no. pulchre. f. c. r. v. c. i. l. tertia de

in gñe. Et ly alleg. doct. per Lāfrā. teneat: qđ actoris. expē. quos fecit sunt Card. 2 imo. in cle. cam. de elec. ver. glossa. in persi. porrecto querit quem feli. in. c. s. p. pē. rei. de lib. obl. refert: tñ sequitur: qđ tenet qđ expē. rei fecit. Abb. in co. c. i. 2 ibi etiam in apost. ad eū. 3 dē post alios tenui per tex. in. l. j. ff. de edē. per eund. c. in Abb. alleg. Alia de opposita cōsuetudine 2 tet. 2 ista est cōis opi. quicquid hic dicat Lāfrā. ut p. fē. li. 2 Abb. in locis palle. ga. Celsus. a. Difer. rūt ab iter. rogatiōib. 2 tē qđ iter. rogans mī. hū pōuit in esse. positio nes aut fas ciens cōis a. tē. aut nes. gat. text. est ad l. iter. in c. fin. 2 ibi 2 Jo. and. de iurei. lib. 2. v. feli. ple. nom. isto. c. qm. d. n. no. in qrtō. uēz. sūt iterro. gatiōes an. li. conte. et aliqñ a. pte. positio nes 3 Jo. p. pte. sūt post li. 4. argenti. ff. de depo. tet in hoc est differentia inter positionem et interrogatiōem. 2 Jo. an. in cle. ij. de appel. 2 in cle. sepe. de ver. bo. signifi. In hoc seruetur consuetudo: que est optima legum in terpres. vt. l. cum de interpretatione. ff. de legi. si non constat de cōsuetudine tenenda est opi. Jo. an.

De responſionibus.

Responſiones et interroga

Responſiones loco quarum interrogatiōum in vsu venerunt positiones ante iudicem: vt in. c. si post prestitum. de cōf. lib. 2. v. 1. que positiones differunt ab interrogatiōibus. 2 quia interrogatiōes sūt a iudice. positiones vero a pārtibus. sunt autem positiones introducte vt quis reuenerit ab onere probandi: vt no. glo. in. d. c. si post prestitum. quibus positionibus tam de iure qđ ex forma statutorum: si non respondeatur: non respōdens habetur pro confesso. 2 Sed tria requiruntur ad hoc vt quis habeatur pro confesso. videlicet qđ presens sit coram iudice: vt in. d. c. si post prestitum. 2 facit glo. in. l. certum. in pū. ff. de confes. qđ iudice sit monitus: vt iure. et qđ ipse iussus non respondeat dum est presens. vel se contumaciter absente post admonitionem factam per iudicem: ita qđ sua contumacia non posset aliqua ratio ne excusari. ita tenet glo. in. d. c. si post prestitum. qđ sequitur Bal. in. l. unica. C. de cōf. 2 in. l. ij. §. qđ obseruari. C. de iura. calū. unde si posset quis suam cōtumaciā aliqua ratione excusare: non habetur pro confesso: veluti si positioni non teneretur respondere: quod euēit in pluribus casibus: qđ ex amine per regulas: quarum prima est qđ quod incerte positioni non tenetur quis respondere: 2 si non responderit: non habetur pro confesso. argu. l. j. §. si quis 4. argenti. ff. de depo. tet in hoc est differentia inter positionem

et libellum: quia libellus incertus procedit nisi opponatur: vt dicitur in materia sua. Positio autem incerta non procedit nisi distincte creetur: est ratio: quia positio habet vim probationis: sed probatio incerta nihil releuat: vt in. l. ad probationem. C. de proba. 2 in. c. in presentia. eodem titu. igitur eodem modo in positione est dicendum. Est et alia differentia inter positionem et libellum: quia libellus debet continere conclusionem. Positio autem solum narrat rationem: cum positio soleat ita diffiniri. 2 Positio est brevis narratio factum continens ad eliciendum veritatem conceptam. ita diffinit Jo. and. in dicto. c. si post prestitum. Item sola conditio facta libello inducit litem contestatam. non autem facta positio: nisi vel capitulationi. ita determinat Innoc. in. d. c. de lit. contestat. 2 idem Bald. in. l. ij. §. quia obseruari. qđ de iuramen. colum.

1. Et Secunda regula sit ista: positioni impertinenti non est respondendum. et dicitur impertinens: que non facit ad causam. Et est ratio: quia positio debet fundari et extrahi de libello. vnde de volens facere positionem: debet semper habere libellum presens: et qui non intelligit libellum: nunquam scit facere positionem. vt refert Bald. in. l. secunda. §. quod si actor. C. de iuramen. to calumnie. unde si illud quod ponitur in positione non sit contentum in libello: in positione non debet deduci et si deducatur in positione non debet responderi. 2 Tertia regula est: si positioni contrarie non est respondendum. veluti si quis respondisset vni positioni: si postea fiat aliqua alia positio: cui respondens est sibi contrarius non debet respondere. potest et aliter intelligi contraria positio: si actor fecit vnam positionem: et reus fecit contrariam sibi: non tenetur respondere reus: quia ponendo actor dicitur esse confessus. 2 Quarta regula 2 positioni contrarii factum alienum quis non tenetur respondere quod est verum: per terminum datum ad deliberandum non posset quis certificare: autem si posset certificari: tunc respondere teneretur: vt in. l. qui interrogatus. cū glo. ff. de interro. actio. 2 Quinta regula 2 positioni iuris non est respondendum: vt. l. ornamentorum. ff. de auro et argen. legato. quod est verum in iure scripto. secus est in consuetudine: que potest per positionem in ius deduci. Et idem in statuto alterius ciuitatis: que debent in iudicio deduci: et allegari secundum Barto. et glossa. in. l. prescriptio. C. si contra ius vel vti pub. 2 est ratio huius regule: quia ius est certum et probatum. Et hoc inferitur scdm Bald. in dicto §. quod obseruari. 2 quod quoriscumque tenetur quis tali positioni respondere: quia tunc talis positio dicitur esse iuris. 2 Et in verbo canonice. secundum Bald. in. d. §. quod obseruari. 2 Sexta regula est: quod positioni superflue nunquam est respon

claratur. et tenet idem Bal. expres sel dicta. l. iij. qđ obseruari. 2 si. querit sep. p. 2 d. 2 fran. alleg. b. Imper tinent. C. de do. Ale. b. imo. in. l. siduo. §. ij. d. iureiur. vbi an admittatur. de quo per audito res de ro. l. decisione. c. vbi. in antiquis 2 indecisio. c. c. x. v. i. per articulo Innoc. Celsus. 2 In d. §. qđ obseruari. vers. ad de qđ vbi c. 2 i. add. ad Specu. in tit. de pos. si ver. ad de qđ positio. 2 glossa. Pau. de castro. 2 doc. in. l. cū que temere §. j. de indi. 2 glo. i. c. de cōfessio. lib. vj.

a **Captioſe.** Ad ſrā. are. in. l. vt rſum. C. de trāſc. 2 adde Bar. cep. l. cau. ellſſ. q poſitio q ſit reſtib? an credat eſſe verū dictū ei? eſt captioſa. Adde q no. in addi. ad Jac. rebuſ. in. l. pſes. nu. iij. 2 in addi. C. ſi ſeruus aut liber. ad decu. aſpi. l. r. vbi cōcludo q ſic. 2 ibi q dicat captioſa poſitio: 2 vtrū iſta ſciz q rñdens ſit bon? vir. ſit captioſa. Adde per Th. ſerra. in ſuo trac. cautelarū. cau. iij. incip. regula eſt in iur. re. ad finē.

ibi. ad vñ tñ aduerſe. de q etiā p 12 Bar. in. l. or namētorū. 2 ibi poſui in apoſ. ad cū p? Hier. in p. rñden dū. ff. de au 15 ro 2 argen. a lega. 2 poſt Bal. in al. q. qd obſeruari. n. qñs to nō tenet in apo. in p. iuris. Cel. ſus.

b **Negati** 14 a eſt. Ad d b Ol. 2 ſi. p. l. r. c **Negat** re. Ad d ſe li. c. nā cōz cūp. ſcētā. in d. in glo. 15 h. ad fin. de cōſi. ad vñ vi det. pñ ſe c ner. 2 idē q Car. 2 ſ. ſuo rrvij. inc. 16 qdā habēs Qñā tñ cō cluſione iſt mutat idem ſeli. vbi ſ. nñ faciens poſitionē pteſtare q nō vult hē pte: q tūc poſſet tota poſitio negari vñ ſi materia eſſet indiuidua. ſi petere debuit aut tps vñ pditionē. Sz qd ſi eſt diuidua vt pu ta pono q cōmodauit tibi codicē 2 volumē: 2 tu rñdes nō credo q codice. dic q ta cite videris ſateri de volumie. Ita no glo. ſin. l. c. nōne. de ſſu. iūcto. c. ſi. 2 q ibi no de iureiur. quā glo. ſingularizat Wat. maſſi. ſn. ſuo. lxxvj. i. c. mo. q poſitio. Cel. ſus.

1 **Et eſt notandum** q dictio abſq negatiua eſt et facit contra aduocatos calumniatores qui volētes facere poſitionē negatiua ne pars poſſit recuſare reſpondere poſitioni negatiue: faciunt poſitionem per dictionē abſq hoc modo. pono abſq eo qd ſunt qd petrus mutauit. x. 2 ita tenet Bart. in. l. inter ſtipulantem. ſ. j. ff. de verb. obli. Idē tenet Cy. in. l. actor. C. de probatio. 2 idem Bal. in. d. q. quod obſeruari. 2 et glo. ſing. in. l. ſina. ſ. j. ff. de doli excep. 2 **Nonā regula** ſit iſta t poſitioni multiplici non eſt reſpondens dum: ſed poſſet petere reſpondere debens: vt illa poſitio multi plex diſtinguat: et poſtea reſpondebit. Si velit reſpondere tunc ſi altera pars eſt vera: et altera falſa poterit vtrāqz ſine viſio perituri. ſin. Joan. andr. in. c. h. de conſeſſ. lib. vj. et Bald. in. d. q. quod obſeruari. p quibus facit text. in. l. ſi qui dñceſſa. q. vtrū. ff. de rebuſ dubijs. 2 **Decima regula** ſit iſta t poſitioni crimin oſe non eſt reſpondendum ſcōm Bald. qui indiſtincte ita tenet in. d. q. quod obſeruari. Sed Bar. tenet contrarium: vbi reſpondere debens tractat de lucro captando ſi non reſpōdeat. ita tenet ipſe in. l. marcellus. ſ. primo. ff. de re. amo. et in. l. ſina. de his quib. vt indi. Item dicit indiſtincte quem teneri reſpondere poſitioni

a **Criminoſe.** Adde ſran. are. in. l. ſin. ad ſi. C. de edē. 2 qd dñt in apoſ. do. Abb. in c. cū cām. vbi enumerat multas opi. doct. 2 tādē cōcludit q non teneat rñdere ad aliqd p qd ſua turpitudine derogat: 2 ibi limitauit illud dictum Abb. in apoſ. meis. ad cū. vide etiā ſeli. ibidē. ver. i eadē glo. in alle. c. cū cām. de teſt. no. Jac. rebuſ. in l. pſes. nu. iij. 2 ibi poſui in addi. ad eū. C. ſi ſer. ant liber. li. x. 2 Bar. ſozi. l. trac. ſuo ſal. in regu. cccix. ad de Bar. l. i. marcell. ſ. q. rep. 2 qd ibi poſui in addi. ad ipſ ſū. l. vñ q ſi. ſi. 2 in. l. ſi gener. ſi. qro vtrū he res. vbi et poſui i ad dñd ipſus i pbo rñde re. ff. de hſo qui. vt indi. et dixi poſt Bal. l. l. trāſ actiōe. nu. 2. in apoſ. t h. nō dñrñs deri. C. de trāſa. Cel.

a **criminoſe** iſtud crimē eſt antea detectū. 2 iō refert ipſe Bart. in. d. l. ſin. q qd pōt cogi rñdere an ſit rogatus tacite de reſtituēdo heres ditatem incapaci: q tūc rñdere debes cū tractet de vitio captando qd tñ Bal. reprobat. Sed mihi plus placet ſnla Bar. que etiam ſer uatur in iudiciō vel practico: cum ſit maioris autoritatis. tñ Bald. dicit de cōſuetudine ſeruari: q quis non teneat rñdere huic poſitioni: tu es vſurarius. 2 tñ tractat de lucro captando. et in hoc ſeruanda eſt opi. Bald. tñ quoties vnus approbatus doctor attet ſtat cōſuetudinem fore: approbata eſt cōſuetudo ſine alijs teſtibus. ita dicit Bar. in. l. de quibus. ff. de legi. qd eſt notandum. Et ſic modo habetis. ſ. quo ad iſtam interrogationē ſeu poſitionem: tu es vſurarius. 2 in loco vbi eſt talis cōſuetudo ſeu practica. in loco au tem vbi non eſt talis practica ſeruāda eſt opi. Bart. quā videt ſequi Ang. Et ſic modo habetis ex his oēs regulas. ſ. qñ quis tenetur po ſitioni reſpondere. Extra has autem regulas quis tenetur poſitioni reſpondere: ſi non reſpōderit habetur pro conſeſſo: vt ſ. dixi.

17 **ſeruanda eſt opi.** Bald. tñ quoties vnus approbatus doctor attet ſtat cōſuetudinem fore: approbata eſt cōſuetudo ſine alijs teſtibus. ita dicit Bar. in. l. de quibus. ff. de legi. qd eſt notandum. Et ſic modo habetis. ſ. quo ad iſtam interrogationē ſeu poſitionem: tu es vſurarius. 2 in loco vbi eſt talis cōſuetudo ſeu practica. in loco au tem vbi non eſt talis practica ſeruāda eſt opi. Bart. quā videt ſequi Ang. Et ſic modo habetis ex his oēs regulas. ſ. qñ quis tenetur po ſitioni reſpondere. Extra has autem regulas quis tenetur poſitioni reſpondere: ſi non reſpōderit habetur pro conſeſſo: vt ſ. dixi.

18 **Et eſt tamen aduertendum** q ad hoc vt quis dicatur pro conſeſ ſo requiritur ſententia: nam ex ſola non reſponſione non habetur quis pro conſeſſo: vt tenet glo. in. d. q. ſi actor. C. de iura. cal. 2 ibi dem Cy. 2 Bal. Item iſta cōtūmacia que habet p cōſeſſo pōt pur gari vſq ad ſniam ſm Cy. in. d. q. quod ſi actor. 2 eſt ratio quia pe ſa legalis poſſet euitari t purgari vſq ad ſentētiā: vt in. l. papiñ. in. ſ. meminſſe. ff. de inoffic. teſta. 2 in. l. alia. C. de his quib. vt indi.

19 **ſnis. iſta eſt pena que inferitur a lege: ergo** 2c. 2 **Illud quoqz eſt b** notandum q ſi ille qui debebat reſpondere poſitioni et fuit con ſumax 2 habetur p conſeſſo moriā ante ſententiā latam: talis pe ſa non tranſit in heredem. Iſtud eſt ſingularē dictum Barto. in. l. eius qui delatores. ff. de iure ſciſci. 2 **Preterea eſt notandum** q vbi eſt libellus ineptus vel male ordinatus: dato q reus fue rit contumax in non reſpondendo poſitioni non poterit haberi pro conſeſſo: quia cum iudicium ſit nullum propter defectum libelli: nō poterit ſequi aliqua ſententia diſſinitiva ſcōm Bald. qui ita ſingu. not. in. d. q. qd obſeruari. Attamen vbi elapſa eſſet iſtantia: reus in eadem fuiſſet habitus p conſeſſo: poterit in alia iſtantia peti q reus pñtetur p cōſeſſo: q talis cōtūmā eſt obligat? pditione ex lege que durat. xxx. anno. ita no. Bar. in. l. ſi. C. de iur. om. iud. 2 idem

20 **q vbi eſt libellus ineptus vel male ordinatus: dato q reus fue rit contumax in non reſpondendo poſitioni non poterit haberi pro conſeſſo: quia cum iudicium ſit nullum propter defectum libelli: nō poterit ſequi aliqua ſententia diſſinitiva ſcōm Bald. qui ita ſingu. not. in. d. q. qd obſeruari. Attamen vbi elapſa eſſet iſtantia: reus in eadem fuiſſet habitus p conſeſſo: poterit in alia iſtantia peti q reus pñtetur p cōſeſſo: q talis cōtūmā eſt obligat? pditione ex lege que durat. xxx. anno. ita no. Bar. in. l. ſi. C. de iur. om. iud. 2 idem**

tuaſti mihi. 2 nō ponis qñ aut quo tpe l3 illi poſitiōi nō rñdeā: nō tñ habeo: p cō ſeſ. iſt dñt ſu. dictū Bal. l. i. addi. ad ſeli. c. ſi ples vna ſen. qd p ſin. al. ſrā. c. ſin. cre. qd inci. ſar. cauē. 2 dat ibi rñdē: qd cō pbares ſine tpe nō videres vt ibi p eſ. c **ſnia.** Adde ſeli. in. c. cū nō ab hōle. in. ſi. de iudi. in p. vtrū aut data. Sed iſtud limita poſt Bal. l. i. ſ. c. ne ex delict. defun. ſi negat. ſ. ſ. c. ſ. vt p Bar. 2 ſeli. vbi. ſ. **De iure ſciſci.** Adde latius eundem Bart. in. l. manifeſte. in. ſi. ff. de iureiur. que tamen etiam limitabis vt per Bal. in. l. q. C. qui teſta. face. poſ. practica Lanfranci.

fallit in omnibus casibus: in quibus potest minor esse in iudicio sine tutoris autoritate: ut
no. 2. u. ro. sing. cccx. incip. tu scis. ubi alle. fin. d. Spe. in ti. de act. §. j. §. sed nuncquid.
et ibi Bald. in addi. ad eū. pro quo addi. glo. fin. in. c. si in §. regl. de iudi. li. vj. et ita
limitant hanc regulā. Bart. fo. regula. clj. 2. Bald. 2. si. cxiij. vol. iij. 2. p. cccxciij. ea.
parte. 2. Rap. ful. cōf. clj. 2. vltra predictas limi. adde adhuc vñā. si talis filiūssa.
cum patris

consensu patris intelligitur esse verū nisi in actibus precedentibus
lit. confest. q. si filiūssa. potest actus precedentes ante lit. confest.
facere: 2. valent. poterit porrigere libellum: 2. facere citationem ad
lit. confest. 2. comparere pendentibus interlocutorijs: que emergunt
ante lit. confest. Sed in lit. confest. requiritur consensus patris: 2. nisi
adhibeatur: tunc talis actus cum sequentibus non valet. terr. in. l.
si cum dotem. §. eo autem tempore. ff. solu. matr. plus dicit Ange.
q. si post lit. confest. vel in fine pater ratificaret omnia 2. facta p. su
lium nihilominus acta non valent. requirit enim interuentus 2. cons
sensus patris in initio iudicii. ut in. d. §. necessitatem. 2. eo tpe quo
fit lit. confest. Illud est dictum singn. Ange. in. l. quid ergo. ff. de his
qui not. infā. et ratio secundum eundem est. quia quotiescūq; let
requirit consensum debere interuenire ab initio: nunq; sufficit in
teruenire ex postfacto: nec habet locum ratihabitio. 2. hoc per text.
in. d. §. quid ergo. Tunc est q. faciunt differentiam doct. inter au
toritatem et consensum: decretum 2. licentia: quia autoritas des
bet interuenire ab initio actus: nec sufficit ex intervallo interueni
re: ut in. l. pupillus. §. tutor. ff. de circ. tuto. et ideo si in aliquo actu
requiritur autoritas superioris. si actus perficitur deinde ex in
teruallo interueniret autoritas: actus ille non valeret. consensum
autem regulariter sufficit interuenire ante vel post: ut in. l. si. C. ad
macedo. Decretū autem sine licentia debet interuenire ante actū:
alias non valet: ut in. aut. licentia. C. de epi. 2. cle. hec est pulchra do
ctrina Innocē. in. c. dudum. de reb. ecclē. non alie. hec est doctrina
Barto. in. l. siue autem plures. ff. de aqua plu. arden. est etiā doctri
na eiusdē Bar. in. d. §. necessitate. de q. plenissime no. vltra alios in
l. si quis mihi bona. in. §. iussu. ff. de acquir. heredi. Renertor ad
materiam confessionum: que est vtilis: 2. quotidiana. pro cuius cui
dentia premitto quod interdum confessio emanat in delictis: in
terdum in causis pecuniarijs: hoc premisso discuro p. plures ques
tiones ad materiam singularum confessionum: 2. primo circa con
fessionem emanatam in causa criminali. Et quero primo: numq;
quid confessio facta in delictis valeat et teneat? Rñ. aut emanat
sponte aut coacte: aut dubitanter. si emanat coacte: puta facta in
tormentis precedentibus legitimis indicijs: talis confessio nō va
let neq; tenet: ut in. l. i. §. diuus. et. §. si quis vltro. ff. de quest. quod
est verum: nisi perseveret in ea: quia si perseveraret in ea dato

addi. ad ipsam. in versu. non facienda est. ff. de questio. 2. istis adde quod notauit. §.
eo. §. in apostol. in versu. necq; tener. Celsus.

¶ Tormentor. Adde idē do. Bar. fo. i. in. §. cclxiij. inci. circa pñū. §. vlt. adde. cir
ca mediū. an. ii. p. c. Alexā. cōf. clj. vñ. incip. qm p excellētissimum. 2. conf. clxxxiij.
vol. ij. 2. vide A. atq; matthe. sing. suo. l. v. qd incip. Nota qd quotiescūq; Celsus.

¶ Si fuerit facta in tormentis: bñ valeret. ita 13. glo. in. l. i. C. de cust.
reo. idem ibi Ange. 2. Jac. bu. idē etiā Ange. in. l. vnica. C. de confes.
t. 2. bñ qd pseuerare in confessione: nisi eā renoceret: vel appelleret fm
Bald. vbi. §. Et ideo cauti assessores vbi qd est confessus in tormentis
ducūt eundē ante tribunal: vt denuo sponte confiteatur. 2. tunc tal
lis confessio est perfecta: 2. valet. ut in. l. i. §. de cust. reo. male faciunt
illi assessores qui incofinēti postq; quis est confessus in tormentis
reducūt ad tribunal: vt cōfiteatur: talis enim confessio nō valet: ita
facta incofinēti: presumitur adhuc esse timor tormentorum. 2. ut
in. l. lecta. ver. dicebā. ff. si cer. pet. Et ideo ad hoc vt confessio fa
cta valeat tāq; facta sponte ad tribunal post tormenta requiritur
q. ante confessionem interueniat dies: 2. vna nox post tormenta: ita
dicit singulariter Jaco. but. quod multiu comedat Ange. in. d. l. i. §. ff.
de cust. reo. dicēs q. assessores q. faciūt cōtrariū male faciūt. Ad
uertēdum tā est q. licet confessio sit facta in tormentis tñ facit se
mplēnā probationem. ita dicit singulariter Bald. in. l. in bonēfi
dei. C. de re. cre. 2. glo. singularis. in. l. i. C. de custo. reo. Inno. plus
dicit: q. si snia foret lata contra reum preteritu confessionis facie in
tormentis valebit: snia: sed poterit appellari tanq; ab iniqua: cum
non poterit dici nulla: vt est text. in. l. i. C. quo. app. non rect. et ibi
Bald. Si autē confessio est emanata in tormentis multis precedē
tibus legitimis indicijs: tñ etiā si confessio postea interueniat post
tanea nō valet: neq; 13. bñ Bar. in. l. si maritus. ff. de qñi. l. 3. Bald. dñ
cat idē qd in pmo casu: 2. male. In scdo casu in criatib; si confessio
est facta spōte: 2. tunc aut continet verū: aut falsum: aut dubitatur.
Si continet verū bene pñdicat talis confessio. ut in. l. 2. sensu. ff. de
custo. reo. Si cōtinet falsum: tñ nō valet: immo potest qñcūq; re
uocari: etiam p officiū iudicis. ut in. l. i. §. fin. ff. de quest. In dubio
autē presumitur cōtinere verum: q. non est presumendum q. quis
contra se mentiatur. ar. l. fin. C. arbi. tute. 2. l. generaliter. C. de non
in. pecu. Ex quibus inferit Joan. an. in. c. ro. §. finantē. de ap. li.
vj. q. etiam vbi cit lata snia propter 2. f. q. iudex a quo appellatur
nō tenetur deferre appellationē: immo non obstāte appellatione po
terit eam executioni mandare. nisi exprimat causam puta erroi:
vel aliam legitimam causam. et sic erat causa specialis: in qua vt

qd si non fuerit tortus sed tantū cōdenat. Et que dicant indicia sufficiētia ad tor
tura. vide per eundē Alex. cōf. clj. l. v. qd aut indicia. 2. conf. lxxvñ. §. si. circa secum
dum vbi ponit an vñ indicium sufficiat ad torturā. vol. i. 2. conf. xij. qd est secun
dum maiorē supputationem conf. clxxxiij. vers. quot autē indicia. vol. ii. 2. cōf. i.
quasi per totū. vol. iij. Accōmōto q. istud dictū. scz q. 2. f. l. i. torti sine indicijs non
valet: est tñ verū: qd etiā si indicia superuenirēt nō valeret talis confessio. ut not.
glo. sing. in. l. maritus. ff. de qd. quā singularizat Bald. in. l. i. C. de accu. refert 2. f. s.
quitur Ro. Ang. cxxij. incip. tu habes qui vis ire in birrariā. Celsus.

a Debet exprimi etiam causa specialis: ut no. gl. 2. do. in. c. j. de appel. lib. vj. z in l. iij. §. j. ff. eo. titu. cum simi. ista tñ regula nō procedit in causis maioribus et pape rescriptis. text. est in. c. cum debet. de appel. fm. post. in. c. qñis. de elec. lib. vj. Itē si talis interlocutoria haberet vim diffinitivē. Joā. an. in. c. peruenit. el. iij. preall. tit. de ap. z Abb. in cle. appellati. eo. ti. Ro. deci. rj. incip. item si iudex. in anti. feli. in. c. qd ad 2. sultationē de re iudic. Itē si de causis grauioribus apparet ex inspectiōe vt ibi inferat ē cā a iure reprobata secundū pet. de ancha. allega. b. c. j. de app. li. vj. postremo sit ipsa appellatio. 15 causa spe- cialis exprimit: sed p relationē ad aliū. vt si diceret appello ab iniqua interlocutoria: prout constat ex dictis. admittit enim hodie talis appellatio: si iniquitas colligeretur ex actis: et allegationibus iuris absqz alia probatione. et ita saluari potest dictum Innocen. in. c. penul. de noui oper. nuntia. fm. Zap. in. d. cle. appellanti. et refert z sequitur Semi. in allega. c. j. de appella. lib. vj. Barto. soz. in suo tract. fallen. regu. xvj. cui addē Bald. pro hac vlti. fallen. cons. xliiij. volu. iij. Alexan. in terminis. cons. lxx. inci. viso z oportune. vers. vnde dicimus. volu. j. Celsus.

b Cuiuslibet diffinitione. Adde pro hac materia Bald. in. l. pe. post glo. not. ff. C. de fideiuss. vbi videtur restringere hoc dictum: scz precedentibus alijs indicijs. Idem in. l. quoniam. C. de ser. fugi. Ange. in tracta. suo malef. in vers. chez hai adulterata la mia donna. vers. pone quod quidam. z ibi in add. ad eum. Cespo. caute. xliij. z consil. lviij. incipi. super querela. Alexan. cons. cxxxiij. et consilio cxxxiij. incipien. ponderat zc. volu. in. l. quoties. C. de iudi. Adde qz ista fuit optio. Joā. an. in. c. fin. de fo. compe. li. vj. in nouel. limitabis vt per Ro. sing. suo. ecccler. Joā. nos sumus in materia. cui addē panor. in. c. tul. et quod ibi habetur in add. tam antiquis quam nouis. de procura. z in. c. j. de offic. ordina. et in. c. consuluit. de appel. Archi. in. c. rer. xliij. q. v. et in. c. postulat. iij. q. viij. remissive post omnes per feli. in. c. cum sit. post me. vers. respectu adulteri. de fo. compe. Bald. in. l. penul. nu. iij. vers. glo. inducit istam. l. ad questionem. z ibi posui in add. ad ipsum. in ver. pone quidem. C. de fideiuss. Celsus.

a Si accusat de falso. Adde cū 2. str. tenuisse Are. in suo tract. malef. in glo. in ver. falsario. p. quo bñ fa. ter. in. l. ergo. §. sacratissimas sedes. C. de viu. Abb. tamen tenet contrariū. in. c. ecclia sacre marie. per. habet hic ar. opt. de consi. z in. c. verum. ver. z ratio pdictorum vbi no. feli. ver. z tra clerici deponent. de fo. compe. Celsus.

b Quare ista cū spectat ad ecclesiā. Dicitur qz quoties incitat cā vsurarii principa liter: qz tñ cā illa ē cā ecclesiastica: z tñ pōt iudex ecclias sticus scilicet inhihere nō obstante pūctōe causē. vbi gfar. ego peto a te cētum p. decē festertis frumēti: qz mihi p. illis debes bas post aliq. tempus soluere et si emisisses a me illa decē festertia pacatis nūmis habuisses p. r. Certe hoc dicto apparet contractus esse vsurariū. et de quo non potest iudex laicus cognoscere: ita no. all. zaba. in. cle. j. ceterū. de vsu. in. xvij. q. quem omnino videas Pan. de cast. z Alex. de imo. in. l. si nō fore. in. pñ. ff. de cons. di. inde. feli. in. c. cū sic. vers. sic. respectu vsu. de fo. compe. Si autē agit de vsuris inciderit: puta tu dedisti mihi mutuo. x. corbes vini: z fecisti me obligari ad. xv. certe hoc quis edocto appareat tractū esse vsurariū: nihilominus qz de illo nō constat notorie: iūc loq. erit preuentiō vt p. car. in. all. cle. j. q. xvij. de vsu. Dicit tñ qz illo incidenti explicato pōt iudex eccl. illi laico iudici inhihere ne vlti. cognoscat. Apparet em̄ tñ contractū illū esse vsurariū: sic crimē ecclesiasticū vt p. alle. vbi. s. no. de hoc Bar. in. l. quoties. C. de iudi. z in. l. nonatio. C. de sacrosan. ecclie. fide. de fe. cons. xxi. incipit. facta est lex: z cons. cxxliij. inci. dñō. an vbi dicunt iudicem seculi. posse de vsuris cognoscere: quādo dicitur esse. q. facti: vt dixi. s. Nec omitto vnum sing. dictum in quo multi iudices errant ecclesiasticum in d. modo posse inhihere laico iudici nisi sit coram eo pen. saltem per citationem: ita no. Alex. de imo. cons. lxx. incipien. pstantissime domine doctor. in pñ. ver. itē quia ad hec vt possit. vel. alleg. ter. in. c. tua. de or. cogni. z in. c. lator. z in. c. causam. qui si sint leg. Celsus.

a Noceat clericus. Adde p. opi. 2. An. ter. in an. clericus. 2. in an. statum. 2. viro
bis p. doct. C. de epis. 2. de canoni. in. c. si clericus. 2. ibi p. an. 2. And. sic. 2. f. de
ind. Cep. veron. 2. xi. p. v. de qone. 2. 2. si. l. x. Bal. 2. cri. lib. ii. 2. p. cl. xv. vol. ii.
calde. c. si. tit. de 2. f. Spe. eo. tit. g. n. videt. ver. n. videt. 2. f. cl. x. in. c.
ecclia sancte marie. ver. ex his infer. hic. de c. si. Bal. c. si. c. c. c. l. in. c. q. d. in m.
noib. vol.

17 Queritur vltieri? talis clericus comisit homicidium: captus est
a familia dñi pratis. dñs potestas scit ipsum esse clericum tñ clerici
cus metu ductus cōfitef se esse laicū. nūquid talis cōfessio noceat
clericus? dicendum est q. nō: q. talis confessio est falsa: 2. est impossi-
bilis quo ad naturam: q. clericus nō pōt facere p. cōfessionē quin sit
clericus. ita determinat Bal. in. l. vnica. C. de confes. 2. est expressus
ter. in. l. cōfessionibus. ff. de interro. act. ¶ Quero titi? comisit fur-
tum laude: cū re furtina fugit cremā. 2. ibi habet rem furtiuā: que-
ritur nūquid poterit pcedi cōtra ipm de furto p. potestātē creme. 2.
videtur q. nō: q. nullū est cōmissum furtū cremesed solūmodo la-
de: nec in crema habet domicilium. Contrariū determinat Barto.
q. fur quocunq. loco reperiat cū re furtiuā pōt pcedi p. tra ipsum
ita determinat Barto. in. l. si domiciliū. ff. de fur. 2. in. l. si. aduicia. C.
de fur. 2. in. l. sed nec. ff. de 2. di. fur. q. nīla est equa 2. tenēda. ¶ Quo-
ro iuxta pmissa de vna. q. quotidiana 2. vtilissima: in qua etiā mul-
ti periti errant. ¶ Accusatus vel inquisitus est titius de homicidio:
comparat in termino dictus titius: quis in qualibet cā est statuer
terminū ad defensionē: vt est ter. sing. in. l. ii. §. si ad diē. ff. de re mis-
li. in qua comparatiōe hoc mō dicit verū est. q. ppetrauit dictū ho-
micidium ad mei defensionē: post quā qdē cōparationem nihil p-
bat vltieri? modo querit an ille titius possit de homicidio cōdēns-
ri. 2. arguit q. nō: q. ista cōfessio est vnica vnici continēs. C. vñ aut
in totum illa exceptio d. acceptari: aut in totū repudiari. no. p. Cy.
in. l. iij. C. de dona. ppter nup. 2. p. Bar. in. l. aurelius. §. iam. ff. de lib.
leg. et Barto. in. l. vnica. C. de confes. et per. Bu. et Innocen. in. c. si.
de confes. clarum est fm doc. quod si fecisset duo capitula hoc mōs
do dico q. feci homicidiū. item dico q. feci ad mei defensionē: tñc
est clarum q. debeat cōdēnari: quia sunt plura capitula separas

q. Bart. dicit posse furē vbiq. cum re furtiuā innēit puniri. vt tacite innere
Bart. alle. q. ex quo res furtiuā apud quēpiā reperit presumitur ille cū furto sub-
straxisse. quod an indistincte sit verum: 2. qualiter limitet dic vt per Alex. cons. v.
in. c. in casu inquisitionis. vol. i. §. 2. feli. in. c. postulat. in. f. de foro compe. Celsus.
c. ¶ Defensionē. pro quo vide late feli. in. c. auditis. de p. scri. in. x. ob. scdo cni
seq. 2. q. ibi dñi in apost. Adde q. do. Tho. ferreti? moder. in suo trac. cautela. cau-
tela. v. multis iuribus: autoritatib. 2. rationib. vt credit vallatis nititur dare cau-
tela ad euadēdum indicatū de homicidio legitimis indicis a tortura 2. morte: scz
q. dicat se ppetrasse tale homicidium ad sui defensionē necessariā: vt p. inra 2. au-
thores. d. cautela. v. et. accidit quotidie 2c. p. est alleg. 2. Ludo. ro. sing. c. viij. inci.
accusat? de homicidio. 2. ibi in. apost. ad eu. ¶ Tñ ista cautela quīs pcederet: nec p
Bar. in. l. aureli. §. i. de q. tit. ff. de libe. leg. 2. c. si. l. a. l. x. inci. q. d. a. m. l. 2. Bal. in. l.
solā. in. f. C. de testi. 2. i. addi ad spe. i. ti. de 2. f. 2. f. iteoz me occidisse 2c. 2. in. l. si. l. i. §. i.
in exceptiōib. ff. de iter. act. 2. 2. c. p. i. ci. dñatū da vol. ii. 2. do. 2. f. q. n. tñ dicit
fer. p. se citat. in. §. i. si q. a. l. x. est in. §. in psonā. §. i. si q. n. x. in. f. de act. vbi

et nō firmat. Dicit em Bal. tenere cōtrariū. in. l. solū. vt dñi. 3. post Bar. alleg. c. si.
l. a. l. x. illa quīs pcederet cautela esset tñ imperitis 2. illiteratis iudicib. (qbus)
vt nō. Rebut. in. l. experies. et ibi ego in. apost. ad eu. C. de decu. lib. x. (causē subu-
les nō debēt committi) illa cautela data. Perit? em index talē rñsionē non amitt
bet. Interrogatio em est simplex: idcirco rñsio simplex non duplex sit opz vt subdit

ta: q. vbi est aduersatiua semper sunt plura capitula fm Bart. qui
ta no. in. l. vnica. pal. Sed casus noster non cōtinet nisi vnū capm
p. deci. hui? q. no. est debere cōdēnari sed index maleficioz nō d. 3.
admittere huiusmodi excep. q. interrogatio est inquisitio est simplex
rñsio d. 3. esse simplex: 2. non duplicata siue triplicata. imo tunc non
d. rñdere ad interrogatā. 2. iō nō est admittēda fm Bar. in. l. de etas
te. §. q. aut. ff. de interro. act. Si tñ index ppter imperitiā talē rñsioz
nem admisit cōdēnari d. 3. reus q. nihil pbauit 2. presumptio est
contra reū: q. fecit homicidiū. nā ea q. sunt 2. ledūt: psumunt in dus
bio dolose fieri: vt in. l. illud. de iureiur. sed ita est q. facere homici-
dium ledit. 2. ideo psumit dolose fieri. 2. iō re? q. allegat q. fecit ho-
micidiū ad sui defensionē: incūbit onus probandi. 3. ite ea q. sunt p. tra
naturā psumunt dolose fieri. fm Bar. in. d. l. i. C. de 2. f. occidere
hominem est 2. naturā. q. hominis interest hoīem bñficiis afficere
vt in. l. seru? ea lege. ff. de ser. expo. nō obst. q. d. alleg. q. ista est vnica
cōfessio 2. vnici capm: sic non d. 3. posse a parte acceptari 2. pio
parte repobari: q. rñdco: q. illud est verum regl. fallit vbi p-
sumptio est contra confitētē. nā tñc dato q. sit vnica cōfessio 2. vnici
eum capm: tñc cōfessionē in eo q. nocet cōstiti in eo q. p. defendit
ita no. Bald. in. d. l. vnica. C. de confes. 2. ita Bar. in. l. aureli. §. i. de. q.
ff. de lib. leg. in pposito psumptio est contra 2. f. ite: vt. §. dñi. Caus
tela est q. d. index maleficioz audita tali exceptione ponat confis-
tentem ad torturā. vt dicat veritatē: q. istud est indicij sufficiens ad
torturā fm gl. in. l. capite qnto. ff. de adulte. nā l. 3. in cā ciuili confes-
sio acta extra iudiciū nō faciat plenā pbationem: vt q. d. cōdēns
tur: tamē in cā criminali facit plenā probā. ad hoc vt q. d. pona
ad torturā fm Libe. de decre. 2. Bal. vbi. §. 2. virtute talis confessio
nis si quis possit fuerit ad torturā si p. fessio fuerit in tormētis erit
2. plena pbatio. ista est gl. singularis in. l. capite quinto. quēm ibi fcs
qui Bar. ff. de adul. ¶ Tñ circa p. dicta est notādū 2. mēti tenē-
dum ppetuo quod est si accusat? vel inquisit? dicat se homicidiū
fecisse: sed ad sui defensionē fecisse. si hoc p. bet p. testes. tamen des-
bet cōdēnari: 2. hec q. exceptio non d. 3. in hūc modum opponi: sed

talē suā confessionē nō poterit nihilomin? puniri: nisi aliter de eo constet. ita dicit.
d. Abb. in alleg. c. auditis. q. referēs 2. multum extollēs do. feli. ibidē. ver. obstat
scdo singulare. 2. multis apud practicos autoritatib. h. f. dicit esse quoq. in solenni
cultu. Remittit illud idē feli. in. c. significasti. l. ij. de homi. 2. do. Alexan. in alleg. §.
sciēdū. de quo vide Hippo. de Marci. sing. suo. cl. xv. incip. cōfessio. Ro. sing. suo.
xviij. inci. accusatus de homicidio. de quo dñi post Bart. in. l. si q. simp. nu. i. in
apostil. in ver. p. cōfessio. ff. de verbo. obli. dñi post Sal. in. auf. cōtra qui propriam
nu. xij. vers. vlti. iuxta predicta quero. in ver. defensionē. C. de nō nu. pecu. dñi post
collect. in. c. si. q. viti. nu. j. in versu. ad sui tuitionem. de soln. 2. in apostil. ad Panor.
in. c. done. lo. ij. nu. x. in versu. ad sui defensionem. de postu. p. zela. Celsus.

ite. idē no.
Bal. i. l. si q.
de. C. de ex-
cep. Ang. et
alios. in. l. i. §.
si q. si sima
p. l. ff. d. ob.
obli. Ange.
are. in trac.
malef. i. l. i. §.
d. ano p. tñ.
q. d. si ac-
cusator. et
ibi in addi.
2. p. d. Alex.
in. l. nō solū.
§. sciēdū. ff.
de no. ope.
nu. C. n. huius
gul. dictum
Abb. i. c. au-
ditis. de p.
scri. p. terire
notū. Dicit
et. enim: q. d.
si aliq. inq.
sit? de ho-
micidio d.
cat se fecis-
se tale ho-
micidiū ad
suaz defens-
sionē 2. suā
defensionē
non p. bet p.

a In l. q. in carcere. Et ibide videtur. Alex. de imo. 2 in l. 4. diuis. ff. de questi. et francis. areti. in dista. l. a laz. rignibus.

b Ad valet neg. test. Dic qd ista est veritas: ita not. Barto. in l. qui neg. ff. de verb. si. gn. per rep. in prealleg. l. metuz. hic. 2 doct. in l. q. carceres. ff. qd me. cau. alleg. Bart. in alle. s. l. q. neg. Ja. de aret. ibi. de. 2 in l. n. et seruus. in pnc. ff. de b. neg. gestis. vid. d. Ale. cōsil. cxxvii. inc. viso in strumeto lo cationis. v. non obstat. vol. v. et ibi qn qui con tract. i car cere facit valent qd adde q di xi in apofiti. qd Jaco. re

debet hoc modo opponi. verum est occidisse feci ad mea defensionem necessaria: et est rō quia non quilibet defensionis excusat alium quem a delicto: sed debet esse cum moderamine inculpate tutele. vt in l. j. C. vnde si quis veniens contra me volens me percutere pugno: ipsum telo repellat percutiendo: non est licita defensionis: neq. necessaria: quia etiam pugnis resistere debebat. Itē si quis me aggressus diatur cum vno bastono: ego repellō cum ense percutiendo: non est licita defensionis data paritate personarum. Si tñ esset disparitas personarum: quia si vnus esset ita potēs cū bastono: sicut alius cum ense: secus esset. Itud est dictum sing. Bal. in l. vnica. C. de confes. 21 Queritur vterius: nunquid contra confessum de crimine possit procedi ad condemnationē in illa precedēte inquisitione denūtiationis vel inquisitionis. Inno. determinat q non in c. p. inquisitionis nem. s. de elec. quia ad hoc vt fiat cōdemnatio mortis: opz vt aliquid petatur: vel q sub sit materia: super qua fundatur cōdemnatio. Idem tenet Bald. in l. vnica. C. de confes. tñ si hoc casu inquisitioni sequatur post cōfessionē: sic peruertitur ordo: dico q pcedi potest: quia sentētia pōt ferri contra confessum etiā ex inordinato pcessu. ita tenet Bar. in l. cōfes. de custo. reo. 2 idem Bal. in d. l. vnica. C. de confes. 2 Joan. an. in c. qualiter 2 qñ. de accu. quod est intelligendum fm Bar. vbi. s. si confessio est emanata principaliter super crimine: vt sit communiter. als secus. qd sequit. Bal. in d. l. vnica. Queritur vbi sit communiter: nunquid confessio vel alius contractus factus in carcere valeat: hanc. q. ponit Bart. in l. qui a latronibus. ff. de testib. 2 Bal. in l. vnica. s. alleg. 2 Ang. in l. qui in carcerem. ff. quod me. cau. 2 circa hoc ita concludunt. aut quis est in carceribus putatus: sit ex forma statuti vel forma iuris communis 2 tunc valet confessio: et omnis contractus factus in carcere in quacūq. persona etiam si fiat cum detrudente eum in carcerem: vel ad eius instantiam. Aut quis est incarceratus iniuste: puta quia est captus 2 bellum non est licitum sicut communiter est quando dicatur bellum licitum plene not. per Bald. in l. hostes. ff. de cap. et Innocen. ca. quemadmodum. de iureiur. et in c. olim. de cens. et tunc si contractus fiat cum detrudente in carcerem et confessio fiat ad eius instantiam non valet: neq. tenet. vt in l. qui in carcerem. ff. quod me. cau. Si autem contractus celebraretur cum alia tertia persona vel confessio emanaret ad instantiam tertię persone: bene valet: vt in l. metum. s. sed licet. ff. de eo. quod me. cau. ita concludunt 23 prefati docto. et dicitur quis esse incarceratus quando est in loca: quo non potest ad sui libitum recedere: vt not. Ang. in d. l. qui in carcerem. Unde si iudeus aliquam teneret in carcere ex forma statuti: vel princeps scribat potestati: q talem nobis incarceret: poterit ipsum facere stare in vna camera: ita quod non recedat. et dicitur satisfecisse statuto etiam si pceptat: aut iubeat: qd stat in ciuitate 2 non recedat. pro quibus omnibus facit text. in l. succurritur. et in l. seq. ff. ex qui. cau. maio. que puto veram in literis dicta q ponat eum in carcere publico. nam tunc non credimus satisfieri pcepto: nisi ponat eū in carcere publico: vbi alij solent poni. 24 Hic itaq. visis pro pleniori doctrina est etiam super alijs questionibus insistendum et quero primo: nunquid confessio facta

in causa criminali habeat infamare. dic quod non fm Barto. et Ange. l. quoniam. ff. de his qui notan. infam. 2 est ratio: quia in causa criminali propter quam agitur in publicum iudicium quis non efficitur infamis: nisi per sententiam: vt in l. j. s. fin. ff. de his qui not. infam. 2 in l. infamem. ff. de publi. iudic. si ergo infamari per sententiam debet: non infamabitur per solam confes. Queritur 25 subsequenter de confes. aliarum personarum: et primo tan confessio minoris valeat. dic aut est infans talis confitens: et talis confessio non valet: etiam cum tutoris autoritate: quia nullus consensus est infantie: quia fm Bald. consensus est causa efficiens confessionis. Aut loquimur in pupillo maiore septem annis: et minore. xiii. et tunc si constituit sine tutoris autoritate non valet: sed cum tutoris autoritate bene valet: sed restituitur 2 in integr. Aut loquimur in adulto maiore. xiii. annis. et minore. xxi. annis: tunc si confessio emanata fuerit in iudicio in quo potest consistere veluti possessio in quo potest comparere. et habet legitimam personam: vt in l. momentanee. C. qui legiti. perso. stan. habeat: tunc valet confessio. sed restituitur in integ. si scius est. Aut confessio emanat in iudicio: in quo consistere non potest: et tunc aut habebat curatorem: et non interuenit eius autoritas: et tunc talis confessio est nulla: sicut ceteri actus iudiciales per minorem confecti: qui non valet etiam interueniente iuramento fm Bald. qui ita not. in dicta. l. vnica. Aut interuenit autoritas curatoris: tunc bene valet: sed restituitur. et ita intelligitur text. in l. certum. s. minorem. ff. de confes. Aut minor non habebat curatorem. 2 in hoc fuit multe opinio. tamen docto. concludunt: in hoc concordant: q non valet confessio minoris per quam respondet lit. cō testa. quia ille est actus substantialis iudicii. de alijs autem confessionibus multe sunt opiniones. sed mihi prior videtur illa Bald. 26 dicentis non valere: sicut nec certa acta: ita concludo. ¶ Tunc quid autem valeat confessio tutoris: curatoris: prelati: 2 aliarum personarum habentium legitimam personam standi in iudicio: et legitimam administrationem ita vt noceat suis dominis. dic quod si apparet in processu aliqua fraus: non valet. Idemq. si sint confessi non interrogati. als talis confessio suis dominis nocet si sint facti domini per lit. confes. secus si domini sui litigant et ipsi prestant tantam autoritatem: quia tunc eorum confessio non valet. in preparatorijs autem iudicijs bene fm Bald. vbi. s. ¶ Secundo principaliter est videndum tan confessio facta in actibus pecuniarijs noceat consistenti: vel pro sit. Et pro regula premissa: q confessio emanata in causis pecuniarijs valet in preiudicium consistentis: vt in l. pub. s. fin. ff. de po. pro consistente autem non valet. l. quedam sunt persone. s. nummularios. 2 ibi glo. no. ff. de eden. quod est verum quando confessio continet tale quid: quod solum prodest consistenti: 2 partim prodest: 2 partim nocet. si id quod est confessum partim nocet consistenti: 2 partim prodest: est vnicum capitulum: vel plura connes. nam tunc in totum stabitur confessio: 2 pro consistente: 2 contra. vel in totum ab ea receditur. pro quo est glof. sing. in l. de pub. s. fi. et ita tenet Bald. in l. vnica. C. de confes. idem tenet Barto. in l. an. restit. s. idem. ff. de lib. leg. et idem tenet Cyhan. l. ij. de do. ante

bus. in l. ne mo. nu. l. ij. apofiti. C. de exac. tri. libro. x. Cel sus. a Restituitur. Ad de Dyn. in cōl. rrrvii.

a Cōtra confidentē. Adde q̄ dixit ite. s. isto ver. nu. xij. z ibi posui in apostil. la ver. defensionē. z in ver. acceptari. z in ver. defensionē necessariam. Celsus.
b Causa. Qualiter z qñ confessio sine cā valeat. vide Do. Alex. de imo. in consil. lxxviii. in. j. pte. vbi ponit an sufficiat cōfessio in gher. an sufficiat saltem semper nā probationem z in cōf. xviii. in. iij. parte. vbi ponit de cōfessione et promissione sine cā an valeat. z qd in iudicio: qd si coram arbitro: vel arbitratores: z in cōfessio xii. in. j. pte. z in cōf. iij. eadē parte. z in xii. iij. in. j. parte. z in cōf. xxx. v. in. iij. pte. de hac cōfessione sine cā. an et qñ valeat. **U**bi a de Bar. l. l. 28. C. de pact. j. C. de pact. z l. l. tale pactus. nu. iij. pte. oppono. qd p̄fessio si ne cā. z ibi posui in ad 30. di. ad ipsuz in apostil. in eo. ff. eo. dixi post fa. li. in. l. gene. ralter. nu. ix. ver. qro 31. quarto. cuz glo. in apostil. i. ver. p̄fessio cau. se. zibi bar. b in scōla lec. ad p̄in. ver. si. circa p̄i. nu. qro. s. d. non nu. pec. cu. z in. l. cū falsa. nu. iij. i. ver. si. ita tenent doc. C. de iur. et fac. ignora. Celsus.

nup. secus fm eodē si essent plura capitula separata: quia tunc fiat firma regula: qd statur confessioni cōtra confidentē: p se autem nō. hoc dicit verū Barto. in. d. j. idē. nisi p̄sumptio esset cōtra cōf. tentē de eo qd nō est confessus. z p̄dest confidenti. nam tunc esset vnicum capitulū: vel plura cōnexa: pōt tñ tunc diuidi confessio: vt ei statur cōtra confidentē: pro se aut nō. Exemplū si quis confiteat occidisse hōiem ad sui defensionem. nam ex eo qd dicit occidisse hō minē: est cōtra confidentē: z in hoc statur sue cōfessionī. z in eo quod dicit ad sui defensionem: est pro confidentē: in hoc dicte cōfessionī non statur: qz p̄sumptio iuris cōtra confidentē. **I**tem not. de Bar. l. l. 28. Barto. limitat hanc materiam in. d. j. idē. in eo qd dixi statī cōfessionī pro confidentē z cōtra confidentē qñ est vnicū capitulū: vel plura cōnexa: nisi aduersari⁹ cōfidentis velit p̄bare cōtrariū ei⁹ qd assereret cōfessus in sui fauore. **E**t dī vnicum capitulū vel plura cōnexa z vñ factū pluribus suis circūstātijs. vbi ḡa. promissī tibi decem cum pacto qd tu vadas p me romā. istud capitulū est cōnexum anteriori facto: sed si p̄mitto tibi decem si naui veneris ex asia. istud totum est qualitas anterioris facti. **I**tem diuersa autem capitula dicuntur qñ sunt diuersa facta diuerso tpe intēata. vel diuersa capitula dicuntur diuersa facta: quozum vñ nō dependet a determinatione alterius: ita dicit Barto. in. d. j. idē. vñ de si quis confessus est sibi depositum esse factum. ipsum quoqz restitutum: sunt diuersa capitula: qz interueniunt diuersa tpa. **I**tem dicuntur capitula diuersa facta quādo interuenit aduersaria fm Bald. q̄ ita not. in. l. vnica. C. de p̄f. hīs itaqz p̄missis qro tñ nūqz qd cōfessio p̄iudicat confidenti. pro dilucidatione huius qōnis est sciendum: qd ad hoc vt cōfessio noceat confidenti: requirit regularit̄ ter exp̄fessio causē. in. l. cum de debito. g. fina. ff. de proba. z in. c. si cautio. de fide instr. hoc fallit in confessione reali: qz confessio v3 etiam nulla exp̄fessa causa b̄fm Bart. in. l. cum falsa. C. de iur. z fac. ignora. idē. tenet Jo. de imo. z Anto. de but. in. c. si cautio. de fide instr. vñ de si ego confiteor rem meam esse tuam: ita qd nulla est exp̄fessio causē: talis confessio nocet mihi quo ad onus probandi: quia mihi incūbit onus probādi rem esse meaz sic cur ab initio competeat aduersario meo onus probandi rem esse suam: nō aut per talem cōfessionē inducitur dispositio: vt dominium transferat in aduersarium cōfidentē. qz in dñio trāsferēdo requiritur traditio. vt in. l. traditionibus. C. de pac. Jtē not. Barto. in. d. l. falsa. z Ant. de but. z Jo. de imo. in. d. c. si de confes. z quod dictum est de dominio idē. de pos. fm p̄fesa. docto. vbi s. nisi adducta essent aliqua vba in confessione dispositiua: vbi si quis dicat hoc modo. tu possides talem rē. z cōfiteor illā tuo noie possidere: tunc bñ transferet possessio per vba cōfiteor. glo. eadē nota. in. l. ab emp. ff. de

a Fallit in mutuo. Adde an confitens se habere vel se habuisse et habere possit exceptionem nō in. pe. opponere. z cōclusio qd sic per gl. sing. in. l. si er pluribus. in. ver. si habere fm Ang. ibi. ff. de solu. Sed si dicat penes se habere secus. vt Zudo. ro. sing. cccccxxviii. incip. scis qd confessioni. al. l. ter. sing. in. l. penes. de verbo. sig. de quo vide per Bal. in. t. si ex pretio. nu. iij. z ibi posui in addi. ad ipsum. in. ver. con. s. c. si cer. pet. et ibi dixi in apostil. ad Sal. nu. ix. i. nō dicit penes se habere. dixi post Bart. l. l. si ex causā. nu. iij. in. ver. hōz bunt z recipit. C. de nō nu. pec. z in. l. si er pluri b⁹. nu. iij. in. vna gl. ff. de solu. di. xi post col. le. in. c. si ex causā. nu. me. j. in. ff. habuisse et recipisse. **S** fide instr. z i trac. claus. sularum. in. claus. 2 trac. in. p. cōfessio sine habuisse. Celsus. **b** Cōfessio An z qñ ex ceptio non nu. pec. op̄a poni possit: qñ noceat si nō appos nat vide la te feli. l. d.

fact. Jdē fallit predicta regula in cōfessione liberatoria que valet z nocet cōfidentē: etiam inducit dispositionē nulla exp̄fessa causa: vt. l. tale pactum. ff. de pact. verbi ḡa cōfiteor hoc mō. petrus mihi dō dare mihi. talis confessio valet z tenet. **I**tem fallit si cōfessio est emanata in iudicio: qz tunc nocet cōfidentē: etiam nulla cā exp̄fessa fm doc. z do. Ant. de bu. z Jo. de imo. in. d. c. si cautio. s. allega. que omnia procedūt: quo ad plenā probationem faciendā: qz in dictis casib⁹ cōfessio plene probat etiā sine causa. regulariter aut si causa nō est exp̄fessa: cōfessio non nocet confidenti. quo ad plenā probat ionē: tñ semiplene pbat cōfessio emanata sine causa: ita qd potest deferri iuramentum in supplementum probationis. ita not. Spec. in titu. de confes. in. j. hñc videndū. ver. sed que est rō. Jdē tenet Jo. de imo. in. c. si cautio. de fide instr. **Q**uero nūquid confessio statim noceat confidenti. rñ. rñ qd nocet statim cor. enti in. l. pub. an. ff. s. al. fallit in mutuo. z in dote in debito. nam in mutuo debitor cōfiteatur se habuisse z recepisse. r. ex parte mutui talis: non statim sibi nocet: sed nocet elapso biennio. vt in toto titu. C. de de nō nu. pecu. **I**tem in mutuo p̄sumitur debitorē cōfiteri spe future numerationis. Jdē in dote quia non nocet p̄fessio facta per maritū de dote sibi tradita. nisi elapsis rēporibus. de quibus. in. l. si. z in aut. ibi posita. C. de dote. cau. nō nu. Jdē in creditorē: qd confes sus est et recepisse. r. a titio nomine solutionis. r. talis confessio non sibi nocet nisi elapsis. xx. diebus. iste est ter. in. l. in contractibus. C. non nu. pec. istis tribus casibus cōfēs. inducit dispositionē: l3 regulariter cōfessio nō disponat: sed faciat solā p̄bationem. vt in. l. puz blia. ff. de pos. in. ff. **A**dvertendum est quippe singulariter t qd quis in libello petat pecuniam: quā mutuauit: vel deposuit dices se mutasse pecuniam: vel deposuisse: postea in processu nō p̄bet numerationē: sed p̄fessionē qualiter debitor est confessus. presente aduersario sibi mutuatam dictam pecuniam vel apud se depositam qd creditor succedere debet. ita tenet Bar. in. l. iij. s. mutui datio. ff. si ter. pe. idē. tenet Bald. in. l. si ex pretio. C. si cer. pe. z ita obtinuit in ciuitate Cremonē. Si aut e contra in libello dedicat cōfessionem z postmodum in processu p̄bet numerationē: vel etiam cōfessionem inde debet dicere p̄fessionem nullū: z sic absolvere ab obseruatione iudici: qz libel. fuit ineptus: cū qd non posset petere sibi aliqd debere: nisi intēter actio ppter quā qd est obligatus. vt. in. g. i. instr. de act. sed in libello fuit deducta sola confessio: ex qua non potest oriri obligatio: sed sola probatio. vt in. d. l. publica. in. ff. z ideo tanq̄

e. si cautio. alleg. hic p. Lāfran. in. p. in glo. pe. z ibidē in p. tertio. qz olim dicit qd ex quo tps istius exceptionis olim erat quinquennium ista mutatio r̄pis de quinque nio ad bienniu non nocuit ecclesijs. vñ de ecclesia z persone ecclesiastice p̄it op̄a ponere infra quinquē. vt ibi vide per cum. z qd ibi ad hoc dixi in apostil. Celsus.

a Corā arbitratore. Adde Lud. ro. fin. suo. ccc. xvi. incl. p̄fessio extrajudicialis.
b Absente parte. Ista est firma cōclusio: q̄ confessio facta parte absente etiam cū causa re
 gult nō noz
 cet cōfētū:
 per alleg. l.
 certū. et gl.
 m. c. in gl.
 mag. de cōz
 fess. etiam si
 fieret in iud
 icio: vt p̄
 istū subdit.
 ru igit ad
 uocare vel
 procurator
 fies caus? z
 i actio d̄ p̄
 ris appareat
 at p̄sentia.
 Ita Bar. in
 p̄eal. l. cer
 tum. Card.
 z feli. late l.
 c. si cautio.
 p̄. in glo. in
 p̄. cam. de
 si. instrū. et
 panor. ibi
 p̄. tertio p̄
 cipā. aduer
 te tñ quare
 si illa cōfēs
 sio fieret iu
 dici vel est
 pars citata
 eētō casus
 in quo p̄tra
 absente p̄
 cedi pōt vt
 esset cā crī
 minalis fie
 retq̄ cōfēs
 sio absente
 accusatore
 z iudice p̄
 sente tunc
 noceret cō
 fētū zc. 35

libellus fuerit ineptus absoluitur reus ab obseruatione iudicis: processus reddit nullus ista est sententia originalis. Nico. de mata. in d. l. iij. c. de p̄f. z cā tenet Albe. z est sententia optima et verissima. Si tñ corā arbitratore p̄cederet: siue p̄bet cōfessio tantū: siue numeratio tantū: siue in libello sit deducta sola p̄fessio: postea in processu probetur de numeratione: vel eōtra in libel. est deducta sola numeratio. z postea in processu est p̄bata p̄fessio: semper debitor debet obtinere: q̄ solēntas ac iuris subtilitas ab arbitratore. est spernenda: adeo q̄ si corā arbitratore. opponatur de p̄script. debet. nulla debet h̄re rōne de p̄script. immo ipam obicere debet: p̄cedere p̄inde ac si nulla esset p̄script. istud est dictū sing. Ang. in l. i. c. de p̄script. xxx. vel. p̄. anno. q̄ coram arbitratore nullus est p̄cessus: neq̄ iudicium: neq̄ p̄cessus esse pōt sine iudicio. vt in isto. c. qm̄ cōtra falsam. de proba. qd̄ iudiciū non sit coram arbitratore. dicit sing. Inno. in c. quintanalis. de iureiu. Idem Bal. in l. societate. in. s. arbitratore. ff. p̄ soc. Quero ulterius tan cōfessio facta absente parte valeat: solet cōter dici q̄ nō valet in l. si. de interrog. act. z in l. certum. in. s. si q̄ absente. ff. de confes. dic aut confessio emanat in his que dependent ex consensu duorum: tunc non valet confessio facta parte absente: siue sit facta in iudicio: siue extra. vt in iuribus supra allegatis. Exemplū si fateor me debere titio decē ex causa mutui: istud mutuū depēdet ex consensu duorum: Aut loquimur in actibus qui depēdet ex mera voluntate loquentis: et tunc confes. p̄iudicat in p̄iudicium confes. tēti plenissimē: etiam absente parte veluti in ratihabitatione et adiōe hereditatis: z similib. glo. est sing. in l. pōponus scribit. ff. de neg. gest. hec est sententia Bar. in l. certū. s. si q̄ absente. ff. de cōf. de neg. gest. idem quoq̄ sequit Bal. in l. gñaliter. C. de nō nu. pecu. feli. Eandē sententiam tenet Ang. in l. papinianus. s. meminisse. ff. de inoffi. te. idem quoq̄ sequit Bal. in l. gñaliter. C. de nō nu. pecu. Ideo cōfessio emanata sup̄ dominio vel p̄sona non p̄iudicat cōfess. tēti: etiam quo ad onus p̄bati: nisi sit emanata p̄nte aduersario: ita tenent Anto. de but. et Joan. de imo. in c. si cautio. de si. instrū. Idem tenet Bar. in l. cū falsa. C. de iur. z fac. igno. idē Bal. in l. gñaliter. s. alleg. Restat tñ plusculum dubitationis in confessione neraliter. s. alleg. Restat tñ plusculum dubitationis in confessione emanata ad liberandū. nā glo. in l. nō solum. s. liberationis. ff. de libe. lega. tenuit confessionem emanatam ad liberandū etiam absente aduersario tenere: z nocere confētū. veluti si dicam titius nihil mihi debet dare. nam ista confes. etiam emanata titio absente p̄iudicat mihi confētū: adeo q̄ nihil amplius petere possum fm̄ illam glo. fed alia glo. in l. idem in duobus. ff. de pact. tenet: qd̄ talis confes. non nocet absente aduersario: pro quo est casus ad litem in l. si tibi decem milia. in. s. si pac. ff. de pac. Et hanc sententiam sequitur Barto. in d. s. liberationis. cum limitatione: nisi vbi esset aliquis tertius: etiam si non habet mandatū qui recipit cōfessionem nomine absentis: tunc talis confessio bene nocet cōfess. tēti sedm̄ Barto. vbi supra. et sic conclusio t̄ quod confes. emanata ad liberandū non p̄iudicat confētū: si est emanata

a De equitate canonis. Adde Cal. z Abb. in alle. c. si cautio. in. s. r. not. fm̄ de p̄tate cur? q̄onis vide p̄ feli. ibidē. z multas limi. ad dictā reg. de si. instr. z d. Deci 281. xviii. et conf. clyp. Celsus.
b Probata est cōfēs sio. Adde Bar. l. i. cer ti cōdi. s. si nūti. s. hīs monet. ff. cer. per. vbi t̄z obtinet agens actū mutui q̄ p̄ bavit p̄ ad uersari cōfessionē mutui: etia z si non probat ret numerationes secu tus est euz Bal. in l. i. s. fina. co. ti tu. 3 mot. in l. i. s. si quis ita. ff. de p̄borū oblig. Salic. in l. si ex cautio ne. post gñi licet. cu. et qd̄ ibi nota in addit. ad eff. nūm. iij. C. d. nō nu. pe. d̄ quo tñ plene p̄ feli. in alleg. s. c. si caus tio. Celsus.
c Se ha buisse pecu nias. facit p̄ hoc dicto quod notat Ro. fm̄ suo t̄tū. in. c. 36

absente aduersario: nisi in casu limitato p̄ Bart. vbi. s. z hāc miam etiā tenent Cano. in. c. si cautio. de si. instrū. Cū est menti tenent dū q̄ in omni casu in quo dicit p̄f. factā absente parte nō p̄iudic care cōfētū: tñ de equitate canonis quilibet confēs etia absente parte cōp̄ellitur z cōpelli pōt ad solutionē: tanq̄ fuerit emanata p̄sente aduersario. maxime in his que simulāt consciētia: istud est dictū sing. Anto. de bu. in d. c. si cautio. q̄ sequitur. ibi 3o. de imo. qd̄ est nō dignū: q̄ limitant oīa iura mundi. Circa id quod diximus heri: vtz q̄ vbi in libello est deducta numeratio et postea in processu probata est confessio: q̄ debet succumbere petitor: quasi aliud sit petitū: z aliud probatū arbitrat Anto. de bu. fore verum et in mutuo: quia alia obligatio insurgit ex naturali mutuo: et alia ex confes. facta sup̄ illo: vt in l. i. s. mutui. ff. cer. per. cum his q̄ ibi nūm. Barto. z in l. si ex cautione. C. de non. nu. pe. cum ibi nō p̄ Cy. z Balthesius in deposito z in ceteris contractibus: vt si in libello est petitum depositū: quasi pecunia fuerit numerata: si postmodum probabitur in processu de confessione: obtinebit petitor: quia ex ista petitione nulla insurgit obligatio: sed solum declaratio z probatio deductor: in iudicio in libello: z maxime hoc proces sit vbi testes sunt iurati de dicendo veritatē sup̄ tota causa: hec sunt verba sua in. c. si cautio. s. de si. instrū. z est eo ibi transit 3o. de imo. que etiā mihi verissima videntur. Circa aliud vbi dictū fuit t̄ quod si in libel. erat deducta confessio mutui: vel depositi: si postmodū in p̄cessu probetur numeratio: q̄ succubere debeat petitor: imponatur p̄ predictis Anto. de but. q̄ imo debeat obtinere petitor: hoc q̄ fm̄ eū verba libelli debent impropriari: vt libellus sustineatur. vt in l. sed possessori. s. item si iurauero. ff. de iure. z idē no. Guil. z idem tenet Bar. in l. l. c. lo. z Barto. in l. et is. s. ff. de acq̄. here. z idem Bal. l. i. c. de usufruc. Cū actor dixerit in libello debitorē suum esse confes. se habuisse. x. ex causa depositi. postmodū in libel. petat debere cōdēnari. intelligit non vi confes. tēti: sed ipsius depositi fm̄ ipsam: vt libellus sustineatur: et hec vera potissime si in libel. sunt appposita illa que consueuerunt opponi: videlicet et predicta petit fieri debere omnimodo meliori via iure z forma quibus modis melius pōt et debet ita intelligi 3o. de imo. in d. c. si cautio. sequens Anto. de but. ad hoc facit in simili qd̄ notat Bart. in l. i. in fin. ff. si cer. pe. et in l. si debitor. em. ff. de noua. q̄ dicit q̄ si quis p̄curator cōstitutatur ad suscipiendum pecuniam: z confitendū se habuisse et recepisse: q̄ procurator non intelligitur habere mandatū q̄ possit confiteri se habuisse pecuniam: nisi vere receperit ipsam: q̄ si hoc esset qd̄ posset confiteri p̄curator se habuisse cū nō habuisset esset donatio: quam p̄curator facere non pōt: etiā si haberet mandatū generale cum libera. vt in l. cōtra iuris regulas. s. ff. de pac. p̄ hoc facit text. in l. i. s. item in mutui. ff. de his que in frau. cre. t̄ fm̄ eundem in d. l. si debitor. fm̄ forem. si est cōstitutus procurator: ad erigendū quoscūq̄ debitor res ad p̄stendum se habuisse solutionē: q̄ virtute dicti mandas

¶ habes mādaturū. z qđ no. Sul. de eug. in. l. cūcūq. §. non tñ. ff. de insti. Celsus.
a ¶ Tūc probatur vera numeratio. de quo dixi. eo. §. num. 15. ver. quero num.
quid confessio. in apostoli. in. ver. sit in mutuo. Celsus.
b ¶ Probationis. Cū autē confessio dicitur esse probatio. vide domi. Alexan.
de imo. in cōsil. xxy. in. 1. parte. Adde Abb. post. Jo. an. in rub. de confer. Anto. de
but. 3mo. z Jo. an. in. c. bone. et. ij. de elec. Bald. in. c. j. §. pasallus. in. ij. q. in. fili de
seu. suc. cōs.

tro. iter. do.
z agna. Lu.
rom. i. l. ad 39
monedi. de
iure iuran.
Adde fel.
l. rub. de cō
fes. ver. ulte
ri^o secundo
loco. h. p. d.
22 ar. 2. qd
posui in ad
di. ad eū in a
singula. suo
ccccv. i. c.
cōis docto
rū opū. 2c.
vbi conclus
dit qd post
lapsas oēs
dilatōes p
bationū p
terit nihil
minus pro
bare p ad
uersarij cō
fessionem.
Alle. singu.
dictū in ol.
l. cap. vlti
tertiā de te
stibus. De b
no per pa
nozm. i. r.
buz. eodē tis
tulo. de pro
fatio. num.
iij. z ibi pos
sui. in apo
stol. ad ipm
in vers. cō
fessio.

tin non poterit procurator generalis confiteri se habuisse dictam pecuniam nomine solutionis: nisi interueniat pecunia per ratiōes supascriptas. ¶ Est enim aduertendum quod si in instrumento dicatur per notarium. talis confessus fuit habuisse et recepisse. s. e. a Petro bante z solute. per ista verba nulla probatur numeratio: sed sola confessio fm Bald. qui ita no. tenet in l. vltima. C. de confes. Item si dicat notarius in instrum. talis confessus fuit se habuisse z recepisse. s. a. petro: que habuit z recepit. nam per hec verba nō probatur numeratio fm Bald. qui ita not. in l. si ex pretio. C. si cer. pe. z ceteri docto. in l. cum de indebito. §. si ff. de proba. si cus si verba notarij sint talia scdm doct. talis confessus fuit se habuisse et recepisse decem a petro et habuit et recepit. nam tunc probatur vera numeratio. et est ratio differentie inter vnum casum et alium: quia vbi est terminus ly que: quod est relatiuum referens antecedentia: vt in l. si richum qui mens erit. de lega. §. sed antecedentia denotant confessionem: ideo per ly que: quod est relatiuum intelligitur esse repetitum: sed de natura copule est adiungere: non autem referre et adiungere diuersa: sed in primo facta est mentio de confessione. cum postea sequatur et habuit et recepit videtur adiungere diuersam. s. numerationem: et non confessionem. vt in l. §. allega. ¶ Vidimus supra qd confessio facta sine causa non valet regulariter. nūc est videndum tan confessio facta cum causa valeat: et an sit nulla ipso iure: an ope exceptionis: z est magni effectus: hoc scire: quia vbi aliquid est nullum ipso iure: iudex potest supplere agente etiam parte non petens testis: qm est nullum ope exceptionis: qd tūc iudex etiam si sciatur nullū esse nō debet supplere: nisi pars opponat. glo. est singu. in l. vbi pactum. §. de transact. et ibi Bald. z idem Barto. in l. lecta. ff. si cer. pet. Reduendo ergo ad propositam questionem. Et dico confessio facta sine causa est incerta: et confessio est quedā species probationis. vnde sequit qd talis confessio incerta est probatio et ius dispositionis probationem incertam nullam esse: atq; nullius effectus. text. est in c. presentia. §. eo. titu. diuersum est nāq in stipulatione facta sine causa: quia in casu quo ipsa est nulla: est nulla ope excepti. fm Bald. qui no. in l. vltima. C. de ptes. et circa istū passum sunt varie et contrarie sententie doct. necnon doct. ff. ex his que percipere possui ex eorum scriptis veritas se ita habet. ¶ Interdum stipulatio nulla habet expressam causam. z tūc si talis stipulatio fiat a sciens te presumitur causa donationis. ita tenet Barto. in l. nuda. ff. de dona. Si autem fiat ab errante vel ignorante: tunc talis stipulatio est nulla ope exceptionis. z in dubio qd presumitur errare: et pmittere per errorem: nisi in instrumento sit apposta illa clausula ex certa

scititia

Ex certa scientia. Adde fr̄. are. in l. dare. de ver. ob. 2. in l. traditionib⁹. c. de pac. 2. vide oino hū tenet do. Bar. soci. in 2. c. cxiij. inci. in cā onofrū. x. sed iterū ob stare videbaf. 2. in 2. c. clir. inci. in pñi. ver. nec pñictis obstant illa cū. tñ. ver. 2. ver. vltim⁹ dicimus in. ij. pñ. qd pñ in 2. c. clir. inci. vifa bulla. ver. cōfirmat ista opi. cū qd 2. seq. fide qd habent p. pau. de cast. in cōfil. cccxxij. 2. in cōfil. cxxxiij.

1 scientia: et non per errorem promissit: tunc hoc casu presumitur promississe causa donationis: et donare voluisset: et intelligitur text. in l. capanus. ff. de ope. li. istud est no. dictum Bal. in l. ymnica. C. de consensu. Interdum hoc casu est expressa causa: sed est falsa: et tunc autembo. s. promittens et cui sit promissio hoc sciebat. et tunc est donatio secundum Cy. in l. generaliter. C. de non nu. pecu. secundum Bal. ibidem et secundum Bart. in l. ij. in §. circa. ff. de do. excep. licet glo. teneat contra: et secundum d. §. circa. et male. Interdum promittens ex falsa causa scit causam esse falsam: sed cui sit promissio ignorat: et tunc idem quod causa est donatio secundum glo. in d. §. circa. et docto. hanc sequuntur interdum hoc promittens putat causam expressam esse veram: quod sit falsa: et tunc talis stipulatio est nulla ope exceptionis et intelligitur.

4. tur ita. §. s. alleg. ¶ Unum non omitto: quod est menti tenendum: quod si quis in libello narraret qualiter quis promississet: non dicatur ex quo causa: quod talis libellus non pelidit: et reddidit processum nullum glo. est sing. in d. §. circa. et ibi hoc tenet Bart. in fi. ¶ Ad do predictis aliqua circa hanc confessionem quare est attendendum: quod licet regula sit: quod confessio facta absente parte non valeat. tamen ubi quis confiteatur absente parte: et sue confessioni adest terminus: tunc illa confessio plenissime probat. verbigratia. si dicat debeo titio. x. istud est dictum sing. Bal. in rubr. C. res inter alios acta. ¶ Et non est pretermittendum aliud singulare quod licet testimonium de crederitate non valeat: ut not. in l. testium. C. de testi. si verbo credo adiciatur verbum benevel equipolens puta firmiter. b. tale dictum sustinetur. verbigratia. talis testis dicat: ego bene credo quod matnavit: et sic de alijs. Istud est dictum singulare Bald. in l. i. C. de fal. cau. adiec. lega. item si in iudicio pars dicat: ego credo me esse heredem: vel non esse: dato quod ista verba de sui natura sint assertiva: et deliberativa: hoc casu plene disponit: adeo quod illi qui respondet positioni dicendo: credo me esse heredem: per hoc verba effectus est heres. Vel dicat: credo me non esse heredem: inducitur repudiatio. ita dicit sing. Bald. in l. s. alle. ¶ Itz est singulariter attendendum quod licet sit dictum quod confessio facta absente parte non valeat: tamen si quis in libro suo fecit debitum alicuius etiam absente creditore: si postea talis liber producatur in iudicium etiam presente adversario talis confessio bene probat contra scribentem: dato quod fuit scriptum absente creditore: et est ratio quia semper scriptura loquitur: ut in l. adrianus. C. de here. et si cum debito modo producat librum presente adversario: videtur nunc confiteri: et est presens adversarius: secus si dicta scriptura esset per tertiam personam scripta: in qua quis apparet debitor alterius: tunc talis confessio non nocet: quia illa non sunt verba creditoris: sed tertie persone. ita dicit Barto. in l. nuda. ff. de do. Istud ultimum non misit videtur verum: quod imo debet nocere: et

Practica J. anfranci. E

tatialis cta
 et quid opo
 raf. vide f
 li. in. c. non
 nulli. f. fal
 lit. iiii. de r
 scrip. 2 in c
 cuz inter. d
 excep. 2 qua
 lites. p. betur
 ista cta in r
 scrip. r. qd
 operef. vide
 Alex. d. imo.
 in consil. j. in
 iij. par. 2 in
 2 fil. l. j. pte
 et i 2 fil. l. xix.
 ca. parte. 2 in
 2 fil. cxiij. in
 2 fil. xxiiij. in
 eadē parte.
 Adde dñm
 meū. d. Des
 ci. 2 fil. l. mes
 i. 2 fil. l. xvij.
 et cōf. cxxv
 vñ. Celsus
 b. Celsus
 ter. Adde. d.
 Alex. d. imo.
 in rubric. ff.
 de iniur. ff.
 2 fil. cir. j. pte
 2 cōf. cxiij.
 ca. pte. 2 ses
 li. in. c. in dñs
 tionis. §. qñ
 uisti. de ac
 cusatorio. per
 panos. late
 c. firmiter.
 Celsus.

maxime si ista tertia persona sit notarius: quia verba notarii verba
partis esse censentur: ut in l. optima. C. de contrahen. et comit. stipul. de
quo est glo. sing. in l. sciendum. in vlti. glo. in ff. de ver. obl. gl. alleg. la
p. herede. ff. de acqui. herede. q. dicitur quod verba notarii sunt verba par
tis. Alterius subdicio tot si quis mandat alicui debitor: ut sol
uat. q. sibi debet titio creditori: et dicat iste debitor: sum
contentus: non tamen sum a meo creditore liberatus: adeo quod poterit me
conuenire: nisi fuerit solutus sibi per me debitor: hoc verum est nisi des
bitor meus dixerit meo creditori: ita promitto quod tunc est facta no
uatio: et amplius creditor meus me conuenire non poterit: sed debitor
meus nunquam soluat ei: istud est dictum sing. Barto. in l. singularia. ff.
si cer. pe. 2. sequit Ang. in l. si. ff. de do. ¶ Audimus. ff. de emanata
confessione in causa criminali et in contractibus inter viuos. non res
stat videre de confessione emanata in vltima voluntate: ista est ma
teria pulchra et quotidiana: et id alius pingenda: ut in l. aurelius.
45 in. §. legauit. ff. de li. leg. ¶ Quero ergo nunquid confessio facta
in vltima voluntate inducat pbarionem: certum est quod confessio facta
in vltima voluntate in fauore testantis non valet: ut in l. rones. C.
de pba. et bñ facit quod not. glo. in l. qda sunt psonae. in §. nummulas
rios. ff. de eden. idem tenet Bart. et Bal. in l. admonedi. ff. de iure iur.
Ang. in l. in bonafidei. C. de re. credi. et in l. lex hac scriptura. ff. de
47 do. p. Bart. ¶ Sed dubium statim nunquid in iudicio testan
tis vel heredis: ita quod pbarionem teneant quod non. Pe. aut de bel
laperica que sequit Cyn. in l. ghaliter. C. de non iur. tenet huius
quod imo pbat talis confessio ea ratione moti: nam confessio facta inter
viuos nocet contententi: ergo multo magis facta in vltima voluntate
te quod sumitur in vltima voluntate que magis deliberate loquitur:
bona conscientia habere: et sit vicinus mortis: quicquid nemo presumat im
memor salutis eterne: ut in l. fin. C. ad l. iul. repe. vnde Pet. repro
bat Innoc. in c. si. ff. de suc. ab inte. Bart. aut insurgit contra Pet. et
Cyn. dices totam eorum sententiam esse falsam: quicquid dicit ipse con
fessio facta in vltima voluntate nunquam pbat. et mouet ratione incon
uincibili: et legibus expresse hoc dicentibus. Ratio est ista. nam spale
est si interuenit iuramentum: quod confessio facta in vltima voluntate
teneat. ergo in contrarium est ius co. antecedens pbat per text. ad l. i
ra in l. cu. qd decem. §. codi. ff. de le. iij. cōsequens vero pbat. p. l. qd
vero. ff. de codi. et leges in hoc loquuntur expresse per text. in l. lueri.
§. qd qd. ff. de leg. iij. et text. in l. lueri. §. si. ff. de leg. iij. et etiam in l. aus
rel. §. si. ff. de li. le. quibus non esset possibile rñderet: ideo cum hac
sola Bar. ptranseunt cōter doct. ¶ Ex quo habes duas conclusio
48 nes: quarum prima est ista: Confessio facta in vltima voluntate
in preiudicium testator vel heredi non nocet: neque pbat. ¶ Secunda
49 conclusio: si confessio testatoris in eius preiudicium emanans has
beat annexum iuramentum talis confessio plene pbat. ita ex premissis
collige has duas conclusiones. prima ergo conclusio probat vltra bar
to. per text. in l. si fundum sub conditione. §. si liber. ff. de leg. i. plus dis
cit Bart. in d. §. codi. quod si testator in sua confessio dicat et ita iurauit
hanc non iurare: nec iurauerit: si talis confessio plene pbat. et hoc pba
tur per text. in d. §. codi. fin. vna lect. ¶ Querit ulterius: testator
in sua confessione est confessus se esse usurarium: quod dedit ad usura

Pet. et Mar. et confessus est restituere vsuras: postea liberatus
est: et conuenitur ab illis: a quibus exorsit vsuras: ut eis restituat:
et hoc probant per suam confessionem in testamento emanatam:
et ipse dicit ego renoco confessionem meam: quia fuit emanata in
vltima voluntate: et potest vltima voluntas renocari quandocumque
vsq. ad mortem: et ideo eam renoco: ut in l. iij. §. si. ff. de adi. lega. et
in l. cum hic status. §. penitentiam. ff. de do. inter vi. et vro. Contra
dicunt creditores in vltima voluntate potest contrahi: ut in l. heredes
palam. §. si. ff. de testa. et in l. iij. §. si mulier. ff. de lega. iij. vna
de licet ista confessio fuerit emanata in vltima voluntate tamen
fuit actus inter viuos: qui non potuit renocari: ut in l. si. C. de
act. et obi. In premissis queritur quid iuris: et respondeo secun
dum Barto. in d. §. codi. aut illa confessio fuit emanata creditore
absente: et tunc talis confessio censetur esse pars vltime voluntas
tis: et ideo talis confessio poterit renocari. nam vltima voluntas
non requirit presentiam eius: in quem confertur dispositio. ut in
l. cum patet. §. dispositionis. ff. de leg. iij. et hoc est verum: nisi notas
rñs recepisset illam nomine creditoris absentis: cum tunc esset
questum ius creditoris nec posset secundum eum renocari: aut
talis confessio emanat presente creditore: tunc nunquam potest renos
cari: quia tunc censetur actus inter viuos: ita not. Bartol. vbi. §.
¶ Queritur iuxta premissa de alia vtili. q. maritus confitetur se
habuisse centum et causa mutui: vel causa dotis ab vxore sua: et
ita iurauerit: queritur nunquid mulier potest repetere preteritu
confessionis et nutrimenti: determinat Bartol. quod non in d. §.
codicillis. et est ratio quia confessio emanata in vltima voluntate
in fauorem persone incapax censetur emanata in fraudem: et est
nulla: ut est text. in l. qui testamentum. ff. de probatio. et in l. cum
quis decedens. §. titia honestissima. ff. de lega. iij. sed inter vxorem
et virum est prohibita donatio: ut in toto titu. C. et ff. de dona. inter
virum et vro. ergo et. Idem si testator diceret in testamento. scito
te heredes mei quod debeo centum tali filio naturali: que mihi
mutuauit: et ita iuro. nam talis confessio foret nulla non obstante
iuramento: quia est emanata in fauorem persone incapax scilicet
et filii naturalis: qui est incapax bonorum patris. ut in toto titu.
C. de natura. liber. sed solet esse differentia an confessio sit eman
ta inter personas prohibitas: siue incapaces: vel alias personas
capaces: quia in priori casu confessio est nulla etiam interueniens
te iuramento secundum Barto. in d. §. titia. et secundum Barto.
in l. generaliter. C. de non nume. pecunia. posteriore vero casu
confessio simplex non valet quod ad probationem: si autem inter
ueniat iuramentum tunc bene valet: ut in dicto. §. codicillis.
¶ Non dimittendum est tractare de virtute precepti: solet enim
fieri confessio in iudicio: ut soluat infra decem dies: ut est mo
ris per. l. si debitor. cum gloss. sua. ff. de iudic. vnde quero tunc
quid si quis confessus in iudicio se debere iudex possit precipere
ut illa soluat: et tale preceptum facere in die feriato ob hono
rem dei: respon. quod sic. ita tenet Angel. in dicta. l. si debitor. §. re
a tali precepto poterit secundum Angelum ibi appellari. Idem
si talis confessio dicitur interlocutoria: non autem diffinitiva.
E. ij

¶ Quia iuris. Vide do. Alex. d. imo. in l. si. ff. de solu. et Abba. in c. si. d. suc. ab intesta. pe. col. in ver. §. circa pācta ubi testet cū Bar. et ibidem etiam vide Hygo. de butt.

¶ Confessio in iudicio. Adde an ex confessione de qua hic in iudicio facta comitatur actio. et qualiter ap. pellet. p. l. do. ro. sing. rñi. in c. ex confessione. Celsus.

a ¶ There
dis. Ad fe
li. in c. cau
tionum. colu.
versic. secun
da declaras
tione. in pñ.
quarta de
claratio de
fide instra.
b ¶ Se esse
usurarium.
Vide hoc
pañ. in c. d
ilect. nu.
xix. et qd sibi
posui in ad
di. ad ipm in
d. confessus e
de ista. diri
in apost. ad
Bal. in l. rō
nes. num. ij.
in ver. dicto
testoris. C. d
probatio. et
in addit. ad
Bar. in l. cu
qd decedēs.
§. codicill. nu
me. ij. h. hec
faciunt ad. q.
I apost. i. co.
versic. cu. ff.
leg. iij. Cel.
num. fol. 173.
in iur. de dam. et q. colla. 5. fol. 44.

¶ Propter
quas iudex
sedet ad ba
cum. Adde
ad ppositu
eorum q hic
dñr et de il
loru veritas
te panor
m. in capi
er parte. nu
me. rvi.

¶ Et p
bata. Tñde
que late diz
ti in apostil
la. ad bonis
faciū vitali
linē de mā
tua in suo
pēmo tras
ctatu male
fi. vbi posui
ad hoc. vii.
limitatio
nes 2 adde
domi. Jaso.
may. instit.
de arbi. in
§. si minus
in xli. in ea.
glos. ibi si
ne. 2 pari. d
puto i tra.
sudi. in ver
fic. iudex. et
Joan. an. in
c. de sen. 2
re iudic. in
vj. Jñno.

¶ Adverte tamen: quod illud quod solet dici confessionem esse factam in iudicio debet intelligi quod confessio dicitur emanata in iudicio: si est emanata super causa de qua est questio propter quos iudex sedet ad bancum: alias si quis confiteretur in iudicio non diceretur confessio emanata in iudicio. ita singuli dicunt. Antio. de b. in c. fin. §. de confes. quod est notandum: propter quod inferit ipse Anst. si quis occideret hominem in iudicio non poterit iudex eodem iure nisi fiant probationes: propter quod iudex non sedebat ad bancum. contrarium Joan. andr. ibidem. et Joan. de imol. idem tenet Angel. in l. §. ff. de ser. dicentes: quod sine alijs probationibus poterit iudex eodem iure: quia hoc est sibi notorium: et etiam alijs: tamen requiritur unus casus specialis: et etiam singularis in quo iudex secundum conscientiam suam iudicatur secundum quod novit tanquam privata persona glo. est singula. in l. c. qui 2 aduer. quos regulariter autem iudex debet iudicare secundum allegata et probata. vt in l. illicitas. §. veritas. ff. de offi. pñf. Pro complementis istius materie confessionis addo supradictis. in quantum dicit confessionem nocere confitenti verum est nisi emanata sit per errorem. 1. quia confessio emanata per errorem potest renocari vsq; ad sententiam. vt in l. error. c. de iur. et fact. ignoran. 2. Pro veritate inuestiganda duo sunt videnda. primum an confessio facta possit renocari. Secundum vtrum in renouatione sufficiat probare rem aliter se habere. Circa secundum dicitur: aut quis vult res uocare confessionem sui procuratoris: vel administratoris: et tunc sufficit rem aliter probare se habere: et erit confessio renouata. ita tenet glo. in l. certum. §. sed ad ipsos. ff. de confes. aut quis vult res uocare propriam voluntatem: et tunc aut confessio emanauit in facto alieno. et tunc idem aut in facto proprio: et tunc aut extra iudicium. aut in iudicio. si extra iudicium: 2 tunc aut tractatur de dñs non consentientis existando. 2 tunc idem alias debet probari error nec sufficit probare rem aliter se habere. Si autem in iudicio circa preparatoria: et tunc lit. contestata. potest renocari etiam nullo probato errore: nec probare rem aliter se habere secundum Angel. in l. is qui se obtulit. ff. de rei ven. Si autem circa decisoria: et tunc debet probari error: 2 sic hoc probabitur si probat se esse ductum per suam aduerfarium: ad sic constitendum: vt in l. §. in fi. ff. quando ac. de pe. est an. Circa primum vtrum confessio poterit renocari. dic aut est emanata circa preparatoria: et ante lit. contestante vtroque: et tunc poterit renocari. vt in l. is qui se obtulit. Idem si confitente ignorante. Si autem circa decisoria: dic aut emanauit sciens: et tunc non potest renocari. idem si ignorans per ignorantiam iuris. quia igno. i. non presumitur. vt in l. heredes ab eo. §. fin. ad treb. aut errat in facto propter leuem culpam: vel sine culpa et tunc potest renocari vsq; ad sententiam. vt in l. error. hec sunt verba Barto. in l. non facit. ff. de confes. qui ponit hanc doctrinam per verba tamen pñ. a: eandem ponit Joan. de imol. non faciens mentionem de Barto. in c. si de confes. et de renouatione huiusmodi confessionis videte in l. de estate. in §. iusta. ff. de inter. act.

De depositione testium.

¶ Tactis scripturis. Idem no. quod hic Bald. in repe. l. ii. vers. sed nunquid. ff. de iureiuran. Alexan. de imol. in l. ait. pñor. §. fin. eo. tu. Fel. in c. fraternitatis. post Abba. ver. 2 aduer. de testi. 2 in c. ius. vers. si ex de testi. etiam si esset epe. vt ibi per eos. Quod est verum quando solenniter iuratur puta ex forma iuris: vel statuti: tunc enim debet testis iuramentum prestare tactis corporaliter enange

Testium depositio consti

tur ex duobus. scilicet dicto testis: et ex iuramento nec vnum valet sine altero: vt in c. fraternitatis. §. de testa. 2 in l. iurandi. c. de fess. si ceteras partes possint renuñare iuramento testium: ita qd si iuramentum eorum simpliciter verbo. vt est casus. in c. ius. §. de testi. 2 est glo. §. ff. de ser. in l. §. secus in iura. calu. quod per expressam partium intentionem non potest remitti: vt l. ii. §. quod obseruari. c. de iuramen. calum. et est ratio differentie: quia iuramentum testis est inductum in fauorem partium: vt testis dicat veritatem: ideo ei partes possunt renuñare. 2 Juramentum autem calumnie est introductum ad publicam vtilitatem: vt in d. §. quod obseruari. cuius vtilitati publice iuramento non potest renuñari: vt in l. ius publicum. ff. de pac. et in c. si diligenti. de foro compe. Et circa materiam iuramenti si testium veniant plura examinanda postea examinabimus que oportuna videri fuerint. Circa dictum testis quero primo: qualiter debeat iuramentum testis deferri: et que sit forma sui iuramenti respondendo secundum Bald. quod debeat iurare in hac forma: iuro dicere veritatem pro vtraque parte in tota causa super qua sum productus. ita dicit Bald. in l. presbyteri. c. de epis. 2 cle. doct. addunt communiter. quod etiam sub iuramento comprehenditur q nec odio: nec amore: nec timore 2c. postponat dicere veritatem pro vtraque parte: vt in aut. sed iudex. c. de episco. 2 cle. et deferri iuramentum tactis scripturis. vt glo. in l. iurandi. §. allegat. vñ. 2 de notariis qui examinat testes debet scribere: q iuramentum delatum fuit tactis scripturis: 2 si in depositione testium non est appositum tactis scripturis: sed solum dicitur q suo iuramento testificando dixit 2c. eius dictum non valet. ista est glo. singuli. in c. vt citra. de elect. in vj. 2 Et est ratio quare debet testis tangere scripturam in iurando: quia scripturam tangere est sollemnitas extrinseca: que non presumitur nisi appareat. vt in l. quecumq; §. si a pñpillo. ff. de publi. 2 l. sciendum. ff. de verbo. oblig. 2 Secundo quero: tot vtrum iuramentum testis debeat intervenire in depositione vel post: respondendo quod debet ante vel incontinenti post secundum Bald. in l. iurandi. §. alleg. vñ. de si testis deponeret et postmodum ex intervallo iuraret dicens: quod ea que dixi sunt vera. non valeret dictum suum: vt in c. fraternitatis. §. de testi. et in d. l. iurandi. 2 Quero tertio: quando testis potest deponere dictum suum in scriptis precedente iuramento: vt quia testis iurat dicens: veritatem: postea corrigat vnam scripturam: et dicit. dico ego

¶ Fraternitatis. Et ibidem vide Fel. in l. ii. no. et in c. cum dilecta. §. de rescrip. et vbi ibi dicitur practicatur hic Ciceroni in aliquibus officijs. 2 licet in causa cuiusdam mei

Amici esset allegatum q sic erat de consuetudine: si fuit obtentum contrarium.
 a **S**criptum. Et heri die. vii. Julij. Mil. cccc. xij. cum hic venetis essem in ca
 cuiusdam mei amici examinatus in libro examinationis testiu scribanti dicti amici
 cu mea manu deponendo scripsi. et post scriptum lz no requisitus volui cora dicto
 scribano vna voce legere: na dictus scribanus precepit me debere scribere et res
 cordatus d
 hac doctri a prout hic est scriptum an dictum tale valeat. respondeo fm Bal.
 na potui le in. d. i. iusurandi. q non quia debet deponere vna voce: vt iudex
 gisse: lz di. vident quando deponat: et quo calore et. fm Innocent. in hoc. c.
 et scriban? 8 **Q**uero quarto nunquid quelibet persona posset trahi ad ius
 dicium: vt iurare et reddere testimonium compellatur? respondeo
 sic esse d co qd sic regult. fallit in personis vetitis: vt in l. lege iul. ff. de testi. de
 scribere si ne quo latius dicam in materia depositionis. t preterea mulieres
 aliquam vim faciebat vt non possunt trahi ad iudicium vt iurent et deponant dictu suum:
 legere. Ad s imo si fuerint citate: et veniant ad iurandum et iurent: non valebit
 de qd iste eorum dictum: vt est casus in. c. mulieres. de iudi. lib. vi. debet esse
 Bene. iudex mittere notarium ad ipsas. et earum dictu cum iuramento
 va. erat mo accipere. vt in. d. c. mulieres. et si iuraret mulier dicere veritatem
 tus bona in iudicio: valeret dictum suum: quia tunc solum dictum mulieris
 rone dñ vo est nullum: quando inuita trahitur ad iudicium: vt in. d. c. mulie
 lebat lege res. in verbo inuita. t Et dicitur quis trahi in iudicio inuitus. qñ
 re sua depo b citatur fm Barto. in. l. post legatu. s. his vero. ff. de his qui. vt in
 sitione: q dig. pro qua facit ratio: quia iudicium datur in inuitu: vt in. l. i. inter
 ista est vna stipulantem. in. s. si fidei. ff. de ver. obli. **Q**uinto quero? num
 fallacia ad quid ad hoc vt valeat dictum testis: requiratur vt testis. plurimi
 regula per imperiti dicunt: q requiratur q sit citatus: quia si citatus non citat
 ista hic possi tus de p se. p dicendo testimonium: reddat se suspectu. vnde cum se
 sa sez q te ingerat officio testimonij dictum eius non valebit: vt in. l. que oia.
 sit no pos ff. de pcur. que opi. est oino falsissima: imo etiam si non sit citatus
 sit i script dictum eius valeat: vt est glo. sing. in. l. post legatu. s. his vero. s.
 deponere. et alleg. hac sniam tenet Bart. ibide eade secutus est Bald. in. l. p. b. r.
 hac limita. C. de epi. et cle. vñ pñari doct. sic distinguunt. Interdum psona volens
 ponit Bal. pducere testem requirit eum: ipsum pducit ad iudicem: dicit: dñe ius
 in. l. iusura der ego produco hñc testem: tñc valebit dictum talis testis. etiam si
 dñ. in. ff. de ope. lib. lz Sal. ibi tennent cōtra. de quo dixi addi. ad Bal. in. l. iusur
 andi. nu. iij. in apostil. in ver. Bart. sentit. C. de testi. et post Bart. in. l. i. theopompus.
 numero. vii. in ver. puto q sic. ff. de vo. potest leg. Celsus.
 b **C**itatur. Adde hac. q. p. do. Abba. in. c. in nomine domini. ver. extra gl. et h.
 videat. multa vbi posui in addi. ad ipsum. in vers. citationem necessariam. et ibi
 feli. ver. ii. casu. de test. vbi concludit Abb. q testis a parte productus quis nō sit
 citatus plene tamen probat maxime si in presentia partis et iudicis deponat: quia
 tunc cessat suspitio. de quo per dominum Baldum in. l. post legatu. s. is vero.
 ff. de his quibus vt indignis. et eundem in. c. i. de iudicis. domi. Weck. in capitulo
 lo cum dilecta. in glo. in versiculo procuratricem. versiculo ultimo. Abbas de
 confirmat. vtili vel inutili. capitulo consuevit. s. primo. de offic. delega. et de hoc
 not. Bald. in. l. p. b. r. i. numero. ix. et ibi posui in apostil. ad ipsum in ver. nec ci
 tari. C. de episco. et cleri. Celsus.

Extra. Sed qd si statuit terminus ad pbādū et pducēdū testes: et post terminū
 iudex admittat eos: an videat pñutiare tacite et reuocare pñisionem terminū.
 de do. Alex.
 de 3 mol. in
 consilio. xxx
 vii. iij. pte.
 et adde fe
 li. in. d. c. lz.
 ver. l. iij. pte.
 r. s. codez
 titulo.
Die fe
 riato. Qua
 re est actus
 iudiciarius
 qui non po
 test exerce
 ri die feriā
 to: saltē i ho
 norē dei vel
 sanctorū in
 productū vt
 per do. ffe.
 remissive. i
 c. si diligens
 ti. in vers.
 quartus co
 rolariuz. de
 fo. cōpeten.
 Aduerte ta
 men q vbi
 talis esset
 abitur vel
 per partem
 subtractur
 aut iurisdic
 tio iudicia
 esset peritu
 posset insu
 radum pres
 tare per te
 stem: vt no.
 in fi. Paul.
 de ca. l. l. ea.
 de. ff. de fer.
 et Specul.
 in eodem ti
 to. s. sequit.
 ff. pe. et ibi
 Joan. and.
 desert iuramentū. videtur ipm admonere vt dicat veritatem. vnde
 maiorē vim hz admonitio iudicis q citatio nūti: vt in. l. i. c. quo. et
 qñ in. vñ dicēs contrariū nō intelligūt. Interdū testis sine requis
 sitioe partis venit ad iudicem: et offert se velle deponere dicens se
 scire veritatem: q dicit. dñe iudex ego sum plenissime informatus
 et tñc nō valet. q facit se suspectum ingerendo se officio testimonij.
 12 **I**n criminalib? vero potest iudex pducere testes etiam parte
 nō instāte. secus in ciuilib? fm Bal. q ita no. in. l. p. b. r. i. s. alleg.
 13 **Q**uero sexto nunqd in iuramento testis debeat citari pars ad
 uersa: vt intersit iuramento testimonij. rñdeo q sic. als dictum testis
 non vñ. vt est text. in. c. i. s. de test. et in. l. iudices. C. de fi. instr. et in. l.
 gñaliter. s. eisdem. C. de reb. cre. et in. l. i. qñ. C. de test. imo plus si
 citata est pars vt intersit iuramento testimonij. et cum iurauerit testis
 neutra pars sit pñs: non valet dictum eius. glo. est sing. in. l. i. qñ. de
 testi. sup hoc dicit bñs Rapha. ful. in. l. j. C. quomodo et qñ iudex. q
 in ciuitate padue irritauit pñellus et mille dicta testimonij. **Q**uam
 attēde: q si pars aduersa est citata ad vidēdum iurare testes si nō
 interfuit iuramento: sed postmodū probat se impediatū fuisse ex ne
 cessaria cāta q non potuit venire dictū testis nō valebit: vt est ad
 14 istam in. c. in nomine. j. de testi. **Q**uero septimo tñqd testis ius
 ras in termino si tñ nō deposuit dictū suum possit deponere extra
 terminū. Quidā dicit q sic. et q vñ dictū suū. qd est falsū: tñ verū
 est q Jac. bu. in quadam disputatione sua tenebat istud p multas
 rōnes posse fieri: qñum tenet Jo. an. et Arch. in. c. pia. de excep. li. vi.
 eadē sniam t3 Bart. in. l. dāni infecti. in. s. sabini. ff. de dā. infec. quā
 sniam secut? est Bal. in. l. i. qñ. C. de testi. nisi i vno casu. nā si fletit p
 iudicē quomin? testes nō examinent? i termino: possent deponere
 15 extra? ita limitat Bart. et Bal. in locis pal. istā sniam tennit An. de
 bu. in vno casu. et Jo. de imo. in. c. lz. cā. s. eo. Si autē dñ? esset termin
 nus parti ad pbādū et ad pbātū habēdū: vt probet et probasse des
 beat: tunc in oēs opz q probet in termino et deponat. **Q**uero octa
 16 uo tñqd testes possent iurare in die feriato? Rñdeo q nō: sed bñ
 deponere possent in die feriato ob honorez dei: si iurauit in die ius
 ridicat: ista est glo. sing. in cte. iudices. de offi. deleg. **Q**uero non
 17 tñqd testis pot iurare in alio loco q in iudicio. Rñdeo q non:
 nec vñ postea dictū: vt est casus in. l. iij. in gl. in. s. sabino. ff. de test. et
 est r. nā bonū est argumētū de loco ad tps et cōtra: vt in. l. vñ. ff.
 si certū pe. Sed nō vñ dictū testis si sit iuramentum delatu die non
 iuridico: vt dixi. s. pri. q. ergo et. **Q**uero decimo tñqd iudex
 potest delegare iuramentū deferēdū testi nomine suo. Respondeo qd
 nō vnde si notarius de mandato iudicis deferat iuramentum testi
 non valet dictum suum. vt est glo. sing. in. l. hac consultiissima. s. fi. C.
 de testa. et illud idem tenet Ang. multum commendans illas glo.
 ffareor tamen quod si notarius deferat iuramentum presente ius
 dice quod tunc valebit dictum: quia tunc videtur iudex deferre cu
 sit presens. ita dicit Bal. in. l. indicamus. in. s. deferre. ff. de in li. ius
 ron. Est illud tamen moderandum quod dixi: quod iudex non pot

Concludere. Adde do. Alex. de imo. in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2 qualiter debeat de necessitate concludere. vide per eum in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2. Celsus.

Cicini sui. Adde in q. nō habitates 2 parū querentes nō arguūt l. loco sciam habuisse fm. d. Bar. so. in 2. cl. xlvij. scilicet 2 trouersia. f. scda via est. circa me. ij. pre.

Sū vici n. Ad. f. l. l. c. lris. f. de psump. 2 do. Alex. de imo. i. 2. f. l. f. i. j. parte. de h. vide Bar. in. l. i. nu. r. 2 qd ibi pos. fut in apos. ad ipm. i. f. q. i. sum vici n. f. f. cert. pet. notauit post Balin addi. ad ip. a in. l. diuerso ruz. nu. f. in apos. i. f. q. sunt vicini. C. de emaci. l. i. 2. meli. in l. data opa. nu. xxiij. ver.

Concludere. Adde do. Alex. de imo. in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2 qualiter debeat de necessitate concludere. vide per eum in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2. Celsus.

Concludere. Adde do. Alex. de imo. in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2 qualiter debeat de necessitate concludere. vide per eum in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2. Celsus.

Concludere. Adde do. Alex. de imo. in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2 qualiter debeat de necessitate concludere. vide per eum in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2. Celsus.

Probare in genere vel in specie: puta titium fore usurarium: et similia. 2 etiam ibi ponit quid si tempus est de substantia: an sufficiant ad pbandum quē possederet: vide per eum in. d. consil. xlvij. 2 vide eum in consil. xlvij. per totū. in. i. parte. 2 in quibus casibus admittantur testes singulares. vide per eum in 2. cl. lxxvj. in. i. parte. 2 in consil. lxxvj. 2 in consil. xlvij. 2 in consil. xlvij. in ea. ij. parte. i. consil. xlvij. ea. pre. 2 in consil.

De re. cre. 2 poterit in supplementum deferri iuramentum quod non posset: si essent producti plures et singulares vt supra. Nec miremini in eo qd dico partem debere alloqui testes: anteq̃ eos producat: qd hoc est permillum volenti producere testem: vt eum instruat ad deponendum dictum suum: et deponant id vt congrua ratione ita concludat dictum suum: non autem permillum vt instruat eos: vt sic dicant. ista est nota. doctrina Bald. in. l. d. 29 ta opera. C. qui accus. non pos. Et generaliter vt sciatis quis dicatur testis singularis. dicite quod vbiq̃q̃ dicta testium ex diuersitate factorum separatione recipiunt: si testes dicuntur singulares. ita dicit Bald. singulariter in. l. i. C. si vnus ex pluribus 2 sint originaliter dictam Bald. in. l. iij. f. si dubitetur. ff. quemad. test. ape. et melior. tert. q. sit alibi est in. d. l. iij. C. si vnus ex pluribus. qui testes possunt redargui singulares in casibus. r. l. 3. r. tione presentis substantie qualitatibus: quantitatibus et sic de aliis singulis. Exemplum in presenti substantia. vnus testis dicit q̃ mutauit. r. titio. alius dicit q̃ mutauit procuratori seu. Exemptum in presenti qualitatibus. vnus testis dicit q̃ vendidit feio. r. brientas vini albi. alius dicit q̃ titius vendidit. r. brientas vini ruber. Exemplum ratione quantitatibus. vnus testis dicit q̃ titius mutauit. r. florenos. alius dicit q̃ mutauit. r. florenos. feio. Exemplum in presenti loco: quia vnus testis dicit quod presens mutauit in terra Creme. alius dicit imo in terra Laude. et sic de singulis. Exemplum in presenti tempore. quando vnus testis dicit quia mutauit. r. feio. de mense May. alius dicit quod fuit de mense Septembris. isti testes dicuntur singulares: et non probant. et sic potest per alia presentia discurre: ista est doctrina Bald. in. d. l. 30 de quibus. ff. de legi. 2 in. d. l. iurein. C. de testi. Aduerte tñt quod si testes non concordant in causis sine: non tamen sunt singulares: si pure concordant in dicto. Ecce vnus testis dicit q̃ titius possedit talem fundum per. r. annos. interrogatus quomodo scit. respondit q̃ vidit eum percipere de fructibus feni et vini. alius dicit titium possedisse per. r. annos. Et interrogatus quomodo scit. respondit quia vidit ei respondere per colonos fructus. Bald. Si militer vnus testis dicit quod tale castrum habet merum imperium. Interrogatus quō scit. rñdet q̃ vidit dictū officialem istius loci vnum in eo loco decapitare. alius dicit quod scit quia vidit vnum suspendere. Istud est notabile dictum Immo. in. c. qualt. et quando. el. ij. de accu. dñt em testes deponere ad eundē rei finem per diuersa verba fm Oldra. de quo est text. in. l. sniam. C. de pe. rñde testes qui deponunt per eadem rba psumuntur subornari.

Concludere. Adde do. Alex. de imo. in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2 qualiter debeat de necessitate concludere. vide per eum in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2. Celsus.

Concludere. Adde do. Alex. de imo. in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2 qualiter debeat de necessitate concludere. vide per eum in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2. Celsus.

Concludere. Adde do. Alex. de imo. in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2 qualiter debeat de necessitate concludere. vide per eum in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2. Celsus.

Concludere. Adde do. Alex. de imo. in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2 qualiter debeat de necessitate concludere. vide per eum in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2. Celsus.

Concludere. Adde do. Alex. de imo. in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2 qualiter debeat de necessitate concludere. vide per eum in consil. in. f. parte. 2 in consil. in. f. parte. 2. Celsus.

Reprobati. Sed qd si testes dicat. notari⁹ erravit: qd nō audivimus hec **ver**
bales quedā alia de quib⁹ nō recordamur: pbāt negativam sed nō affirmativam:
qd actum fuerit satis est: qd testes dicat rē nō ita gestā: prout cātat instrumentū: s
ignoret quāsi res fuerit gesta fm do. Bar. fo. i. in 2. c. lxxi. incipi. sui psecro. vñ. cō
firmo hoc. circa me. in. ij. parte. qd nō. qd est singulare. de quo vide p cū etiā in 2.
ccxi. inc. i.

singulares. imo presumuntur concordēs. secus si aliqua extrin
seca fieret suppletio pro concordando dictos testes: quia hec fieri
nō possunt. ita tenet singuli. Bald. in. l. de quibus. ff. de legatis.
Et pro hoc habes differentiam notabilem: vtrum testes redi
cantur ad concordiam quando sunt notarij. an quando sunt di
versij. Et dicuntur diversij: qd prior casu nullam faciunt fidem: sed
evitant peritium. vt in. c. cum tu. j. de testibus. posteriori vero
casu faciunt plenam probationem fm quod sentit Bald. vbi. s.

Scire debetis tamen quia quilibet testis est singularis in cau
sa proxima et immediata sui dicti hoc modo: quia quilibet testis
qui deponit aliqua acta: puta quod titulus mutauit decem seio
interrogatus vnus testis quomodo scit. Respondit: quod vidi:
alius interrogatus etiam respondit: quia vidi: ecce quod quilibet
testis est singularis in causa proxima et immediata dicti sui et qui
libet testis certificat de proprio visu: non de visu consocij sui: et
tamen singularitas talis non habet vitare dictum testis: vt heri
dixi plene. et hec procedunt si testis deponit super affirmatiua.
Item si deponit super negatiua. Ecce pars vult probare instrum
mentum de falso: et producit testes descriptos in instrumento: et
interrogati de contentis in instrumento de quibus testis dicit
se nunq̄ interfuisse tali actui: certe instrumentum est reprobab
tum: licet vnus testis non attestetur de absentia alterius. ista
est notabilis doctrina Barto. in. l. dubitetur. ff. quemadmodum
testamentum aperiantur. ¶ Quero iuxta premissa de vna questio
ne interrogatur testis super numeratione: deponit pecuniam
fuisse numeratam in presentia ipsius testis: interrogatus quib
us presentibus respondet ipso Joanne et Martino 2c. postea in
terrogatur Joannes et Martinus: an isti viderint numerare dic
tam pecuniam: et respondent quod non. queritur nunquid
valeat dictum testis. quia dicit Joannes et Martinus fuisse presen
tes. et videtur quod non. quia ipsi de quibus testificatus est ipse
testis: dicunt se non vidisse numerare: ergo si non viderunt dictam
pecuniam numerare: non erant presentes. In contrarium tamen
determinat Joannes andree videlicet: quod tale testimonium
valeat: et teneat. stant ista simul: quod quis fuerat presens: et sa
men non viderit numerare. forte diuerterat animum ad alia: vel
loquebatur cum alio. eandem sententiam tenet Bartolus in. l.

34 j. de auctoritate tutorum. ¶ Sed quid in premisso casu: si testis
in interrogatione dicit quod pecunia fuit enumerata presente
Joan. 2c. Marti. tamen Joan. 2c. Marti. interrogati dicunt se non fuisse
se presentes. Bald. in. l. iureiur. C. de testi. format hanc. q. et sepe
accidit maxime in causis criminalibus. et dicit qd si tale est quid
qd possit adaptare presentie corpori et mentali: nunc valebit di
ctum testis primus: quia vbi. s. dictum est testem dicentem falsum

de testis negat se ita deposuisse eo. ff. de testi. Idem notui in add. ad Barto. post
eundem in. l. in eperendis. nu. vij. ver. quero an debeat credi testis in apostoli. in
ver. quod sit rescriptum. C. de fide instr. Celsus. an. l. i. in 2. c. lxxi. incipi. sui psecro. vñ. cō
firmo hoc. circa me. in. ij. parte. qd nō. qd est singulare. de quo vide p cū etiā in 2.
ccxi. inc. i.

debere puniri de falso: limitat Angel. verum in aut. de testi. si tes
tis dicat falsum per matriciam: vel sit sibi contrarius per astutiam
et dolositatem: vbi autem testis deponit falsum per errorem: vel
casum fortuitum: tunc non potest puniri: et est ratio: quia ad hoc vt
quis dicatur committere falsum: requiritur dolus: alias non dicit
tur committere falsum: vt possit puniri. casus est in. l. nec exemplū.
C. de fal. Item habemus quod quis non potest puniri de falso: do
lo qd quis etiam falsum commisset dolose: si ex falsitate nemo tes
disur. glo. est sing. in. l. d. mus. C. de fal. quam ibi sequitur Bald.

eam notando: plus dixit Spec. in tit. de notorio crimine. in. §. decē.
ver. si. qd si testis interrogatur vtrum inimicus percussit seum: et
respondet se nescire: si postmodum in articulo de voce et fama res
pondeat contenta in articulo esse vera: qd in hoc testis non est sibi
contrarius cum illud possit esse. videlicet quod nesciat veritatem
illius percussione: et tamen sciat famam esse: de hoc cum forte fas
ma sit de falso. Idem tenet Barto. in. l. de minore. ff. de questio.

35 ¶ Quero consequenter quot testes requiruntur ad quemcuq̄
actum probandum. Breuiter respondeo: qd regula est: qd duo suffi
ciunt: vt in. l. vbi numerus. ff. de testib. 2 in. c. commun negotio. j. de
testi. fallit vbi expresse requiritur in iure certus numerus requis
tus in actu aliquo veluti est in testamento: vbi septem requirun
tur. l. hac consultissima. C. qui testa. fac. pot. vt etiam in codicillis 2
in donatione causa mortis quinq̄. l. si. C. de codi. et sic de singulis:
quod videri licet per discursum longum. Et sic cum duo testes fas
ciunt plenam probationem: vnus facit semiplenam. vt no. in. l. ad
monendi. ff. de iureiur. 2 not. glo. in. l. in bonafidei. C. de re. cre. 2 idē
si causa sit criminalis fm prefatos doc. et est communis sententia.

37 ¶ Causa autem magna dicit fm qualitatem facti: 2 conditionem
personę: vna causa erit magna inter duos pauperes: qd tñ censetur
parua inter duos diuites fm Cy. in. d. l. in bonafidei. 2 Ang. in. l. si
susceperit. eo. tit. in. §. liberti. 2 glo. de indi. qd iuramentum defer
tur scienti melius veritatem: si vterq̄ tam actor qd reus pariter
scient veritatem: deservit legationi et honestiori: ceteris paribus
deservit actori: qui se introduxit semiplenam pbationē fm doc. in
locis preat. vbi autem per actorē nō esset introducta semiplena p
batio: sed sola suspecta esset pro eo contra reum: tunc ad tale iura
mentum nō denegit: sed deservit iuramentū reo ad sui purgationem:

38 ¶ Ita intelligitur text. in. c. si. de iureiur. 2 est text. in. l. si. in. §. licentia.
actus p ei⁹ forma certus numerus testium requiratur veluti in testō.
in quo p eis forma requiritur septē testes rogati: etiā si interve
nerint pauciores: puta scripta qd nō deficit nisi vnus nō pot̄ deferri
in supplementum iuramentum. ita dicit sing. Bald. in. l. ij. C. de bo
por. fm tab. 2 est rō: qd cum certus numerus p forma habeat: si de

sum. et qd
ibi posui in
add. ad dis
crum ter. in
apo. ff. ad l.
corne. de si
ca. quem ad
hoc propo
tū alle. Cor
se. sing. suis
in. §. testis.
inci. falsus
testis i caus
sa homici
di. Celsus:
b Cū illd
possit esse:
Adde. d. pa
nor. in. c. cū
causam. ver
si. sed circa
predicta. et
ibi in addi
dixi: ibi etiā
per. feli. n
pn. de test. 2
vñ ista dez
positio refe
rat ad oēs
articulos. an
no ad illos
tñ de quib
dposuit ibi
per eos: qui
concludunt
qd ad oēs:
idez tenuit
Bar. in. l. de
minore. §. si
formata. ff.
quero quid
si test. quid
hic ait. 2 s
frā. ff. de qd
ni. Celsus:

¶ Causa autem magna dicit fm qualitatem facti: 2 conditionem
personę: vna causa erit magna inter duos pauperes: qd tñ censetur
parua inter duos diuites fm Cy. in. d. l. in bonafidei. 2 Ang. in. l. si
susceperit. eo. tit. in. §. liberti. 2 glo. de indi. qd iuramentum defer
tur scienti melius veritatem: si vterq̄ tam actor qd reus pariter
scient veritatem: deservit legationi et honestiori: ceteris paribus
deservit actori: qui se introduxit semiplenam pbationē fm doc. in
locis preat. vbi autem per actorē nō esset introducta semiplena p
batio: sed sola suspecta esset pro eo contra reum: tunc ad tale iura
mentum nō denegit: sed deservit iuramentū reo ad sui purgationem:

¶ Ita intelligitur text. in. c. si. de iureiur. 2 est text. in. l. si. in. §. licentia.
actus p ei⁹ forma certus numerus testium requiratur veluti in testō.
in quo p eis forma requiritur septē testes rogati: etiā si interve
nerint pauciores: puta scripta qd nō deficit nisi vnus nō pot̄ deferri
in supplementum iuramentum. ita dicit sing. Bald. in. l. ij. C. de bo
por. fm tab. 2 est rō: qd cum certus numerus p forma habeat: si de

faciat vnus testis: non est numerus determinatus: et sic vitiata est forma. Itē in casu premisso videlicet in testamento et in similibus testes debent rogari a partibus: vnde iurans in supplementum nō potest rogare seipsum cum idem sit testis: eadem sit pars. Ideo tale iuramentum in supplementum probationis non potest deferri: quia ad legitimatorem persone. ita dicit sing. Ange. in l. non solum. §. qui alieno. ff. de procura. vnde si ego dico me procuratorem: tunc hoc probo per vnum testem: non poterit mihi deferri iuramentum in supplementum: quod est menti tenendum. Adversus tamen iudex ne tale iuramentum deferat: si non est petitum a parte: oportet enim vt pars sibi deferri petat iuramentum: nec vnde debet se offerre ad defendendum tale iuramentum: vt in l. iij. §. hec aut. ff. de dam. infec. et poterit pars petere sibi deferri tale iuramentum vsqz ad defensionem in causa: post autem minime. et iudex non tenetur deferre iuramentum: scilicet quando est petitum concurrentibus omnibus de quibus. §. et si non deferat poterit appellari: quod teneatur deferre. probat text. in l. in bonafidei. in verbo oportet. C. de re. cre. que omnia tractat pulcherrime Bart. in l. ad monendi. §. preallega. ¶ Quero vltimus nunquid testis debet esse rogatus: ad hoc vt faciat fidem. Respondeo qd non vt in l. ad fidem. ff. de testa. fallit in quatuor casibus: scilicet in testamento solutione debiti. cuius obligatio concesserit in scriptis. et in confessione creditoris consentiens se recepisse tale debitum. Item in repudio in testamento requiruntur septem testes rogati. vt in l. hac prefatissima. in princip. C. de testi. In solutione autem debiti quod precesserat vel in confessione debitoris absentis sibi solum tale debitum requiruntur quinque rogati. vt in aut. rogati. C. de testi. in repudio aut septem rogati. vt in l. vt nullū. ff. de repu. Extra hos quatuor casus nō requiruntur testes rogati. vt in d. l. ad fidem. vbi 4o glo. ponit hos casus. ¶ Queritur in casu in quo requiruntur testes rogati: nunquid presumuntur rogati nisi dicatur. verbi gratia: dicit notarius actum tali die talibus testibus presentibus et c. non dicit rogatis. nunquid presumuntur rogati. in hoc articulo fuerit op. in contrarium. puma est quod non: nisi adiiciatur verbum rogatus. hanc sententiam tenet Wyn. et Barto. in l. sciendum. ff. de verb. obliga. Eandem tenet Cy. in l. hac prefatissima. preallega. Item quoqz tenet Abb. de rosa. in aut. rogati. §. alle. quia quod testis sit rogatus: est vna solennitas extrinseca: que non presumitur. vt in l. quicunqz. §. si a pupillo. ff. de publi. iudic. tamen si in instrumēto appareat testes fuisse vocatos: quia dicatur in instrumēto presentibus talibus adhibitis: et vocatis. tunc presumuntur rogati: quia omnium testium duo sunt genera: quia quidam sunt fortuiti: et quidam rogati. vt in l. ad fidem. conuincta aut. rogati. §. alleg. sed tales testes vocati non possunt dici fortuiti: essent ergo rogati. Idē dicit Alder. in aut. rogati. §. allega. fuisse terminatum et practicum. Diuersum namqz est in tabellione: vt in d. l. sciendum. et Albe. in d. aut. rogati. qd presumitur rogatus. etiam si non sit verbum rogatus. Per est ratio: quia notarius non potest conficere aliquod instrumentum: nisi sit rogatus. vt in §. nos autem. in aut. de tabu. vnde si non presumeremus rogatum: presumeremus ipsum des-

quisque que coniectura non est capiendi in dubio: imo enim inducat delictum est obijcienda. vt in l. merito. ff. pzo socio. cum ne mo presumatur immemor salutis eterne: vt velit delinquere: vt in l. vlti. C. ad legem iuliam repe. ¶ Sed pone q testes noluerunt deponere dictum suum: nunquid possunt compelli? Respon. q sic: quia compelluntur p iudicium ordinarium: non autem arbitrum fm Albe. ita notandum in l. si qn. C. de test. nullam em habet arbitri iurisdictionem: cuius virtute posset compellere testes: sed solum habet notionem esse sibi commissum. vt in l. pzetor. in prin. ¶ Sed nunc quero consequenter et qualiter cogantur testes testificari? Respondeo q per iudicem ecclesiasticū poterunt cogi per censurā ecclesiasticā: per iudicem autem secularē compelluntur: vt in l. iij. §. adhibere. ff. de tabu. exhi. dico cogentur multam inducendo testibus. vt in l. i. §. quid. ff. de ven. inspi. vel pignobus captis coerceantur instar tutoris satisfaci nolentis. vt in §. sciendum. insitu. de satisfda. tut. hec est sententia communis docto. nostrorū: scz Barto. Bald. Cy. et Albe. Ange. et ceterorum: vt in l. si quando. §. allegata. nec potuerunt testes qui noluerunt testificari compelli per detentionem in carcerem: ita quod incarcerentur: ita dixit tert. ad literam in l. si quando. preallega. in litera ibi: non incarcerati custodia detruendi: ideo etiam Alberi. in dicta. l. redarguit etiam quosdam imperitos asseffores incarcerantes testes nolentes testificari: qui male faciunt: solent namqz statuta hodie providere contra testes testificari nolentes: vt compellantur realiter et personaliter: vnde viri ante dicti statuti possunt incarcerari tamen electo vno remediō compellendi dictos testes: puta quod compellatur realiter testis pignora capiendi: si tale remedium est sufficiens et ples ne succurratur: non tamen recurri potest ad aliud: puta ad incarcerationem: que permittitur ex forma statuti. ita intelligit Anz. gel. et glos. in l. qui restituere. ff. de rei vendica. si autem vnum remedium non plene succurrerit: tunc potest ad aliud recurri secundum Angelum in dicta. l. qui restituere. et ideo cogitur testificari etiam si esset pzetor transiens per ciuitatem ad alium locum. nam potest per iudicem compelli testificari secundum Alberi. qui ita tenet in l. si quando. prealleg. quod etiam Salco. tus in sua margarita. ¶ Attende tamen quod predicta recipiunt fallentias: nam sunt aliquę persone pūilegiatę que non possunt compelli testificari: veluti affines vsqz ad septimum gradum. gloss. est singula. in l. si femina. C. ad turpillianum. quam gloss. ibi. sequitur Angel. idem tenet Joan. de imol. in c. delictorum. §. de testi. cogen Item affines socii et ceteri: de quibus in l. lege iulia. ff. de testi. he enim persone non coguntur testificari: nisi velint: persone tamen que non admittuntur ad testificaria ob reuerentiam eorum contra quos produciuntur: non admittuntur ad testimonium: etiam si velint: velut filius contra parentes: libertus contra patronum. argu. in l. quos proba ber. ff. de posthu. et in l. aduersus. alias incipit libertorum. C. de testi. ita tenet Joan. de imola. in c. dilectorum. et ceteri docto. in l. parentes. C. de testi. he tamen persone compelluntur testifi-

a Rogas
ri. adde ffe
di. in. c. ij. §. d
testibz. et qd
ibi dicit in
apostillis. et
do. Alex. de
imo. in p. sit.
l. l. ij. pars
de
id. in l. d. §. de
et in 45 sit. 142

b Testis si
non sit vbi
rogat. Tu
vide de hoc
plene quod
posui trac.
clausularū.
in clau. con
tract. vers. a
pntibus et
et vers. et
rogatis. et
ibi qd ipoz
et et opere
tur i instrus
mētis dicta b
clausula.
Testis.

a Contra
parentes. et
de felinum
in. c. super.
de testi. in
fin. vbi etia
quid de fia
lio spiritus
li.

In cā criminali. Tu fac ad hoc ppositū regulā affir-
mativā fm Bar. soci. in suo trac. fal. reg. cccvii. qd in causa criminali ne mo pūile-
giatus cogit testificari et in foro cano-
nico. vt est ter. gl. 2. doc. in. c. dilecti. vbi posui post ponor. de testi. cor. gen. et not. Inno. in. c. j. eo. ti. et in. c. super eo. tit. a quod limi-
ta. iiii. fallē. vt p soci. vbi s. Celsus. b An lit. pre. Ita est cōis oīz do-
ctoī opī. in b locis pīfuz alleg. 2. in. c. veritatis. de do. 2. cōm. q in re. admit-
tit fallētias pīū. quas po-
nit bartho. Soci. in suo trac. fal. re. celi. inci. li. tenon cōte. Celsus. c Confe-
ter. ad de do. aler. 3. imo. in 2. sil. cc. in

carit. aliter veritas haberi non possit fm Sull. de iura. in. d. l. iulia. fm Anto. de butri. 2. Joan. imo. in. d. c. dilectorum. Ratio est ne veritas occultetur: que occultatio inducit peccatum mortale. Et nota q inter istas psonas pūilegiatas sunt etiam clerici: q non pnt cōpelli testificari: nec coram iudice seculari: nec coram iudice ecclesiastico: nisi veritas als haberi non possit. glo. est in. c. sup eo. j. de testi. cog. alia glo. est in. c. statimēdū. ij. q. vi. hac senten-
tia tenet hosti. in summa. ff. de testi. §. j. eadem sententia 3o. de imol. 4. in. d. c. dilectorum. Sed modo stat difficultas quis debet probare non posse aliter haberi veritatem: debet ne probare producere testes aliter non posse haberi veritatem: an aduer-
sarius seu testis: q est producendus debet probare aliter pos-
se habere veritatem. Anto. de but. et Dama. in. d. c. dilectorum. quos sequitur ibidem Joan. de imo. concludunt producentē tes-
tes probare debere veritatem aliter haberi non posse: quando vna persona ex istis pūilegiatis petitur debere compelli. Et ra-
tio est: qz iste persone habens ius fundatam pro se: et intentio-
nem suam fundatam a iure: q debeat tales personas non posse compellere si modo producens testes dicat aliter veritatem has-
beri non posse. hoc debet probare ipse: quia istud est fundamen-
tū sue intentionis: super quo se fundat debet probare. 1. qz nega-
tiua pposita pro suo fundamento intentionis semper debet probari per proponentē. ita dicunt docto. sing. in. c. super his. j. de accu. Et idē Bart. in. l. in hoc iure. ff. de verbo. oblig. 2. ter. in. l. quid ergo. ff. ex quibus cau. ma. In causa criminali an possint testificari 2 cōpelli: fuerit circa hoc octo opi. de quibus plene in c. dilectorum. pte. alie vbi recitatur vna distinctio Joan. cal. longissi-
ma: quā refert Jo. de imo. in. d. c. dilectorum. in fin. ideo in hoc plene non insisto. ¶ Quero vterius nunquid testes possint quan-
documqz produci: hec questio pōt intelligi dupliciter. Primo an ante possint pducere testes incipiendo. ¶ Scdo vsqz ad quem ter-
minum et an sint aliqui termini exclusiui productionis testium. ¶ Circa primū sit res. testes ante lit. conte. non possunt produci: sed possunt bene post. hec est sententia communiter omnium docto. Barto. in. l. de etate. ff. de mino. Joan. Inno. 2. Anto. de but. 2. Jo. de imol. in. c. quoniam frequenter. §. vt lite non conte. et est ratio: qz testes non producuntur ad finem instruendi iudicē: sed ad finem faciendi fidem iudici de deductis in iudicium: sed in iudicium non deducitur res deducta: nisi post lit. contesta. vt in. l. non potest videri. 2. in. l. solemus. in princip. ff. de iudi. et im-
possibile est facere fidem iudici de re anteqz sit deducta in iudi-
cium: quia oportet q ad sit res de qua habet cognoscere iudex. hec regula fallit quando testes producuntur ad perpetuam rei memoriam: quia tunc possunt prodari ante lit. contesta. fm quod dicā. ideo sunt faciendā duo membra. vnum ex parte actoris. 47 aliud ex parte rei. ¶ Quero itaqz ex parte actoris vtrū actor possit producere testes ad eternam rei memoriam ante lit. conte. Circa hoc facio duas regulas: prima sit affirmatiua: scilicet q actor ante lit. conte. potest producere testes quando timeatur de eorū morte: pēi de eorū absentia subitanea: et in eius pote-
state nō

state nō est agēdi. hanc regulā ponit Inno. in. c. significauit. de testi. et Ange. in aut. testi. §. si. Ex hac regula sequit q si non timeat de morte testium: vel de eorū absentia: q actor nō possit producere testes ante lit. conte. Scdo sequit ex hac regula qd etiā si timeatur de morte testium actor pōt pducere testes ante lit. conte. quia non est in eius potestate agendi: cū vero sit debitu in die: vel sub conditione non potest agere ante diē vel conditionis euentum. vt in. l. j. in si. ff. quando dies vsufri. leg. cred. Tertio sequitur ex hac regula: q si pēder ex arbitrio alteri an actor agat: qd actor poterit testes pducere ante lit. contesta. ita tenet Ange. in. d. §. fin. 48 Scda regula negatiua sit ista: actor non pōt pducere testes ante lit. cōte. ad eternā rei memoriā: si est reus presens et timeat de morte testium. hec regula fallit si reus comparuerit et oppo-
nar exceptionē que impedit lit. conte. nā tūc pōt pducere actor testes ad ppetuā rei memoriā: qz cum talis exceptio rei inducat mēra lit. conte. pinde est ac si actor nō haberet potestatem agendi: quō casu reuincimus in primā regulā affirmatiuā. Scdo fal-
lit vt dicebam. §. qn agere ex parte actoris depēdet ex alieno ar-
bitrio: nā tunc possunt prodari testes ante lit. contesta. hec sunt ex parte actoris. ¶ Ex parte autem rei sit affirmatiua. s. vtrū reus possit testes pducere ante lit. contesta. facite duas regulas. prima sit affirmatiua: vbi reo competit exceptio: que nō habet vim actio-
nis vt est pprie natura oīm exceptionū semper ante lit. contesta. etiā si non timeatur de morte testium pōt eos pducere. vt est ter. in c. significauit. 2. c. abba. de testi. ratio est: quia nō est in potestate rei q conueniat. vt in. l. pure. §. fin. de doli. except. 2. hoc ibi tenet Ange. in. d. §. si. vbi etiam determinat id quod §. diri. ex parte rei poterunt publicari dicta testium etiam ante lit. conte. et ita dicit seruari communiter allega. Inno. in. c. tenentem. in. c. significas uit. §. allega. secus dicit Ange. in dicto. §. si. quando testes produr-
untur per actorem ante litē contesta. quia non publicabuntur: imo reseruatur publicatio testium prope sententiam ante con-
clusionem in causa perinde ac si recepti forent lite contesta. ita no. Barto. in. l. iiii. in. §. pte. ff. de damno insec. vbi tradit istam materiam testium examinandorum ante lit. contesta. ad eternam rei memoriā: sed non ita plene: et ita clare secundum Inno. pū-
blicatio testium aliter fiet hoc modo: quia citabit aduersa pars ad videndum fieri considerationem: et siue venerit siue non: fiet publicatio hoc modo: quia iudex interloquitur fidem adhibens dam esse talibus testibus. Et postea notarius pōt dare copiam partibus. Ita tenet Inno. in. c. significauit. et Angel. in dicto §. fina. tales tamen testes non pteudicabunt alie persone: nisi illi presentibus: contra quos recepti secundum prefatos docto-
res vbi. §. et nimirum: quia alia persona non est citata ad viden-
dum iurare testes tales. ergo 2c. Attendendum tamen est: quod licet dicta testium producta per actorem nō sint publicanda ante lit. contesta. possunt tamen vtrāqz parte consentiente publica-
ri secundū Inno. in dicto. c. significauit. ¶ Secunda regula ex parte rei sit negatiua et talis: reus cui competit exceptio per modum actionis non potest producere testes ante lit. contesta.

ij. pte. vbi ponit in isto casu sufficit citatio ad domum. et festi. in. c. cū i. et. a. de re iudica. ibi. idem in tes-
tibus. et. d. Barto. soci. in consil. ccc. xliii. incip. considerata ver. iiii. cons-
tra eum tes-
tem. in. ij. parte.

ad eternam rei memoriam: ut in actore dicimus veluti in excep-
ptione non nume. pecu. ratio huius regule est in promptu: quia
quando reo competit exceptio per modum actionis in potesta-
te sua est quando eam opponat. ut in aut. hanc querelam. c. de
non numerat. pecu. Circa predicta quero quoniam producuntur tes-
tes ad perpetuam rei memoriam ante lit. contesta. nunquid ad-
uersarius debeat personaliter vel ad domum citari. Dñ. in l. iij. §. qui
absens. ff. de dam. infect. tenet quod citetur personali-
ter. et Cyn. in autenti. si dicatur. c. de testi. tenet etiam quod cite-
tur personaliter. Joan. and. autem in quadam disputatione tes-
tetur contrarium: hec eius opi. probatur directe ad literam. in. c.
quoniam frequenter. in princip. ut lit. non contest. Barto. autem
in. l. iij. §. prior. §. alleg. facit vnam suam distinctionem distin-
guendo quia eius distinctio mihi non placet: ideo eam referre
non curo. et ideo Angel. in dicto. §. placuit. sequitur sententiam
Innocen. optime loquentis: qui voluit partem aduersam perso-
naliter citari debere. et hoc per text. in dicto. §. fin. in verbo moni-
tum: et hoc verum scdm eum si oporteret citari personaliter in-
curreretur maximum preiudicium: quia tunc sufficiat citari ad
domum. ita dicit Innocen. in. c. significavit. hec opi. placet Ange-
lo. et dicit esse equam in dicto. §. fin. et ideo si aduersa pars non esset
in ciuitate sed esset in villa: deberet citari personaliter: quia hoc
non est magnum preiudicium. Si autem aduersa pars esset in
netijs in longinquis partibus: ita quod eius spectatio esset du-
biosissima: tunc sufficeret citari ad domum solite habitationis. Cuius
non omitto quod dicit Angel. multum eleganter sequens Inno-
cen. et Joan. and. in dicto. c. quoniam frequenter. ut lit. non conte-
statur. quod in causis summarijs matrimonialibus et spiritualibus
veluti est absolutio a iuramento: quod quis interposuit de non
repetendo vsuras possunt produci testes ante lit. contesta. quia in
istis non requiritur lit. 2te. Id est in excep. emergente ante lit. con-
te. quoniam super illis poterunt produci testes: cum super illis non
contestet lit. Idem Ang. in. d. §. id est Alb. in. d. aut. si dicatur. idem
Bar. in. l. de etate. ff. de minori. et ideo si altera pars opponit con-
tra iudicem: quod non est iudex competens: super ista exceptio-
ne possunt produci testes: vel si altera pars opponit contra alter-
am ante lit. contesta. quod non potest stare in iudicio: quia infa-
mis: vel quia minor: super talibus exceptionibus possunt pro-
ducere testes ante lit. conte. Cuius de vno termino excludens
te probationes testium: videlicet termino procedente lit. contesta.
nunc restat videre de illis alijs terminis testium producendis
et conclusis: et inter alios. iij. inuenio oportunos: et frequen-
tatos quotidie ex quibus excluduntur testium productiones.
Primus est didicisse testium testificata. Secundus est publica-
tio testium. Tertius est numerus productionum. Quartus est
causa conclusio. Circa primum quero quando quis dicitur
didicisse testificata. Respon. quod quis dicitur didicisse testi-
ficata quando habuit penes se librum attestationum: et legi-
t illum et diligenter est percunctatus: vel per alium sibi legi fecit
vel si aduersario suo recepit attestationum informationem: si

illic diligenter intellexerit: vel prospererit procurator: vel aduoca-
tus. hec probantur ad literam in. §. quia vero. in aut. de testi. Ex
quo sequitur: quod si quis perfunctorie vel cursorie discursisset
per librum attestationum. non diceretur didicisse testificata nisi di-
ligenter fuisset percunctatus: et illas intellexerit secundum Ange-
lo. in. d. §. quia vero. et sic omnes doct. concludunt per. d. §. quia vero.
prealleg. non admitti testes postquam quis dicatur testificata didicisse:
licet huic sententie obstat tex. in. l. officium. ff. de rei ven. ubi ad-
mittuntur probationes: postquam actor suam intentionem monstra-
rit. Similiter ob eadem ratione. l. exceptionem. c. de proba. secun-
dum doct. resp. q. postquam didicit quis testificata: et etiam post publi-
cationem testium admittitur probatio per instrumenta: sic loqui-
tur. l. officium. §. alleg. Ratio est: quia nullus est timor subornatio-
nis legisse productionem instrumentorum. Ad l. exceptionem: res-
pondetur quod post publicationem attestationum super intentio-
ne actoris: et sic postquam didicit testificata potest reus producere tes-
tes super sua exceptione. et ita tradit pro sua doctrina Joan. and.
§. de testi. quod est intelligendum secundum Ang. tam si intentio
rei non est directe contra intentionem actoris: verbi gratia: actor
probat. et causa mutui: reus opponit excep. pacti de non peten-
do: et sic exceptio solutionis tunc poterit reus producere testes su-
per sua exceptione. ubi autem intentio rei esset directe contra in-
tentionem actoris: non potest reus producere testes super sua in-
tentione directe contraria. Exemplum: actor petebat. et causa
mutui: reus opponit exceptionem quod nunquam publicatis at-
testationibus actoris super articulo quod mutuauit illa. et publi-
catis illis non audietur reus volens producere testes super artis-
culo suo: videlicet quod non mutuauit. ita concludit Ang. in. d. §.
quia vero. non premitendo vnum quod si iudex examinatores testi-
um aliquod ex capitulis porrectis: dolo vel negligentia omiserit: quod
etiam publicatis attestationibus poterunt testes produci super. c.
omisso. text. est in. c. per tuas. §. de testibus. nec mirum: quia super
capitulo illo non dicuntur publicate attestationes neque didicisse
testificata. Preterea est aduertendum quod etiam post publicatas
attestationes et postquam didicisse sint testificata potest iudex ex officio
suo compellere testem. ut aliquod addat: vel aliquid aliud depo-
nat. Ad instantiam autem partis hoc non licet: nisi in hoc solum
ut reddat causam sui dicti: ut est gloss. singu. in dicto. §. quia vero.
inmo plus secundum Albe. in. l. solum. c. de testi. et iudex officio
suo etiam post publicatas attestationes potest testes non sufficien-
ter examinatos retro examinare: ut in. c. cum clamor. infra de tes-
tibus bene verum est postquam testis dictum suum perfecterit sponte et
de per se potest iterum incontinenti redire: et deponere antequam
sit locutus cum parte secundum Angelum in dicto. §. quia vero.
Nota quod vbi quis testis redierit ad instantiam partis vel
sponte de per se ex officio iudicis debet iterato iurare: nec prius
testibus in. c. fraternitatis. hec omnia vera sunt in eadem instan-
tia. Quero nunquid attestationes facte in vna instantia pos-
sunt produci iterato in alia instantia super illiusmet capitulis

a Attesta-
tionu. Si sit
ho solers ut
p. feli. in. c.
constitut. et
ibi dixi in as-
post. ad par-
nor. post euz
nu. 3. in apo-
i ver. penes
partem. et in. c.
vltima tertiaz
§. de testi. et
d. Altera. de
imo. in consti-
lry. iij. pte.
et in 2. cu. i.
par. et Pau.
de ca. 12. p. 2.
inci. clarum a
est in iure.

a In. e.
cu clamor.
Et ibidem
vide feli. et
adde f. r. a.
aret in. l. iij.
de duobus
reis.

in. g. b. v. l. i. j. guero n. d. p. l. o. f. o. l. 167.

Testium depositiones.

de testi. Cellus.

a ¶ Ad matrimonium dendum. Sed ne tunc poterit dissolui tale matrimonium vide not. consi. Maria. foz. in consi. xxiij. inci. circa prin. in ver. cu. igit. in. j. parte. b ¶ Pro patre. Adde feli. in. c. super eo. cl. ij. in. f. j. de testi. 2 do. Alex. de inola. in consi. xxiij. in. j. parte. ubi etiam quid de genero pro socero. et in consi. lxx. in. j. parte. 2 in consi. lxxvij. in prima parte.

c ¶ Et vxor. vide feli. in. c. in literis. j. de testi.

d ¶ Spiritualis. Sed quid econtra an filius spiritualis pro patre spirituali vide

feli. in. c. cu. natus. in. v. 2 in qua. f. de testib. Et nuq. copas ter repellat a testimonio vide. d. alex. de imo. i. co. fil. cl. ij. in. ii. pte. 2 in consi. cl. ij. l. ij. pte.

e ¶ In com muniōe. Tu dic. Quier post Theori a cam Bal. in l. parentes. c. de testib. q. Quis frater possit testificari pro fratre salte in civilibus et in aliquibus casibus

in criminali b ¶ ut no. in. c. l. teras. de pre sumpt. et in apostil. seq. q. si colabiz tat cum fratre. no. pote rit testificari pro eo quia cohabitatio aliquid ope ratur ita q. propter maiorem affe

admittuntur ibi testes de auditu. text. est in. c. licet ex quadam. de testi. Si aut esset q. vtrum esset tractatum matrimonium. an ne sic esset questio super facto esset non indistincte admittuntur p filijs. nam si iuuenis qui dicitur contraxisse matrimonium cu mu liere quadam. 2 iuuenis sit potestior. honorabilior. vel amicitia po tior. pater vel mater mulieris no possunt esse testes asserentes matrimonium esse contractum. q. parces ppter affectione quam ha bent ad filium ut sit bn maritata in filie fauore testificarent. vt est tex. in. c. sup. eo. j. de testi. si in essent aliqui ex parte mulieris. que preponenda esset. quia foret nobilior iuuenis. et iuuenis ditior. vel mulier esset nobilior et iuuenis potentior. tunc iudex habebit ar bitrari fm qualitatem persone 2 conditionem an debeat parenti bus adhibere fidem. an ne. fm do. in. d. c. super eo. poterit etiam iudex arbitrari si cognouit virum nobile fuisse philocaptum de aliqua muliere plebeia ardentissimo amoris ita qd fauore amoris facilius deduci poterit ad matrimonium dendum. fm Jo. de imo. in. d. c. sup. eo. Ubi aut esset equalitas inter viru 2 muliere. tunc parces possunt testificari pro filijs matrimonium esse dptum. 2 ideo bona cautela est. q. cum reperitur vnus iuuenis stupialis se viam puellae. et sint eiusdem qualitatis masculus 2 femina. ne puella dedecus patiat. parentes testificent matrimonium esse con tractum. q. poterunt testificari in iure. et hoc quod ad ius. fori. quo aut ad ius. poli. non enitaret aie periculū et periuriū. ¶ Quarto casu fallit in testimonio filij militis in militia de castres. peculio testantis. q. pater pot esse testis in tali testio. vt in. d. j. per. Trium.

94 ¶ Filius autem in vno casu pot esse testis p patre. vtz qn in illa ca qua testificet filius nullu commodum acqrit patri. neq. ipsi. vt puta si ip. est pcurator in ca alicui filij. et testis poterit i ca ista p clientulo patris. non econtra fm Bart. si filius est pcurator. pater non pot esse testis in illa causa in fauore clientuli filij. ita determi nat Bal. in. d. j. p. contrariu. 2 fuit prior sentia Ja. de are. 2 ideo p. die dicebat Stephanus de quilonis no posse esse teste in ca qua ha debat antonellus gabozota cuius pcurator erat dominus petrus filius d. stephani. ¶ Claru est filios p parces etia volentes no pos se testificari. q. hoc est introductu ob reuerentia paternā. cui non pot renuntiare. in. d. l. parces. ¶ Alii 2 vxor. no possunt esse tes tes p se nec p se. p se rone affectiois. econtra se rone reuerentie. glo. 9 test. in. d. l. parentes. ¶ Contrariu. d. Bal. in patre spuali. qui pot esse testis 2 p filio spuali. ita dicit ipse in. d. l. parces. Balolinus autē quādam. trit non pot esse testis. post autem sicut in. d. l. parces tes. quam sequuntur cōmuniter doct. per Bal. in. d. l. parentes.

Testium depositiones.

So. lviij.

clm 2 dilectionem quem ob id habet. quod frater semper testificaretur in com modum fratris. ita putare dicit Bald. in alleg. l. parentes. per casum que in hoc dicit sing. idem Bald. in. l. ij. vt allegas. c. de ca. pecu. lib. rj. 2 ibidem voluit in. l. j. C. de epis. 2 cle. 2 in tract. de duo. fra. And. barba. in. c. repellantur. de accu. 2 Anto. Cose. sing. suis in ver. testis. incip. licet frater. Cellus.

a ¶ In. c. cu. oporteat. Et ibidē vide feli. in. v. mo. cu. plu. seq. 2 in q. casibus possit

98 ¶ Circa autem fratre an possit esse testis p fratre dic post mul tas opiniones hanc esse cōm. Quod si fratres sint in communio ne. siue viuente patre. siue eo mortuo non possunt esse testes in ter se. hoc ratione domesticitatis que repellit testes. vt in. l. ij. C. de test. ita tenet Ant. de bu. in. c. cu. oporteat. de accu. 2 refert Al. be. tenere 2 sentit glo. 2 Bal. in. l. parentes. ¶ Item frater non po test esse testis pro fratre si causa sit magna et civilis. vel sit crimi nalis. saluo vbi frater esset accusatus. quia tunc frater potest esse testis pro fratre ad innocentiam suam excusandam. ita tenent do cto. in dicta. l. parentes. 2 maxime Bald. mihi autem videtur mas gnum dicit. q. frater admittatur in causa fratris 2 alij affines res motiores non tamen no possunt recedere ab eorum sententia. quoniam frater potest esse testis pro fratre. et maxime si frater est testis instrumentarius. Et idem in alijs testibus. qui prohiben tur testificari eo ipso. quod sunt instrumento rogati valet eorum testimonium. ratio est. quia intelliguntur approbati per partes eo ipso. quod patiuntur eos scribi in instrumento. ideo bona cau tela. quod cum sit instrumentum. quis accipiat testes de suis pa rentibus et affinibus. Innocent. in. c. cum canonici. §. de offic. de leg. dicit fratrem testem esse posse pro fratre. si est adeo bone vite. quia si est religiosus sancti francisci de obseruantia. sancti do 99 mini de obseruantia et similibus. ¶ Est tamen vna differen tia quo ad contradictionem testis vtrum sit testis instrumen tarius. vel sine scriptis. quia conditio testis instrumentarii ad hoc vt possit facere fidem inspicitur. tēps. in quo descriptus est in instrumento. ¶ Si autem est testis sine scriptis. tunc eius con ditio (vt possit esse testis) inspicitur tempore productionis. vt in. l. ij. §. de. ff. de carbo. edic. 2 ita tenet Barto. in. d. l. j. C. de testamē tis. sed melior cautela est. q. testis sit instrumentarius. q. mox sit testis instrumentum fidem facit. glo. est in. l. ij. in. princ. et in. §. j. ff. quemadmodum test. ape. et est tex. in. c. j. de fide instr. 100 men. ¶ Circa predicta adde vnum nota. dictum Barto. 2 quoz tiescung. quis prohibitus est esse testis p aliquo inter duas per sonas. pro quibus debet habere eandem affectionem. tunc pote rit esse testis et valebit eius testimonium. vt est text. in. l. iij. §. j. ff. de ritu nuptiarum. et ita in. l. i. testamento. in. §. per contrar rium. §. allega. Et sic in casu in quo frater non potest esse testis pro fratre. poterit esse testis pro vno fratre contra alium fra trem. Ratio est. quia cessat causa prohibitiua testimonij. que est quod frater repellatur a testimonio pro fratre propter affectio nes quas habet erga fratrem. cum frater presumatur habere idem pietatem affectionis erga alios duos fratres. Quod au tem dictum est de affinitate venit intelligendum. scilicet affini

2 quādo nō et qn inuit vide p eū in c. literas. in ver. in gl. cū plurib. seq. 2 in ver. vlt. de presum. 2 in. c. literas. persic. fallit vj. j. de testi. vbi etiam Abb. num. iij. 2 do. Al. pā. de imola in. §. fil. xviij. in. j. parte. et in consi. lxx. in. j. parte. et quid de for roze an pos sit esse testis p fratre. vide de do. Alex. de imo. i. co. filio. xxiij. in. ij. parte. Cellus.

b ¶ Et affi nib. Et hoc idem tenet feli. in. c. cu. inter. de ex cept. ibi. ad idem. vbi po nit eandem cautelaz. de quoride om nino cose. sing. suis. in. §. testis. in. c. licet. pa ter. Cellus.

in. d. l. i. §. de. ff. de carbo. edic. 2 ita tenet Barto. in. d. l. j. C. de testamē tis. sed melior cautela est. q. mox sit testis instrumentum fidem facit. glo. est in. l. ij. in. princ. et in. §. j. ff. quemadmodum test. ape. et est tex. in. c. j. de fide instr. 100 men. ¶ Circa predicta adde vnum nota. dictum Barto. 2 quoz tiescung. quis prohibitus est esse testis p aliquo inter duas per sonas. pro quibus debet habere eandem affectionem. tunc pote rit esse testis et valebit eius testimonium. vt est text. in. l. iij. §. j. ff. de ritu nuptiarum. et ita in. l. i. testamento. in. §. per contrar rium. §. allega. Et sic in casu in quo frater non potest esse testis pro fratre. poterit esse testis pro vno fratre contra alium fra trem. Ratio est. quia cessat causa prohibitiua testimonij. que est quod frater repellatur a testimonio pro fratre propter affectio nes quas habet erga fratrem. cum frater presumatur habere idem pietatem affectionis erga alios duos fratres. Quod au tem dictum est de affinitate venit intelligendum. scilicet affini

¶ De domesticis. Vide de. Alex. de imo. in cōs. xix. z in cōs. xxiij. in. iij. par. vbi pōt nūd quid in pōdo matrimonii. z in cōs. v. in. j. parte. z in cōs. xxiij. ea. parte. z in cōs. xxiij. in ea. parte. z in cōs. cxi. in. iij. parte. z in cōs. xxi. in. iij. parte. z in cōs. cxi. ea. parte. vbi si mercenarij sint idonei testes. Et quid de indeis an z qñ testis ficientur. vide feli. in. c. indei. j. de testi. z qd de indeo cōuerso an ob crimē postea cōmissum repellat a testimonio. vide pēu. in. c. testimoniu. v. vj. cludo. j. de testi. z qd de cano-

nico p cano nico. Vide feli. in. c. cū R. canonic in. f. s. de of. deleg. z an scholaris p

scholaris p tate durate. ea autē dissoluta potest esse testis talis affinis. z est omni exceptione maior. Idem tenet Angel. in. l. cui eorum. g. affinis natis. ff. de postu. et in. l. sed hoc ita. ff. de re iudic. Item statuta in vxoze quo ad testimonij requisitionem vendicat sibi locum in cōcubina scdm doct. in dicto. g. parentes. quia vxozi non differt a cōcubina nisi quo ad honore. et in. litem legatō. g. parui. ff. de les

ge cōmuni. ¶ Hunc est videndum de secunda specie testium re pellēdōrū. scz ratione domesticitatis. domesticis appellantur fam mliaries: coloni: mercenarij: serui: liberti: z ascriptiti. ita not. glo. in. l. present. in. f. sane. C. de his qui ad ecclē. confu. bene facit tex. in. lant facta. g. furta. ff. de penis. z text. in. l. pūde. ff. de questio

¶ Quero ergo primo nunquid familiaris potest esse testis in causa p dñō suo: diuerse fuerunt opi. z que tenenda est: talis est q si est famulus alicuius magni domini: velut cardinalis: quem famulum non est verisimile deitare: ita quod habeatur pro hone sta persona talis bene admittitur in testem. Si autem est famu lus alterius persone: veluti sunt famuli scholarium: vel alterius cuius sunt. quia tales non sunt persone honeste: imo vilissime tas

in famulis in toto repellitur a testimonio: ita intelligitur text. in. l. etiam. C. de testi. hec est sententia Imo. in. c. l. iteris. s. de of. des. le. quē sequitur Bald. in. l. etia. C. de testi. Si autem est aliquis famulus: qui staret etiam cum aliquo magnate pro solis expens sis site salario in domo cum aliquo talis indistincte repellitur fm Car. in. c. insinuante. de offi. deleg. et sic famuli istorum armi gerorum veniunt repellendū est veritas: que est tenenda: pres dicta tamen intelligere debetis: quando tempore reddendi testi monium est famulus: secus si tempore cōtractus celebrati quis fuisset famulus alicuius: z postmodum tempore reddendi testi monium non esset famulus: quia tunc talis bene posset esse tes

his quondam domino suo secundum Barto. in. l. i. ff. de questio. in. f. item cothelio. et Angel. in. l. seruos. C. quomodo et quando. Et nimirum: qz conditio testis inspicit tempore reddendi testi monium: z cautela est: qz si quis non habeat testes nisi famulos: q ipse repellat a fer postmodum producat in testes: tamē si cons taret hanc repulsionem in fraudem non admitteretur: qz presu meretur si post expulsionem incontinenti produceretur in testem vel si post redditionē testimonij reuerteretur ad standū cū pro ducente eum in testem. vt in. l. si vter. ff. de priuileg. credi. et ius

ta not. per Barto. in. l. post contractum. ff. de dona. ¶ Secunda do querō: ptrum colonus possit esse testis pro domino suo. Alberj. in. l. etiam. C. de testi. quem sequitur Hof. et Baga. tenet esse repellendum. hanc opi. tenet glo. in. g. in testamētis. infra

¶ De testa. et ita teneatis: quia est communis opinio. ¶ Quinto querō: ptrum colonus possit esse testis pro domino suo. Alberj. in. l. etiam. C. de testi. quem sequitur Hof. et Baga. tenet esse repellendum. hanc opi. tenet glo. in. g. in testamētis. infra

¶ De testa. et ita teneatis: quia est communis opinio. ¶ Quinto querō: ptrum colonus possit esse testis pro domino suo. Alberj. in. l. etiam. C. de testi. quem sequitur Hof. et Baga. tenet esse repellendum. hanc opi. tenet glo. in. g. in testamētis. infra

¶ De berrozario. Tu vide de hoc Bald. in alleg. l. etia. m. iij. ver. sed quid econ tra. et quod ibi posuit in addi. ad ipsum in. berrozarij. et ibi Salic. C. cōia de sue ces. et Alex. in. l. iij. C. de tes. z an possit esse testis contra potestatem no. Bald. vbi s. ver. s. z reuo co in dubiū. vbi etia Sa lic. z an ptra alias perios nas: vide In noc. in. c. m. sinuante. in gloss. sua in ver. poterat. de offic. de n. causa

autem de mercenario: dic idē vt. s. de colono dixit. ita tenet glo. q approbatur p doc. in. c. i. literis. de offic. dele. z idē de liberto ascri ptio. z simili. ¶ Quid de berrozario an possit esse testis pro potestate in suo sindicatu: tenet Bald. q sic. nisi sit persona vilissi mar: non stet cū pte tpe testimonij: ita tenet ipse in. l. etiam. pal leg. et sequit Ang. in. l. sciēdū. de vsu. dicēs q enasit potestatem in sindicatu ppter testimonij berrozarioz: tñ non sunt testes ples nissime fidei. nā eis multū diminiuit de fide. ppter eorum vilita

te. vt. s. si vero ignori. in aut. de test. ¶ Tñ si aduerse t quia lz clericus sit domesticus ratione ecclesiē: tñ admittit in testē pro ecclesia sua: dimodo ipse nō sit pars principalis iudicii: sed alius agitet causam. puta pcurator. et vel clericus: vt est text. in. c. l. s. per eo. z. c. nūius. j. de test. ¶ Attende tñ q in his q agitantur in domo non possunt verisimiliter sciri per extraneos: in quibus fūc familiaris potest esse testis. ita tenet Archi. in. c. pleriq. de of. fi. rod. lib. vj. j. de tenet Alberj. in. l. cōsensu. C. de repu. hoc sentit Spec. in titu. de tes. j. ver. itē qz domesticus. idē vult Barto. in. l. si qñ. C. vnde vt. ¶ Sequit videre de testibz repellendis ob cōmo ditatē in causa ptesam. cū ratione multe questionis veniunt

examinande. ¶ Quero primo nunquid donator possit esse te lis p donatōrē in re donata. Cy. in. l. omnibus. C. de tes. sequēs Pet. de bellaper. tenet donatōrē non posse esse testē: licet non tes neatur de enictione. z idē tenet Suil. et Bal. in. l. heredi. s. nos au te. de pa. qz donator: licet nō teneat de enictione put habet affe ctionem z ad cōtractū sūū: quē cupit valere z effectū fortiri. Ideo insert Suil. z Ang. in. d. s. nos autē. q illa cautela qua vntur ere ditores debitū probare nequeunt. qz cedunt ius suum alteri etiam ex causa donationis. ita vt postmodum cessionarius agens contra debitōrē producat testem cedentem: et illa est practica inutilis: quia cedens nō potest esse testis: z hec opi. est pūnis z tenenda. licet Bart. et alij fuerint in ptraia opi. ¶ Tertio quero

¶ Nunquid venditor possit esse testis pro emptore in causa cons troueris mortis ipsi emptorū. cōmunis opi. est. qd aut tenetur de enictione: et sic non poterit esse testis. hanc opi. tenet glo. l. nūi lus. ff. de test. j. de tenet Spec. in titu. de testi. j. ver. quid in ven ditore. j. de tenet Innoc. in. c. super. j. de testi. idem dicite in causa diuisionis: qz vice emptorū obtinebit vt in. l. i. C. communia vtri. in di. quia si super portione adindicata vni ex sociis mouetur cons troueris: alter ex sociis non poterit esse testis si tenetur de eni ctione: si autem non tenetur tunc poterit esse testis. ¶ Quero

¶ Tertio nunquid aduocatus poterit esse testis pro clientulo suo cōtra ipsum potest esse testis: est clarum. ita tenet glo. in. l. fin. ff. de test. quā sequantur doct. q pōt etiā esse testis si adhuc non pre sit patrociniū. ita tenet glo. in. d. l. i. z idē tenet Spec. in ti. de tes tibus. j. ver. qd si aduocat. z cōiter doc. tenet q est intelligendum qz solū cōuētū erit de salario: parat prestare patrociniū: si autē

practica Lanfranci

practica Lanfranci

practica Lanfranci

practica Lanfranci

practica Lanfranci

practica Lanfranci

a **Suo.** Sed nunquid in causa appel. licet fuerit procurator in causa principalis: vide do. Alex. in cons. c. xxiij. in. j. parte. 2 in cons. xxiij. in. j. parte. 2 quid de procuratore ad negotia: vide per eum in cons. xxiij. in. j. parte. Alex. consil. lxxij. volu. ii. f. uig. cons. c. xxiij. 2 cons. c. lxxij. in apot. ad panor. in. c. cu a nobis. in fin. in ver. an ille. de testi. 2 post Salic. in aut. sed nouo iure. in fin. ver. ex quo not. in apot. ver. p dno. C. si cert. pet. Celsus. **b** **Testis** Quid no. contra comites Jo. d. carpi. 2 volebat qd litera 2 testi- ficationes illius talami a pbyteri de pissa vales et ptra me. cu eius testi moniu tras- etabatur de se eroneretur: cu alle. hoc dicitur coram quodam seve ro de vib. ll. equide dolo re 2 immen- to doc. cu ta lis sit qd do- ctoat de gradandus et dignitate nudat? me- retur per ea que habent cu nonnullis aliis causis quas nunc omitto p ffr. are. l. l. C. de aduo. diuer. iu. dum tunc eet potestas ciuitatis foui sem- pronu cu maxima iniquitate ac ignorantia pui sententias pparat mltis demencia 2 ignorantia sua: ex quo sindicatu 2 recessu suo interesse no potuit: cu sem absens: si tn deo placebit nunq impunit? transibit: limita ffr. d. Bart. i. d. s. idem decreuerit. put p Pau. de ca. 2 sil. c. f. inci. ad bñ examinandu. 2 adde q quotis- cius qd note ppro sperat hñe comodum vel incommodu di ca ppa. vt. c. bidu. i. q. vi. in qua pars testis ee no pot. vt p Paul. de ca. in 2 sil. c. c. lxxij. inci. visis actis et actantibus 2c. 2 qd pderet 2 modu testis. vide ffr. in. c. in sup. in fin. j. de testi. **c** **Iudex.** Vide. ffr. in. c. cum a nobis. ver. secundo conclu. j. de testi. 2 in. c. cum dilecti. de accu. ver. not. quarto q.

differre. Aut iudex producitur in testem in causa appellationis ipsius a sententia iudicis: tunc aut producitur in testem quo ad ins- tantiam: et quo ad merita cause vt cognoscatur de iustitia cause: tunc non potest: quia tractatur de honore et verecundia eius: aut producitur in testem super processu: quia negatur aliquis actus fa- ctus: et tunc potest: aut producitur super declaratione animi sui. 2 bene potest produci: sed dictum suum non valebit: quia in ore duos rum vel triem: stat omne testimonium: sed si essent duo iudices vel arbitri: vel etiam plures producerentur super declaratione animi fuit tunc bene valeret dictum suum. Interdum iudex producitur in alia causa: in qua nunq fuit iudex: et tunc potest esse testis: et in omnibus et per omnia dic in arbitrio omnia que dicta sunt a iudice. **Sed in arbitratore** in quem est factum compromissum de iure Barto. in. l. si societatem. in. § arbitratorem. ff. pro socio. tenet quod non quod imitat ipse alibi multum singulariter valet nisi in compromissu partes dederint arbitratore batiā 2 potestatem pcedendi: 2 terminandi in scriptis: et sine nam tunc arbitratore potest esse testis de gestis per eum et coram eo: quia videntur partes approbasse personam eius 2 voluisse credere ei: et verbo eius sine scriptura. Item dicit singulariter Bald. in aut. nisi breuiores. C. de senten. ex peri. reci. Si autem plures arbitratore eis creditur se- cundum Bartol. in. d. § arbitratorem. **Consequenter queritur** quid quid de tabellione nunquid possit esse testis. dic quod no in causis in qua est tabellio. In alia autem causa quod si si producatur in testem super processu quia forte acta sunt deperdita. ita deter- minat Joan. andr. in hac decre. **Queritur** consequenter quid de tutore: nunquid possit esse testis pro pupillo. dic quod sic: causa agitatur per alium sic quod ipse non sit pars iudicii: si autem iudex constituit actorem pro causa pupilli: vel ecclesia non potest tutor esse testis: quia esset in causa propria: cum actor constituitur periculo tutoris vt in § tutor. in situ. de autoritate tutorum. ita determinat Barto. in. l. qui testamento. in principio. ff. de testibus 2 ibi plenissime no. licet Bar. aliter dicat in actore: male. **Queritur** ulterius nunquid legatarius possit esse testis in testamento. in hoc articulo multe et diuerse fuerunt opinionones. plus tamen plas cet Barto. dicentis aut legatarij sunt descripti in testes in instru- mento testamenti. et tunc faciunt fidem et possunt esse testes: quia ipsi non producuntur: vt testes in iudicio sed solum instrumentum. Item ex eo quod sunt descripti in instrumentum videtur fides eorum approbata: si ergo legatarij sunt testes extra instrumentum testamenti. et tunc quatenus legatarius deponit pro comodo suo vel sua utilitate non valet dictum suum. ita videtur mihi dis- cendum inter multas opinionones. 2 ideo legatarius non posset has- bere legatum nisi valeret testamentum: sed si producitur in tes- tem pro testamento et non potest esse testis ergo 2c. Si autem in vtriusq. euentum testamenti legatarius esset habiturus lega- tum: sine ex testamento siue ab intestato: tunc pro testamento: etiam poterit esse testis. Breuiter conclusio est quod si compes- hendatur depositio testimonij legatarij versari in utilitatem tes- tatarij non potest esse testis: alio si ita concludit Baldus in

arbitr. vide supra

a CS in arbitratore

Adde Sal.

in. l. ne i ara

bitris. ver.

iuxta predi

cta gro. C. d

orbi Bart.

aut. nisi bre

uiores. i. fi.

C. de sen. ex

peri. recit.

panor. in. c.

1. d. lib. obl.

Alex. in. l.

sciendi. 2 ibi

Roma. ff. d

ver. obliga

et do. meus

Jas. may. in

l. admonen

di in sua au

rea. repe. d.

l. 2 cor. ibi p

eum signas

tis. ff. de in

reirundo.

C An. Adde do. Alex. de imo. in cōs. xviii. in. j. parte 2 oīno Feli. in. c. vēdend. in ver. in glo. fi. j. de testi. vbi in quibus casibus vni testi credat. 2 aliquid in c. licet vniuersis. eo. ti. 2 in. c. sup. ver. extra glo. e. ti. vbi an imperator possit facere vt vni soli credat. Adde Bar. in. l. carbonianum. §. cause. 2 qd ibi posui in addi. ad ipsum post Alex. in ver. probatio. ff. de carb. edi. Pañ. in. c. cū nobis. nu. iiii. vbi etiā posui in addi. ad ipm in §. in quantā car dinalis. de prescri. Ro. ling. cccccc. xviii. ci. di. cū vni. et lin. cccxvii. in. cl. tu scis. Soz. regu. ccccxviii. meus phi. decip. l. vj. a et de h. ples ne diti post Bar. in. ad di. ad ipm. i. l. theopomp. in. v. dicto vni. ff. de do te. p. leg. b. C. Crimis nis. vide. d. i. 2 o. doc. Alexan. de b lmo. in cōs. cxlii. i. j. pte. 2 Feli. in. j. cum. i. 2. a. d re iudi. i. v. d. m. in. c. i. 2 i. quuntur arbitrio iudicis. ¶ Dubitatur an vnus de vniuersitatib. possit esse testis pro vniuersitate. Communis conclusio doctorū dicitur. b. C. de offi. deleg. Idem Feli. in. c. veniens. de testi. de quo dixi post colle. in. c. quoniam. nu. ii. in apo. in ver. socius criminis. eo. titu. post Barto. in. l. quoniam liberi. in. j. l. et. nume. i. in ver. criminis. 2 ibi notauit post Bald. in apo. sil. in ver. socii et particeps criminis. nume. ii. C. de testi. not. Alexan. consilio. cxlii. ad fi. vo. lumi. j. fulg. consilio. cxxxv. 2 Bald. consilio. cccxviii. volu. ii. 2 Barto. sezi. in tract. fallen. regu. ccccxv. Celsus.

Pro vniuersitate. Vide do. Alexan. de imo. in cōs. lxiij. in. j. parte. 2 in cōs. llio. cxlii. in. j. parte. consilio. lxxv. 2 in consilio. cxxx. eadem parte. 2 in dicto cōs. llio. lxxv. habes qualiter deponentes aliquid esse factum ab omnibus vniuersitatibus an debeant dicere de duabus partibus vniuersitatis: vel de maiori parte vel quo modo: istis adde Bart. in. l. iiii. nu. j. qd ibi posui in addi. ad ipsum. in ver. in cā collegij. ff. de re. diui. Bart. in. l. eos. nume. ii. vbi etiā posui in addi. ad ipsum.

In ver. subditur vniuersitati. C. de testi. dixi post Bald. in. l. parentes. nu. iiii. in §. dicunt doctores. eo. titu. post collecta. in. c. in super. nu. j. in ver. admittit prelat. vbi etiā Feli. in. j. nota. de testi. not. Jaso. 2 papies. in. l. cūctos populos. 2 clari. in. l. lec. C. de sū. tri. Serar. de pe. scēa. sin. xlii. is. cip. vtrū ci uis. Bar. so. 31. i. suo tra. fallen. reg. cccclxxx. 2 cōs. cccxj. cccclxxx. et cccclxxxii. volu. j. et clviii. vol. ii. 2 Alex. cōs. lxxv. incip. vifo 2 dñ di scusso pces su. volu. ii. Celsus.

Testis 2 nūq. au tēppter cri me ip. repel lat. 2 an de iure civilis oporteat re um esse cōs. denat. vif. Feli. l. c. sup. eo. el. i. 2 in d. c. testimo niū. in prin. alleg. hic p. 2 Afr. si cū qd testis nū sibi d. crimi ne opponat 2 expiētē de crle res plicare pos sit. vide per eū i. c. dilec. cti. d. excep. in. 2 ad ter. tiū caput. d. C. infas.

Est aut illud super quo est questio vniuersitatis concernit cōmōs dū singulorum de vniuersitate. Verbi grā: vniuersitas hz nemus vniū certe illud nemus qd est vniuersitatis cōcernit commodum singulorum: quia quilibet pōt accipere de lignis: 2 vti pro vsu suo 2 tunc vnus de vniuersitate non potest esse testis pro vniuersitate. Si autem illud super quo vertitur questio sit vniuersitatis: et tamen non concernit vtilitatem singulorum: tunc potest: veluti si vna statua esset vniuersitatis. 2 verteretur questio: super illa tunc bene possit esse testis: ita concludunt doctores. in. d. l. nullus. ff. de tes. lti. 2 in. l. omnibus. C. de testi. 2 in. l. sed si hac. §. qui manumittitur. ff. de iu. ius vocan. 2 ita est tenendum. ¶ Dubito tamen circa hanc qnēm: quia cum ea que sunt in vniuersitate non possunt fieri nisi per eos de vniuersitate: ergo quilibet de ea potest esse testis: vt in. d. c. veniens. de testibus. et in. l. consensu. C. de reipu. et sic nō videtur vera distinctio. de qua §. 2. ideo ego puto limitandum dis tinctionem doct. §. vj. quod si causa vertatur cum vniuersitate su per tali facto: quod non potest fieri nisi per illos de vniuersitate: tunc per illos indistincte etiam si tale quid concerneret commodū singulorum de vniuersitate. q. quilibet de vniuersitate potest esse testis per iura superius alleg. 2 hoc vt veritas aperiretur: quia ma teria probationum est ampliāda: vt in. l. qm. C. de hered. ¶ Quarta causa testium repulsiua est criminis. i. quod testis ratione criminis repellit a testimonio. pro cuius declaratione multa sunt videnda. 1. pmo nūquid criminis potest esse testis. 2 Breuiter dic q. non: si perseuerat in crimine: vt probatur in. c. testimonium. 2 j. de testi. ¶ Ex quo sequitur. t. q. gulosi quotidie in tabernis perseuerantes necnon hi qui quotidie ad taxillos ludunt 2 sic in crimine perseuerantes. non possunt esse testes qui perseuerant in crimine. Item damnatus de crimine famoso: et de publico iudi cio nō potest esse testis. 2 nimirum: quia testes tales sunt infames: vt. l. j. ff. de his qui notan. infas. 2 in. l. infamem. ff. de publi. iud. 2. l. j. C. de postu. 2 ibi gloss. Si tamen emendatus esset de crimine: potest esse testis in causa civilis. In criminali autem non. Et idem si talis testis aliquando productus in testem fuerit repulsus a iudicio. 2 hoc omnia probatur in. c. testimonium. §. alleg. ¶ Quid nūq. in infamis poterit esse testis. dic p. intelligentia huius ques tionis. t. q. duplex est infamia: quedam est infamia iuris: 2 quedam infamia facti. Infamis infamia iuris fit tripliciter: ipso iure: vel per sententiam: vel genere pene. Ipso iure efficitur quis infamis ex qualitate facti ignominioso opere. ex quo lex irrogat infamiam ipso iure nulla interueniente sententia: vt in. l. fin. ff. de ritu nupt. vt in vfurario qui est infamis ipso iure: vt in. l. iiii. de probum. C. ex qui. cau. infas. irro. et ibi est bona gloss. sequuntur 2 doct. 2 licet vfurarius sit infamis ipso iure: tamen non est exco municatus: §. debet excommunicari: vt in. c. preterea. j. de vfur. et generaliter infamis dicitur ipso iure vt habetis fm mul.

ms. S. qd
de his infra
mibus: q re
putatur bo
ne famean
possint esse
testes. vide
do. Alex. de
imo. in 2. li.
c. xxiij. l. j.
parte. 2 de
teste iur.
infamia facti
vide feli. i.
c. ac si cleri
ci. vers. no.
q testis. s.
de iudi.

ta exempla: vt in l. j. ff. de postu. per totam illam. l. infamis per sen
tentiam dicitur quando est lata sententia contra aliquem de alio
quo publico iudicio: vt de adulterio: vel de homicidio: vel simi
libus. vt in d. l. infam. vel si damnatus de furto: vel vi bo. rap. vt
insti. de pe. teme. litigan. § pe. Quatuor enim sunt delicta priuata
ta ex quoru sententia quis efficit infamis infamia iuris: q ponunt
128 tur in d. § pe. ¶ Infamis infamia iuris ex genere pene dicitur
cui infligitur aliqua pena ignominiosa: vel vituperosa: veluti
si inbeatut aliquis fustibus cedi vel scopari. text. est in l. i. lictus sus
stium. ff. de his qui not. infam. 2 in l. i. fustibus. C. ex qui. cau. infam.
129 iroga. ¶ Quero an infamis infamia facti cuius opinio est
grauata apud bonos et graues viros: vt in l. honori. ff. de obser.
a liber. prestat. Exemplum potest poni in istis bonactis: qui
reputantur viliissimi apud graues et bonos viros. potest etiam
exemplum poni in istis qui quotidie stant in tabernis: potest etiam
exemplum poni in quocunq alio: qui habet malam famam. ¶ Vis
sic declaratis venio ad positionem nostram principalem: et dico
quod infamis infamia iuris non potest esse testis: vt in c. testis
monium. et in c. licet ex quadam. j. de testi. et in l. iij. § l. ex in. ff.
de testi. 2 est ratio: quia infamibus sunt interdicti actus legitimi
vt in c. licet ex quadam. 2 postea dignitatis non patent infamibus
vt in c. inter dilectos. de exco. prela. 2 l. iij. c. de digni. lib. xij. sed
ferre testimonium est dignitas: vt. xij. qd. ij. c. preceptum. et not.
glo. in d. c. testimonium. et intellige fm communem opinionem.
Etiam non potest esse testis infamis contra infamem: nec crimin
zofus contra criminofum. fm Barto. et communiter docto. in
l. cum mulier. ff. solu. matrimo. 2 not. glo. in d. c. testimonium. hec
limitatio est vera in infami infamia iuris non posse esse testem
nisi veritas rei aliter haberi non possit. quia tunc admittitur in
subsidiu: sed cum tormentis. ita nota. Barto. in l. j. c. de summa
ma trinitate et fide catholica. et idem est in hoc casu in quolibet
inhabili ad testificandum: quia in subsidiu admittitur. vt. s. hoc
fallit in inimico capitali: qui etiam non admittitur in subsidiu
in testem: si veritas aliter haberi non possit: ita not. Specu. in tit.
de accusa. § j. circa finem. 2 c. per tuas. de simo. Item fallit in aliis
quibus casibus in quibus admittitur infamis infamia iuris in tes
tem: scilicet in crimine heresis: sacrilegij: fraudati census: frau
date annone: simonie lese maiestatis et perduellionis. hos cas
130 sus ponit Specu. in § proxime alleg. ¶ Infamis autem infamia
facti fm communem opinio. in causa ciuili potest esse testis: sed
ei multum diminuitur de fide. ista est glo. in l. iij. § due cen. ff. de
carbo. edict. Idem not. Bald. et Barto. in l. i. c. de summa trinitate
131 fide catho. et est communis opi. ¶ In causa autem criminali tas
lis non admittitur: vt in c. testimonium. § allega. limita omnia
predicta vera esse: quod infamis infamia iuris vel facti non pos
test esse testis in causa criminali quo ad sententiam ferendam.
quo autem ad instructionem et fidem faciendam quo ad tor
torem bene admittitur et facit sufficientia indicia. ¶ Item no.
Bald. in l. i. § preallega. et dicitur fuisse dictum Odo. ¶ Idem no.
Bald. in l. i. § question. ff. de question. 2 est menti tenendum. hec

¶ Maso. Qui autem dicitur omni exceptione maior vide feli. in. c. cum Jo
annes. de fide instr. in versicu. quinto de cla. 2 do. Alexan. de. imo. in consi. xxiij. et
in consi. cxi. in. j. parte. 2 in consi. lxx. in. ij. parte.
b ¶ Mortale. Vide. feli. in. c. testimoniu. § iij. no. j. de test. 2 ibi posui apo. ad Pañ.
post eund. nu. i. apo. in § p. ctm. mortale. de q etia p fide. de fenis. 2 suo. cxi. Cel.
c ¶ In. c. Veniens. et ibidem vide feli. in. c. rodolphus. § de rescrip. in vers. sed des
tamen ita non intelligas indistincte vera: q vnus testis infamis sit
indicium sufficiens ad torturam: scilicet si deponeret de ipso delicto
cto. nam requiritur q sit omni exceptione maior. quia ad hoc vt
vnus testis sit sufficiens ad torturam deponens de ipso delicto res
quiritur q sit omni exceptione maior. ita vult singula. Ange. in l. i. fi.
132 C. de questio. ¶ In criminali autem causa vnus testis non facit
semplem probacionem: scilicet secus sit in ciuili. ita determinat
Cyn. quem sequitur Ange. in l. i. § quisquis. C. ad l. iuliam maie. et
glo. tenens ibi contrarium reprobat. Intelligendum est ergo di
ctum Barto. quando sint plures testes infames deponentes super
133 ipo maleficio q sunt tuc sufficiens indicia ad torturam. ¶ Quere
b ¶ Pro tertio an existens in peccato mortali possit esse testis. glo. iuris
ciuilis in l. iij. § l. ex in. de testi. tenet q non: quod est intelligend
dum: nisi existentes in peccato mortali penituerit se peccasse mor
taliter: quia tunc poterit esse testis. ita tenet Specu. in tit. de testi.
134 § j. versicu. quid in crimine heresis. ¶ Quero quariot nunquid
excommunicatus esse possit testis. Conclusio est indubitata quod
non: fm omnes docto. ter. in c. ventens. § j. de testi. et ita tenent com
muniter omnes docto. in dicto. c. testimonium. Sed est dubium poss
p absolutus est: an possit esse testis. in hoc fuerunt varie et con
trarie opi. videtur tamen verior et communis quod possit esse tes
tis: vt no. docto. in dicto. c. testimonium. nisi in duobus casibus. qui
colliguntur ex mente Innocen. in dicto. c. videlicet quando quis
est excommunicatus propter delictum: nam si tunc fuerit absol
tus non poterit esse testis. Exemplum si quis est excommunicat
tus: quia commisit furtum: postq est absolutus non potest esse tes
tis. ita colligitur ex mente Innocen. in c. testimonium. ¶ Subies
135 quenter queritur nunquid periurus possit esse testis. pro pres
fenti. q. declaranda primo est videndum nunquid periurus sit in
famis. glo. in l. i. lictus. ff. de his qui notan. infam. quam sequit Bar
to. et Ang. et est communis opi. et distinguitur: aut est iuratum su
per eo quod est de presenti: vel de preterito: si de preterito tuc per
iurus non est infamis: eo q non venit contra iuramentum suum
talis iuratus: sed ipse iurando statim dicitur peccasse cum in ipso
iuramento sit periurus: aut quis iurat super eo quod est de furto
etiam tunc cum talis periurus veniat contra iuramentum suum:
136 est infamis: vt in l. i. § quis maior. C. de trasacio. ¶ No. tam vn
dictum singulare q si quis promissit cum iuramento soluere ad cer
tum terminum: 2 non soluerit: si post terminu offerat se paratum
soluere: vel soluat non est periurus: ista est glo. singu. xxiij. questio.
j. apud misericordem. ratio quia coipso quod soluat extra termi
num non videtur habere animum deferendi. ¶ Reduendo ad pri
137 mam questionem dicta q periurus non potest esse testis: quia qui
S iij

claratoria.
in fi. 2 quod
ibi dicit in
apost. et l. c.
intellexi
in princi. de
iur. sed qd si
dicat exco
municarios
nem nulli:
an tunc tes
tificari pos
sit. vide per
eum. in d. c.
venera. cl.
ij. in ter. ibi:
volum. de
quo omno
vide Alex.
in l. iij. § l. ex
ge iulia. cu
concord. ibi
per eum si
gnatis. ff. de
testi. Cel.
d ¶ Si qua
glo. ignora
bat. ille res
putas se do
ctior: aliis.
D. dulcius
d spolo. ll.
doct. cu al
legare in ca
ppia. ex q
pars aduer
sa asserbat
me iurasse
esse maiore
in instrum
to. q in rei
veritate no
iurauit: put
q testes in

firmetariosmet pbaui imo qd instrumentu erat falsum: qd do. Dulcius erat ada
necatus partis aduerse tenebat z allegabat cu peteri absolutione a iur. qd eram
infamis. Et ego negando diceba p illa gl. qd no. z cu referre distinctione huius glo.
prout etiam refert hic do. 2. Afr. ipse caput ridiculu do. Dulcius dicebat subidens
do z alta voce: vt faciunt rustici: vt ipse est nunq ostēdes gl. faciet talem distinctione
ne puta mō

cui? doctri
ne sit: an p
iurus sit in
famis. vide
feli. in. d. c.
testimoniu. 138

Et an poss
sit esse testis:
vide p eū in
c. exparte. j.
de testi. z in a
c. p tuas. de
simo. circa
fi. 2 do. alex.
de imo. i. 2f.
c. rxiij. in. j.
parte. et in
cōs. l. iij. in
ij. parte. z in
2f. r. in. iij.
parte. Add
ad hāc. qd
feli. in. c. ex
parte. 2f. ad
tertium. de
rescri. dicit
q non est ad
huc decisus
an periur?
sit infamis.
z de h dubi
tauit Abb.
in alle. c. te

semel malus: semper presumitur malus esse in eodem genere ma
li: vt in. c. qui semel malus. de regu. iur. lib. vj. z ter. in. c. testimoniu.
§. alleg. immo plus z si egerit penitentiam de periurio: non potest
esse testis. text. est ad literam. in. d. c. testimonium. et ita glo. in. d.
§. ler. iul. et ita tenent doct. vbiq. Hinc quero de alia questione.

139 Nunquid confessus de crimine vel conuictus qui non sit damna
tus possit esse testis. z dic q sic de iure civili. Contrarium est verū
de iure cano. et dicunt doct. q ius cano. in foro ecclesiastico ius ci
uile in foro civili seruetur. Ultra predicta quero tunc quid per
cunia corruptus etiam si dixerit verū repellatur a testimonio. vel
eius dictum nullam facit fidē. glo. in. d. c. licet causam. tenet q nō
valet eius testimonium. idem tenet Barto. in. l. diuus. ff. de re iudi.

Innoc. idem tenet in. d. c. licet causam. Si autem allegaretur testis
corruptus ante sententiam. nam tunc sola corruptela sine falsitate
reprobatur testem. z in hoc concordat glo. z Bar. Si autem allegetur
post sententiam: tunc Innoc. in loco pāleg. dicit non sufficere so
lum corruptelam: nisi allegetur etiam falsitas simul mouetur: qd hoc
non repellitur lege cautum Joā. de imo. in. d. c. l. 3 causam. sequitur
Inno. dicens opi. Bar. esse tenendam. Et volentes etiā q post sen
tentiam sufficiat allegare solam corruptelam. Sed hoc nō p batur
legē: nec hec sententia in iudicio est tenenda: tamen mihi videtur
perior opi. Bart. q idem sit post sententiam: quod ante: z vtroq casu
sufficiat allegare solam corruptelam. moueor ratione talis: quod
post sententiam in causa app. p nuntiatiū extinguitur vt in. l. j. §. fi.
ff. ad turp. et causa reducitur in eo statu in quo erat in principali
causa post lit. contest. z vt in. l. ita demum. C. de pecu. sed certum est
q in causa principali post lit. contest. solam corruptelam allegare
possum. licet ergo z post sententiam. Preterea post sententia Bart.
est ter. in. l. iij. §. ler. iul. ff. de testi. vbi ter. repellit pecunia redem
ptos. nec distinguit ante sententiam vel post. Itē nō distinguit vtrū
allegetur falsitas cum corruptela: vel non. z hec mihi perior in dis
putando videtur: sed tamen opi. Innoc. est tenenda. vnum tamen

stimoniū. 2 an sit infamis infamia iuris civilis: qd de canonica nō est dubiū. no. idē
feli. in. d. c. testimoniu. vers. §. est magna difficultas. de quo dixi post col. in addi.
ad eum in. c. cum dilectus. nu. iij. in vers. periurus remanet infamis. de ordi. cog.
z post Barto. in. l. Lucius titius. nu. iij. versu. oppono q eo ipso q est periurus: in
apostil. in eo. vers. ff. de his qui notan. infā. Celsus.

Licet causam. Et ibidem. vide feli. in versu. no. nono. vbi an p solam corrup
tionem vitietur dictum eius. de quo per eum plenius. in vers. ij. conclu. vbi etiā
de sententia lata testibus corruptis. z an talis testis corruptus probet contra cor
rumpentem. vide per eum in. c. j. in ptn. j. de testi. vbi an rogatus vt testificet dicat
corruptus: de materia ista vide etiam per eum in. c. sicut. in vers. gl. pe. j. de testi.
vbi etiā an sententia in causa matrimoniali retractetur sola corruptione. Celsus.

Non teneat. Vide feli. in. c. cu causam. in vers. in ea glo. vbi nō tenet. j. de testi.
Adde vltra ea que posui in apostil. ad ist. §. eo. §. rñsiones. nu. x. in apo. in §. criminis
nos. Bal. in. l. iij. §. qd obseruari. nu. xxiij. ver. qro hic nūqd testis. z qd ibi posui in
addi. ad ipm. in §. criminosus. C. de iur. ca. qd dixi post Barto. in. l. transacione. la p
cola. nu. ij. in apostil. in §. rñdere. C. de trasac. z Bar. soz. in suo trac. fallē. reg. cccxij.

Attende quod voluit Innoc. in. c. inquisitione. de accu. q si interro
getur per iudicem vtrum sit corruptus pecunia: vel sit infamis: vel
in aliquo interrogetur de turpitudine sua: licet respondere nō te
neatur: tamen si responderit facit fidem: z nocet productiue ei?
dicto credatur. tamen si iudex cognouerit testem productum fore
criminosum: vel alē inhabilem: z hoc sit notorium: poterit etiam si
non apponatur ex proprio officio repellere. ita tenet Innoc. in. c.
intimetur. j. de testi. Si autem interrogetur circa propriam perso
nam de eo q non concernit turpitudinem eius: tunc bene tenetur
rñdere fm Inno. in. d. c. inquisitione. veluti si interrogetur vtrum
sit debitor colonus: sicutualis zc. Ex his habes expeditam quartam
partem testimoniorum repulsiuam. Ultima ergo causa testium
repudiatia est ex ratione inhabilitatis persone testis. Ideo pro
eius declaratione videndum est de pluribus. Et primo queri
tū rñnquid mulier possit esse testis. dic q in testamēto clarum
est q non vt in. l. que testamento. in. §. mulier. ff. de testa. fallit quā
do testamētum fit inter liberos: quia in testamento instituntur
filij testatoris: tunc mulier potest esse testis in testamento. glo. est
singularis quam sequuntur doct. in. l. si. C. de codi. excepto autem
hoc casu mulier non potest esse testis. Idem in delictis de iure
civili in. l. ex co. ff. de testi. de iure canonico si agat ciuilitate de de
licto potest. Si criminaliter non nisi procedat per viam inquisitio
nis: vel denuntiatiōis fm Innoc. in. c. quoniam. de testi. Attē
de tamen q licet mulier possit esse testis de iure civili ceteris
paribus tamen tanta fides non adhibetur quanta masculo: et sic
debet intelligi illud quod dicitur. q in testibus debet considerari
sexus. vt in. c. forus. §. mulier. de verbo. signifi. Quero secun
do an minor. xij. annis possit esse testis. Respondeo q non. ter. est
in. l. iij. §. ler. iulianus. ff. de testi. immo nec minor. xvj. annis potest
esse testis causa criminali in. l. testamento. ff. de testi. Si tamen
quis maior tempore reddiderit testimonium: deponeret de his
que viderit in pupillari etate: bene valeret eius testimonium: ita
glo. tenet quam sententiam sequuntur doct. in. d. §. ler. iulianus.

Quero tertio nunquid stipendiarius possit esse testis. dic q
sic: quia non sunt infames infamia iuris: tamen eis multum dimi
nuitur de fide: quia sunt infames infamia facti. ita determinat Al
ber. in. d. §. ler. iul. Ex quo infero q cum stipendiarij sint infames
infamia facti non poterunt esse testes in causa criminali: quia in
famis infamia facti non potest esse testis in causa criminali: vt dixi

attende quod voluit Innoc. in. c. inquisitione. de accu. q si interro
getur per iudicem vtrum sit corruptus pecunia: vel sit infamis: vel
in aliquo interrogetur de turpitudine sua: licet respondere nō te
neatur: tamen si responderit facit fidem: z nocet productiue ei?
dicto credatur. tamen si iudex cognouerit testem productum fore
criminosum: vel alē inhabilem: z hoc sit notorium: poterit etiam si
non apponatur ex proprio officio repellere. ita tenet Innoc. in. c.
intimetur. j. de testi. Si autem interrogetur circa propriam perso
nam de eo q non concernit turpitudinem eius: tunc bene tenetur
rñdere fm Inno. in. d. c. inquisitione. veluti si interrogetur vtrum
sit debitor colonus: sicutualis zc. Ex his habes expeditam quartam
partem testimoniorum repulsiuam. Ultima ergo causa testium
repudiatia est ex ratione inhabilitatis persone testis. Ideo pro
eius declaratione videndum est de pluribus. Et primo queri
tū rñnquid mulier possit esse testis. dic q in testamēto clarum
est q non vt in. l. que testamento. in. §. mulier. ff. de testa. fallit quā
do testamētum fit inter liberos: quia in testamento instituntur
filij testatoris: tunc mulier potest esse testis in testamento. glo. est
singularis quam sequuntur doct. in. l. si. C. de codi. excepto autem
hoc casu mulier non potest esse testis. Idem in delictis de iure
civili in. l. ex co. ff. de testi. de iure canonico si agat ciuilitate de de
licto potest. Si criminaliter non nisi procedat per viam inquisitio
nis: vel denuntiatiōis fm Innoc. in. c. quoniam. de testi. Attē
de tamen q licet mulier possit esse testis de iure civili ceteris
paribus tamen tanta fides non adhibetur quanta masculo: et sic
debet intelligi illud quod dicitur. q in testibus debet considerari
sexus. vt in. c. forus. §. mulier. de verbo. signifi. Quero secun
do an minor. xij. annis possit esse testis. Respondeo q non. ter. est
in. l. iij. §. ler. iulianus. ff. de testi. immo nec minor. xvj. annis potest
esse testis causa criminali in. l. testamento. ff. de testi. Si tamen
quis maior tempore reddiderit testimonium: deponeret de his
que viderit in pupillari etate: bene valeret eius testimonium: ita
glo. tenet quam sententiam sequuntur doct. in. d. §. ler. iulianus.

Quero tertio nunquid stipendiarius possit esse testis. dic q
sic: quia non sunt infames infamia iuris: tamen eis multum dimi
nuitur de fide: quia sunt infames infamia facti. ita determinat Al
ber. in. d. §. ler. iul. Ex quo infero q cum stipendiarij sint infames
infamia facti non poterunt esse testes in causa criminali: quia in
famis infamia facti non potest esse testis in causa criminali: vt dixi

salibus mulier testis esse possit. vide do. Alexā. de imo. in 2f. r. in. j. parte. z in cōs.
rxi. ca. parte. z in cōs. l. xxiij. in. ij. pte. z in cōs. l. xxiij. ca. ij. pte. vbi ponit qd si p
masculi veritas haberi nō pōt: an mulier saltem ibo casu admittatur.

Attēde quod voluit Innoc. in. c. inquisitione. de accu. q si interro
getur per iudicem vtrum sit corruptus pecunia: vel sit infamis: vel
in aliquo interrogetur de turpitudine sua: licet respondere nō te
neatur: tamen si responderit facit fidem: z nocet productiue ei?
dicto credatur. tamen si iudex cognouerit testem productum fore
criminosum: vel alē inhabilem: z hoc sit notorium: poterit etiam si
non apponatur ex proprio officio repellere. ita tenet Innoc. in. c.
intimetur. j. de testi. Si autem interrogetur circa propriam perso
nam de eo q non concernit turpitudinem eius: tunc bene tenetur
rñdere fm Inno. in. d. c. inquisitione. veluti si interrogetur vtrum
sit debitor colonus: sicutualis zc. Ex his habes expeditam quartam
partem testimoniorum repulsiuam. Ultima ergo causa testium
repudiatia est ex ratione inhabilitatis persone testis. Ideo pro
eius declaratione videndum est de pluribus. Et primo queri
tū rñnquid mulier possit esse testis. dic q in testamēto clarum
est q non vt in. l. que testamento. in. §. mulier. ff. de testa. fallit quā
do testamētum fit inter liberos: quia in testamento instituntur
filij testatoris: tunc mulier potest esse testis in testamento. glo. est
singularis quam sequuntur doct. in. l. si. C. de codi. excepto autem
hoc casu mulier non potest esse testis. Idem in delictis de iure
civili in. l. ex co. ff. de testi. de iure canonico si agat ciuilitate de de
licto potest. Si criminaliter non nisi procedat per viam inquisitio
nis: vel denuntiatiōis fm Innoc. in. c. quoniam. de testi. Attē
de tamen q licet mulier possit esse testis de iure civili ceteris
paribus tamen tanta fides non adhibetur quanta masculo: et sic
debet intelligi illud quod dicitur. q in testibus debet considerari
sexus. vt in. c. forus. §. mulier. de verbo. signifi. Quero secun
do an minor. xij. annis possit esse testis. Respondeo q non. ter. est
in. l. iij. §. ler. iulianus. ff. de testi. immo nec minor. xvj. annis potest
esse testis causa criminali in. l. testamento. ff. de testi. Si tamen
quis maior tempore reddiderit testimonium: deponeret de his
que viderit in pupillari etate: bene valeret eius testimonium: ita
glo. tenet quam sententiam sequuntur doct. in. d. §. ler. iulianus.

Quero tertio nunquid stipendiarius possit esse testis. dic q
sic: quia non sunt infames infamia iuris: tamen eis multum dimi
nuitur de fide: quia sunt infames infamia facti. ita determinat Al
ber. in. d. §. ler. iul. Ex quo infero q cum stipendiarij sint infames
infamia facti non poterunt esse testes in causa criminali: quia in
famis infamia facti non potest esse testis in causa criminali: vt dixi

salibus mulier testis esse possit. vide do. Alexā. de imo. in 2f. r. in. j. parte. z in cōs.
rxi. ca. parte. z in cōs. l. xxiij. in. ij. pte. z in cōs. l. xxiij. ca. ij. pte. vbi ponit qd si p
masculi veritas haberi nō pōt: an mulier saltem ibo casu admittatur.

Attēde quod voluit Innoc. in. c. inquisitione. de accu. q si interro
getur per iudicem vtrum sit corruptus pecunia: vel sit infamis: vel
in aliquo interrogetur de turpitudine sua: licet respondere nō te
neatur: tamen si responderit facit fidem: z nocet productiue ei?
dicto credatur. tamen si iudex cognouerit testem productum fore
criminosum: vel alē inhabilem: z hoc sit notorium: poterit etiam si
non apponatur ex proprio officio repellere. ita tenet Innoc. in. c.
intimetur. j. de testi. Si autem interrogetur circa propriam perso
nam de eo q non concernit turpitudinem eius: tunc bene tenetur
rñdere fm Inno. in. d. c. inquisitione. veluti si interrogetur vtrum
sit debitor colonus: sicutualis zc. Ex his habes expeditam quartam
partem testimoniorum repulsiuam. Ultima ergo causa testium
repudiatia est ex ratione inhabilitatis persone testis. Ideo pro
eius declaratione videndum est de pluribus. Et primo queri
tū rñnquid mulier possit esse testis. dic q in testamēto clarum
est q non vt in. l. que testamento. in. §. mulier. ff. de testa. fallit quā
do testamētum fit inter liberos: quia in testamento instituntur
filij testatoris: tunc mulier potest esse testis in testamento. glo. est
singularis quam sequuntur doct. in. l. si. C. de codi. excepto autem
hoc casu mulier non potest esse testis. Idem in delictis de iure
civili in. l. ex co. ff. de testi. de iure canonico si agat ciuilitate de de
licto potest. Si criminaliter non nisi procedat per viam inquisitio
nis: vel denuntiatiōis fm Innoc. in. c. quoniam. de testi. Attē
de tamen q licet mulier possit esse testis de iure civili ceteris
paribus tamen tanta fides non adhibetur quanta masculo: et sic
debet intelligi illud quod dicitur. q in testibus debet considerari
sexus. vt in. c. forus. §. mulier. de verbo. signifi. Quero secun
do an minor. xij. annis possit esse testis. Respondeo q non. ter. est
in. l. iij. §. ler. iulianus. ff. de testi. immo nec minor. xvj. annis potest
esse testis causa criminali in. l. testamento. ff. de testi. Si tamen
quis maior tempore reddiderit testimonium: deponeret de his
que viderit in pupillari etate: bene valeret eius testimonium: ita
glo. tenet quam sententiam sequuntur doct. in. d. §. ler. iulianus.

Quero tertio nunquid stipendiarius possit esse testis. dic q
sic: quia non sunt infames infamia iuris: tamen eis multum dimi
nuitur de fide: quia sunt infames infamia facti. ita determinat Al
ber. in. d. §. ler. iul. Ex quo infero q cum stipendiarij sint infames
infamia facti non poterunt esse testes in causa criminali: quia in
famis infamia facti non potest esse testis in causa criminali: vt dixi

salibus mulier testis esse possit. vide do. Alexā. de imo. in 2f. r. in. j. parte. z in cōs.
rxi. ca. parte. z in cōs. l. xxiij. in. ij. pte. z in cōs. l. xxiij. ca. ij. pte. vbi ponit qd si p
masculi veritas haberi nō pōt: an mulier saltem ibo casu admittatur.

a Testis. Vide de. Alexan. de imo. in consil. xcix. j. parte. 2. feli. in d. c. cum opo-
seat alleg. hic per Zanfr. vers. 2. circa istud. cum plu. seq. et domi. Alexan. in consil.
xviij. in. iij. parte. et in consil. lxxviii. in. j. parte. ubi an habens litem omnium bono-
rum vel maiorem partis dicatur idoneus testis. Sed quid si interrogatus dicat
se esse inimicum an probet. et quid si in fraudem dicat. Vide feli. in d. c. inquisi-
tionis. §. ter

tie d. ubita-
tionis. post
punci. vers.
fili. iij. nor.
et quid de
amico in-
mici. Vide
p. Alex. de
Imol. in d.
consil. xcix.
in. j. parte. 2.
adde q. 145.
fili. inimi-
cus nedi a
testimonio
repellit. sed
etiam ille q.
habet vel ha-
bere pre-
mitur cau-
sam inimi-
ci. Vide per
feli. in c. cu
l. 2. a. in ver-
s. u. no. j.
de re iudic.
sed quid de
illo cu quo
est facta parian
leg. ubi etiam
an quodlibet odium
repellat quem a testi-
monio. d. consil. xcix.
in fraudem percutit testem: ut eius dictum non valeat an admittatur. vide feli. in
c. repellatur. de accu. fallit nisi. circa prin. vers. Celsus.

b Idem si sit suspicio. ex hoc induco: q. inimicus statim post reconciliationem
non admittitur in testem p. ea que no. in simili Hippo. de xars. sing. cvij. inci. pri-
uilegium ciuitatis. post med. ibi. ideo dicit q. iudeus. no. p. anor. in c. dubius. in fi.
2. ibi posui. in add. ad ipsum. in vers. infidelibus. de here. dixi post collect. in c. in
litis. nu. vii. in apost. in eo. vers. quid in inimico reconciliato. de testi. dixi in add.
ad Bar. in l. prescriptione. in apost. in eo. vers. c. si contra ius vel vili. pub. 2. in j.
consil. forum. nu. ij. in vers. in iuramento. Celsus.

c Amicus. Vide de. Alexan. de imo. in consil. lxxviii. in. j. parte. 2. in prealleg. consil.
lxxviii. iij. parte. 2. feli. in c. quoties. vers. cu. no. vi. de testi. et aliquid in c. in liti-
re. vers. fallit nisi. in fi. eo. titu.

d Pauper. Vide Alexan. de imol. in consil. xv. per totum. in. iij. parte. ubi ponit
etiam quis dicat pauper: 2. quis dicatur suspectus: 2. quid in ciuilibus: 2. in quibus
quis neq. ratione paupertatis: nec ratione ignobilitatis repellitur a testimonio: sed ceteris paribus magis creditur diuiti q. pau-
peri: 2. nobili q. ignobili: referendo singula singulis. ita intelligitur
142 gloss. in l. iij. ff. de testi. ¶ An socius possit esse testis: dic q. non
si est socius omnium bonorum: vel etiam si non esset socius omnia
bonorum: 2. sua intersit. adhuc non potest esse testis de parte consil.
socii: de qua etiam dic vt not. Innocen. in c. in presenti. j. de testi.
150 ¶ Ultra predicta addet quod neq. clerici neq. monachi possunt
esse testes sine licentia superioris. scdm Specu. in titu. de teste. §.
j. vers. sed si monachus. 2. vers. 2. quid de monacho. 2. idem tenet
Alberi. aut. si dicatur. c. de testibus. Clericus autem secularis be-
ne potest. vt in c. quicunq. rui. questio. ii. tamen debet examinari
per indicem ecclesiasticum: secundum Archi. in d. §. quicunq. dis-
cit esse in electione iudicis superioris si velit examinare clericus:
an dare licentiam seculari: vt eum examinet. sed tamen debet ius
sumentum de licentia sui superioris facere. vt in c. j. de iur. callis.
cet admittatur clericus: non tamen compellitur. vt d. dixi. ¶ Soc-
151 let etiam querit nunquid fideiusor possit esse testis pro debitore
principal. Spe. in titu. de testi. vers. sed quid de fideiusore. dicit qd
fieri est soluendo. Joan. an. in d. vt in l. minoribus. ff. de mino. hanc
eius interest tribus non perari. vt in l. minoribus. ff. de mino. hanc
opt. tenet Joan. and. in c. in super. de testi. que opin. est tenenda.
152 ¶ Sed quomodo nūquid sollicitator: etiam possit esse testis. de de
Ro. decis. cccxlii. tenent q. non. idem dicit esse verum Ant. de bur.
finita causi in qua sollicitat. ita dicit ipse in c. in super. j. de testi.
153 ¶ Dubitatur finaliter nunquid denunciator criminis possit
esse testis. Concludunt docto. et gloss. in c. in omni. de testi. et res-
nunt quod sic in denuntiatione euangelica. In aliis autem denun-
tiationibus que sunt in foro seculari vel ecclesiastico ob delicta
non possunt esse testes. Ex his omnibus nunc habetis plene ex-
ditum que persone repellantur a testimonio: quibus exceptis ce-
tere admittuntur: vt in l. j. §. adhiberi. ff. de testibus. ¶ Modo
placet mihi pro pleniori satisfactione materie testium attingere
aliquas questiones super dicta materia: que sunt multum vti-
154 les 2. oportune. ¶ Quomodo primo nunquid testis teneatur depo-
nere de loco 2. tempore. verbigratia. testis interrogatur an titius
mutauit. r. seio. 2. r. dicit q. sic. Postea interrogatur ubi: quando
hoc fuit: nunquid si non respondeat vel dicat nō recordor eius testis

quis neq. ratione paupertatis: nec ratione ignobilitatis repellitur a testimonio: sed ceteris paribus magis creditur diuiti q. pau-
peri: 2. nobili q. ignobili: referendo singula singulis. ita intelligitur
142 gloss. in l. iij. ff. de testi. ¶ An socius possit esse testis: dic q. non
si est socius omnium bonorum: vel etiam si non esset socius omnia
bonorum: 2. sua intersit. adhuc non potest esse testis de parte consil.
socii: de qua etiam dic vt not. Innocen. in c. in presenti. j. de testi.
150 ¶ Ultra predicta addet quod neq. clerici neq. monachi possunt
esse testes sine licentia superioris. scdm Specu. in titu. de teste. §.
j. vers. sed si monachus. 2. vers. 2. quid de monacho. 2. idem tenet
Alberi. aut. si dicatur. c. de testibus. Clericus autem secularis be-
ne potest. vt in c. quicunq. rui. questio. ii. tamen debet examinari
per indicem ecclesiasticum: secundum Archi. in d. §. quicunq. dis-
cit esse in electione iudicis superioris si velit examinare clericus:
an dare licentiam seculari: vt eum examinet. sed tamen debet ius
sumentum de licentia sui superioris facere. vt in c. j. de iur. callis.
cet admittatur clericus: non tamen compellitur. vt d. dixi. ¶ Soc-
151 let etiam querit nunquid fideiusor possit esse testis pro debitore
principal. Spe. in titu. de testi. vers. sed quid de fideiusore. dicit qd
fieri est soluendo. Joan. an. in d. vt in l. minoribus. ff. de mino. hanc
eius interest tribus non perari. vt in l. minoribus. ff. de mino. hanc
opt. tenet Joan. and. in c. in super. de testi. que opin. est tenenda.
152 ¶ Sed quomodo nūquid sollicitator: etiam possit esse testis. de de
Ro. decis. cccxlii. tenent q. non. idem dicit esse verum Ant. de bur.
finita causi in qua sollicitat. ita dicit ipse in c. in super. j. de testi.
153 ¶ Dubitatur finaliter nunquid denunciator criminis possit
esse testis. Concludunt docto. et gloss. in c. in omni. de testi. et res-
nunt quod sic in denuntiatione euangelica. In aliis autem denun-
tiationibus que sunt in foro seculari vel ecclesiastico ob delicta
non possunt esse testes. Ex his omnibus nunc habetis plene ex-
ditum que persone repellantur a testimonio: quibus exceptis ce-
tere admittuntur: vt in l. j. §. adhiberi. ff. de testibus. ¶ Modo
placet mihi pro pleniori satisfactione materie testium attingere
aliquas questiones super dicta materia: que sunt multum vti-
154 les 2. oportune. ¶ Quomodo primo nunquid testis teneatur depo-
nere de loco 2. tempore. verbigratia. testis interrogatur an titius
mutauit. r. seio. 2. r. dicit q. sic. Postea interrogatur ubi: quando
hoc fuit: nunquid si non respondeat vel dicat nō recordor eius testis

quis neq. ratione paupertatis: nec ratione ignobilitatis repellitur a testimonio: sed ceteris paribus magis creditur diuiti q. pau-
peri: 2. nobili q. ignobili: referendo singula singulis. ita intelligitur
142 gloss. in l. iij. ff. de testi. ¶ An socius possit esse testis: dic q. non
si est socius omnium bonorum: vel etiam si non esset socius omnia
bonorum: 2. sua intersit. adhuc non potest esse testis de parte consil.
socii: de qua etiam dic vt not. Innocen. in c. in presenti. j. de testi.
150 ¶ Ultra predicta addet quod neq. clerici neq. monachi possunt
esse testes sine licentia superioris. scdm Specu. in titu. de teste. §.
j. vers. sed si monachus. 2. vers. 2. quid de monacho. 2. idem tenet
Alberi. aut. si dicatur. c. de testibus. Clericus autem secularis be-
ne potest. vt in c. quicunq. rui. questio. ii. tamen debet examinari
per indicem ecclesiasticum: secundum Archi. in d. §. quicunq. dis-
cit esse in electione iudicis superioris si velit examinare clericus:
an dare licentiam seculari: vt eum examinet. sed tamen debet ius
sumentum de licentia sui superioris facere. vt in c. j. de iur. callis.
cet admittatur clericus: non tamen compellitur. vt d. dixi. ¶ Soc-
151 let etiam querit nunquid fideiusor possit esse testis pro debitore
principal. Spe. in titu. de testi. vers. sed quid de fideiusore. dicit qd
fieri est soluendo. Joan. an. in d. vt in l. minoribus. ff. de mino. hanc
eius interest tribus non perari. vt in l. minoribus. ff. de mino. hanc
opt. tenet Joan. and. in c. in super. de testi. que opin. est tenenda.
152 ¶ Sed quomodo nūquid sollicitator: etiam possit esse testis. de de
Ro. decis. cccxlii. tenent q. non. idem dicit esse verum Ant. de bur.
finita causi in qua sollicitat. ita dicit ipse in c. in super. j. de testi.
153 ¶ Dubitatur finaliter nunquid denunciator criminis possit
esse testis. Concludunt docto. et gloss. in c. in omni. de testi. et res-
nunt quod sic in denuntiatione euangelica. In aliis autem denun-
tiationibus que sunt in foro seculari vel ecclesiastico ob delicta
non possunt esse testes. Ex his omnibus nunc habetis plene ex-
ditum que persone repellantur a testimonio: quibus exceptis ce-
tere admittuntur: vt in l. j. §. adhiberi. ff. de testibus. ¶ Modo
placet mihi pro pleniori satisfactione materie testium attingere
aliquas questiones super dicta materia: que sunt multum vti-
154 les 2. oportune. ¶ Quomodo primo nunquid testis teneatur depo-
nere de loco 2. tempore. verbigratia. testis interrogatur an titius
mutauit. r. seio. 2. r. dicit q. sic. Postea interrogatur ubi: quando
hoc fuit: nunquid si non respondeat vel dicat nō recordor eius testis

quis neq. ratione paupertatis: nec ratione ignobilitatis repellitur a testimonio: sed ceteris paribus magis creditur diuiti q. pau-
peri: 2. nobili q. ignobili: referendo singula singulis. ita intelligitur
142 gloss. in l. iij. ff. de testi. ¶ An socius possit esse testis: dic q. non
si est socius omnium bonorum: vel etiam si non esset socius omnia
bonorum: 2. sua intersit. adhuc non potest esse testis de parte consil.
socii: de qua etiam dic vt not. Innocen. in c. in presenti. j. de testi.
150 ¶ Ultra predicta addet quod neq. clerici neq. monachi possunt
esse testes sine licentia superioris. scdm Specu. in titu. de teste. §.
j. vers. sed si monachus. 2. vers. 2. quid de monacho. 2. idem tenet
Alberi. aut. si dicatur. c. de testibus. Clericus autem secularis be-
ne potest. vt in c. quicunq. rui. questio. ii. tamen debet examinari
per indicem ecclesiasticum: secundum Archi. in d. §. quicunq. dis-
cit esse in electione iudicis superioris si velit examinare clericus:
an dare licentiam seculari: vt eum examinet. sed tamen debet ius
sumentum de licentia sui superioris facere. vt in c. j. de iur. callis.
cet admittatur clericus: non tamen compellitur. vt d. dixi. ¶ Soc-
151 let etiam querit nunquid fideiusor possit esse testis pro debitore
principal. Spe. in titu. de testi. vers. sed quid de fideiusore. dicit qd
fieri est soluendo. Joan. an. in d. vt in l. minoribus. ff. de mino. hanc
eius interest tribus non perari. vt in l. minoribus. ff. de mino. hanc
opt. tenet Joan. and. in c. in super. de testi. que opin. est tenenda.
152 ¶ Sed quomodo nūquid sollicitator: etiam possit esse testis. de de
Ro. decis. cccxlii. tenent q. non. idem dicit esse verum Ant. de bur.
finita causi in qua sollicitat. ita dicit ipse in c. in super. j. de testi.
153 ¶ Dubitatur finaliter nunquid denunciator criminis possit
esse testis. Concludunt docto. et gloss. in c. in omni. de testi. et res-
nunt quod sic in denuntiatione euangelica. In aliis autem denun-
tiationibus que sunt in foro seculari vel ecclesiastico ob delicta
non possunt esse testes. Ex his omnibus nunc habetis plene ex-
ditum que persone repellantur a testimonio: quibus exceptis ce-
tere admittuntur: vt in l. j. §. adhiberi. ff. de testibus. ¶ Modo
placet mihi pro pleniori satisfactione materie testium attingere
aliquas questiones super dicta materia: que sunt multum vti-
154 les 2. oportune. ¶ Quomodo primo nunquid testis teneatur depo-
nere de loco 2. tempore. verbigratia. testis interrogatur an titius
mutauit. r. seio. 2. r. dicit q. sic. Postea interrogatur ubi: quando
hoc fuit: nunquid si non respondeat vel dicat nō recordor eius testis

quis neq. ratione paupertatis: nec ratione ignobilitatis repellitur a testimonio: sed ceteris paribus magis creditur diuiti q. pau-
peri: 2. nobili q. ignobili: referendo singula singulis. ita intelligitur
142 gloss. in l. iij. ff. de testi. ¶ An socius possit esse testis: dic q. non
si est socius omnium bonorum: vel etiam si non esset socius omnia
bonorum: 2. sua intersit. adhuc non potest esse testis de parte consil.
socii: de qua etiam dic vt not. Innocen. in c. in presenti. j. de testi.
150 ¶ Ultra predicta addet quod neq. clerici neq. monachi possunt
esse testes sine licentia superioris. scdm Specu. in titu. de teste. §.
j. vers. sed si monachus. 2. vers. 2. quid de monacho. 2. idem tenet
Alberi. aut. si dicatur. c. de testibus. Clericus autem secularis be-
ne potest. vt in c. quicunq. rui. questio. ii. tamen debet examinari
per indicem ecclesiasticum: secundum Archi. in d. §. quicunq. dis-
cit esse in electione iudicis superioris si velit examinare clericus:
an dare licentiam seculari: vt eum examinet. sed tamen debet ius
sumentum de licentia sui superioris facere. vt in c. j. de iur. callis.
cet admittatur clericus: non tamen compellitur. vt d. dixi. ¶ Soc-
151 let etiam querit nunquid fideiusor possit esse testis pro debitore
principal. Spe. in titu. de testi. vers. sed quid de fideiusore. dicit qd
fieri est soluendo. Joan. an. in d. vt in l. minoribus. ff. de mino. hanc
eius interest tribus non perari. vt in l. minoribus. ff. de mino. hanc
opt. tenet Joan. and. in c. in super. de testi. que opin. est tenenda.
152 ¶ Sed quomodo nūquid sollicitator: etiam possit esse testis. de de
Ro. decis. cccxlii. tenent q. non. idem dicit esse verum Ant. de bur.
finita causi in qua sollicitat. ita dicit ipse in c. in super. j. de testi.
153 ¶ Dubitatur finaliter nunquid denunciator criminis possit
esse testis. Concludunt docto. et gloss. in c. in omni. de testi. et res-
nunt quod sic in denuntiatione euangelica. In aliis autem denun-
tiationibus que sunt in foro seculari vel ecclesiastico ob delicta
non possunt esse testes. Ex his omnibus nunc habetis plene ex-
ditum que persone repellantur a testimonio: quibus exceptis ce-
tere admittuntur: vt in l. j. §. adhiberi. ff. de testibus. ¶ Modo
placet mihi pro pleniori satisfactione materie testium attingere
aliquas questiones super dicta materia: que sunt multum vti-
154 les 2. oportune. ¶ Quomodo primo nunquid testis teneatur depo-
nere de loco 2. tempore. verbigratia. testis interrogatur an titius
mutauit. r. seio. 2. r. dicit q. sic. Postea interrogatur ubi: quando
hoc fuit: nunquid si non respondeat vel dicat nō recordor eius testis

quis neq. ratione paupertatis: nec ratione ignobilitatis repellitur a testimonio: sed ceteris paribus magis creditur diuiti q. pau-
peri: 2. nobili q. ignobili: referendo singula singulis. ita intelligitur
142 gloss. in l. iij. ff. de testi. ¶ An socius possit esse testis: dic q. non
si est socius omnium bonorum: vel etiam si non esset socius omnia
bonorum: 2. sua intersit. adhuc non potest esse testis de parte consil.
socii: de qua etiam dic vt not. Innocen. in c. in presenti. j. de testi.
150 ¶ Ultra predicta addet quod neq. clerici neq. monachi possunt
esse testes sine licentia superioris. scdm Specu. in titu. de teste. §.
j. vers. sed si monachus. 2. vers. 2. quid de monacho. 2. idem tenet
Alberi. aut. si dicatur. c. de testibus. Clericus autem secularis be-
ne potest. vt in c. quicunq. rui. questio. ii. tamen debet examinari
per indicem ecclesiasticum: secundum Archi. in d. §. quicunq. dis-
cit esse in electione iudicis superioris si velit examinare clericus:
an dare licentiam seculari: vt eum examinet. sed tamen debet ius
sumentum de licentia sui superioris facere. vt in c. j. de iur. callis.
cet admittatur clericus: non tamen compellitur. vt d. dixi. ¶ Soc-
151 let etiam querit nunquid fideiusor possit esse testis pro debitore
principal. Spe. in titu. de testi. vers. sed quid de fideiusore. dicit qd
fieri est soluendo. Joan. an. in d. vt in l. minoribus. ff. de mino. hanc
eius interest tribus non perari. vt in l. minoribus. ff. de mino. hanc
opt. tenet Joan. and. in c. in super. de testi. que opin. est tenenda.
152 ¶ Sed quomodo nūquid sollicitator: etiam possit esse testis. de de
Ro. decis. cccxlii. tenent q. non. idem dicit esse verum Ant. de bur.
finita causi in qua sollicitat. ita dicit ipse in c. in super. j. de testi.
153 ¶ Dubitatur finaliter nunquid denunciator criminis possit
esse testis. Concludunt docto. et gloss. in c. in omni. de testi. et res-
nunt quod sic in denuntiatione euangelica. In aliis autem denun-
tiationibus que sunt in foro seculari vel ecclesiastico ob delicta
non possunt esse testes. Ex his omnibus nunc habetis plene ex-
ditum que persone repellantur a testimonio: quibus exceptis ce-
tere admittuntur: vt in l. j. §. adhiberi. ff. de testibus. ¶ Modo
placet mihi pro pleniori satisfactione materie testium attingere
aliquas questiones super dicta materia: que sunt multum vti-
154 les 2. oportune. ¶ Quomodo primo nunquid testis teneatur depo-
nere de loco 2. tempore. verbigratia. testis interrogatur an titius
mutauit. r. seio. 2. r. dicit q. sic. Postea interrogatur ubi: quando
hoc fuit: nunquid si non respondeat vel dicat nō recordor eius testis

quis neq. ratione paupertatis: nec ratione ignobilitatis repellitur a testimonio: sed ceteris paribus magis creditur diuiti q. pau-
peri: 2. nobili q. ignobili: referendo singula singulis. ita intelligitur
142 gloss. in l. iij. ff. de testi. ¶ An socius possit esse testis: dic q. non
si est socius omnium bonorum: vel etiam si non esset socius omnia
bonorum: 2. sua intersit. adhuc non potest esse testis de parte consil.
socii: de qua etiam dic vt not. Innocen. in c. in presenti. j. de testi.
150 ¶ Ultra predicta addet quod neq. clerici neq. monachi possunt
esse testes sine licentia superioris. scdm Specu. in titu. de teste. §.
j. vers. sed si monachus. 2. vers. 2. quid de monacho. 2. idem tenet
Alberi. aut. si dicatur. c. de testibus. Clericus autem secularis be-
ne potest. vt in c. quicunq. rui. questio. ii. tamen debet examinari
per indicem ecclesiasticum: secundum Archi. in d. §. quicunq. dis-
cit esse in electione iudicis superioris si velit examinare clericus:
an dare licentiam seculari: vt eum examinet. sed tamen debet ius
sumentum de licentia sui superioris facere. vt in c. j. de iur. callis.
cet admittatur clericus: non tamen compellitur. vt d. dixi. ¶ Soc-
151 let etiam querit nunquid fideiusor possit esse testis pro debitore
principal. Spe. in titu. de testi. vers. sed quid de fideiusore. dicit qd
fieri est soluendo. Joan. an. in d. vt in l. minoribus. ff. de mino. hanc
eius interest tribus non perari. vt in l. minoribus. ff. de mino. hanc
opt. tenet Joan. and. in c. in super. de testi. que opin. est tenenda.
152 ¶ Sed quomodo nūquid sollicitator: etiam possit esse testis. de de
Ro. decis. cccxlii. tenent q. non. idem dicit esse verum Ant. de bur.
finita causi in qua sollicitat. ita dicit ipse in c. in super. j. de testi.
153 ¶ Dubitatur finaliter nunquid denunciator criminis possit
esse testis. Concludunt docto. et gloss. in c. in omni. de testi. et res-
nunt quod sic in denuntiatione euangelica. In aliis autem denun-
tiationibus que sunt in foro seculari vel ecclesiastico ob delicta
non possunt esse testes. Ex his omnibus nunc habetis plene ex-
ditum que persone repellantur a testimonio: quibus exceptis ce-
tere admittuntur: vt in l. j. §. adhiberi. ff. de testibus. ¶ Modo
placet mihi pro pleniori satisfactione materie testium attingere
aliquas questiones super dicta materia: que sunt multum vti-
154 les 2. oportune. ¶ Quomodo primo nunquid testis teneatur depo-
nere de loco 2. tempore. verbigratia. testis interrogatur an titius
mutauit. r. seio. 2. r. dicit q. sic. Postea interrogatur ubi: quando
hoc fuit: nunquid si non respondeat vel dicat nō recordor eius testis

monium vitietur: Pro huiusmodi questione determinanda dicitur quod ubi locus et tempus sunt de substantia actus de quo queritur tunc opus testium deponere de loco et tempore: aliter dictum suum non valet. istud probatur in l. j. in fi. c. u. seq. ff. de iur. iur. et nau. istud est dictum inno. in c. qualiter et qn. el. u. de accusa. idem tenet Bald. in l. u. C. de rescin. ven. Exemplum ut melius intelligatur ad hoc ut quis obtineat in interdicto unde ut requiritur quod probet possessionem: et quod probetur quod possidebat illa die: quia fuit spoliatus possessione: aliter succumbit: ut in l. j. interdictum. ff. de vi et vi armata. Certe si iste intendens hoc interdictum probaret possessionem: et spoliationem non posset obtineri: quia ipse est de substantia actus. Pone aliud exemplum in prescriptione: quia debet probari possessio. x. annorum inter presentes vel. rr. rr. abentes. potes ponere multa alia exempla ut statutum dicitur: quod si quis luserit in quadraginta. puniatur in. x. probatur quod aliquis luserit: non tamen fuerit in quadraginta. non debet puniri: quia ipse est de substantia actus. Exemplum de loco. pone statutum dicitur: quod ludens in loco publico puniatur in. x. probatur quem luserit: non tamen in publico non debet puniri: quia locus est de substantia actus. Pone aliud: dicit statutum: quod bestie pnt pasculare in certis pratis: non in aliis. accusavit quis quod bestie pasculanerunt in aliquo prato alio. certe si non probatur quod in prato prohibito: non poterit obtinere: quia certus locus est de substantia actus: aut tempus et locus non sunt de substantia actus: et tunc si testis de illo non deponat. sed dicat se non recordari: dictum eius bene valet. Inno. in c. qualiter et quando. idem si non interrogetur testis de loco et tempore dictum suum valet: quod loci et tps non sunt de necessitate probationis. in. g. q. vero. et idem fm Ang. in d. aut. de testi. Attende tamen ad unum quod est 155 no. dignum quod ubi quis agat ex mutuo vel alio contractu requiritur quod probet pecuniam mutuatam vel depositam. et sic de singulis contractibus ante libellum: an lit. contest. aliter succumbit actor. et ita dicit sing. Ang. in d. g. q. do. z videtur probari in l. eandem. g. actiones. in fi. ff. de excep. rei iudi. idem Jo. an. l. c. abbate sane. de re iudi. lib. v. et in glos. sua Declaro. actor dicit: quod mutuavit titio. x. quas de re. Itē testes dicunt verum est quod mutuavit: et requiritur quod dicat si non recordatur de tempore. sed fuit ante presentem litem inceptam. istud est singulare multum. Ratio est que facit pro eis. nam testes producantur post lit. conte. ut. s. vidistis: quando testes dicunt quod mutuavit: et non dicunt in certo tempore. illud dictum potest verisficari ante z post lit. conte. z per consequens hoc dictum est obcurum cum nesciatur an ante lit. conte. z sic dictum est dubium: et quod nesciatur dictum est dubium interpretatur contra producentem: ut est text. in c. in presentia. de proba. z ibi glo. istud est dictum Bald. z Ange. in l. pteritis. ff. de pac. z Barto. in l. j. si. ff. eo. sic sequitur quod debet fieri interpretatio quod istud mutuum fuit factum post lit. contesta. unde istud totale mutuum quia non dicitur deductum in iudicio: quia ea que procedunt post lit. contesta. non dicuntur venire in iudicio imo alio libello opus est. ut est casus in lege non possunt videri. ff. de iudic. de qualitate autem temporis nulla est testi facienda interrogatio: videlicet an esset serenum. vel ne

Et tpe. a
Add. d. ale
ca. de imo.
in consilio
iij. p. totu. in
iij. parte. z
oio. feli. i.
c. ex tenore.
circa princ.
versu. no.
iij. ibi deter
minantes et
plem. in. c.
cu. causam.
persi. vtruz
autē testis.
de testi.

Quod sit. Quomodo et qualiter deponere habeat testes super valore. vide se
ti. in. c. ad aures. d. ver. de expressione valoris. s. de rescip.
Valore rei. Ad probandum valore rei que probatio admittatur: et quo fiat probatio
no vide do. Alex. de imol. in consil. lxxv. in. ij. parte. et qualiter valor rei debeat argu
ticulari. vide do. Mari. soz. in consil. viij. incipien. visis. s. z stant ista. ibi quoniam
singulis. i. j.
pte. Adde
hic z i. pced.
apost. dedn
ctis Bar. in
lptia. reri.
s. nonnulli.
nu. j. z quod
ibi posui in
versu. in vis
probare va
lorem rei.
ff. ad l. falc.
Bald. in l. i.
si quos. nu.
xv. z sequē
ti. versu. sed
circa hoc. z
ibi posui in
additio. ad
ipm. in apo
sti. in eo. ff.
ibi etia. no.
in addit. ad
Sali. ff. si
pone q. ipsi
dicunt tm p
comuni pre
tio ipas app
ptaret. in
apost. in eo.
ver. C. de re
scin. vendi.
et dixi post
Baro. l. c.
cu. ca. nu. ij.
in ver. ver.
valor rei. s.
de testib.
Celsus.

Quod sit. Quomodo et qualiter deponere habeat testes super valore. vide se
ti. in. c. ad aures. d. ver. de expressione valoris. s. de rescip.
Valore rei. Ad probandum valore rei que probatio admittatur: et quo fiat probatio
no vide do. Alex. de imol. in consil. lxxv. in. ij. parte. et qualiter valor rei debeat argu
ticulari. vide do. Mari. soz. in consil. viij. incipien. visis. s. z stant ista. ibi quoniam
singulis. i. j.
pte. Adde
hic z i. pced.
apost. dedn
ctis Bar. in
lptia. reri.
s. nonnulli.
nu. j. z quod
ibi posui in
versu. in vis
probare va
lorem rei.
ff. ad l. falc.
Bald. in l. i.
si quos. nu.
xv. z sequē
ti. versu. sed
circa hoc. z
ibi posui in
additio. ad
ipm. in apo
sti. in eo. ff.
ibi etia. no.
in addit. ad
Sali. ff. si
pone q. ipsi
dicunt tm p
comuni pre
tio ipas app
ptaret. in
apost. in eo.
ver. C. de re
scin. vendi.
et dixi post
Baro. l. c.
cu. ca. nu. ij.
in ver. ver.
valor rei. s.
de testib.
Celsus.

Quero secundo: an testis qui deponit super valore rei debeat
reddere rationem sui dicti: etiam non interrogatus ad hoc ut va
leat dictum suum dic q. sic. et ideo testes qui quotidie examina
tur dicunt talis res valebat. r. et nil aliud deponunt: nihil valet et
est ratio nam quotiescunq. aliqua res potest sciri difformibus mo
dis: nisi exprimat modum quo scitur: illud dictum dicitur obcur
rum: et per consequens tanq. obcurum non valet. Sed ut valorem
rei quis possit scire difformibus modis: dic fm quod statim dicam:
ideo requiritur quod exprimat modum propter quem scit valorem:
alias nihil valet. hinc est: quod testis qui deponit de domino: de
bet reddere rationem sui dicti: etiam non interrogatus: quia sunt
multi modi acquirendi dominium: et ideo requiritur quod exprimat
illum modum: per quem scit dominium certe rei esse illius de mo
dis patet per totum titulum. ff. de acqui. re. do. z in fi. de re. diu. ubi
autem res non potest sciri: nisi per unum modum: et tunc super tal
li re valet dictum testis: etiam si non reddat rationem: etiam si est
interrogatus ut est in colore: quod quis non potest scire colorem nisi
per unum modum: ut est albedo: que per visum comprehenditur: vix
autem per auditum. hec sunt verba Bald. in l. u. C. de rescin. ven.
Quero ergo qualiter probetur valor rei: qualiter testis pro
ducitur super valore rei: dicit interdu testis producitur super valor
re immobilis fructus producentis: ut in fundo: interdum super va
lore rei mobilis: ut est videre. in aliis speciebus si testis deponat
super valore rei fructus producentis: tunc debet deponere super
valore rei: hoc modo dicit quod pars fundi in tali loco zc. valet. x. flo
renos: et scio quod tot fructus percipiunt singulis annis: ex illa parte
fundit: et ex parte fundi eiusdem qualitatis tot fructus producti ve
di pvenierunt: et vedunt p singula parte. x. florenos: modo fundus
estimatus per fructus perceptionem. hoc probatur in l. i. si fundum per fi
deicom. in princip. ff. de leg. j. l. p. ff. de reb. eo. z in l. si quos debi
tores. ff. de rescin. ved. ita tradit no. Bart. in l. pretia rerum. ff. ad l.
fal. z idem Bald. in l. u. C. de rescin. ven. z poterit alio modo et bre
vius probari de valore rei immobilis fm prefatos doct. ubi. s. hoc
modo quod pars talis fundi sati valet: quia pars aliorum fundorum
eiusdem qualitatis ibi vicinorum tantundem venduntur. hoc est
quod dicitur: quod res tanti valet: quanti vendi potest: ut in d. l. pretia reru.
et intellige quanti vendi potest. s. homini scienti qualiterem reip
et ter. quem ita intelligunt docti. in l. mortis causa. de. dona. cau
sa mox. z ideo fm Bart. ubi. s. sit cautus advocatus volens probare
re valorem rei: quod capitulet de aliquo morbo vel vitio laesti rei
ut dicat: quod tale vitium est latens: quod si emptor scivisset emptor
non tantum dedisset. et dubitatur de huiusmodi depositione

a ¶ Dominum. Vide do. Alex. de imo. in fil. iij. in ij. pre. 2 in fil. lxxj. in i. pre. in
quibus locis ponit an probet dñum de antiquo per solam famā. 2 in cōst. j. in iij.
parte. 2 cōst. 2. 2 in cōst. ij. ea. parte. ubi late ponit de probatioe domini etiā qñ non
sumus in casu in quo probetur per pbari debeat de antiquo. 2 in cōst. xv. 2 in cōst.
xxx. in iij. parte. ubi ponit an sola fama pbat in factis de antiquo. de quo p. Fran.
cisc. in l. is ad quē de acq. here. 2 per Fel. in c. inter dilectos. de fid. in tr. i. lare per
similia. i. suo.

nunquid testis deponens de valore concludat dicendo hoc modo
pars talis fundi valet. p. interrogatus quomodo scit. respondit
ego tantum darem si vellem emere. dic quod non valeat. iste tes-
tis comprehenditur habere affectionem ad talem rem puta quis
est vicinus illi fundo. et mea interest habere fundum vicinum. et
pro minor preio q̄ valeat. vt in l. si fundus. ff. de leg. ii. Si autem
nullam habet affectionem bene valet eius dictum. ita dicit Bald.
in. d. i. ij. ¶ Adde alium modum probandi qua uidetur ex officio suo
posse etiam post publicatione arrestationes: et post didicisse testifica-
ta mittere estimatores: ad estimandum remitti in l. hac edicta
l. y. iijco. ff. de feci. nup. secundum Barto. in. d. i. ij. hinc est qd̄ dicit
Barto. multum notabiliter in l. in fundo. ff. de rei vdi. q̄ etiam post
sniam ante executionem factam pot̄ opponi exceptio expensarum
z melioramentorum: cū talis exceptio non redarguat sniam de ini-
quitate: ideo opponi pot̄vt in l. fideiussores. ff. de fideius. z in l. nec
fennius apostillarius. ff. de re iudi. z per consequens non potest
fieri executio nisi prius liquidatis melioramentis expensarum
cum illas posset consequi per retentionem: vt est text. in. l. i. arca

nunquid testis deponens de valore concludat dicendo hoc modo
pars tatis fundi valet. et interrogatus quomodo scit. respondit. qd
ego tantum darem si vellem emere. dic. quod non valet: si iste tes
tis comprehenditur habere affectionem ad talem rem. puta quia
est vicinus lri fundo. et mea interest habere fundum vicinum: et
pro minoru pretio qd valeat. vt in l. si fundus. ff. de leg. iij. Si autem
nullam habet affectionem bene valet eius dictum. ita dicit Bald.
in. d. i. ij. ¶ Adde alium modum probandi: quia iudex ex officio suo
potest etiam post publicatas attestaciones: et post dicta testifi
cata etiam estimatorem ad estimandum rem: vt in l. hac edicta
li. §. iij. c. fidei secū. nup. secundum Barto. in. d. i. ij. hinc est qd dicit
Bart. multum notabiliter in. l. in fundo. ff. de rei vñd. qd etiam post
finem ante executionem factam pot opponi exceptio expensarum
2 meliorationum: cū talis exceptio non redarguat finem de ini
quitate: ideo opponi pot: vt in l. fideiussores. ff. de fideius. 2 in l. nec
fennius apofitillnarius. ff. de re iud. 2 per consequens non potest
fieri executio nisi prius liquidatis melioramentis expensarum
cum illas posset consequi per retentionem: vt est text. in. l. i. arcā

99 ff. de conditio. indebi. ¶ Jurta premiffa etiam dubitatur nun-
quid poffit probari valor rei hoc modo. pars talis fundi valet. x. et
hoc fcio: quia funi vicinus. Bald. dicit q. nō in d. l. ij. Bart. dicit q. et
fic. in l. ij. ff. si certum petat. et illam teneamus etiam tenet Ange. m.
aut. de here. et falc. Et est gloss. in l. ij. C. quando fifeus vel pūat
60 tus. ¶ Quando autem testis deponit de valore aliarum rerum
mobilium: tunc probatur si dicat hoc modo. Summa frumenti va-
let tanti: et hoc fcio: quia communiter tanti venditur vel vendebat-
tur tunc temporis. et nota. multum singulariter quod talis testis
debet comprehendere tria tempora in suo testimonio hoc modo.
frumentum tanti valuit illa die: vel illo tempore: vel ante et post.
Alias si fe astringeret ad vnum diem tantum non probaretur va-
lor. ita dicit text. in l. pietia rerum. in fine p. allega. et ita etiam te-
net Bart. Sed pone quod quis capitulauit de valore rei quod res
tanti valuit in toto publico: et quod illa vendebatur tantidem in
domibus priuatis: si testes autem deponunt in foro publico de vno
valore: et in domibus de alio queritur qui stabitur. dic quod stabit-
tur valori fori publici secundum Barto. vbi. s. qui dicit pro cautela
quod ille qui vult probare de valore frumenti debet capitulare
quod pro tanto venditur est in foro publico. ita not. ipse in l. p. i.
61 ita rerum. ¶ Consequenter est videndum qualiter probetur
dominium. hec questio quotidie in iudicijs versatur. Nam pro-
ducentes testes probantes de prescriptione ex qua requiruntur
scilicet titulus bona fides et continuata possessio: et quod res non
sit vitiosa: que omnia et singula veniunt probanda. Ideo qualiter

C. § p colonis. Et ibide vide ffrā et qd ibi dixi in apof. et an pbeť p testes ffrā
gulares. quoz vn⁹ deponit de pceptioe grātialē de fabis. vīdc. d. Alceran. de imo-
n cōfiliū. z in cōfil. xcii. iiii. parte. z an pbeť ex sola fructuum pceptione vide p cō-
in cōfil. cxvii. j. pre. et an p ſolutionē collectarū vide Paul. de ca. in lſcrimariis.
c. de teſta. milz. z q probat ex pceptione fructū vide d. Bar. ſoci. in cōfil. clxxvij.
mtr. in cōtrouerſia. verſi. ij. in. ij. parte. z in cōfil. clxxj. incip. in preſenti. circa prim.

singula probentur videamus. ¶ Primo namq[ue] titulus facili-
p[ro]bari potest: scilicet per instrumentum vt not. glo. in. q. sunt et
alio in. de. v[er]ac. p. l. on. 2 non apparet aliquid instrumentu[m]
poterit titulus p[ro]bari per testes dicentes se interfuisse contractu[m]
cu[m] istud sit tale q[uo]d obiciatur sensui visus. Bona fides autem non
venit probanda: cum bona fides in dubio presumatur: vt in l. p[re]-
sum. c. de. iur. iur. quod intelligit verum si quis haberet titulu[m]:
diu possederet etiam sine titulo: quia tunc bona fides presumitur.
¶ Inno. in. c. cum venisset. de. in. iur. recti. qui sequit Bart. in l. cel-
sus. ff. de. v[er]ac. p[er]. Ange. in l. p[re]scriptio. c. quibus no. ob. lon-
tempo. p[re]scriptio. ¶ Poterit tamen q[uo]d bona fides allegaretur
namq[ue] presumetur: vt in l. si adulterum cum incestu. in. §. idem.
ff. de. adul. ita not. singu. Angel. in l. cum qui. §. in publicam. de.
publi. p[ro]p[ri]o quo facit id quod in simili dicitur q[uo]d notorium reuenit
ab onere probandi: vt not. ab onere p[ro]b. de. iur. iur.

onere probandi: non autem ab onere proponendi. gloss. est fin
 26. in. clem. appellanti. de app. l. ¶ Tercio venit probanda
 possessio continuata: in hoc finit duo videnda: videlicet qualiter
 probetur possessio: secundo qualiter probetur continuatio pos
 sessionis: ista sunt quotidiana. Ad primum dic qd multi sunt mo
 di probandi possessionem. probatur enim possessio eo ipso vides
 licet q testes dicuntur terram vidisse seminari: et arari ad instans
 tam talis: vel col vel laborari. ¶ Iud sufficit. pro quo est glo. fin
 gul. in. l. iij. c. finium regund. quam ibi sequitur Bald. Alnus mo
 dus probandi traditur li testis dicat fructus de tali terra fore p
 tem perceptos: vt est text. in. l. titia. ff. de solu. et ibi hoc tenet Bal
 2c. ¶ Idem tenet Bald. in. l. iij. c. finium regund. ¶ Item probatur
 possessio: si testes dicant pensionem domus vel fundi tali esse for
 titam: et quod mercedem receperit nomine locatois: vt est gloss.
 singu. in. l. qui vniuersas. §. qui per colonum^a. ff. de acquir. poss.
 quam ibi sequitur Barto. in. l. quis. §. si conductor. eo. tit. l. eamq
 secutus est Angel. in. l. quedam mulier. ff. de rei vendi. et hoc ve
 rom.

in .i. par. vbi
etiam q per
receptionem
clauis pbat
tur poffeffio
nifi ali^o poffi
dicat: quia
duo nō pof
funt foluū
poffide ibi
de vbi etia
q poffidere
br: hōc ē mif
fus in pof
felfione per
anulū ecclie
clauis cum^o
clauis erat
apud custo
dia: q nō ob
stat qd cla
ues et custo
dia eēt per
nes alium:
in quo cū vi
debis etia
an 2 qn 2 et
quib^o dicat
iure propio
vire iure faz
miliantatū
poffidere de
quo etiā per
eū in qñ. lxx.
inci. in pñti
ver. fi. et qb^o
premiſſis. et
ver. ij. pbat
ea. pte. 2. per
Bal. in auſ.
pof. actio
nes. nu. xv.
per. qūo po
ſſit pbari.